

Inquit occasione accepta p mandatū seduxit me. et opera-
tū est in me oēm pcupiscentia. Hō em nāliter nitī in reti-
tū. Et Gal. iij. Igit̄ lex ap̄ trāgressionē posita est rē. Si-
cūt em̄ videm⁹ q̄ ignis tūc solet ardētior esse. Qn̄ modica
stilla aq̄ defup̄ irrigat̄. Illud eū stūlicidium qd̄ ignis sibi
sentit p̄trariū. solet eū irritare et ardēti feruentius occasio-
nē aliquā sibi dare. Sic mali maliciō et inuidi siue in bo-
nis siue in malis rebus occasionses q̄rāt. vt. l. illis noceant
q̄s oderūt. iij. Reg. v. Vide te p̄ occasionses q̄rit aduersus
me. s. rec̄ syrie mandas naaman a lepra mūndari. Ista ergo
patet d̄ inuidis et mali cōsōsis. De infidis aut̄ et p̄dītōsis p̄z
q̄ occasionses q̄rāt sicut d̄ Prover. xviij. Occasionses q̄rit
q̄ yult recedere ab amico. Infidus em̄ et pdītor sp̄ suppo-
nit et inuenit occasionē et aliquā futurā cām quō ab alteri
us fidelitate recedat. Sicut Gen. xxij. dī. de illo q̄ occasio-
nes q̄rit q̄ vroē odiosam dimittat. De immūndis hō et lu-
xuriosis certū est q̄ occasione modica labunt̄ in luxuriam
vn̄ Ecc. xxvi. Precepit scriptura filia custodiri. ne inuen-
ta inquit occasione abutat̄ se. De nephādis etiā et p̄nicio-
sis est verū qd̄ sc̄z sicut occasione mali ip̄i solet faciliter ac-
cipere. ita etiā occasione male agēdi solet libēter alijs dare
p̄tra illud apli. j. Thess. ii. Meq; alij̄ suimus occasio aua-
ricie rē. Et. l. Thimo. v. Golo aut̄ nullā occasione dare ad
versario. Et hec de Occidente sufficiant.

Occidere. Occisio. Nota q̄ in scriptu-
plex occisio. s. **Corporalis.** Occidunt em̄ multi corporaliter. et tal'
vt cōiter occisio et deo et nature est mira-
biliter odiosa. instantē q̄ sicut videſ Pli-
nius dicere. Gladius q̄s occisus fuerit
nunq̄ amplius erit rectus. **Occisio.** em̄
est nature destructiva. Et ideo inter cetera criminā ista est
deo amplius odiosa. Lū em̄ deus cū magna diligentia for-
met boiem. ita q̄ aiā rōnālem suā imaginē p̄tendente si-
bi tribuat et inspiret. ip̄m q̄ nouē mēsibus p̄ multas altera-
tiones p̄stituat et cōponat. et tandem p̄ varia iuermēta ip̄m
ad debitū augmentū et clementū p̄ducat. valde p̄t ei dis-
plicere q̄n p̄ occisionē subito et in momēto p̄mit. Et iō pe-
nā talionis etiā in ip̄o iure nature ip̄e deus p̄stituit. et occi-
dendū occisōe in nature p̄ncipio ordinavit Gen. iv. Qui
cūq; fuderit humanū sanguinē fundat sanguis ip̄i⁹. Et
istūq; vt cōiter est verū. q̄ om̄es q̄ deliberaet et sine iusticia
boiem gladio occidit iurta salvatoris sententia gladio fi-
naliter perit. Et iurta illud Levit. xxiij. Qui occiderit bo-
minē morte moriat̄. Item quidā occidunt̄ p̄tualiter. Et
ista occisio nūl̄ aliud est q̄ p̄ carnē mortificatio. q̄ sit
p̄ p̄niam in qua sc̄z bō occidit sp̄uāliter carnē suā. i. carna-
litatē et voluptatē. Et tales occisores figurant̄ in moysi q̄
egipti frēm suū hebreū indebitē in iurante occidit: ip̄m q̄
sub fabulo sepeluit sicut d̄ Ero. ii. Quia p̄erto si nos vi-
deimus q̄ egyptus. i. caro seu carnalitas vel p̄tūm noceat
fratri nō. s. aie vel spiritui nō: statim debem⁹ ip̄m p̄ p̄tri-
tionem et mortificationē occidere et ip̄m sub fabulo aſpere
penitētie ne a deo videaf amplius sepelire. De q̄ Actu. x.
Surge petre: occide: macta et manduca. Istud aut̄ fuit di-
ctum bōd̄ detro videnti lintheū de celo dimissum qd̄ om̄ia
genera bestiarū et reptilium p̄tinebat. Ad denotandum q̄
quicunq; bōt̄ petri voluerit imitari: ip̄e debet in lintheo
cordis sui oēs bestias et reptilia carnaliū viciorū occidere
et ip̄ penitus annullare. Isti ergo occidunt̄ virtualiter.

Item dico q̄ quidā occidunt̄ criminaliter. Et isti sunt
illi q̄ dyabolus occidit sp̄uāliter p̄ vicia et peccata. Sicut
em̄ astutus miles habet multos modos occidendi aduer-
sarios suos. Sic dyabolus multos habet modos nocendi
et boiem sp̄uāliter occidendi. Nam sicut videmus multa
sunt genera rerū sp̄uāliū quibus homo potest per pecca-
tum boiem̄ enecari. Nota ergo q̄ hominem. **Occidunt̄**
Divitiae temporales. Primo dico q̄ boiem occidit̄
Delicie corporales. sp̄uāliter divitiae p̄ avariciā et cu-
Scientie mundiales. piditatē. Multa em̄ sunt semi-
Inuidie cordiales. na barbarū que indiscrete sum-
Eminētie seculares. pta boiem occidunt̄: sicut de elle-
Amicīcie populares. boro et de iusquā amo dicunt̄ natu-
Eloquētie fabulares. rales: que discrete sumpta pre-

bēt corporib⁹ medicinā: sed indiscrete sumpta conferit
mortē. Sic vere semina divitiarū q̄ quis discrete et moder-
te sumpta boibus possint p̄ficere ad salutē: occidit̄ tñ il-
los q̄ avariciā q̄ ipsas indiscrete accipiūt: et qui male ip̄as
administrat̄ eos et fiduciam ibi ponit. Argentū em̄ viuū
exterius corpori appositū p̄t multis medicinis esse mul-
tum utile: si hō indiscrete interius bibat occidit̄ hominem et
eiusq; viscera perforat et corrodit. Sic vere argenti viuū
ardens gente viuentē i. divitiarum affluentia si exterius et
superficialiter habeatur utilis est: si hō intus in corde p̄ amo-
rem recipiatur tunc solet boiem p̄ avariciam occidere: et
q̄ curas et sollicitudines intima cordis sui multipli lacera-
re. Et hoc est qd̄ figurat̄ Gen. iii. in cayn q̄ interpretatus
possessio: qui in agro occidit̄ abel fratrem suum: eo q̄ indis-
crete cum eo iuisset: et in eo confidisset. Quia vere mundi
possessiones et divitiae in agro huius mundi solent fratres
suos. i. illos q̄ ip̄os amant p̄ avariciam: et eos q̄ se eis indis-
crete associant p̄ affectum: q̄ stulte in eis confidūt solent
p̄ multa crimina occidere et trucidare. Ideo. l. Job. iij. dī.
Cayn occidit̄ fratrem suum. Occidit̄ ḡ boiem divitiae p̄ aua-
riaciam et cupiditatem. Scđo dico q̄ boiem occidit̄ bel-
ciē p̄ immundiciam et carnalitatem. Sicut em̄ venenū ser-
pentis qui dicit̄ yp̄ualis solet boiem statim dormire et ip̄m dormiendo occidere. Sic venenū deliciarū facit ho-
minē dormire p̄ delectationē: et dum nō aduertit ip̄m per-
luxuriam interficit et occidit̄. Qd̄ bene figuratur in Iabel
Iudicij. iii. q̄ dato lacte fizare calefacto: ip̄m indormiuit
et statim dum dormiret occidit̄ et vulnerauit Zach. ¹³
Pasce pecora occisionis: que qui possederat̄ occidebant.
Sicut em̄ rinoceros a puella decipiūt: et tandem p̄ evitū occi-
ditur sic bō a mulieribus deceptus et oblectatus solet p̄ lu-
xuriam ab eis infici et occidi. Figura in validā p̄ quā sam-
son: et Judith p̄ quā Holosernes potentissimus sunt occi-
si: sicut dicit̄ Iudicij. xvij. Et Judith. xij. Quia vere et in
seculo et in clauſtro qnq; fit: q̄ et p̄taliter et sp̄uāliter fortissi-
mi et potētissimi a mulierib⁹ oblectati decipiūt: et p̄ ip̄as
p̄ luxuriam occidunt̄. vn. j. Reg. xxvij. dī q̄ mulier babe-
bat vitulum p̄alualem: festinavit et occidit̄ eum. Ter-
cio dico q̄ boiem occidunt̄ scientie mundiales per supbiā
et p̄sumptionem. Sicut em̄ columba portans lras quādo
q̄ apter lras occidit̄: et ab inimicis litteras videntibus sa-
gittatur: ita q̄ littere sunt cause mortis sue. Sic sp̄uālit̄ se-
pe fit q̄ scientia boiem occidit̄: dum bō de litteris scientia
rum quas portat supbit et p̄sumit. Hostis em̄. i. dyabolus
vidēs columbā istam portantē lras: solet ip̄am sagitta p̄
sumptionis p̄cuteare: et sic sicut sibi iste littere et sciētie mos-
tis cause. Et hoc est qd̄ dicit̄ apls. ii. Chor. iiij. Littera occi-
dit̄: sp̄uā aut̄ viuificat̄. Quarto dico q̄ boiem sp̄uāliter
occidunt̄ inuidice p̄ odium et turbationē. Sicut em̄ ille ver-
mis qui dicit̄ burefis qui generat̄ in ventre bovis ipsum
occidit̄: et ep̄ar et iecur eius calefaciendo corrodit̄. Sic ver-
mis iracundie et inuidie in corde bovis genit̄ ip̄m solet in-
terioris corrodere: et p̄ fraternum odium occidere. vn. Job.
.v. Girum stuleum occidit̄ ira: parvulum occidit̄ inuidia.
Et si vis dic q̄ iste est gladius Solis: sicut supra de Inter-
ficere. Quinto dico q̄ boiem occidunt̄ sp̄uāliter eminenti-
tie seculares per stulticiam et elationem. Sicut em̄ aquila
nobilis p̄dam suam capit et occidit̄ sursum in aere. Sic dy-
abolus q̄ est nature nobilissime solet illos q̄ vanitatem et elati-
onem occidere: quos videt sursum in aere. i. mūdi digni-
tatis auolare et istud gen⁹ sp̄uālis occisionis bñ potest
suspedio comparari: q̄ sc̄z tales elati nō vident̄ terrā tangere:
immō recte sursum p̄ spei elatione p̄cedere. Figuratus in
Gaul occiso quē philistei in muro suspenderūt. Sexto
dico q̄ boiem occidunt̄ amicīcie populares p̄ fraudulentē
am et deceptions. Constat em̄ q̄ multi q̄ falsas amicīcias
aliquotiens occidunt̄. Dyabolus em̄ et mundus sub spe-
cie boni multa mala qnq; homini suggestūt: ppter qd̄ ip̄m
sp̄uāliter occidit̄. Sicut em̄ cattus p̄mo cū mure ac si eu dili-
geret diu ludie et tñ postea ip̄m occidit̄. Sic dyabolus sepe
cū boie videt ludere sibi sub boni specie aliquid suggest̄ edo:
sed q̄ quis tūc esse videaf amicus ip̄m tñ p̄ pctū occidit̄ si-
cūt publicus inimicus. Figuratus in Job q̄ sub specie
amoris boni tenēs mentū amase ac si eu osculari vellet et
Pp

Ocium

edit eū sicut dī. ii. Regū. xx. viii. i. Mach. viii. vi. Qz trifon ei iter facere cū antiocho adoleſcētē dolo occidit eū. Ad qd facit illud Exod. xxxii. Occidat vniuersitē fratre suum & amicū. Septimo dico q boiem occidit eloquētē q falaciā & detractionē. Hō em̄ occidiē spūaliter p mendaciu prie lingue: q sicut dī. Sap. i. Os qd mentit occidit aiāz Ite q detractionē lingue alienē Job. xx. Caput aspidū surget: & occidet eū lingua vipere. Sic ergo ptz quō septē mo chis bō occidiē spūaliter. Ultimo pncipaliter dico q qui clam occidunt eternaliter. Et isti sunt dānati & miseri in inferno Amos. ix. Ibi mādabo gladio & occidet eos. Sicut em̄ aspis miro zelo psequit & si pōt occidet eos q ei⁹ comparem occiderūt: sicut dicit Pli. Sic deus q̄ videt cōparē suū. aiām rōnabilem quā sibi p fidē despōsauit mor tuū inuenit p p̄tū: solet q̄ eā occidit. s. peccatorē finaliter inuadere: & ḡ mortē occidere eternā & punire Apocal. viii. Qui gladio occiderit: oportet en̄ gladio occidi. Et ideo q̄ gladio peccati aiām nr̄am occidimus: necesse est q̄ gladio tormentorū eternaliter occidamur. Et possum⁹ notare q̄ de⁹ in inferno occidit multa genera peccator̄: videlicet Impinguatos ab opulētia tempali. De t̄pāliter im Ereccatos a sapientia virtuali. Occupatos in immundicia corporali. Effrenatos in violentia criminali. Eleuatos in eminētia mundiali. electos israel in pediuit Luce. xv. Adducite vitulū saginatū & occidite. De cordialiter exececatis: dī. iii. Reg. xxv. Qz rex babylonis ex ecauit sedechiam & filios eius occidit. De carnaliter seu corporaliter occupatis: dī. i. Regū. xxv. Carnes occidi tonso ribus meis. De violenter seu criminaliter effrētatis: dī. i. Mach. ii. Cirum q̄ cogebat immolare occidit in tpe illo. De m̄ndialiter hō eleuatis: dī. Osee. viii. Q̄s reges eorū occiderūt. Et. iii. Reg. xi. Achabia occidit om̄e semē regū. At & de subib⁹ dicat illud Math. xxii. Thauri mei & alti lia mea occisa sunt. Et Ezech. xxv. Implebo montes san guine occisoꝝ. Et sic ptz q̄ alioꝝ occidunt eternaliter. Aliq̄ criminaliter. Aliqui virtualiter. Aliqui corporaliter &c. Vide supra de interficere. Et de Mori &c.

Ocium.sitas. Cum ocium idem sit q̄ pigri cia: accidia: sen̄ desidia: aut etiam iners & imbecillis a bono exercitio: occupatione: & operatione cessatio. Notare possumus q̄ ocium seu pigrietas auferūt quatuor vices. Punctio diuini timoris. i. interior inspiratio. Pulsio fraternali clamoris. i. exterior p̄ditio. Motio interni vigoris. i. animi virtus & pfectio. Tractio super ni dulcoris. i. paradisi munus & retributio. Istis em̄ quatuor modis pigriam & ocium perdit equus sc̄ foris Quando realiter stimulatur. tur sc̄ q̄n alioꝝ allecti, Quando vocaliter exhortat. um ipsum ab exteriori Quando virtualiter roboret. trahit et inuitat ad cursum: sicut est prati pa, bulū vel iumentū. Ista poterant dilatari: sed auctes vocales deficit. Hoc solū dic q̄ ociositas Fugar est operuz et laborum. Nutrix est scelerū & malorū. Benitrix est paupertas: verbositatis: & mortalitatis. Ista em̄ mater est tepiditas seu imbecillitas & fragilitatis: q̄ sc̄ nunq̄ vult opari Matth. xx. Videlis alios stantes in foro ociosos. Cuius contrariū faciebat illa fortis mulier: de q̄ Prover. xxxi. dī. Qz panē ociosa nō comedit. Item mater est iniqtatis. Costat em̄ q̄ in terra nō culta nascit multitudine malarū berbarū. Sic in persona ociosa multitudine nascit vicioꝝ. Eccl. xxii. Mitte seruū in operationē ne vacet: multā em̄ maliciā docuit ociositas. Et Ezech. xvii. dī. Hec fuit iniqtas sodome abundatia panis & ocium. Item mater est sterilitatis seu etiam paupertatis tpalis. s. & spūalis Prover. xviii. Qui se etatur ocium replebit egestate. Item mater est verbositas. s. Thimo. v. Ocioso inquit discunt circumire domos: nō solum ociose sed verbose. Item mater est mortalitatis seu eterne calamitatis: q̄ sicut costat q̄ ppter defectū exercitū multi moriunt. sic in morib⁹. vii. Gen. dicit. Qz ocium sine litteris mors est & viui bois sepultura. Ista iḡ sufficiant apter defectum auctoritatū. Vide ybicunes agit de pigri cia: & accidia: & similibus.

Octo.Octonarius. *Mota & fin mora* les vel allegoricas significaciones scripture nos possumus inuenire sc̄ Octonarium circuncisionis. Primo ergo dicā q̄ in scriptura reperiēt̄ octonarius circuncisiōnis q̄ criminā soleat abstergere. Et iste nō Tercium assert glorie opulentia. merus nibil aliud est q̄ p̄nia seu etiā carnis maceratio & abstinentia. Sicut enim in antiqua lege puer octava die circuncidebat sibiꝝ caro sup̄ sua seu p̄pūciū auferebat. Sic hō dico q̄ p̄ octonariū penitentie: vicioꝝ sup̄fluitas tollit: & carnis delectatio: & p̄pūciū occupia macerat Gen. xxiij. Infans octo pierū circuncidet. Exemplo etiā xp̄i q̄ volens instruere q̄ p̄ circuncisionē penitentie uos a viciis circuncidere debeamus: octava die voluit circuncidi Luce. j. Unde Gen. xxi. Circuncidit eū octava die. Et notabis q̄ per istud octonarium penitentia Crimina purgamus. Dico iḡ q̄ p̄ octonariū penitentie crimina nostra solem⁹ purgare. Et sic dī. ii. Para. xxix. Qz ipi expiauerunt templū diebus Animos fundam⁹. Uel octo. Expiauerūt dico. i. purgaverūt & purificauerūt. Item p̄ Innocentiā repamus. istū numerū defectus nros solemus plorare. Et hoc est qd dī Leui. xv. Qz die octavo sacerdos p̄ se debebat duos tortures offerre: q̄ sc̄ sūt aues gemebūde. Ad denotandū q̄ octonarius p̄nre req̄rit genu tum atq̄ planctū Numeri. vij. Offeres. s. octava die duos tortures. Ite istū numerū p̄ venia habēda solēmus orare Iudicū. iii. Serviūt octo annis et clamauerūt ad dñm. Ite p̄ istū numerū deū & sc̄tōs solemus placare. Tū signat̄ dī Job. xx. q̄ post dies octo vbi discipuli erāt p̄gregati in vnu venit ihs ianuis clausis. Ad denotandū q̄ q̄n octonariū penitentie facimus: xp̄m & eius grām attrahim⁹ & placamus. Ite p̄ istū numerū animos nros solem⁹ fundare. Constat em̄ q̄ post lapsum: p̄nia est viciū dūm fundamentū. vii. iii. Reg. vii. dī q̄ in domo saltus lybani erāt fundamenta: de lapidib⁹ p̄cōsis: lapidib⁹ magnis octo cibitoꝝ. Item p̄ istū numerū innocentia nr̄am repamus: et significat in duob⁹ agnis q̄ p̄cipiebāt offerri die octaua Leui. xiiij. Ad denotandū q̄ duplex innocentia mētis sc̄ & corporis acq̄rit: qn̄. s. p̄nie octonarius iterat. Et si vis po ne quō octo necessaria sunt ad penitentia: videlz. Horroꝝ culpe. Spes venie. Timor pene. Contritio. Confessio. Satisfactione. Dei amor & dilectio. Proximi zelus & compassio. Et sic ḡ ptz quō inueniēt̄ octonarius circuncisionis q̄ criminā solemus purgare. Sc̄do pncipaliter dico q̄ inueniēt̄ octonarius reparationis q̄ virtutes solemus inūgere & inūcē aggredire. Et p̄ certo dico q̄ numerus iste signat sc̄ilicet Culparum transiſionē. Per hūc em̄ vicia trāſiliū. Virtutū aggregationem. & trāſcedamus: v̄tutes com Mētū roborationē. mūm⁹ & piungim⁹: pectora stabiliū & p̄stringim⁹. Dico q̄ vicia transiliū: qz. s. sicut videm⁹ q̄ numerū octo trāſcendit septenariū. Sic vere octonarius p̄fectionis trāſcedit: trāſilit & dūmittit septenariū criminaliū vicioꝝ. vii. Ezech. xl. Octo gradus erant q̄bus ascēsus erat. Ascēsus dico. i. vicioꝝ transcensus: vel ascēsus. i. vltra vicia trāſiliū atq̄ motus. Et ibidem. In octo gradib⁹ ascēsus ei⁹. Deinde dico q̄ p̄ octonariū p̄fectionis v̄tutes cōmūnū: seu etiā cōiungim⁹. Costat em̄ q̄ iste numerū signat aggregationē v̄tutū. Mā p̄maynitas signat cultū vniū deitatis. Qualitas nerū duplicitis charitatis. Ternariū fidē trinitatis. Quaternarius q̄draturans q̄druplicis cardinalis virtutis. Quinarius qn̄q̄ sensuum discretā custodiā. Senarius sex operū misericordie cōpletam clementiam. Septenarius septem virtutū moralium concretā iusticiā. Octonarius octo beatitudinū pfecta ex cellentiā. Quibus. s. dī. H̄i pauperes. H̄i mūdo corde &c. Iste est ergo octonarius p̄fectionis v̄tutum qui sc̄ Est Justor regnū & p̄tura. Qz octonarius virtutū sit iu. Cordiū limes & mēlura. Itoꝝ honor & p̄tura: patet. ii. Pauperū cib⁹ & pastura. Paral. xxiiij. vbi dī q̄ octo annorū erat Josias cū regnare cepisset. Item q̄ octonariū

statu sit cordium lumen et mensura p[ro]pt[er] Ezech. xl. vbi dicitur quod annus mensis est vestitulus portae octo cubitorum. Item quod iste numerus sit pauperum cibus et pastura: p[ro]pt[er] Ezech. xl. vbi dicitur quod octo mense erat superius quas immolabat scilicet pauperibus. Et Michæl. v. dicitur. Suscitabimus eis septem pastores et octo primates boves. Pastores enim a pascendo dicuntur. Patet igitur quod per octonarium perfectionis statutes communimus.

Denique dico quod per octonarium perfectionis pectora stabiliuntur. Numerus enim quartarius quod quadratus est perfecta stabilitate designat: quod scilicet res quadrata stat in quolibet sui latere. Cum igit[ur] octonarius duplice quartariu[m] contineat: satis per duplicem stabilitatem et firmitatem designat: moraliter scilicet et naturale. Figura numero viii. vbi dicitur quod in tabernaculo fidelis habebat necessaria et erat ibi quatuor plaustra et octo bous. vñ Apoca. xxij. dicitur quod celestis bierum fundatum octauum fuit berillus. Istud est igit[ur] octonarium representationis quod statutes solem inungere. Tercio principali dico quod in septuaginta representationis quod salutem possumus optare. Et sic per certos octonarium designant futura resurrectio: que scilicet in octava etate contingit: et ubi beate aie eterna gloria persuerent. Et nota quod iste numerus seu status est numerus dedicationis.

In isto enim octonario. i. in statu resurrectionis. receptoris seu future vite aie brevi deo dedicantur et despösanter. ii. Mach. ii. Similiter Salomon octo diebus celebravit dedicationem. Itē tunc receptantur et bosculationis. spitanter Job. xx. Post octo dies erant discipuli eius intus. Ut de quilibet b[ea]to dicatur illud. iiiij. Reg. xxiij. Suscepit eum rex anno octauo. Itē lete quietantur et consolantur Leuit. xxiij. Die octauo erit sabbatum. i. requies habet. Die octauo quod est celeberrimus: omne opus servile non facietis in eo. Itē laute festiuantur et honorantur Leuitici xxiij. Dies octauus erit celeberrimus. Itē remunerantur et stipendiantur. iiij. Paral. viij. Fecit die octauo collecta eo quod delicassem altare. Itē salutantur et visitantur. Quia sicut dicitur Job. xx. Post dies octo venit Ihsus ianuis clausis dicens. Pax vobis. Et sic patet quod generaliter triplex inuenitur octonarius in bono. In malo vero significato dic quod iste numerus potest significare statum peccati infans. Numerus octo septenarius transcedit. Et in octava etate homo qui dormierat a somno et a quiete resurgit. Sic vere dico quod in statu peccati infans. i. innocetia circumciditur et resecat. Septenarius. i. virtutum universitas transgreditur et dissipatur. Quies aie impeditur et excitat: et corpus cum damnata anima puniatur atque damnatur. Et ideo breviter de peccatore innocentia circumciditur: virtutes transgrediente: quiete mentis suscitante et concomitante dicitur Apoca. xvij. Bestia que erat et non est et ipsa octaua est. Et sic igit[ur] patet quod octonarius numerus signat in bono et in malo.

Octoginta. Nota quod octoginta quod est ab octo et gintos quod est decem: quasi decies octo vel octies decem potest significare in bono et in malo. Et sic nota quod signat scilicet Statum.

Virtutis et p[er]fectionis. Signat dico statum p[er]fectionis Peccati et infectionis. quod scilicet signat denarium. i. decem mandatorum observationem. Mortalis durationis. et octonarium. i. octo beatitudinem. Salutis et salvationis. et octonarium. i. octo beatitudinem abundantiam: ut sic de p[er]fectione Moysi dicitur illud Exo. viij. Erat autem moyses octoginta annorum. Et Iosue. xiij. Hodie octoginta annorum sum. Et Luce. xvij. Accipe ergo litteras tuas et scribe octoginta Anna filia phanuel octoginta annorum erat quod d[omi]num in vincis recepit Luce. iiij. Itē signat statum infectionis. i. statum peccati. Et sic dicitur a denario et octonario: quod scilicet ibi est numerus decies. i. decem mandatorum transgressionis: que scilicet sunt decem cornua bestie Apoc. xvij. et ibi etiam est numerus octo multiplicatus. i. octo beatitudinem incompletio et omissione: ut sic peccator figuretur in capite asini: de quo dicitur. iiiij. Reg. vij. Quod venundabat octoginta argenteis: et in illis octoginta viris qui venerunt rasi barba et scribis Hiere. xli. Rasio enim barbare p[er]ditione virtutum signat: quam scilicet peccator incurrit quando octogenarium transgressionum attingit. Item iste numerus signat statum mortalis durationis scilicet p[er]tinetis vite laboriosae

et misericordie: ubi scilicet denarius per octonarium multiplicatur: quod post octauam resurrectionis: et per cursum pertinetis circuncisionis: eterne glorie denarius in labore et miseria expectatur vñ. in psalmis. Si autem in potentibus octoginta anni: et amplius eorum laborum et dolorum. Item iste numerus signat statum glorie et statum salvationis: quod scilicet in celesti gloria inuenient denarius in octonarium multiplicatus. In quantum. s. ibi acquisitum obseruatim decem mandatorum digna retributio: et octo beatitudinum p[er]fectio completio et acquisitione. De isto ergo numero dicitur Iudicij. iij. Humiliatus est moab: et quicunque terra octoginta annis. Ut et sic de beatis aiabus dicitur illud Can. vij. Quod septuaginta sunt regine: et octoginta sunt concubine. Itē iste numerus signat statum misericordie et damnationis. s. misericordia infernalium: ubi scilicet in octava etate future resurrectionis: punitus octonarium male circumcisionis: et denarius decalogi transgressionis: ita quod tunc verificabitur Iudicij. iiij. Machab. iiij. Octoginta milia interficiuntur. Et sic igit[ur] patet quod octonaria signat in bono et in malo. s. Virtutum copiam. Culpe spurciam. Mundi miseriam. Celestem gloriam. Pene mesticiam.

Octingenti. Nota quod octingenti id est quod occidit es centum: gentes enim grece centum latine. Vide ergo quod signat numerus octo: et numerus centum et expone puruolueris. Potest enim significare statum p[er]fectorum: sicut cum dicitur Gen. v. Dixit iared octingentis annis. Itē statum iniquorum qui sunt spiritualiter et eternaliter interficiuntur. iiij. Reg. xxij. Octingentos interfecit impetu uno Itē signat statum beatorum. iiij. Reg. xxvij. Inuenti sunt de istis octoginta milia et sufficiunt.

Occubere. Nota quod occubere sive accipiatur per hoc moriente: sive pro sole occidente: semper signat lumen defectum et virtutis. Et sic nota quod inuenitur Occubitus Vite quo ad morientes. Occubitus gratie quo ad delinquentes. Occubitus fortunae quo ad indigentes. Occubitus glorie quo ad parentes. Occubit enim sol. i. claritas vite morientibus. Et sic dicitur Gen. xv. quod cum occubuisse sol facta est caligo. Unus de occubitu mortis dicitur Num. xx. quod multitudo videlicet occubuisse aaron fuit. Item occubit daritas gratie delinq[ue]ntibus. Unus de occubitu peccati dicitur Iudic. xix. Occubuit sol iuxta gabaa: et Michæl. iiij. Occubuit sol super Iaphas. Itē occubit claritas fortune indigentibus seu etiam penitentibus. Et stat enim quod per obitum claritatis fortune penitentes efficiunt mundior Leuit. xxij. Cum occubuerit sol tunc mundatus vesctus. Pius etiam et clemens efficitur dulcior. Sicut de thobia misericorde legitur. Quod cum occubuisse sol facta est caligo. Unus de occubitu mortis eternie dicitur Job. iiiij. Ibs occubere faciet dominus robustos tuos. Et. iiij. Reg. iiij. Persequebuntur abner fugientem sol occubuit. De beatis vero quibus sol glorie semperne nunquam occubuit dicitur Iosue. x. Stetit itaque sol et non festinavit occubere. Ita quod de occubitu sufficiunt. Vide. s. de Occasu. Et infra de Sole.

Occultum. Nota quod occultum vel occultare accepit in bono vel in malo. In bono enim occultare vel occultum signat diuinam sapientie sublimitatem. Humane conscientie profunditatem. Moralis excellentie humilitatem. Primum occultum est inquirendus scilicet occulta sapientie. Quia sicut dicitur Ecclesiast. xxix. Occulta per verbiorum exquireret sapientia. Quia enim quod dicitur Job. xxvij. Trahitur sapientia de occultis. Et istam traxisse se glorificabatur David dicens in psalmis. Incerta et occultata sapientiae manifestasti mihi. Secundum occultum est reuelandum scilicet occultum conscientie: maxime per professionem sacerdotum. Math. x. Nihil optum quod non reuelat: et nihil occultum quod non sciatur. Psalmus. Ab occultis meis multa me domine et ab alienis parce seruo tuo. Tercium occultum est abscondendum. Et istud est occultum humilitatis: quod scilicet boni tenent occultare bona facta sua. Tertius ille ludus. Esto occultator virtutum tuarum sicut et alii vicior[um]. Istam autem occultationem facit humilitas: quod non reputat opera sua digna videri: sicut de thobia dicitur Iob. iiij. quod occulitos occulte de nocte sepeliebat. Ut de quilibet tali dicitur illud

Oculus

Job. ix. vbi dicitur Joseph ab arimathia nobilis decurio erat discipulus Iesu: occultus tamen in Heb. xi. Fide moyses occultatus est. Et sic signat in bono. Si vis exempla et figuratas Vide supra de abscondere vobis multa inuenies. Sed adhuc diego quod occultum signat in malo. Et sic signat hypocrita palliationem. **Hypocrite enim occultat Proditos simulationem.** sua mala et suavicia: et tamen luxuriosorum iniquitatem. **Luxuriosorum iniquitatem.** di Hieron. vi. Non sicut occultat sua iniquitas eorum ab oculis meis. Proditores occultat sua osilia. **Proditores occultat sua iniquitatibus in occultis et ineficiat innocentem.** Et Hieron. ix. Pacem cum amico suo loquitur: et occulte ponit ei insidias. Luxuriosi occultat sua flagitia Eph. v. Que autem in occulto ab eis sunt turpe est dicere. Detractores vero occultat sua colloquia: quod si tales de aliis detrahunt non publice sed occulte. vñ p. 5. Accuerunt ut gladiis linguas suas ut sagittae in occultis immaculatis subito sagittabunt et non timebunt: firmaverunt sibi sermonem nequam. Inuidi vero occultat sua bona opera et utilitas: sicut sunt illi qui ex inuidia nolunt alios docere: de quod Eccl. xx. Gavietia abscondita et thesauri occultus quod utilitas in virtutibus. **Quesumus enim isti occultat facta sua: quod sicut scriptum est. Quid quod male agit odit lucem.** Ut erunt postea quod oia occulta eorum finaliter reuelabuntur: et in iudicio nude coram hominibus ostendentur Roma. q. Iudicabit deus occulta hominum. Quia sicut dicitur Eccl. xl. Propterea est revelatio vestigia occultorum. Quia sicut dicitur Luc. viii. Non est occultum quod non manifestetur. Et hoc certe non solum deo: immo etiam hominibus. p. 5. Non sunt occulta, ta a filiis hominum. Et oia possunt per exempla probari: sed paucus sunt auctes. Et scilicet abscondere posita est copia exemplorum. Vide ergo ibi si vis aliquod dilatare tecum.

Oculus. Mota quod cum oculus sit illud membrum quod est corporis ad ipsum regendum: possimus dicere quod per oculos intelliguntur. Judices et superiores a quibus corpus ecclesie gubernatur. Considerationes interiores a quibus corpus aie regulatur. Et quod est dare et bonos superiores et malos: et bona corda et mala: hinc est quod oculi possunt accipi in bono et in malo. Dicamus igitur primo quod oculi accipiunt in bono. Et sic in scriptura possunt significare tria secundum Divine sapientie claritatem. In istis igitur tribus membris est eminentia dignitate. **Primum oia genera bonorum.** Interne conscientie puritatem. **Secundum oculos inseram et dicamus quod sunt oculi divinae sapientie de quibus Eccl. xxxiiij. Oculi domini lucidiores super solem.** Et ista sapientia seu isti oculi. **Tertium dicimus oculi misericordie et pietatis.** **Quintum oculi iusticie et severitatis.** **Quattuor oculi clementie et largitatis.** **Oculi enim divinae misericordie homines respiciunt ad eos misericorditer liberandos.** Et sic desiderabat respici Daniel cuius dicebat Daniel. ix. **Zelus deus meus aure tuam et audi. aperi oculos tuos et vide desolationem nostram.** **Istis oculis aspicit deus humiles pauperes et timorosos.** p. 5. **Oculi domini super metuentes eum:** ut eruat a morte animas eorum. **Tertertius istos oculos auertit a peccatoribus quod est quod dicit Esa. i. Quartus oculos meas ois a vobis.** **Oculi divinitate malos respiciunt ad ipsos severiter puniendos.** bonos vero ad ipsos salvandos et defendendos Prover. xv. **In officio loco oculi domini templantur bonos et malos.** **Iste enim sunt oculi lincei quod vident ultra parietem.** quod si ultra parietem corporis usque ad intimam cordis videtur oculi domini facta nostra. **Quintus quod deus respiciat inquis ad eos puniendos.** dicit Amos. ix. **Ecce oculi domini super regnum peccatorum et destruet illud.** **Iste enim est argus qui centum oculis caput habebat ornatum.** ita quod nunquam dormiebat simul nisi duo. i. annos et retro videbat sicut dicit in Quodlibet. **Quia scilicet dei circumspectio et consideratio tanta est quod nunquam potest desiccare vel per aliquem defraudari.** quoniam semper videat oia quod sunt annos et retro. **i. posterita et futura.** Ezech. i. **Totum corpus in circuitu plenum erat oculis ante et retro.** **De istis vero oculis divinitate narratur de quodam barbitonore quod amore dei pauperes quantumque deformes libenter radebat et eis succurrebat.** quod cum semel pauperrimus effectus quendam porcum fuissest suratus. dominus proponens eum reducere ad penitentiam. apparuit sibi in specie cuiusdam deformatissimi scabiosi radii amore dei petentes. quod cum barbitonore libenter vellere facere. inuenit totum caput eius plenum oculis. quod cum admirans peteret quod hoc

esset pauperrimus dixit. **Ego inquit sum ille qui video vobis.** Et bini vidi beri quod porcum suratus fuisti. **Barbitonem autem paupere euanscete timuit.** penitentes restituit porcum illam. **Ecce ergo quod oculi divinitate non poterant pati quod iste poteret.** Eccl. xxxiiij. **Oculi domini super timores eum.** **Oculi vero divinitate largitatis respiciunt iustos ad ipsos in paradiso liberaliter premiandum.** vñ in p. 5. **Oculi domini super iustos et aures eius in operes eorum.** Ecce ergo quod oculi divinitate sapientie diversimode respiciunt homines in hoc mundo. **Iste est enim sicut aquila qui oculos habet limpidissimos.** ita quod pisciculos in mari natantes dum a celsitudine aeris videre. et super ipsos subito descendere et venire. **Quia vere sicut dictum est.** **Oculi scientie divinitate quod sole sunt clariores in mari buius mundi vident quicquid homines faciunt. et quicquid vel in bonorum in malo se gerunt.** Eccl. xvii. **Vie hominis non sunt absconde ab oculis ipsius.** Isti sunt ergo oculi divinitate sapientie. **Sedeo dico principalius quod in scriptura inueniuntur oculi super prestantie.** et sic per oculos intelliguntur plati et superiores quod secundum habent regere cetera membra ecclesie militantis. **Et ideo breuiter de bono ecclesiastico.** plato vel viri perfecto potest exponi illud quod Job de scipio dicebat Job. xxix. **Oculus fui eecoo.** et pes claudo. pater eram pauperum. et cum quam nesciebam diligenter simus investigabam. **Abi aduerte quod sicut oculus habet secundum magnam luciditatem.** **Sic per certum viri perfectus est maxime platus debet habere magnam utilitatem.** **Magnam humiditatem.** **Luciditatem discretiōis.** **Oculus inquit fui cecoo.** Utilitas. **Magnam sublimitatem.** **lucus inquit fui cecoo.** Utilitas. **Magnam mobilitatem.** **tem dilectionis.** Pes inquit claudo. **Humiditate compassionis.** Pater inquit eram pauper. **Sublimitatem iurisdictionis.** **Lam inquit inuestigabam.** **Mobilitatem circumscriptiōis.** **Diligentissime inquit.** **Iste sunt enim quinq; spūiales conditiones oculi.** i. boni iudicis vel plati. **Dicamus igitur quod ad talenm oculi pertinet quod sit lucidus per discretionem.** **Oculus inquit fui cecoo.** **Quia enim membra naturaliter sunt ceca propter oculum.** Et ideo necesse est ut oculus satis habeat de lumine vel splendore. ut ceteris membris possit debet regimur ministrare. **Sic vere cuiz in corpore ecclesie sunt multa membra ceca.** i. multi subditi ignorantes. ideo necessarie est quod oculi. i. plati et viri perfecti religiosi et clerici. magna discretionis lumine sint dotati. ut per ipsos possint alii doctrinis et scientiis fideli et moribus illuminari. et in viam salutis dirigiri. et debite gubernari. **Oculus inquit fui cecoo.** vñ Esa. xix. **Oculi eecoo et videbunt et addicte mites in domo leticiam.** Quod tamen est hodie propter multis oculis et platos quod secundum magis sunt ceci et ignorantes in spūialibus quod alii subditi vel inferiores. quis enim ipi quinq; lumen scientiarum legalium et mundi alium habent. **Istud tamen lumen non est proueniens auctoritate et dirigendu subditos in via spūialis rectitudinis et salutis.** Et ideo membra ecclesie possunt de istis oculis suis horribiliter conqueri dicentes in p. 5. **Lumen oculorum meorum et ipsum non est meum.** Et quod per certum isti oculi sunt bodice plus quam ipi subditi in spūialibus ignorantes. **Justa illud pes.** Obscuritate oculorum ne videant et dorsum eorum semper incurva. **De modis vero quod iste oculus obscuratur vide infra.** Sit ergo lucidus per discretionem. **Oculus inquit fui cecoo.** **Onde dico quod iste debet esse utilis per dilectionem.** Quod ostendit enim dicitur. **Pes enim affectionem signat et amorem.** Sicut enim oculus super omnia membra est utilis ipsi corpori. sic platus debet esse ipsi ecclesie. **Debet enim esse pes spūialis affectionis ipsos intime diligendo.** pes quoque fundamentalis sustentationis ipsos benigniter supportando. quod bene figuratus est Apocalypsis. i. in illo filio hominis sedente in throno. cuius oculi erant sicut flama ignis. et pedes similes auriculorum cum esset in camino ignis ardentes. **Sic igitur pes quod est utilis oculus per affectionem.** Denique dico quod est oculus humidus. et iste oculus debet esse humidus per compassionem. Et hoc ostenditur cum dicitur. **Pater eram pauperum.** **Sicut enim oculus multam habet humiditatem respectu quantitatis sue.** quod necessarium fuit ad faciliorum formarum impressionem. **sic platus debet esse per pietatem et benignitatem tener et humidus.** ita quod faciliter possit in se recipere per compassionem quicquid sibi per preces pauperum ab exterritorum imprimitur. et quicquid calamitatis et peripestis in alijs exterius speculat. ut de platis ecclie dicatur illud. p. 5.

Oculi eius in pauperem respiciunt. Pater inquit eram pauperum. Eude si vis infra te patre. Sed sicut in oculo sunt plures tunice, s. quedam humide, quedam magis dure, isto tamen verum est quod ista quod est mollio: est pupille, proximior quod illa quod est durior. Sic in plato debet esse mollices pietatis et compassionis et etiam duricia severitatis. ita tamen quod pietas magis adhucereat quod iusticia. Exemplo samaritanus quod primo insudit sauciato oleum lenitium. Deinde vinum mordacium. Sic dicitur Luc. v. quod quis una non debeat ab altera separari. Una tamen deus primius amplexari. Ut sic dicatur ei illud Job. x. Oculi carni. i. misericordes tibi sunt et sicut videt homo et tu videbis. Ita dico quod talis oculus debet esse sublimis per iurisdictionem. Causam inquit inuestigabam. Causas enim inuestigare pertinet ad iudicem et superiorum. ps. Judica me deus et discerne causam meam. Sicut enim oculi sunt in loco altiori. s. in capite. sic tales collocati sunt in sublimiori dignitate. Et sicut videmus quod oculi dicuntur sublimes, quod sunt in capite radicati. et versus celum elevati et sublimati. et ideo sunt ad videndum et respiciendum vndeque magis apti et etiam ordinati. Sic per culdubio spumaliter loquendo. plati sublimes possunt dici. quod in capite Christo radicantur per fidem et dilectionem Eccl. s. q. Oculi sapientis in capite eius. Sursum versus paradisum elevantur per affectionem et contemplationem. iiiij. Reg. xix. Eleuasti in celum oculos. Circumquaque etiam respiciunt et speculant per prudenter circumspectionem. Job. xxix. Oculi eius delonge percipiunt. Tales ergo oculi debet esse sublimes. quis per culdubio hodie versus ad terram per auariam multipliciter sunt depresso. Isa. v. Oculi sublimes deprimuntur. Non sic sed sit sublimis per iurisdictionem. Rursum dico quod talis oculus deus esse mobilis per circumspectionem diligenter invenit. Sicut enim videmus inter cetera corporis membra oculi sunt ceteris mobiliores. et ad vertendum sunt vndeque per promptiores. iuxta illud. i. Cor. xv. In momento in ictu oculi in novissima tuba. Sic plati debent esse diligentiores et ad motu bonorum operum promptiores. Juxta illud. q. Paralip. xix. Eu diligenter cuncta facies. Unus de tali circumspectione. ne dicitur Isa. xxxj. Contemplatus est diligenter multo intuitu. ut de talibus oculis dicatur illud Isa. xxxj. Non caligabunt oculi videntium. et aures surdorum diligenter auscultabunt. Et sic per quod oculi. i. plati. iudices et doctores debet esse. Diligentes. Eminentes. Compaticentes. Efectuosi et luminosi. Et sic religioni vel ecclesie poterit dici illud. Can. i. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra oculi tui columbarum. Et sic oculi naturaliter in sui compositione septem habent tunicas seu pelles. ut dicitur Constantinus. Sic plati debet habere septem virtutes ad implendit spumale iudicium. Tres. s. theologicas. et quatuor cardinales. viii. Ecc. xx. Oculi eius septemplices sunt. Isti ergo sunt oculi supne psonae. quod est secundum principale.

Tertio principaliter dico quod in scriptura inueniuntur oculi interne psonient. Et isti per certum nibil aliud sunt quam intellectus et affectus. Duo enim fuerunt necessarii. ut si unus impedit. eius affectus per alterum supplere. Quia oportet quod illi simplices in quibus oculus intellectus deficit quantum ad perfectam cognitionem. oculus affectus habeat clariorum quantum ad veram simplicitatem et dilectionem. Istud enim de oculo naturali ita se habet quod si unus excedat vel impedit. alius clarior intuetur. Et hoc sit quod spuma visus est quod ad ambos dividetur. tunc in uno solo luminosius congregatur. et sic ibi perfectius opera. Sic vere sit inter istos duos oculos inter intellectum. s. et affectum. quod vel impedito unius est. promotione et fortificatione alterius. Sicut enim ad oculum videmus. sepe quanto oculus intellectus in visu scientiarum amplius perfectus. tanto affectus ad dei et primi dilectionem amplius impedit. Sicut ad fratrem patet de clericis. quod quanto sunt in scientiis subtiliores. tanto et in morib. tepidiores. Et econtrolo simplices in quibus oculus intellectus obtunditur. in dei dilectione in ceteris moribus perfectius disponuntur. vñ Aug. dicit. quod simplices et ydiote rapiunt celos. et nos cum ipsis nostris mergimur in profundum. Per oculum ergo mentis cor et psonam intelligentiam. et exponamus de quibus viro iusto et eius spirituali oculo illud Zacha. iiiij. Super lapidem unum oculi septem sunt. In quibus verbis apparet. quod sicut oculi scilicet in capite radicaliter imponuntur. Ad unius effectum ynis oritur disponuntur. In supercilij sensibiliter absconduntur et

reponuntur. Insuper in suba multiplicitate componuntur. Ita viri pfecti debet habere Radicalitatem stabilis durationis. Super lapidem inquit. Uniformitatem simplicis intentionis. Unus inquit. Concauitatem humilis psonationis. Oculi id est occulti. Multiplicitatem nobilis pfectiois. Septem inquit Dico ergo quod oculi mentis debet habere stabilitate durationes. Quia. s. sicut oculus radicaliter adhucet capiti et ibi habet fundamentaliter locum suum. et mediatis duobus nervis circa ipso tamtenaciter colligatur. quod nunquam potest ab eo nisi per violentiā separari. Sic oculi mentis nostre debet per affectum et desiderium et per firmitatem ppositi in capite nostro deo et mediantibus duabus nervis duplicitis charitas tamforiter et tamfundamentalis radicari quod nunquam debent ab ipso aliquiter separari. Quid ostendit enim dicitur. Super lapidem. Dominus enim non potest stabilis esse quod quoniam super lapides est fundata. Oculi ergo mentis nostre super illum quod est lapis angularis debet fundari et firmari. ut nunquam per partem possint ab eo segregari. Unus Ezechie. x. Super caput cherubin quasi lapis saphirus. Nos etiam debemus esse spirituales lapides ut oculos mentis in domino firmos. stabiles et lapides habeamus. ut sic sicut oculi ancille in manibus domine sue. ita oculi nostri ad dominum deum nostrum dominum misereatur nostri. Sicut enim hyena domini habere oculos valde immobiles sunt Plini. Aquila etiam habet oculos ita claros quod sine refectione in sole potest figurare aspectum. et sole respicere et videre. Ita etiam nos debemus oculos nostre mentis in deum tamimmobiliter figurare per amorem quod nunquam ad aliquid aliud diligendum debemus ab ipso oculos auerte. re vel auferre. Habere enim oculos attatos ad aliquem signum est amicicie verioris. Non enim in aliis signum est obedientie promptioris. sicut oculos suos. Signum est incipientie amplioris. sicut amicorum amicorum. Signum est gratificie amicabilioris. cu ut in eius psona delectetur. Et sic ipsos debent in deum figurare viri contemplati. Quia sicut dicitur Eccl. x. Delectabile est oculis videre luxem. Item sicut verus obediens in prelatum ad obedientium sibi totis affectibus oculis eleuet. Et sic ipsos debent habere boni ecclesiastici et religiosi. Sicut dicebat David in ps. Sicut oculi ancille in manibus domini sue. ita oculi nostri ad dominum. Videbatur etiam loqui dauid sicut bonus religiosus cu dicens. Anticipauerunt vigilias oculi mei turbatus sum et non sum locutus. Quia scilicet religiosus deus habere subiectioem et obedientie promptitudinem. quod debet vigilare. Temporibus et reverentie mestitudinem. quod deus est turbatus. Verborum et facundie paucitudinem. non sum inquit locutus. Ita debemus oculos mentis figurare in deum sicut paup in diutinem ut aliquid de eius manibus reportet ut refocilletur. ps. Lenauis oculos meos in montes vnde veniet auxilium nimbis. Item sicut gratus homo in suu adiutori ipsius et benivolunt. ut gratias agendo eidem gratuletur. sic faciebat dauid cum dicebat. Id te lenauis oculos meos cu ha. in ce. Istam autem materiam de gloriarum actione pulchre dilatat autor ille in illo libello de oculo ea. triij. Et ponit ibi duo pulchra exempla. Unus de quodam serpente. Aliud de quodam leone. sed omittit gratia breuitatis. quod forte alibi ponatur ea. Patet ergo quod oculus mentis nostre deus habere stabilem durationem seu fixationem. Super lapidem inquit sunt. Quia. s. in capite nostro deo debent radicari etesse firmi. quod est contra multos qui non habent oculos in capite. s. in deo sed magis in vanis gloria et in mundo. Similes quibusdam vermis que oculos habere dicuntur in cornibus sicut dicuntur esse limaces. Similes etiam quibusdam monstris seu hominibus monstruosis qui sunt in ethiopia sunt Isidorum. qui capite carentes oculos dicuntur habere in pectoribus. Quia vere multi sunt qui oculos mentis considerationis et affectionis non habent fixos in capite suo deo. sed magis in cornibus. hoc est dictu. in appetitu cornuum id est eminentiarum et dignitatum per superbiam et ambitionem. Et in pectore. hoc est dictu. in illis quod sunt ibi inspectatores et incorrigibili per affectionem et per personarum acceptiōem. In istis enim figura moderni oculos non in deo. Quia sicut dicitur Proverbiorum. xvij. Oculi stultorum in fines terre. Et hoc quia sicut dicitur in ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Contra illud Proverbiorum. triij. Ne erigas oculos tuos ad opes. Non sic ergo charissimi. sed habebant oculos mentis nostre in deo.

Oculus

stablem affectionem seu infirionem. p̄. Oculi mei semp ad dñm qm ip̄e euillet de laqueo pedes meos. Item isti oculi debet habere humilem simplicem seu gracilem intenti onem. Quod ostendit cum dñ Anū. Sicut enim videm⁹ q̄ quis oculi nostri sunt duo. tñ vnicum et simplicem habent actuū. qz sc̄z de una re nō respiciunt seu concipiunt duas imagines sed tñ una. Quod accidit ex eo fin naturales. qz duo nervi sp̄m visiū a capite ad oculos deferentes i media fronte in modum crucis vniuntur et coniunguntur. t sic species rerum a duobus oculis recepta nō diuersa sed una eē videat. qz sub una rō e intellectui presentantur. Sic vere charis simi. Oculi mētis nostre debent q̄tum ad intentionem eē simplices et uniformes. qz sc̄z unam rem nō debent videre dupli visione. i. dupli intentione. vt. l. vñ intendant inten-tenus. t aliud p̄tendat exterius. sicut sunt pditores hy- pocrite et fallaces. qz sc̄z ille q̄ in terrā ingreditur duab⁹ vñs a dño maledicit Ecc. ii. Ut dupli corde. etiā homini in- gredienti terrā duabus vñs. Quia sicut dicit Luce. xj. Si oculus tuus fuerit simplex totū corpus tuum lucidū erit. Simplicem ergo oculum habeamus. Anū inquit. Quia sicut dicit Matth. xviii. Bonum est tibi cū uno oculo ad vitam ingredi q̄ duos oculos habentē mitti in fornacem ignis. Habeamus ergo simplicem intentionē. Itē nos debemus habere humilem absconsionem. qd notaēt cum dñ Oculi. Quia bñ Irido. Oculi dicuntur quasi occulti. Si- cut enim videm⁹ q̄ oculi in profundō loco capitū et quasi in abscondito sunt locati. t q̄ etiā palpebris sunt coopti et ve- lati. qd utiq̄ necessarium fuit ut oculus sic illesus a no- mentis exterioribus seruaret ut faciliter clauderet. t ne p̄ subinterventionē alicuius pulueris seu venti eius tenera sub- stantia ledere. Sic vere dico q̄ oculus mētis nostre dñ p̄ humiliatē contingit et velari. t ne exterius indiscrete vaget p̄ discretionē rephimi et recludi. et in profundō meditationis sp̄nalter locari. t iugiter profundari Ecc. ii. Oculi sublimis boī humiliati sunt. Et bene dicit sublimis. Quia vere illi qui sunt in virtutib⁹ sublimiores. cautiū tenet oculos suos et etiam magis clausos. t ne malum videant amplius coopertos. Inter aues enī ille qui sunt nobiliores (sicut sunt aquile) habent oculos profundiores et magis occultiores. Et sic isti videantur dicere illud p̄. Auerte oculos meos ne videat vanitatē. Cuius tñ operariū multi faciūt. q̄ sc̄z more canis rabidi oculos cordis semp tenet aptos ad vi- dendū et desiderandū. explorandū et deridentū oia vanā exterioī. Et tñ dicit Arest. in lib. de aia. q̄ aīalia que caret palpebris. t q̄ oculos nō possunt claudere sunt debilis vi- sus. sicut sunt pisces et serpentes. Quia vere pisces. i. car- nales et deliciosi serpētes terrā comedentes. i. auari et mali- ciosi. qui sc̄z oculū cordis nō possunt claudere nec a malis desideriis cobibere. sed qui potius ip̄m ad oia desiderabi- lia cōtinue tenet apertū. sunt debilis visus sp̄nalis. i. debi- lis discretionis in illis q̄ pertinet ad salutem. Itē vidētē dicere illud Eccles. ii. Omnia q̄ desiderauerūt oculi mei nō negauit eis. Et ideo p̄secutine possunt dicere illud Tren. iii. Oculus meus dep̄datus est animā meā. Non sic charissi- mi. sed oculos cordis palpebris humiliatē claudam⁹. bo- na nra celemus et abscondamus. nec nos indiscrete exteri⁹. paleamus. Manus em̄ moyū dñ in sinu abscondita fuit sa- na om̄asit exterius foris. p̄ducta leprosa cūctis videntib⁹ est facta. sicut dicit Erod. iii. Ezechias etiā a deo rephen- dit dum thesauri sui q̄ ip̄m babylonicis nūcū ostendunt Ecc. xxix. Ip̄e etiam xps orando et clamando iubet nos abscondere. in cubiculū intrare. et ostium sensuum claudere ut a vanis cogitationib⁹ et temptationib⁹ et ab inani gloria possimus animū preservare. Quia bñ Gregorii in omel. Dep̄dari desiderat q̄ thesaurum in via publice portat. Ha- beamus igit̄ humilem absconsionē. Oculi inquit. i. occul- ti. Quia sicut dicit Ecc. xxix. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinē. et claudit oculos suos ne videat malum. iste in excelsis habitabit. Itē oculus cordis nra dñ habe- re nobilem p̄fectionē seu p̄ditionē. Quod oñdit ē dñ dicit. Septē. Numerus em̄ septenarius vniuersitatez designat bñ Grego. Qd p̄bat. p eo q̄ oia q̄ sunt in quodā septen- ario p̄sistunt. Sunt em̄ septē planetæ. septē climata. septem dies. Etia in scriptura inueniuntur septē candelabra. septem

steller. septē vñtes. septē vicia. septē dona. In ipso etiam oculo septē a Constantino dicunt eē tunice. ex qbus ipius oculi substātia cōponit et ipius oculi pupillus circūdāt et velat. Sic ergo dico q̄ oculus mētis debet septenario id eē vniuersitate virtutū et p̄fectionū esse cōpositus. ac hoc q̄ possit esse in suo morali esse debite virtuosus. Possimus ergo hic notare q̄ sicut oculus corporalis habet Splendorem.

Humorem.

Fluorem.

Tremorem.

Si oculus moralis

debet habere

Splendore discretionis.

Humorem cōpassionis.

Fluore lacrymationis.

Tremore dubitationis.

index animi. Sic vere sp̄n- liter loquēdo q̄ oculus mētis est totius moralis corporis di- rectius. s. boī interioris et exterioris (qz sicut dñ Luc. xj. Lucerna corporis tui est oculus tuus) necesse est q̄ lumine- grē et sp̄nalis discretionis habeat. ut hominē discrete diri- gat atq̄ regat. Et hoc est qd petebat daniel in p̄. Illumi- na oculos meos ne vñq̄ obdormia in morte. Advertam⁹ tamē de oculis. qz dicit Arest. in lib. de aīalibus. Oculi nigri coloris melius vidēt de die q̄ de nocte. Oculi dñ albi seu glauci melius vidēt de nocte q̄ in die. Sicut patz de bubo nībus et de cattis habētibus oculos cādicos seu glancos. Sic vere charissimi dico q̄ illi q̄ colorem nigrū. i. memoriam mortis et virtutē humiliatē (q̄ in scriptura nigrū cō- parant) habent in oculis mētis sue. Itē dico in die bono- rū sp̄naliū solēt dare et discrete cognoscere et videre. q̄ quis in nocte negotiorū tpalium nō semp sciant ita sagaciter se habere. Ideo ad mortis etiam p̄siderationē habendā mo- nebat ille Eccles. Ecc. i. Lenate in celū oculos vestros et videte sub terra deosuz. Econverso aut̄ illi q̄ in istis oculis habent albedinē voluptatis et glaucēdī glorie et p̄speti- tatis mūdā. tales dico lī in nocte negotiorū mūdi clare videat et discrete. tñ in die bonorū sp̄naliū obscure sapiat et nō clare quādū illi sunt illi q̄ dicunt Ecc. i. Palpa- viūs sicut ceci parietem. et quasi absq̄ oculis attractan- iūs. impiegimus meridie quasi in tenebris. in caliginosis quasi mortui. Debet ḡ oculus iste splēdere p̄ discretionē.

Debet etiā dare humorē p̄ cōpassionē. Sicut em̄ oculus multū humorē cōtinet. Quia bñ Constantini tribus bit- moribus et septē tunicis est oculus cōpositus. Sic de oculis mētis dñ p̄ cōpassionē esse humidus et benignus. Se- p̄cē etiā tunicas. i. septē pietatis opa dñ bīe. tribus dñ bu- morib⁹. i. trib⁹ cōpassionis generibus p̄pollere. que sunt

Faciliter indulgere delinqūtibus.

Faciliter condolare patientibus.

Pepercit oculus meus sup eos. De oculo p̄dolētē dñ Tren. i. Oculus me⁹ deducēs aquā eo q̄ longe factus est p̄solator. De oculo in-

super subueniētē dicit in p̄. Oculi eius in pauperē respi- ciunt. Debet ḡ dare humorē p̄ cōpassionē. Debet q̄q̄ sie- re seu lugere p̄ cōpunctionē. Proprium em̄ est oculi q̄ la- chrymas emittat. lachryme dñ dolorē et cōpunctionē de- signat. Ad denotandū q̄ oculus mētis dñ faciliter te pec- catis dolere. et lachrymas cōpunctionis si nō materialiter sed tñ sp̄nalter distillare Tren. ii. Defecerunt post lachry- mas oculi mei. Et aduerte q̄ iste oculus dñ flere vel sp̄n- alter tristari et dolere. s. Propter fumū p̄siderationis infer- nalū tormentoz. Propter ventū vane gloriationis mūdā alium gaudiorū. Propter puncturā dure p̄tritionis crīmīnalium delictoz. Itē em̄ tria debet oculum cordis ad la- chrymas et dolorē provocare. Leste em̄ Salomone Ecc. xxiij. Pungens oculū educit lachrymas. Et ideo dicebat Hiere. ir. Quis dabit capiti meo aquā et oculis meis fon- tem lachrymarū. et plorabo die ac nocte. Sic ergo dico q̄ iste oculus dñ lugere p̄ cōpunctionē. Itē p̄terea oculus dñ tremere seu etiā se mouere p̄ cōturbationē. Oculus em̄ p̄ alijs mēbris est summe mobilis. Excessiva aut̄ oculorum mo- bilitas timore dñ designare. Enī etiā de cameleone quod ē aīal summe timidū incantū q̄ p̄ timore mutat colorē. dicit

Oculos summe h̄z mobiles. v̄tibiles acq̄ vagos. Sic ve
re dico q̄ oculus mētis n̄rē d̄z esse tremitus et mobilis
p timore. intantū q̄ p timore diuine offense n̄q̄ d̄z in pa-
ce cōfescere aut dormire Deut. xxvii. Quid tibi dñs cor pa-
ucum et desiderētes oculos. Et nota q̄ oculi n̄rē debet timere
Emittere celi possessionem. Tuncam⁹ et celestis glie
Incurrere dei possessionem. amissionē Isa. xxvii. At
Desiderare mortis damnationē. tenuati sunt oculi mei su-
spicētes in excelsō. Itē de diuine offense incursione. Ps.
Turbatus est a furore oculus meus. Itē de ignis ppetui
damnatione. vñ Leuit. xvij. Visitabo sup̄ vos velociter ar-
dozē q̄ cōficiat oculos. Iste sunt ergo bone pditiones bo-
ni oculi mētis. vt sic possim⁹ assimilari illi q̄ d̄z esse ocul⁹
bois Zach. ix. vbi d̄z. Dñs est oculus bois. cui⁹ oculi i pau-
perē respicunt. Et cui⁹ oculi sicut lāpas ardēs Dan. x. Sic
igit̄ p̄t q̄ isti oculi debet habere Moralē pfectione. Iou-
mīle absconditionem. Simplicē intentionē. Stabilem infirio-
nē. Et hoc de oculo spūali sufficit. inq̄stum p̄t significare
in bono. Sed adhuc dico. q̄ oculus p̄t significare i ma-
lo. Et sic p̄ oculos p̄nt denotari multa genera cordū ma-
lignor̄. et multa genera pueror̄. Primo ergo dicamus
q̄ oculū malū p̄nt intelligi mala corda. Sicut em̄ ocul⁹
multis causis p̄t i suis operationib⁹ impediti. Sic oculus
mētis p̄t in suis actionib⁹ diuersis occasionib⁹ peurma-
ti. Et ideo breuiter notare possumus q̄ in scriptura inue-
nitur multa genera malorum oculor̄ per quos possunt
vel male persone vel male p̄scientie notari. vñc⁹ Oculi
Turbati.

Turbat inuidia. Dico

Inuicti.

Brauati.

Cecati.

Fedati.

Fraudati.

Oculos

Inflat supbia. ergo q̄

Brauat accidit. inueni.

Cecat auaricia. untur

Fedat immundicia. oculi q̄

Fraudat amicicia. p̄ inui-

dia sunt turbati. Sicut em̄ oculus qñq̄ turbat p̄t n̄mā
claritatē sp̄m visibilē disgregantē intantū. s. q̄ non videt si
cūt an̄ videbat. Sic vere oculus mētis qñ respicit clarita-
tē alienē p̄spēritatis. solet qñq̄ taliter p̄ inuidia p̄turbari.
q̄ rectitudinē iudicij amittit. et qd̄ facere debet nō aduer-
tit Ecc. viij. Nequā est oculus inuidi. Iste em̄ sunt oculi
serpentis q̄ sunt in temporibus nō in fronte. et ideo n̄q̄ p̄t
aliquid recte respicere. Iste sunt et ā oculi strabi q̄ recte non
respiciunt. Sz aduerte. q̄ vere ad l̄am inuidi nunq̄ recte
respiciunt alios nec eoz bona. immo semp̄ tortuose et inui-
diose. cū dolore. displicientia et merore. Exēplo Saul q̄ in-
uides dauid nō rectis oculis aspicebat ip̄m sicut d̄z. i. Re-
.xvij. Inuidus igit̄ cū oculo suo sic turbato p̄t dicere ill̄ d̄z
ps. Turbatus est a furore oculus meus. inueterauit inter
oēs inimicos meos. Secdo dico q̄ inueniunt oculi q̄ p̄
supbia sunt inflati seu etiā elati. q̄s tñ nō habebat ille q̄ d̄-
cebat. Dñe nō est exaltatū cor meū neq̄ elati s̄t oculi mei.
Propriū em̄ est oculi q̄ sedeat in alto loco accidit etiā ocu-
lo q̄ sp̄ infirmitate inflat. Quia vere oculus mētis huma-
ne solet p̄ supbia et ambitionē alta loca summe appetere. et
infirmitate supbia p̄cessus solet p̄ alios indebitē se inflare
Iste sunt oculi sublimes q̄s dē detestat. sicut d̄z Proverb. vij.
Tales oculos habet illi q̄ nō dignant respicere inferi⁹
ad videndū pauperes et vicinos. sed superius ad videndum
nobiles et magros. Sicut potissime sunt illi q̄ non respiciunt
inferius ad vilē statū vñ originaliter p̄cesserūt. sed sem-
per superius ad magnū gradū quē accidentaliter ascēde-
runt Job. xlj. Om̄e sublime videt oculus eius. Ipse ē rex
sup̄ oēs filios supbia. Talibus cōminat deus in ps. vbi d̄z
Oculos supbor̄ humiliabis. et Isa. ii. Oculi sublimis ho-
minis humiliati sunt. Iste ergo sunt oculi q̄ p̄ supbia sunt
elati. Tercio dico q̄ inueniunt oculi qui p̄ acciditā sunt
grauati. Oculi em̄ grauant̄ a somno. qñ hō comedit illud
antidotū medicina qd̄ d̄ gerapigra. Quia vere pigria vi-
ciosa facit oculū mētis spūaliter somnolentum. Duo aut
sunt q̄ istam somnolentiam inducūt sicut pulcerimē ille po-
nit in libro de oculo moralī. ca. xij. vñc⁹ Inconsideratio
diuine glorie. et Inconsideratio eterne miserie. Nā sicut
duo sunt inter cetera q̄ oculum impedit̄ a somno corpali
sc̄ p̄sentia nimie claritatis. et auditus nūm̄ sonitus vel tu-
mulus. Sic duo sunt q̄ somnū pigrie ab oculis mentis

possunt excutere sc̄ Consideratio claritatis glorie para-
disi. Quia sicut d̄z Eccl. xl. Bram et specie desiderabit ocu-
lus. Et consideratio tumultus miserie inferni. Sicut habe-
bat dauid q̄ dicebat in ps. Turbatus est a furore oculus
meus. Ideo ista duo considerare nō vident̄ illi quoq̄ oculi
mētales somno pigrie p̄grauant̄. In vita patrū em̄ legi-
tur. q̄ cū frater quicaz ab abate Ebdile peteret quō ipie
frater tantā a cedū haberet. Respōdit abbas. Quia inq̄
nedū vidiſti q̄ sunt p̄mia q̄ speramus. et supplicia q̄ time-
mus. Prima considerationē nō videbant̄ b̄z apli Matth.
xxvij. vbi d̄z. Oz Jesus inuenit eos dormientes. erant em̄
oculi eoz grauati. Secundā vñ considerationē nō habebat̄
illi de q̄bus d̄z in ps. Contritio et infelicitas in vijs eorum.
non est timor dei ante oculos eoz. Iste ergo sunt oculi qui
p̄ acciditā sunt grauati. Quarto vñ dico. q̄ inueniunt
oculi p̄ auariciam excecati. Sicut em̄ oculus q̄uis videa-
tur pulcer et lucidus. est tñ aliquā corporaliter cecat̄. Sic ut p̄z
in vñsis quoq̄ oculi pelui ardēti cecant̄. et tñ exterius pul-
cri et lucentes vident̄. Sic vere auari p̄ peluum ardētē. i.
p̄ ardorem auaricie sunt cecati et lumine vere discretionis
priuati. q̄uis exterius in mūdanis videant̄ claros habet et
oculos. et sint luce tpalis scie p̄ ceteris illustrati. Hier. xij.
Eni vñ oculi et cor ad auariciam. Et bñ isti habent oculos
cecatos. et hoc etiam maxime in cognitione terrenor̄. q̄. s. tā
tum vident̄ appetere. Nō em̄ videt̄ quāta est ibi vanitas.
mutabilitas. laboriositas. et periculositas. Oculus em̄ non
videt rem sibi nimis appropinquantē. Interpositio etiā
terre impedit oculū q̄q̄ sit clarū a visione solis. sicut pat̄
de nocte. Luna q̄q̄ sit clara. eclipsim solet pati qñ inf ipaz
et solem p̄tingit terrā aliquāter interponi. Quia vere charis
simi q̄uis oculus intellectus sit in boe q̄stum ad natura-
le ingenium luminosus. obscurus tamē. obscuratus et ce-
cūs in spūilibus negoçis efficiat. qñ terra. i. bona tpalia si-
bi p̄ nūm̄ amorem vñtra debitū approximat̄. et qñ per
vicium auaricie amor terrenor̄ inter ipm̄ et deū interponi
tur et locat̄. Iste sunt illi q̄ oculos statuerūt declinare i ter-
ram. ps. Iste sunt illi stulti quoq̄ oculi sunt in fines terre.
Sicut d̄z Prover. xvij. Iste sunt etiam illi quoq̄ oculi insa-
tiabiles sunt. sicut d̄z Eccl. i. Non satiat̄ inq̄t oculus vñsi
nec auris auditu. Et vere oculus cordis auaror̄ nō satiat̄
dūm̄ vñsibilibus. Quia. s. quicq̄d desiderabiliter videt totū
babere desiderat et affectat. vñ Eccl. xij. d̄z. q̄ insatiabilis
est oculus cupidi. Iste sunt ergo oculi p̄ auariciam excecati.
vide supra de Cœitate. Quinto dico q̄ inueniunt oculi
p̄ immundiciam inq̄nt. Et isti sunt oculi lupor̄ qui p̄ cete-
ris sunt immundi. Quia sc̄ luxuriosi habent̄ in oculo cor-
dis lippam immūdissime feditatis. Iste em̄ luxuriosi non
solum habent̄ immundiciā luxurie in oculo interiori. immo
etiam in exteriori. Quia multi et multe sunt quoq̄ aspect⁹
corpales sunt totius luxurie interioris puocatiui. et aliorū
ad luxuriā inductui. Iste sunt oculi basilici q̄ interficiunt
quicq̄d videt̄. Iste sunt oculi busonis. q̄ quis sint pulceri-
tini. sunt tñ nō modicū venenosū. et q̄uis videant̄ magna
habere luminositate. fugiunt̄ tñ diem et claritatem. et dili-
gunt noctē et obscuritatem. Quia vere oculi luxuriosorū diē
id ē boīm p̄sentiā nō diligunt̄. sed obscuritatē et solitudinem
sem̄ querunt̄ Job. xij. Oculus adulteri obseruat calig-
inem. dicens nō me videbit oculus. Iste ergo sunt illi oculi
quos domina Joseph in cū d̄i iniecit. qñ ipm̄ ad libidinem
voluit puocare. Sicut d̄z Gen. xxix. De istis etiā dicit̄. ii.
Pef. ii. Oculos habētes plenos adulterij. et idō breuiter isti
sunt q̄si fenestre p̄ q̄s latrūculi. i. tētationes intrāt ad aios
vñ ad animas. Sunt etiā foramina p̄ q̄ fures. i. demones in-
trant ad dēpendācias cuniculos. Ut sic dicat quilibet illud
Tren. iii. Oculus me⁹ dep̄dat⁹ est aiam meā. Et vñ ocu-
lus aiam dep̄dat⁹. q̄ stat q̄ oculū indiscrete respiciente
venenū tētationis bibit. p̄ qd̄ mors et plenis opis sequit̄
tur. p̄ q̄ aia a vñtib⁹ spoliat̄. Oculus em̄ plus ledit̄ rem
albam inspicio q̄ rem nigra. Leonis etiā natura est q̄
si bō ipm̄ aspiciat ab ipo inuadit̄. si vñ nō aspiciat a leone
nō curat̄. Aspectus et mulieris est periculosus. et magis al-
be et formose. q̄s deformis ignobilis seu nigra. De hoc vide-
tur applicabile illud Judith. r. vbi d̄z. Oz captus est in su-
is oculis Holofernes. vñc⁹ qñ Judith vñgit pulcritudine

Occipare

et aspergit. vñ etiā Judith. i. dī. Capiebat laqō oculorū suorum. Oculi ergo isti sunt causa spinalis captionis. Et hoc solū nō viroꝝ sed etiā mulierū. Teste em̄ Solino li. de mirabilibus mundi. Simee sic a venatoribꝝ capiunt. Venatores em̄ oculos suos singūt se inungere. et dumittentes visum in p̄sentiā similiā recedunt. Simee hō venientes et quicqđ videtur fieri facere tentat̄es. ille visco oculos suos inungit. et sic claudētes palpebras cecē sunt. q̄re a venatoribꝝ citius capiunt et p̄ vñctionem oculorū alterius dño supponunt. Istud exemplū adducit magister q̄ fecit libru de oculo morali ꝑ mulieres se fucantes et fardat̄es. et stibio oculos suos ut pulcre apparet̄ depingētes. q̄ p̄certo causa sunt et occasio q̄ a luxuriosis venatoribꝝ capiunt. q̄q̄ p̄ luxuriam dominio eoz submittuntur. Figurate in Jezabel. iiiij. Reg. ix. Que volēs placere illi. Jeju q̄ occiderat virū suū oculos suos stibio punctit. et tamē ipam ipse Jeju interseicit. Quia vere ille q̄ taliter oculos suos depingit. mortem culpe et pene incurrit. Unū de luxuriosis persona pōt expoñi illud Ecc. xvii. Lingua. oculos et cor dedit illis. s. luxuriosis. Iste sunt ergo oculi p̄ immundiciā inq̄nati. Sexto dico q̄ inueniunt̄ oculi p̄ amicitiā defraudati seu bebetati. Et isti oculi sunt ut cōiter platorū. Oculi em̄ deludunt̄ p̄ nimia attentionē ad candelam. Tūc em̄ digito. vel ḥga inter oculos posito. videre credit̄ duo. Oculus etiā imp̄issus fortiter a digito solet vñā candelā videre duas esse. Oculus insup illud qd̄ videt̄ in speculo cōcauo. solet videre totū in versuz. qz. s. alta viden̄ ibi sibi insima. dextra sinistra et ecōverso. Sic vere charissimi. qz. bohie multi sunt qui filios et nepotes attendunt et considerat̄ mediāt̄ lumine carnalis affectionis. ad quod etiā totaliter attendunt. median te etiā speculo specialis dilectionis et psonarum acceptio. nis mouente etiam et impelleto digito. i. virgente p̄ filio alii cuius p̄ filiationis vel mediatoris. necesse est q̄ vñā videatur esse duo. i. q̄ illa persona sic respecta vel dilecta credit̄ ab eis plus duplo valere q̄s valeat. Quinimum qd̄ peius est multi sunt qui oculum cordis habent p̄ carnis affectionem. et p̄ personarū acceptio. sit delusum. q̄ altera vident̄ sibi insima. i. viri boni vident̄ sibi esse mali. et mali boni. et totaliter ecōverso. Quia breviter oculus cordis numq̄ de rebus hō indicat. quā personarū acceptio. vel carnis affe. ctio multū turbat. Iste figurant̄ in Sanfone quē Halida id ē carnis affectio fecit a philisteis execari. Judicū. xvij. Iste figurant̄ in Hely sacerdote cuius oculi caligauerat. et nō poterat videre lucernam dñi donec extingueret. Sicut dī. i. Reg. iii. Quia vere tales nō possunt videre lucernam dñi. i. psonas lucidas et discretas. Vident̄ tñ optimē lucernas extintas. i. psonas ignorantes et indiscretas. et ad q̄s p̄ carnis affectionē trabunt̄. Et quid? Pro certo talibus accedit sicut Isaac. De quo dī Gen. xxvij. Q̄ oculi eius caligauerant et videre nō poterat. Et ideo Jacob quē mediāte pelle bedo et tetigerat. q̄uis esset secundo genitus. bñdi etionē tamē Esa primogeniti reportauit. Quia vere charissimi sepe sit inter tales q̄ oculos intellectus habent sic ecutientes et delusos. Q̄ dum mediāte pelle carnis affectionis aliquē p̄siderat atq; tangunt̄ q̄uis cōstet ipsum esse secundogenitum. i. minus ydoneum et pfectum. bene. dictionem tamen primogeniti reportet. i. bñficia q̄ perso. nis dignis et sufficientibus debeban̄. cisdem conferunt̄ et pcedunt̄. Iste sunt ergo illi quorū lumen oculorū non est secum. Quia sc̄ magis est cum istis suis nepotibus q̄ cum sp̄sis. At de eis. p̄sp̄re exponat̄ illud Zach. iiiij. Super lapidem vnum septem oculi sunt. Hoc est dictu. q̄ tales singūt oculos suos septies plus q̄ debet̄ super tales lapideos et ignaros. Ecce ergo charissimi quō inueniunt̄ in scriptura multa genera malorum oculorum. Qel quō oculus cor. dis in suis operationibus impediat̄. Sed vide si vis supra de Cecitate. Supra de Judicare. Et infra de videre. Et si ibi non sufficit vide libellum de oculo morali. vbi quicquid potest dici de oculo dicetur ibi. Quia status totius mundi ad oculum pulcherrime applicat̄. De q̄ etiā fateor me multa accepisse. et isto meo opusculo adiecisse. Hec igit̄ de oculo sufficient̄ q̄ sunt dicta. De pupilla vide infra.

Occipare Nota q̄ occupare sumit̄ p̄ rei vē. gicatione. pro laboris et exercitij ex-

ecutione. et pro alterius dominij subiugatione. Dic igit̄ q̄ in scriptura reperitur Occupatio. Commēdabilis et vtuosa. Primo dico q̄ est quedam Detestabilis et viciosa. occupatio vtuosa. Et ista Affectabilis et fructuosa. pro certo est illa qua boni se Contristabilis et luctuosa. solent in bonis operibus et exercitij occupare. Similes corporibꝝ celestibus q̄ semper sunt in suis motibus occupata. et in officiū suorū executione ad orbis regū ordinata. Sic iusti nunq̄ debet a bono motu et operatione cessare. sed semper in aliquo virtuoso exercitio se occupare. ii. Paral. xxxv. Usq; ad noctē suunt occupati sacerdotes. Ad noctē inquit. i. usq; ad mortem. iuxta illud verbū Hieronymi. Semper aliqd̄ boni facito ut te dyabolus inuenias occupatū. Iusti q̄ occupantur Virtutum fructibus. Dico q̄ iusti occupant virtutū Aquarum fructibus. fructibus. Exēplo sc̄ bone ter. Pauperum pastibus. re que dum bene colitur. bonis fructibꝝ occupat̄ et cumulaat̄. iuxta illud Levi. xxvj. Occupabit messum tritura vindemiam. et vindemiam occupabit se mentē. q. d. vñā virtus occupabat alia. Itē occupant iusta aquarū fructibus seu lachrymarū fontibus. Quia sc̄ iusta occupant in lachrymis. et fontes etiā occupant lachrymā. rum et cōpunctionis. et deuotionis et cōpassionis fluēta occupare nō cessant. more sc̄ fontis qui se occupare non cessat in emissione riuerorū. vñā Judicū. viij. Descēdit in occursum madian et occupate aquas. Et Judicū. iiij. Occupauit vīri galaadite vada Jordani. Item occupant iusta pauperū pastibus. Sicut em̄ radix p̄tinue occupat̄ in nutritione ramorū. sic iusta in pastu pauperū et genorū. Unū de filiis Jacob dicit̄ Gen. xxvij. q̄ ipsi erant absentes et i p̄ stu pecorū occupati. Ista est ergo occupatio virtuosa.

Sed dico q̄ inuenit̄ occupatio viciosa. Et ista pro certo est illa qua mali occupant mala. et qua etiam occupant a malis. Et sic dico q̄ inuenit̄ Occupatio Nequicie cui mali subiugant̄. De occupatione pecatū et nequicie. cati et nequicie cōstat. Stulticie qua mali possident̄. q̄ sicut terra iculta fa. Misericordia qua multi detinent̄. ciliter occupatur a ve. pribus et in fructuosis herbis. Sic vere hō q̄ per laborem et penitentiam non colitur faciliter a vīcijs occupat̄ Job. iii. Occupet em̄ caligo et tenebre. nec sit in recordatione tē. Vide ibi. Unū p̄sp̄re mali sunt sicut illi qui se nesciunt deferre. q̄ ab hostibꝝ sc̄ a vīcijs et demonibꝝ occupantur. Judi. viij. Illorū quos occupauerat captiuitas. Tale au. tem occupationē timebat dauid cū dicebat. ii. Regum. xv. Festinate inquit egredi ne venies Absalon occupet vos. De occupatione rapine et senicie. q̄ sc̄ mali nō cessant alia. capere et occupare. dī. i. Mach. x. Ascēdit Alexander et occupant P̄bolumaydam. Et. i. Macha. ix. Occupa. nerūt eam et p̄merunt animas hominū. De occupatione stulticie. qua sc̄ homines imprudētes se occupat̄ in rebus superuacuis et ineptis dicit̄ Eccl. i. Occupationē pessimā dedit dens filiis hominū ut occuparent̄ in ea. De oc. cupatione autem misericordia qua sc̄ occupant̄ vaupes. et in qua etiā miseri occupantur. dicit̄ Ecc. xl. Occupatio ma. gna creata est omnibus hominibus tē. graue iugum sug. filios Adam tē. Ista est igit̄ occupatio viciosa.

Cetero dico q̄ inuenit̄ occupatio luctuosa. Et ista pro certo est illa qua dānati occupantur a miseriis in. fernalibus et tormentis. De quo dicit̄ Proverbiorū. xliij. Extrema gaudiū luctus occupat̄. Et de dyabolo ipso oc. cupante dicit̄ illud. i. Macha. v. q̄ occupauit cīnitatem et occidit omnem masculum. Et bec de occupatione suffici. ant. Vide. S. de obtinere.

Occurrere. Occursus. Nota q̄ Oc. currere idem est q̄ obuiā currere. Et q̄ hō occurrit alteri homini. aliquis pro bono. aliquādo pro malo. Possimus breviter notare q̄ in scriptura inuenit̄ q̄ homo quandoq̄ occurrit alteri

Ad ipm veraciter honorandum.
Ad sibi benigniter succurrentum.
Ad ipm severiter corrigendum.
Ad ipm sinceriter diligendum.
Ad sibi humiliter supplicandum.
Ad sibi viriliter repugnandum.
Ad ipm concorditer salutandum.
Ad ipm coiter visitandum. v'l psladū.
Ad ipm efficaciter adiuuandum.
Ad sibi bilariter congaudendum.

Omibus istis modis accipit occurre in bono. Sed adhuc occurrit alter alteri in malo. scilicet Ad sibi praeaciter obuiandum. Ad ipm fallibiliter defraudandum. Ad ipm fabulariter deridendum. Ad ipm horribiliter deuorandum. occurtere eos singulariter honorare. Figura. iij. Reg. ij. vbi dicit. q surrexit rex Salomon in occursum Bersabee tē. Item est occursus ad succurrentum benigniter. Et sic viri liberales occurrit. i. obuiam currunt panperib⁹ q̄n vi det eos indigere. Quia. s. hō pius nō debet solū succurrere immo etiam succurrente puenire et occurtere. Quia vt dicit Señ. de beneficijs li. iiiij. q gratissima sunt beneficia parata. occurretia. et facilia. vbi nulla fuit mora nisi dantisve recipiā. Quia sicut dicit idē in puerib⁹. Inopi beneficiis dat qui dat celcriter. Sic iubet occurtere Esaia. xxij. vbi dicitur. Cum panibus occurrite fugienti. Et. iiiij. Reg. viij. Colle tecū munera et vade in occursum viri dei. Itē est occursus ad corrigendū severiter. Et sic debent occurre prelati malis et eoz malicijs et nequicijs Esaie. xxij. Si rugiat leo et occurrit ei multudo pastoz. Et sic p̄cepit dñs ap̄bete. q descendenter in occursum Achab ad ipm rep̄bē. deridū de morte Naboth dicens. iij. Reg. xxij. Descende in occursus regis Achab. Et. iiiij. Regu. j. dicit. Vir occurrit nobis et dixit reuertimini. Item est occursus ad diligendū sinceriter. Occurrere em̄ et ire obuias alicui signum ē amoris. Sicut dicit Thobie. xj. Q Thobias data manu puer obuiam occurrit filio suo. Sic etiam spūaliter deus occurrit penitētibus pueniente grām infundendo. Sicut de patre dicit Luce. xv. q videns filium pdigum reuerte te occurses cecidit sup collum eius et osculatus est eum. Itē est occursus ad supplicādū humiliter. Et sic occurrit pauperes diuitibus ad petendū elemosynam. sic et nos debemus occurtere deo. et elemosynā sue gratie būiliter implorare. Sic fecerūt illi leprosi. De quibus dicit Luce. xvij. Occurrerūt Iesu decem viri leprosi et steterunt alonge et leuauerunt vocem dicentes Iesu p̄cepto miserere nostri. Itē est occursus ad repugnandū viriliter. Et sic debem⁹ occurtere dyabolo et pctō. exēplo fortis milis qui fortiter occurrit aduersario suo. Et sic de David dicit. j. Regu. xvij. Festinavit et occurrit ad pugnam ex aduerso philistei. Itē est occursus ad salutandū concorditer. Et sic debem⁹ alter alteri occurtere et alter alterum pacifice salutare. Sicut de p̄p̄ legit Math. xxvij. Jesus aut̄ occurrit eis dices. Que te. Item est occursus ad communiter visitandum. et si necesse fuerit ad consolandum suauiter. Sic dicitur. iiiij. Regu. iiiij. Ecce sumamis illa. vade in occursus ei⁹ et dic ei. Repte ne agitur erga te et virum tuum. Item est occursus ad suuandū utiliter. Et sic dicitur occurrisse symon fratri suo. j. Machabeo. x. vbi de Jonatha dicit. q occurrit ei frater suus Symon in adiutorium. Item est occursus ad concordendū bilariter. Et sic dicit. j. Regu. xvij. q egressus sunt mulieres cantantes chorosq; ducentes in occursus dicentes. Saul percussit mille et David decem milia. Et istis omnibus modis accipit occurtere in bono. In malo accipiendo occurtere dico adhuc q est quidam occursus ad obuiandum ferociter et p̄tinaciter. Et sic occurtere hem est qd contra currere. Et sic occurrit prelati et superioribus obstinati discipuli et rebelles. Sic patet in seculo et in clauistro. vñ Luce. viij. Occurrerūt ei quidāvir qui habebat demoniū. Sic etiam occurrit dyabolus et vir iniquitando et tribulā. jo: cōtradicēdo et nocendo. Ioh. xij. Egressus est Ysmael in occursus eou. De iusto tamē dicitur Prover. xxx. Leo fortissimos bestiāp; ad nullius patet occursum. Et Job. xxix. dī. q in occursu yadit armatis. Item est occursus ad defraudandū fallaciter et falliblēt. Sic dicunt falsi homines sub specie boni alijs occurserē: et falsum honorem et amores singere. vt eos possint de capere et fraudare. sic fecit tabel Judicum. iij. vbi dicit. q egressa est Iabel in occursu lizare dicens. Intrā ad me domine mi. ne timeas. Et tamē dicit ibidem q dum dormiret occidit eū. Itē est occursus ad deridēdū hugaciter et fabulariter. Et sic faciūt mlti. q fabulādo et deridēdo alijs occurrunt sub specie honoris. viii. ii. Regu. vi. dī. q egressa Michol filia Saul in occursu David deridebat eū p eo q videbat euz nimis letum. Istum aut̄ falsum occursus et falsum honorem dicunt demones facere damnatis peccatorib⁹ in inferno. Quia sicut dicit Esaie. xxvij. Occurrerat tibi demona onocentaurus et pilosus clamabat alter ad alterum. Et Esaie. xij. Infernus subtus te cōturbat⁹ est. in occursus aduētus tui suscitabit tibi gigates. Itē est occursus ad deuorādū crudeliter et damnabiliter. Et iste ē ille occursus quo animab⁹ damnatis occurrit demones in inferno. De quo Amos. v. dicit. Quomō si fugiat vir et facie leonis: et occurrit ei vrsus. Itē est etiam ille occursus quo deus occurret pctōb⁹ in iudicio. De q̄ Osee. xij. Occurrat eis quasi vsla raptis catulis. Igīt charissimi occurramus deo sicut ex predictis colligi potest. l. Ipsum Honorando. Et hoc est quod ipse nobis innuit in scriptura. Dicens in ps. Exurge in occursu diligendo. meum et vide. Item occurramus primo Requirēdo. scilicet ipsum Aduuando. Consolando. Supplicādo. Corrigendo. Occurrēdo. Et dyabolo etiam occurramus ipsum debellando et repellendo. Et sic p certo ipse nō occurret nobis nosmetipso deuorādo seipsumiendo. Nos etiam vltērū non malo modo occurramus primo ipsi obuiando seu repugnando. Ipsum deridendo nec eum defraudando. Ipsum deuorādo seu ipsi nōcendo. Et sic finaliter nos occurremus omnes in unitate fidei. in virum perfectum. in mensuram etatis plenitudinis xp̄i Epheb. iiiij. De deo vero nota q ipse solet occurre Penitentibus p grām p̄uenientem. Laborantibus p clementiam subuenientem. Triumphantibus p gloriam expedientem. Delinquentibus per iusticiam impudentem.

Occurrit dico incipiētibus ipsos per grām p̄ueniēdo. De quo Marci. xij. Occurrit vobis homo lagena aquila sc̄z gratie baulans. sequimini eum quocunq; introierit. Occurrit etiam p̄ficientibus ipsis subuentiendo Sapienti. vj. In omni p̄uidentia occurret illis sc̄z dominus. Occurrit insuper p̄ficientibus seu etiam triumphantibus ipsis in celis recipiendo seu remunerando. Un̄ deo dicit Esa. lxij. Occuristi letanti et facienti iusticiam. Occurrit nibilominus deficitibus ipsois impediendo. seu etiam male agentibus eorum malicijs obuiando et in inferno finaliter puniendo. quod. s. p̄cipue siet in iudicio quādo verificabitur illud ps. A summō celo egressio eius: et occursus eius usq; ad summū eius. nec est qui se abscondat a calore eius. Cū igīt nobis deus multis modis occurrat. nos sibi etiā bene parati et ornati virtutibus occurramus. ipsiq; humilibus obsequijs nos dedamus Amos. liij. Preparare in occursus dei tui israel. Et bec de occurtere sufficiant. Vide s. de obuiare: et de currere.

Dire. Odium. Nota q̄ in scripturā inueniēt triplices

o odium. s. odium. Formidādū. Exitandū et frequentandū. Primum est odium diuine voluntatis illud. s. quo deus odit malos. De quo Ecc. xij. Ultissimus odio habet peccatores. Secundū est odium mentalis prauitatis. Et illud est illud quo mali odiunt omne bonum. De quo dicit. j. Jobanis. ij. Qui odit fratrem suu in tenebris est. Tertium est odium moralis bonitatis. Et istud est illud quo nos debemus odire et fugere omne malum. De quo in Ps. Iniquos odio habui et legem tuam dilexi. De isto ergo triplici odio aliquid est dicendum. Primo quidem dicamus aliquid de odio virtuoso. Et dicamus q̄ sic erit cerus vñ Plinium naturaliter odit serpentes ipsos. q̄ de caueriis extrahit. et tandem ipsos deuorat: et sic ve-

Odium

nenum et infirmitatem ejicit et expellit. Sic vere charissimi nos qui sicut cerui super montes berbel debemus esse: et quae admodum ceruns ad fontes gratie desiderare. debemus perculdubio odire serpentes interius in terra nostra conscientie latitantes. i. vicia et peccata. ipsosque per confessionem de cava uerna cordis debemus expellere. ipsosque per iugem recor dationem comedere et etiam incorpare: et sic sanitatem anime poterimus rehahere Amos. v. Odi malum et diligite bonum. Serpentes etiaz exterius gradientes. s. pectoris odire debemus. in quantum s. nobis obuiant in via mortis. Quia s. nos tenemur odire malos in quantum mali. et odire malum quod in eis est. sicut faciebat dauid dicens in ps. Odiui ecclesiam malignantium. Et alibi. Perfecto odio oderam illos. inimici facili sunt nabi. Sup quo dicit Cris. Perfectum odium est odire vicia non naturam. Nos ergo debemus odire et sugere mala: ut sic cuilibet nostrum possit dominus dicere illud ps. Di lexisti iusticias et odisti iniquitatem. peccavimus te deus. Ubi ostenditur quod mala sunt ocienda. scilicet Et charitatem possimus federa reparare. Dilexisti inquit. Ut equitatis possimus opera frequenter. Iusticias inquit. Ut pietatis possimus onera declinare. Odiisti iniquitatem. Ut pietatis possimus viscera procurare. Propterea inquit. vixit te deus tecum.

Per talem enim odium. Dic ergo quod odium vicio. Charitatis efficit sanctitudinem. rum solet reparare pristini Equitatis perficit rectitudinem. na federa charitatis. Di. Praeuitas deponit turpitudinem. lexisti. Unum enim pectorum Pietatis acquirit plenitudinem. ut communiter non oditur. nisi aliud pectorum diligatur. Unus aues que regiones frigidas solent fugere et odire. expiunt regiones calidas dilige re et amare. Sicut patet de gribus et turturibus quod in hys melo loca frigida dimittunt et ad calida se pertinet. Quia igitur malum et bonum sunt contraria. necesse est quod si pectus et malum odimus. quod deum et bona spiritualia diligamus. Odium autem peccati. charitatem inter deum et boiem repat. quia complacencia peccati destruerat et turbarat. Et hoc bene innuit apostolus Rom. xii. dicens. O dientes malum: et adherentes bono. Et quod tale odium dilectionem dei generet propter exemplo et auctoritate. Exemplo. Ille enim grammaticus et amoeris domus solet acquirere. quod inimicum suum solet amore eius fugere et odire. Et quod dyabolus. pectus. mucus et viri iniqui. deit sanctorum sunt inimici. per sequentes si possumus oderimus. sequitur quod amici dei erimus. Dilexisti inquit ps. Qui diligitis dominum odite malum. custodit dominus animas sanctorum suorum. et de manu pectoris liberabit eos. Per talem odium repantem pristina feda charitatis. Item dico quod propter talem reformatum pristinam opam equitatis. Iusticiam inquit. Sicut enim per amorem et complacentiam pecti. illa mentis rectitudinem: et proportionem equitatis vel iusticia. quod anima deo debet subiungi et sibi humiliter famulari destruit et damnat. (De quod dicitur Mich. iii. Nunquid enim est scire iudicium qui odio habet bonum et diligens malum) ita quod pectus odium iusticia repat. Iusticiam inquit. Unus j. Ehi. vi. O homo dei bec fugie. s. pectus. Sectare vero iusticiam. pietatem. fidem et charitatem ps. Qui oderunt iustum delinqut. Itē dico quod propter tale odium repellunt pristina pondera pietatis. Odiisti iniquitatē inquit. Sicut enim natura abhorres prauos homines. quod videt eos dissolutos solet eos expellere. Sic anima que peccata odit. ipsa libenter ejicit et expellit. Non esset enim sapiens qui in domo sua morari dimitteret. illum quem toto corde fuderet et odiret. Et ideo si iniquitatē odimus. ipsas de domo cordis expellere debemus. Quare. Certe quia qui diligit iniquitatem odit animam suam. Motu quod nos debemus odire. scilicet Elicum.

Eupiditatis. De cupiditate dicitur Proverb. xxviii. Loquacitatis. quod qui odit auariciam longi sicut dies Pompositatis. et ei. De loquacitate dicitur Ecclesiastes. Qui Gaudium prosperitatis. odit loquacitatem extinguit maliciam. De pompositate dicitur Amos. vi. Detestor ego superbia iacob et dominum eius odit. De prosperitate etiam dicitur Amos. v. Odi et pieci festinitates vestras. Itē dico. quod propter tale odium accidunt in terra viscera pietatis. Unxit te deus inquit oleo ps. Et Mat. v. Diliges amicum tuum: et odio habeb inimicum tuum. Et Malach. i. Jacob dilecti. Esau autem odio habui. quod per odium diligenter bonum quod s. est memoria pietatis. Unxit te inquit Ezechiel. xvi. Ibi unxit te oleo. cinxit te byssum. Istud er-

go sufficiat de odio virtuoso. Scio dico de odio pncio lo. i. de odio fraternali. Istud enim odium magis inter peccata spiritualia reputatur. Et hoc quia immediate opponit charitati. que est maior et principalis inter virtutes. Et ideo etiam scriptura compatit ipsum homicidio. Ioh. ix. Omnes qui odit fratrem suum homicida est. Sed quid? omnia que sunt mala odiuntur communiter bona. Quia in quoque solet naturaliter odire illud quod est sibi pectorum in natura. Quia sicut similitudo est causa amoris: ita contrarietas est causa odij et trancoris. Et inde est filius astrologos. et septimum signum celi quod est directe oppositum primo. est dominus inimicicie et odij. Quia breuiter semper inuenies quod illa que sibi sunt in conditionibus contraria. sunt subinuicem inimica. Mali igitur odiunt bonos tanquam sibi contrarios et diuersos. Et nota quod isti odiunt generaliter quatuor. videlicet Bonorum operum executores. Dico ergo quod mali odiunt suorum scelerum reprehensorum. honorum operum executiones. Suorum pectorum informatores. seu omnis iusticie persecutores. Suorum iocorum reformatores. in seculo enim et in clauso illi a malis amplius odiuntur et contemnuntur. qui in bonis operibus diligentius occupantur. Unus etiam dicit Plinius. quod in labiorum sunt quedam false apes que nihil operantur immo odiunt operantes et comedunt eorum mellia: odiunt autem alias apes quando vident eas diligentes et bone custodie. Quia vere multi sunt hodie qui ad nullum bonorum opus solent vacare. vacantes vero et diligentes solent contemnere et odire. et per detractionem mellia suorum bonorum operum deuotare unde Proverb. xxix. Tiri iniqui oderunt simplicem. Mali etiam odiunt suorum scelerum reprehensionem. seu siue ne quicquid redargutionem. Sicut enim serpens naturaliter odit rutam que est amara. ipsamque fugit et dimittit. Unus etiam quod in ore seu loco rabi est ruta non solent habitare serpentes. Sic mali odiunt amaritudinem correctionis. Nunquam enim vellent corrigi. nec a suis malis operibus reprehendi. Sicut exemplum habemus de iniquo rege achab qui te quodam scoto propheteta dicebat. iij. Reg. xxiiij. Odi inquit enim quod non prophetat nisi bonum sed malum et in te. Sicut enim freneticus odit medicos et in suis vinculis gloriat. Sic tales mali in vinculis peccatorum suorum gloriantes. solent odire medicos correctores: et infirmitatem suorum punitores et curatores. Inve illud ps. Tu vero odisti disciplinam et piccisti filios meos retrofus. Si videbas furem currebas cum eo tecum. Quia certe tales magi diligunt portum malorum quod honor. Et unus dicit Ecclesiastes. xxiij. Quod qui odit correctionem vestigium est pectoris. Et ideo sicut videtur quod freneticus odiens medicos et fissuras eius non sustinet mortem incurrit. Sic tales qui correctores odiunt et fugiunt: mortem eternam finaliter incurrit. Quia sicut dicitur Proverb. xv. Qui increpatemus odit mortem. Isti insuper odiunt sane conscientie informatiōem. Isti enim non solum odiunt reprehenditum etiam doceri et informari. Et sicut aues immundus odiunt lucem. sic tales odiunt sapientiam et doctrinam Iohannes. iii. Omnes qui male agit odit lucem. et Proverb. i. Impudentes odiunt scientiam. Odiunt preterea dulcis pectorum reformatiōem. nunquam enim vellent esse in concordia vel in pace. Dicit enim Plinius. quod buso habet venenosum quod in aqua fermenti possum facit ea quiescere a feruore et tandem non feruerit quod dicit ibi erit: et isto veneno magi put dicit ad odium suscitandum. Tales perculdubio sunt mali: qui recte sunt ossa et membra busonis dyaboli. Feruorem enim charitatis impediunt: et odium suscitant et inducunt. Istud potissimum pater in verractoribus et falsis verbis relatoribus: quia s. istis mediantibus: magi. id est demones solent odia suscitare et inter homines discordiam generare Ecclesiastes. v. Susurroni autem odiunt et tumelia et inimicicia. Istud est autem quadrupliciter odium pnciosum. Isti sunt ergo qui recte fugiunt pauperem odium. alte superbiunt. in iustos sevunt. in deum rugiunt. in ecclesia sevunt. in prosperis ludunt in mortem veniunt. Dico quod tales odibiles et odiosi omnime bonum solent fugere Michaeel. iii. Odiatio habet bonum et diligenter malum. Itē omnem pauperem solent spenerre Proverb. xix. Fratres hominis pauperis oderunt eum. Et Proverb. viii. Etiam primo suo paup odiosus erit. Itē alta superbe solent sapere ps. Superbia eorum qui et oderunt ascendit semper. Et alibi. Qui oderunt te extulerunt caput. Itē iustorum bona

solent rapere p̄s. Qui oderunt nōs diripiebāt sibi. Itē mala de deo solent dicere illud. Facta est mibi hereditas mea quasi leo in silua: ideo odiūm ēa. Item in ecclesia solent furere p̄s. Odiū ecclesiam mulignantū. Item in mūdi bonis solent lucere p̄s. Gloriati sunt qui oderunt te i meo solennitatis tue. Item h̄j finaliter solent cadere. s. i. in Infernū p̄s. Conundantur omnes qui oderunt syon. Ecce ergo qualiter succedit illis q̄ deum odiunt: t̄ qui etiā a deo odiunt. Istud est igit̄ vñ odiū p̄niciolum.

Tertio dico. q̄ inueniē odiū periculorum. Et istud est illud quo deus odit peccatores. Et quis ille motus animi quē nos vocamus odiū nō possit cadere in deum. (quia in ipso nō p̄t esse alii qua mutatio. Un̄ etiā Sap. q̄. dr. Nibil odiū eorū que fecisti) di tñ deus odire. i. ad modū odītis se bē. inquātum sc̄ mala. p̄bibe fieri t̄ inq̄ntum malis subtrahit gratiam t̄ negat gloriam. Et ideo notare possumus q̄ deus odit Superbos t̄ vanigloriosos.

Avaros t̄ ambitiosos. De supbris dicit Amos vii. Detestor ego superbiā Jacob: t̄ domos eiō odi. Et Eci. x. Odibilis corā deo t̄ hominib⁹ superbia. Et in p̄s. Odisti obseruātes vanitates superuacue. De avaris dē Procaces t̄ insidiosos.

Malach. j. Jacob dilexi Esau aut̄ odio babui. Esau em̄ qui erat pilosus diuites et avaros designat. De luxuriosis di Spōc. xvij. De babylō facta est habitatio ois volucris imūde t̄ odibilis. De inimicis t̄ iniquis dicit. Iudic. v. Deus illoꝝ odit iniquitatem. De raptoribus vō dicitur Sap. xiiij. q̄ odio sunt deo impius t̄ impietas eius. Et Esiae. lxj. dicit. q̄ deus est odio babēs rapinā in holocaustū. De discordibus di Prover. vij. Sex lunt que odit deus t̄. Et sequit̄. Et illum qui seminat inter fratres discordias. De loquacib⁹ di Prover. xiii. Ut verbosus erit t̄. Et Eci. ix. Temerarius vō in verbo odiosus erit. De mordacibus seu detractoribus dicit. Roma. j. Detractores deo odibiles. De pacibus ad loquendū di Eci. xx. Est odibilis qui procar est ad loquendum. Et. xxxvij. Qui sophistice loquit̄ odibilis est t̄. Ut de de Discordia: t̄ de ira.

Odor. Cum odor Aliquādo sumat p̄ celestis glorie suavitate t̄ fragrantia. Aliqñ p̄ bona fama t̄ nois redolentia. Aliqñ p̄ virtutē sanctitate t̄ gratia. Possim⁹ notare q̄ triplex bon⁹ odor ponit̄ i scriptura. vñ Odor appetendus. Primo dico q̄ est odor appetendus. Odor diffundendus. Odor retinēdus. Mons em̄ libani rōne multitudinis arborum aromaticarū dicit̄ esse totus odoriferus. Ad qđ p̄cor dat scriptura dicens Eci. xxix. Quasi libanus odore sua uitatis habete. Sic q̄ in monte paradisi sunt deus: angelī t̄ sancti. q̄ velut arbores aromaticē odore virtutē fragrauerunt. necesse est q̄ odore suavitatis in deuotis cordibus redoleant. q̄ q̄ corda deuota attrabāt t̄ reficiāt atq̄ pascat. Deuoti em̄ sunt sicut apes: q̄ libēter vadunt ad loca vbi flores odoriferos esse sciunt. Sic deuoti loca padisi appetunt vbi tot sancti odoriferi p̄cesserūt. Et iō spōsa. i. aia dicit spōso suo xp̄o Lan. j. In odore vnguentor tuorū currim⁹ t̄. Et merito. Quia sicut di Prover. xxvij. Anguētis varijs odoribus delectat̄ cor. Odor iste est ḡ appetendus. Secundo dico. q̄ est odor diffundendus. Et iste signat bone fama iocunditatē. Et sic di Eci. xxix. Florete flores: q̄ si liliū date odore. Sed de isto odore vide. S. de Fama: t̄. S. de lilio t̄ de flore. Tertio dico. q̄ est odor retinēdus. Et iste signat bone fama iocunditatē t̄ puritatē. Sicut em̄ boni odores solent sp̄ns in corpe confortare.

Sicvere odor sancti Animam t̄ cerebrum delectare. tatis si sit in homine Busones t̄ dracones effugare. solet p̄fōrtare t̄ multiplicare sp̄m bone affectionis. Delectare cerebrū diuine dilectionis. Effugare venenū dyabolice suggestionis. Sicut em̄ draco fugit odore p̄tibere redolētis: t̄ buso odore vñ. ne florentis: sic dyabolus fugit odore sanctitatis in homine abundantis. Un̄. ii. Cor. j. xp̄i bon⁹ odor sunus: alijs odor mortis in morte: alijs odor vite in vita. Et ideo de-

quolibet viro iusto sic p̄ virtutes odoriferō: p̄t dici illa Bene. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. Ub̄ adverte q̄ homo debet esse odoriferus. Q̄tum ad sep̄ sait citatem t̄ pfectiōem. Ecce inquit odor. Q̄tum ad deum per charitatem t̄ dilectionem. Quia. s. debet esse filius dei. Filij mei inquit. Q̄tum ad p̄imum per pietatem t̄ compassionem. Quia debet esse ager plenus. Dico ḡ q̄ nos debemus esse delectabiles t̄ odorosi. Q̄tum ad nos. i. in nobisipsis per sanctitatem t̄ pfectiōem. Ecce inquit odor quasi dicat. Iste in se t̄ de se est odorofus: t̄ virtutē redolentia gratiosus. Sicut em̄ Lōstantinus dicit. I. pura suba resolutiō bonus odor: t̄ ideo illi qui sunt in virtutib⁹ boni t̄ puri: non possunt nisi bene redolere. Et ideo possum⁹ notare q̄ in viro iusto redolēt aroma sp̄nū virtutū. videlicet Nardus humilitatis t̄ subiectionis.

Redolet ergo vir iustus

Vinea iocunditatis t̄ consolationis. ad modūnī

Mādragora sublimitatis t̄ ptemplatiōis. us spiritualis

Lbus patientie t̄ deuote orationis. apotrophe. Et

Mirra pnie t̄ amare cōpunctionis. quidez ppter

Libanus p̄tinentie t̄ castae puerfationis. humile subie

Balsam⁹ diuine grē t̄ totius sc̄ificatiōis. ctionem. Et

Ista est nardus que est herba modica t̄ summe odoriferā.

De qua dicit aia Lan. j. Dum esset rex in accubitu suo natus mea dedit odorem. Item ppter benignam deuotionē

Et istud est vnguentū odoriferū quo deuote mentes vngunt̄.

Un̄ cuiilibet deuoto dicit deus Lānticoꝝ. iii. Odor vnguentorū tuorum super omnia aromata.

Item ppter iocundam consolatiōem. Leticia em̄ spiritualis valde redolēt apud deū.

Et ista est odor vinee: quia vñi letificat cor hominis. Et de hoc Lānticoꝝ. ii. Vinea florētes tederūt odorem suum.

Item ppter sublimē cōtemplationem. Ista est odor mandragore que facit hominē dormire. quia cōtemplo est quidam sp̄nalis somnus.

De quo Lan. vij. Mādragore tederūt odorem suum.

Item ppter patientiam t̄ orōnem. Iste est odor thuris: quia tbus tritū t̄ in igne possumit melius redolēt t̄ sursum etiam eleuat̄ in sumū.

Sic patientia in tribulatione: t̄ oratio in fervore t̄ dilectione. Et de hoc Lānticoꝝ. iii. Odor vestimentorū tuorum quasi odor thuris.

Item ppter penitentiā t̄ compunctionē. Et iste est odor mirbe: q̄ est species amarissima.

De qua Eci. xxiij. Quasi mirra electa dedi suavitatē odoris.

Item ppter cōtinuentiam t̄ castam puerfationem.

Et iste est odor libani: quia libanus interpretat̄ candor. vñ Eci. xxiiij. Quasi libanus nō incisus odor meus.

Item ppter diuine gratie sanctificationē.

Et iste est odor balsami. Gratiam em̄ signat balsamus Eci. xxiiij. Quasi balsam⁹ nō mixtus odor meus.

Hene ergo dicit de viro iusto. Ecce odor. Quia pcerō: q̄n aliquis sic odoriferus est in aliqua domo ecclie vel religione tunc in tota patria redolēt fama sua: sicut dicit̄ Johānis. vij. Q̄z domus impleta est ex odore vnguenti. Et sic bene dico: q̄ vir iustus redolēt in se p̄ sanctitatem t̄ pfectiōē.

Ecce inquit. Odor. Item vir iustus redolēt quo ad deū p̄ charitatē t̄ dilectōnē. Filij mei inquit. Filius em̄ nōmē est amoris. Ioh. iii. Pater em̄ diligit filium. Quia. s. nibil magis redolēt apud deū q̄ nos efficiamur filij sui p̄ charitatem.

Sicut em̄ antiquitus holocaustū dicebat̄ q̄n totus animal incendebāt: t̄ illud sic incēsum odor suauissimus dēcebat̄.

Sic etiam hodie q̄n homo p̄ charitatē totus incendit totus odor grate cōplacentie dño exhibet Ero. xxix.

Dfferes arietē totū incēsum odor suauissimus victimē domini. Filij mei inquit. Vide supra de Filio.

Itez iustus redolēt quo ad p̄mū per pietatē t̄ compassionē: q̄. s. ip̄e debet esse ager plenus. s. ad paupes nutriendū. qđ vñiq̄ valde est apud deū t̄ bonies odoriferū.

Sicut de elemosyna suscepta a philippensis dicit apl̄us Phil. iiiij. Repletus sum receptis ab epafro que misisti in odore suavitatē.

Et sic ergo patet quo vir iustus dicit̄ odoriferus t̄ apud deū t̄ bonies gratiosus.

Un̄ ppter de tali p̄t dicere deus t̄ ecclēsia illud Lan. v.

Dilectus meus candidus t̄ rubicundus electus vñ cedri.

Et sic patet q̄ est triplex odor bonus. s. Appetendus. Diffundendus et Retinēdus.

Sed adhuc dico. q̄ in scriptura iūvenitur odor malus. Et sic odor significat

Offendere

Fame vilitatem.

Larnis voluptatem.

Rerum facultatem.

carnis voluptatem.

Et iste est odor fetidus in quo porci et luxuriosi delectantur. q. Mach. ix. dicitur de Antiochis fetido. Odore inquit et fetore illius exercitus grauabat. Itz rerum facultatem. Iste enim odor albe spine: cuius fragran- tia canis deceptus perdit predam suam. Quia s. dum ho- mo in odore mundi albedinis et prosperitatis delectatur: odo rem prede sue christi id est deceptionem quaz habebat ad ipsumredit. Ideo talis deberet dicere illud Amos. v. Non capia odor cetum vestrum. Et hoc de odore sufficit.

Fame dico vilitatem. Et sic sumus

Exo. v. Fecere fecisti odor no-

strum coram Pharaone. Item

luxuriosi delectantur. q. Mach. ix. dicitur de Antiochis feti-

do. Odore inquit et fetore illius exercitus grauabat. Itz

rerum facultatem. Iste enim odor albe spine: cuius fragran-

tia canis deceptus perdit predam suam. Quia s. dum ho-

mo in odore mundi albedinis et prosperitatis delectatur:

odorem prede sue christi id est deceptionem quaz habebat ad

ipsumredit. Ideo talis deberet dicere illud Amos. v. Non

capiam odor cetum vestrum. Et hoc de odore sufficit.

Sfendere. Nota q offendere id est

q ad iracundiam puocare

o **Uel offendere.** i. nocere seu ledere. **Uel offendere** id est q obijcere vel ad scandalum impinge-

re. cadere vel ruere. seu scandalum pati vel facere. Et sic co-

muniter ponit in scriptura. An offendere aliquid nihil ali-

ud est q aliquid obstatum seu offendiculum sue voluntati op-

ponere. sicut di. i. Regu. xxix. Tade in pace et non offendas

oculos satrapar. Sumit enim offendere p incidere vel p

irruere. sicut coiter ponit tythus lini? dices. q talis offendit

in hoste tc. Possum? g notare q in scuptura inueniunt. s.

Offendicula maiestatis superne. Dico g primo q est

Offendicula charitatis fraterne. offendiculus super

Offendicula voluntatis interne. ne maiestatis. Et sic

offendere nihil aliud est q p obicem peccati ipm ad iracu-

diam puocare. Sicut de duabus uxoriibus Esau di Gen.

.xxv. Qz ambe offendierunt animu ysaac et rebecca. Et Mu-

meri. xviii. dicit dñs moysi. Offendistis me i deserto in co-

tradictione multitudinis. Scdo dico. q est offendiculum

fraterne charitatis. Et sic offendiculum nihil aliud est q sca-

dalum vel malum exemplum q est alijs causa peti et ruine.

Et ab isto offendiculo debemus summe cauere. De q Ro-

ma. xiiii. Bonum est non comedere carnes vel bibere vinum

in quo frater tuus offendit. Tertio dico. q est offendicu-

lum voluntatis interne. Et sic offendiculum dicitur esse

illud quod est homini causa ruine in peccatu: et rendi si-

naliter in tormentu. Et sic dico q offendicula dici possunt

Eminentia supernales. Ad eminentias dignitatum of-

Immundicie corporales. fendit homo q peccatum super

Affluentes temporales.bie. Et de hoc dicit Hiere. xiiii

Date gloriam deo ante q offendant pedes vestri ad mon-

tes caliginosos id est ad excellentias dignitatuum que animu-

caliginat et obscurant. Ad immundicias voluptatum offendit

b6 q peccatum carnalis pcupiscetie. Et de hoc dicit Ezech.

xx. Anusquisq offendiones oculor suor abiciat. Dulce

em mulieres sunt offendiculum oculor vñ Ezech. xliii. Mi-

nistrauerunt in conspectu ydolor suor: et facti sunt domui is-

rael in offendiculum iniquitatis. Ad opulentias facult-

et offendit homo per peccatum auaricie. Et de hoc Ezech.

.xxvii. Mo erit ultra offendiculum amaritudinis domui is-

rael et spina doloris inferens. Quia salvator noster in para-

bola de semine diuitias comparat spinis Luce. viii. Ista er-

go sunt hominib? ad peccandum offendicula. Peccata vno

sunt offendiculum ad tormenta. vñ Ezech. iii. Si iustus co-

uersus a iusticia sua fecerit iniquitatem: ponam offendicu-

lum coram eo. Et sicut videmus q multa sunt que faciunt

homini offendere. scz Cursus celeritas. Vie obscuritas.

Soli inegalitas. que s. sit vel p fouearum pfunditatem vel la-

pidum immisam multiplicitate. Sic vere dico. q homines

faciunt spualiter offendere et ruere celeritas iprouide ope-

ratiois Proverb. xix. Qui festinus est pedibus offendet.

Item obscuritas defectine discretionis Job. xii. Qui am-

bulat in nocte offendit. Itz inegalitas iusticie et interioris intentiois: quaz facit fouea carnalis delectatiois: et mul-

titudo lapidum. i. exterioris possessionis Josue xxiij. Que

inquit vobis erunt in fouea et in laqueu et in offendiculum

Ista enim tria. s. excessus affectionis et defectus discretionis

et inegalitas intentiois: quaz s. facit multudo peccati: et fo-

uea obstinationis vel carnalis infectionis faciunt nos offen-

dere et cadere in peccatum et finaliter in tormentum. Quia si-

cut dicit Jacobi. iii. In multis offendimus omnes. Ideo

bene consulit Ecc. xvij. vbi dicit. Preicare ante faciem domi-

ni et minue offendicula. Uel si vis distingue aliter et dic q

bominem faciunt offendere: ruere seu cadere. scilicet

Motus celeritatis. Sic vere dico. q in via morum ho-

Mubes obscuritatis. mo offendit ppter celeritate incō-

stancie. ppter obscuritate ignorā-

Tentus flatositatis. tie ppter viscositatem immundi-

Fosse cavauitatis. cie. ppter ventositate vane glorie

Saxa diversitatis. ppter pcauitatem fraudulentie.

ppter sarcolatatem opulentie. De motu incōstantie dictum

est illud predictum Proverb. xix. Qui festinus est pedibus offendit. De nube ignorantie dicit Job. xj. Qz qui ambu-

lat in nocte offendit. De visco luxurie seu luto immundicie

dicit Ro. xiiij. Bonum est non manducare carne et non bibere

vinum in quo frater tuus offendit. Carnem inquit. i. carna-

litatem et luxuriam. De voto vane glorie dicit Ecc. xxij. In

via ruine non eas ut non offendas. De pcauitate malicie et

fraudulentie dicit illud predictum Iob. xxiij. Nobis erit in

foueam et laqueum et offendiculum. De sarcina vno mul-

tiplicitate immundane opulentie dicit Hiere. viij. Posuerit

offendicula sua in domum in qua inuocari est nomen me-

um. Diuitiae em sunt lapides et ligna et materie offenditionis

et peccati. De quibus dicit Ezech. xx. Anusquisq offendio-

nies oculor suorum abiciat. Et benedixit abiciat. Quia

certe offendicula diuitiarum sunt a corde abicienda: ne s. p

auriciam aut superbiam offendamus. Iuxta illud Esaie.

.lvij. Auserte offendicula de via populi mei. Quia certe si-

cut de Proverb. xv. Via iustorum sine offendiculo. Et cuius-

bet dicit illud Proverb. iii. Ducam te per semitas equita-

tis: quas cum ingressus fueris non artabunt gressus tui: et

currens non habebis offendiculum. Ut sic dicat cuiuslibet il-

lud Actu. xxiij. Studio sine offendiculo psciatiam habe-

re. Nos igitur sumus sine offendiculo: peccati et caueam?

ne alijs demus offendicula mali exempli et verbi. Iuxta il-

lud. iij. Cor. vi. Nemini dantes ullam offenditionem tc. Et

i. Corintio. ix. Omnia sustinemus ne offendiculum demus

Exemplum christi. Quia sicut dicit Iaco. iii. Si quis in ver-

bo non offendit hic perfectus est vir. Et sic patet q est offen-

sio. Voluntatis interne. Charitatis fraterne. Maiestatis

superne.

Offerre. Oblatio. Nota q offerre nibil

aliud est q aliquid ali-

cui p modum munera voluntarie presentare. Et est oblatio

et coiter loquendo idem qd sacrificium vel hostia seu etia ho-

locaustum. Et inuenit in scriptura multiplex oblatio tam in

bono q in malo. In bono em inuenit Oblatio summe. vñ

Gratiosa.

Oblatio enim gratiosa est illa qua quis of-

Preciosa. fert domino seipm. sicut faciunt illi qui se dei

Virtuosa. servito deputant et astringunt. De qbus de

Fructuosa. cit. Iudicij. v. Qui pria voluntate obtuli-

stis vos discriminis benedicte domino. Oblatio preciosa est

illa quam deo offerimus in altari. scilicet dei filius benedi-

ctus. qui pro nobis seipsum in ara crucis obtulit deo patri

sicut dicitur Hebreo. ix. Semetipsum obtulit immaculatus

deo. Et Mal. i. In omni loco offertur nomini meo obla-

tio in unda. Oblatio virtuosa est illa qua quis offert domi-

no opera sua bona tanq quedam sacrificia matutina. s.

Paralip. xxir. In simplicitate cordis mei let obuli mu-

nera hec. Oblatio vno fructuosa est illa qua nos offerimus

pauperibus elemosynam: et qua nos offerimus proximis

adiutoriis et medelam. De hac dicitur Actu. xxiij. Ele-

mosynas faciamus in gentem et oblationes et vota. Ad-

uerte ergo circa bonam et spualem oblationem. i. circa bo-

norum operum exequutionem. Quia sicut antiquitus deo

offerebant sacrificia corporalia: sic nos debemus spiritualia.

Quia sicut de in ps. Sacrificium deo spus ptribulat tc. Mo-

tandu g q sicut in illis antiquitus oblationib requirebat

Rei mundicia. pta obedientia. De rei mundicia di-

Salis presentia. cij Gen. viij. Qz noe obtulit de animali

Mellis absentia. bus et volucribus mundis holocaustum

Fermenti carertia. dno. De salis pntia dicit Leuit. iiij. In

Voluntatis pm. omni oblatione tua offeres sal. De mel-

lis et fermenti absentia dicit Leui. ij. Omnis oblatio q offer-

tur dno absq fermento fiet: nec quicq fermenti aut mellis

ponetis in sacrificio. De mente vno voluntaria dicit Exo-

Xxv. Omnis multitudo filiorum Israel obtulit metu punitissima atque deuota primicias domino. Sic per certum dico quod in oblatione spiritualia. i. in honorum operum executione conscientie mundicia debet inesse. Salis sapientie et prudenter presentia debet adesse. Mellis falsicas et acceptio debet abesse. Fermenti in malitia et infectio debet deesse. Prompte voluntati affectio debet preesse. Et sic per certum deus acceptabit sacrificium iusticie: oblationes et holocausta: tunc imponemus super altare suum vitulos. Sic videbat offerre David cum dicebat. Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arictum. offeram tibi boues cum hircis. Ubi aduerte quod nos debemus offerre deo sex spirituales oblationes. videlicet dilectionis ardorem. Holocausta. Teo ardorem dilectionis. Antiquitus enim in omni oblatione necessarius erat ignis. Quia quicquid deo offerebat: igne necessario cremebat. Et ideo principitur Leuiticii. vi. Ignis in altari meo semper ardebit. In quo notat quod in omnibus que deo offerimus necessarius est ignis feruoris charitatis. Iurta doctrinam apostoli. Omnia opera vestra in charitate sicut. Et hoc ostendit cum dicit holocausta. Quia holocausta erat illa sacrificia que tota deo offerebantur: et cuius nulla pars nec sacerdoti nec offerenti retinebatur. Et ideo dicit ab olorū quod est totum: et caustum quod est incendium: quasi totum incensum. Quia scilicet quicquid boni facimus: totum deo debet per charitatem attribui et offerri. nobis vel nostrae industrie nihil debet penitus retineri. Et hoc est quod principit Beatus. xxv. Tolle filium tuum quem diligis ysaac: et offeres mihi eum in holocaustu super vnum montem tecum. Filius enim noster quem generamus: signat bona opera que facimus. Offeramus ergo ardorem dilectionis. i. Mach. iii. Obtulerunt holocausta cum leticia. Deinde offeramus liquorem deuotionis. Medullata inquit. Antiquitus enim in omni sacrificio offerebantur certa libamina que siebant de liquoribus. scilicet de oleo et de vino: addita medulla tritici. scilicet simila valde munda sicut dicit Ezechielem. xxix. Et Leuiticus. ii. Sic vero spiritualiter nos debemus offerre liquorum deuotionis et gratiae: que scilicet continet similitudinem purissime intentiois. Unum spiritualis leticie spei et gratiarum actionis. Et oleum torus pieratis et copassionis. Quod quidem ostendit cum dicit. Medullata. Quia scilicet medulla que est mollis et tenera: pinguis et suavis deuotione designat. De quo dicit Numerus. xviii. Omne medullam olei et vini et frumenti et quicquid offerent primicerii domino dediti tibi. Offeramus ergo domino liquorum deuotionis. Deinceps offeram deo feruorem oionis. Et hoc ostendit cum dicit. Cum incenso. Incensum enim antiquitatem et etiam adhuc thus et incensum deo solent offeri: quod sursum in sumum odoriferum solet ad dominum eleuari. In quo quidem soler virtus oionis notari: quod sursum ad dominum solet ascedere: et sicut bona pcuratrix quod usque bonum impetraverit non cessare. vii in psalmis. Dirigatur donum meo oio mea sicut incensum in prospectu tuo. Et Numerus. xviii. Incensum odoris suauissime offerte domino per tpa sua. In signum huius magi obtulerunt domino aurum thus et mirrurbam. Per thus enim oio designat. vii Leuiticus. ii. Offeres primicias tuas domino fundens super eas oleum: et thus impones: quod oblationem domini est. Et tibi regi. Cum orares cum lachrymis ego obtulsi oionem tuam domino. Denique offeram deo rigorem correctiois. Et hoc notat cum dicit. Arietum. Per arietem enim qui solet peccare quod vermis quem in capite gestat se solet aliquiter comedere. intelligit virtus correctiois: quod excitata a speciali vermine. scilicet a iusticie rectitudine: et a conscientie moratu: solet corpus proprium pcutere et corrigere: et etiam pteruos subditos castigare. Istam ergo deo offeram: quoniam nos et subditos mediante iusticia peccatum, corrigimus et damnam. Arietum inquit Bene. xxv. Nidit post tercium arietem quem obtulit in holocaustum.

Iterū offeram⁹ dño labore bone opatōis. Qd ostendit
en dicit. **H**ones. **B**os en anima est summe laboriosum: et
ad oia laboris opa virtuosuz significas labore bonoz ope-
rum. que pcerto debem⁹ deo offerre: et p ipso labore et pe-
nitentiā sustinere. **E**t de hoc Leu.iii. Si de bobus voluerit
offerre mare siue feminā imaculatū offeret dño. **B**os en
labor immaculatus dicit: qui solum p deo et nō p egali

comodo aut aliqui inani glia sustineat. vñ Ezech. xliij. Offerevit vitulum te armato imaculatum. Offer g laborem bone operatōis. Insup offeram squalorem carnis maceratōis feruversatiois: qz. s. puersatio nra dñ esse humiliis. aspera. squallida atqz macra: qd notaē in birco. Cum bircis inquit. Per bircū enim qui habet vellus valde hispidū et birsutū: et qui ē exterius valde macer. interius vero pinguis intelligit humiliis puersatio q debet esse exterius per humilitatem habitū hispida et birsuta: et per pinaz squalida atqz macra. Iudith. iij. Holocausta offerebat dno precincti ciliicio. Unū de mortificatiōe carnis dñ illud. i Pet. iii. Ut nos offereat deo: mortificatos quidē carne. viunificatos autē spū. Intus tñ in conscientia debet esse gratijs impinguata. Et de tali birco dicit Leui. xvij. Postqz emādauerit sanctuarium tunc offeret bircū viuente. Sic ergo p qd offerre seu oblatio accipit in bono. Sed adhuc dico. q pot accipi in malo. Et sic dico q peccatores offerunt plementa et pponunt coram deo multa sacrificia que nō sunt ipsi placatua sed potius ad irācindia prouocatua. Nota ergo q malii offerunt Munera

Crudelitatis. **D**e oblatione crudelitatis dicit Eccl. xxiiij. Qui offert sacrificium de suba paix peris. quasi q̄ victimat filii in cōspectu patris. **E**niquitatis. **D**e oblatione iniquitatis dicitur Proverb. xxi. **H**ona iniquorum nō p̄bat Proteruitatis. altissim⁹ q̄ offerunt. **D**e oblatione cupiditatis patr̄ Actuū. viiiij. vbi symon obtulit pecunia aplis dicens. Date mihi grām istā. **D**e oblatione tepiditatis dicitur Math. ix. Q̄ offerebat paraliticū iacentē in lecto. **D**e oblatione carnalitatis dicitur Lusit. iiij. Si capra fuerit eius oblatio: poset manū sup caput eius. **D**e oblatione p̄teruitatis dicit Math. viiiij. Obtulerunt ei multos demona habētes. **S**i aut̄ volum⁹ ista materiā amplius dilatare. possim⁹ dicere q̄ ḡualiter in scriptura inueniūt triplices oblationes. **V**ic̄z. **O**blatio bonorum operum. **E**st igit̄ oblatio bonorum op̄rum. **O**blatio malorum scelerū. **E**t circa hec nota q̄ si oblatio rerū et mānū. **E**t circa hec nota q̄ si sacrificia corporalia. sic et nos offerre debem⁹ sp̄nalia. **B**uxta illud. i. Pet. iiij. **O**fferte spirituales hostias acceptabiles deo. **E**t sic notabis q̄ sicut antiquit̄ offerebant deo multa sacrificia. **V**ic̄z. Agni. Arietes. Boves. Cittulī. Hirci. Columbe. Turtures. Sal. Almū. Oleum et Incēsum. sicut possim⁹ inuenire p̄ diuersa loca veteris testamēti. **S**ic vere dico. q̄ sp̄naliiter loquendo et intelligēdo nos debem⁹ offerre dño deo nostro. **tatis.** **N**amo iacit offe-

Agnos bone simplicitatis.
Arietes iuste severitatis.
Boues fortis stabilitatis.
Titulos lete iocunditatis.
Hircos dure austritatis.
Columbas laute secunditatis.
Turtures duplicitis charitatis.
Sal discrete claritatis.
Uinum devote sanctitatis.
Oleum benignie pteatis.
Incensum feruile voluntatis.
Sanguinem summe nobilitatis.
Hoiem pfecte seu puremudi.
Notandum qd duplet innocentia. scz voluntatis et operz. seu
cordis et manus deo debet offerri: et hoc i mane iuuentutis
et vespere senectutis. Unde ibidem dicit. Dic sabbati offere
tis duos agnos. Offeratur ergo agnus simplicitatis et in
nocentie. Secundo dico qd offerre debemus arietes se
ueritatis seu iusticie. Aries em qd percutit severitate iusti
cie designat. Sed de hoc vide supra. S. Henricus offeramus:

Tertio offeram⁹ boues penalitatis et penitentie: seu etiam boues stabilitatis et permanenter. **H**os enim qui est a tal laboris et forte labore in penitentie et fortitudinem stabilis perseverantem designat quasi in altari cordis deo debemus offerre. **V**ide supra. §. **I**terum offeramus. **Q**uarto offeramus vitulos iocunditatis seu leticie. **V**itulus enim qui saltat et ludit per leticiam spissalem iocunditatem designat; que s. in omnib[us] bonis opere debet interuenire. **J**uxta illud i. Macha. iii. **O**btrulerunt bolo castum cum leticia. **E**nque de vestimentis israel dicitur. q[ui] ipsi in dedicatione domus dei

~~O~~fferre.

obtulerunt vitulos centum. i. pfectam leticiam. Centenari? enim numerus pfectioem designat Ezech. xliij. Offeres vitulum de armendo immaculatum. Et bene dicit vitulum im- maculatum. quia s. leticia nostra non debet babere macula nec culpam. nec debet esse frimola vel inanis. Quinto of feramus byrcos austeritatis et abstinentie. Sed de hoc vi de supra. f. Insup offeramus. Macredo enim byrci squalem et mazeratiem carnis signat Numeri. xxviii. Circus quoque offret domino pro peccatis. Sexto offeramus columbas fecunditatis et opulētie. Columba enim que est avis fecundissima. quia s. quasi omni mense pullificat. fecunditate bonorum operum et virtutum designat. quam i. debemus offerre. in quantum bonus operibus debemus abundare. Unde de Christo legitur. quod parētes obtulerunt pro eo par turturn. aut du os pullos columbarū. Et Leui. xxviiij. Pullum columbe offeret. Septimo offeramus turtures charitatis et amicicie. Turtures enim que semper bine incedunt: et compares suos tantum diligunt quod eis mortuis alijs nunquam habent. charitatem et amiciciam designant et pertendunt: quia s. unus alterum debet diligere et pro uno amico nequaquam alteri adhucere. Ista ergo domino offeramus: et deum et proximum intime diligamus et more turturis pro dilatione patrie doleamus cotinue et gemamus Leui. xv. Octaua die offeret pro se duos turtures. Octauo offeramus sal discretiois et sapientie. Sal enim sine quo nihil est sapidum vel coquitum sapientiam. prudentiam et discretioem designat. sine qua nullum sacrificium boni operis aliquid valet Leui. q. Quicquid obtuleris sacrificij sale codices. et in omni oblatione tua offeras sal.

Mono offeramus vinum deuotiois et sanctimonie. Si-
num enim quod inebriat: et quod etiam ebrios quoadque facit can-
tare: et quod etiam plangere seu flere. seruorem deuotionis
signat que s. in bonum ad modum eorum sensum rapit. lau-
des et cantica pmiere facit: et etiam spinales lachrymas intro-
ducit Erodi. xxxv. Mente deuota obtulerunt tonaria. Un
Mume. xv. Unum offeret in odorem suavitatis. Deci-
mo offeramus oleum compassionis atque clementie. Oleum
enim quod lenit vulnera lenitatem pietatis signat. De qua Le-
uiticii. vii. Offeret panes absq; fermento coopersos oleo. Et
Ero. xxx. Hoc oleum yncisionis sanctum erit. Undecimo
offeramus thus seu incensum orationis et eloquentie. Si
te hoc vide s. I. Deinceps offeramus. Thus enim quod in
igne feruet et sursum ascendit orationem signat. De qua cani-
tur in ecclesia. Sacerdotes incensu et panes offerunt deo
suo. et ideo sancti erunt tecum. Et Mume. xviiij. Offeritis in-
censum holocaustu domino. Istud tam est contra multos
qui s. potius offerunt sulphur et thus in incensum. quia s.
appter eorū malam vitam magis fetent et redoleant apud
deum. Unde de talibus dicit illud Hieremie. vi. Ut quid
offertis mibi thus de saba calamii suaue oleum. holocau-
stomata vestra non sunt accepta. victimae vestre non placue-
rant mibi. Incensum abominationis est mibi tecum. Vide ibi.

Duodecimo autem offeramus deo sanguinem electionis et
eminentie. scilicet sanguinem Christi in sacramento altaris. quem
salicet sepe et deuote nos debemus offerre Deutero. xiiij. Offe-
res oblationem tuam carnem et sanguinem. Tertiodeci-
mo offeramus hominem pfectio[n]is et excellentie. Quia reue-
ra sicut antiquitus ministri altaris offerebant dominum admi-
nistrandum sibi. sic et nos nostrum interiorē hominem. scilicet men-
tem et rationem deo debemus offerre ad sibi humiliter seruē-
dum. Exemplu[m] Christi. De quo dicitur Hebrei. ix. Quod semetipm ob-
tulit imaculatum deo. Uel ad Ioseph etiam nos debemus offerre
ad seruitium et officium ecclesie viros ydoneos. rationabiles et per-
fectos. Exemplu[m] Abraam qui unigenitum filium voluit offerre.
Sicut dicitur Genes. xxiiij. unde Hebrei. xj. Fide obtulit Abraam
Iсааac. In quo instruunt plati et viri ecclesiastici per pfectio-
nes et meliores in beneficiis ecclesiasticis deo offerant. et per
ipsos omissis deterioribus anteponant. vñ Numen. xvij. p.
cipiunt. quod omnia quod offerebant imaculata offerent. Immacu-
lata inquit offerentis oia. Quod tamē est in muleros quod religiosos
et clericos faciunt de filiis debilioribus et turpioribus. Contra
etiam multos platos quod in officiis et in dignitatibus ecclesie p[ro]si-
ciunt deteriores. Figurati Math. iiiij. ubi dicitur quod illi obtule-
runt Christo offensas male habentes. Sicut bene exemplificat David.
ix. et xvij. de paralyticorum et demoniaco Christo oblati. Et tunc ista

sunt phibita in scriptura. ubi s. phibet ne cecus et claudas maculatus aut testiculis mutilatus domino offeratur. Ad de notandum quod illi qui per ignorantiam sunt ceci. per maliciam sunt claudi. quod luxuriam et infamiam sunt maculati: et per ignoriam sunt testiculis. id generatione bonorum operum mutilati ad offerendum deo in ecclesia sunt iudigni Eccl. xxv. Non offerre munera prava. Non sic ergo sed offerendum digna deo sacrificia et non mala. Buxta illud Leuit. viii. Mandauit dominus israel ut offerrent oblationes. Sic ergo patet quod digna sacrificia et spiritualia sunt deo offerenda. Multa alia genera oblationum auelli poterant a scriptura: sed transeo gratia beatitudinis. Hic tamen potes si vis adiungere. quod ad spirituale sa cristicum digne deo offerendum aliqua requiruntur videlicet Locus. Locus est in intima mente. Tempus est in vita Tempus. ita pente. Modus est in actu decente. Ideo beatus Modus. beat oblatio boni operis et virtutis. scilicet Locum secretum. Locus dico secretum. scilicet mentem Tempus pente. id. et in tempore vel etiam ad lazarum bona opera modum discretum. sunt deo offerenda non publice sed secrete. In illud Heue. xij. Causa ne offeras holocaustum tuum in omni loco. Qui enim hypocrite pterani faciunt. quod se querunt loca publica non occulta. Et tunc Aggei. ii. dicitur. quod omnia que obtulerint ibi preminata erunt. Tempus etiam pente. id. continui et completi: quod si bene non possit debet cessare ab oblatione boni opis. Quod bene figuratur in iugis sacrificio. De quo dicatur Mume. xxvij. Holocaustum iuge est quod obtulerint in monte synai. vñ. ii. Paral. xxvij. dicitur. Offerebat holocaustum in domo domini iugiter. Modum insuper discretum. quia scilicet in omni opere deo interuenire prudens discretio. quod si predictos et circumstantias admittat optunas. Et sic in oblatione boni opis deo inesse Mens spontanea. Mens dico spontanea. quia scilicet offerri res ydonea. debet voluntarie non coacte. Unde. scilicet Manus cognita. Esdras. ii. cap. Sponte obtulerunt in tempore domini ad extenuandam eam. Et scilicet Paral. xxvij. Letus obtulit universa bec. Vis continua. lipp. xxix. Letus obtulit universa bec. Vox melliflua. Res etiam ydonea: quia scilicet res et opus quod domino offerit. debent esse ydonea et honesta sicut supra visum est in fine. scilicet cedentibus Numeri. xxvij. Immaculata offeretis omnia. Quod etiam bene figuratur est in filiis Aaron quod propter hoc perierunt. quod rem indignam. scilicet alienum domino obtulerunt Numeri. iii. Manus etiam debet esse cognita. quod scilicet ille qui offerit sacrificium reale vel spirituale. debet hunc manum mundas. vñ Leuit. xxij. Qui habuerit maculas non offerat panes. Et ibidem. Qui habuerit macula non accedit offerre hostiam rectam. Sicut de Saul sat apparuit. quod cum non esset sacerdos holocaustum obtulit. et deum et Samuel pter se irritauit. Ideo Leuit. xxij. dicitur. De manu alienigenae non offeret panes. Tunc insuper continuatur: quod si iugis deo actu vel habitu bonum opus. Sic scilicet statim visum est. Ut nibilominus melliflua scilicet vox inibilatatis et laudis: quod scilicet deum laudando oia bona opera facere debemus. ut et sibi laudis sacrificium offeramus. vñ Paral. xxix. Accedite et offerte victimas et laudes. Et ibidem. Offertur universa multitudine hostias et laudes. Munus. non ob lete offerit magis deo placet. vñ. i. Paral. xxix. Letat est populus. Sequitur. Quia toto corde offerebat ea. Et ibidem. Populum tuum videlicet in genti gaudio tibi offerre donaria. Iste sunt et oblationes iustorum que impinguant altare. et que etiam deo sunt acceptabiles et devote. In illud psalmus. Tunc acceptabis sacrificium iusticie. oblationes et holocausta. tunc imponet super altare tuum vitulos. Sic igitur deo in scriptura repetit oblatio bonorum operum. Reperit etiam in scriptura oblatio malorum scelerum. Et ista peccato est oblatio seu opatio bonis peccatoris qui scilicet nibil offerit deo vel primo nisi mala opera et horribilia scelera et peccata. Quid enim offerit arbore mala domino suo nisi malos fructus. Et quod potest fons venenatus offerre nisi riuos pestiferos atque fructus malos. Notabis igitur quod mali solent offerri multitudinem malorum et inutilium ferculorum. Deo dyabolis et mundo. Deo enim offerunt in ecclesia et in beneficiis. vicis parvulos et ignorantes. De parvulis ignorantibus tremulos et vacillantes. dicitur Mar. v. Et Lu. xxix. Tremulos et malignantes. Ipsius offerebant propria parvulos et aggregantes. ut eos tangeret. Et tremulis et vacillantibus. seu ad bene operandum impotenter exponi potest illud Matth. ix. Et ecce offerebant ei

Oleum est nutrimentum luminis lampadar. Oleum etiam est piam si in ore tenetur et in profundo manu exterrit emittatur. Soler respirari et ambulare spaciare et lumine et fulgores videlicet generare. Unde etiam Berulat⁹ in libello suo de mirabilibus mundi dicit. Quod circa civitatem puteolum est lacus quod dicit lacus iobanus. cuius aqua est tecterrima. oleo tamen infuso efficit lumenpidissimum. Alio etiam narrat idem. quod cum lancea iobanica epis loci quia quod die circa dictum lacum deambularet. volebat picaratur quod sub aqua esset per eo quod voces lamenterabiles idemque sepius auiebantur. cedrus olei purissimi in aqua infusio statim quasi accessa lucernam videt sub aqua et portas eaeas et vecteras ferreas maxime quantitatis prostratas. Cepit vir dei cogitare. has esse portas erreas quod epos in fernis spoliaturus dicit confregisse. Per oleum igitur quod dictum est virtutum habet illuminatissimum potest intelligi virtus discretiois et prudenter noticia etiam sacre et diuinae scientiae. Per hanc enim interiorum illuminamur. Per hanc in mari bini mundi dirigimus et regularum. Et ad videndum et cogitandum portas et penas inferni claras et lucidas informamur. Tale igitur oleum debemus habere et deo spiritualiter offerre. Intra illud quod papit Leui. xxvii. Precepit filius illius ut offerat oleum de oliis purissimi et lucidis ad ostium ad lucernas. Et sic igitur triplex et tripliciter oleum a nobis spiritualiter est habendum. et aliud scientie lumenpidissimum.

Clementie benignissimum. Leticie iocundissimum. significare.

Superbie levitatem. Luxurie seditatem. blandicie falsitatem. Opulentie voluptatem.

Secundo dico quod oleum acipit in malo. Et sic oleum potest sit. Dico ergo quod per oleum designatur superbie levitates. Sicut enim oleum valde est levum et aere naturae. Hinc est quod in aqua possunt statim rutili superesse et sursum in summitate penitus. Sic vicini superbie tantum habent levitatem et aeram vanitatem quod nunc vult esse in ymo. sed semper in summo. Nunquid subesse semper posse. Nunquid diligere gradum infernorum semper querit status superiorum. Ideo ad supnum potest referri illud Leui. iiij. Similia erit eius oblationis fundens oleum deliper. Quia similia signat levem affectionem quae a vento vanitatis dispersit. At per dubium oleum deliper fundit quoniam peccatum superbie quod semper superesse querit ibide aggregat. Figura Genes. xxxv. ubi Jacob erexit lapidem in titulum fundens deliper oleum. Quia vere sepe fit quod lapis et aliquis lapideus et insufficiens in aliquem magnus gradum erigitur. statim a iacob id est a dyabolis luctatore oleo superbie inungitur. Et sic patet quod per oleum designantur superbie levitates. Item per oleum designatur luxurie seditatem. Oleum enim est nature valde contagiosum et infectivum. Inficit enim et maculat quicquid tangit. eiusque macula faciliter etiam non recedit. Est enim nature valde penetrans. Dia enim valet penetrare nisi sine virtute vel lapidea. Est in igitur nature valde suavis et lenitudo. Nihil est enim iniquius et illud quod oleo est inunctum. Sic vero peccatum luxurie est ansime macularium et infectivum. Quia sicut dicitur Eccl. x. Computretur iugum a facie olei. Reddit enim maculatum et putridum quicquid tangit. Item est anime penetratum. Nihil est enim aliquis ita fortis et virtuosus quoniam plena delectatio penetrare nisi forte lapideus per constantiam aut virtutem perclaram prudentiam efficiat. Ps. Intabit sicut aqua interioris eius et sicut oleum in os eius. Ita est voluntas luxurie. Nihil enim ita lenit aut blandit sicut luxurie voluptas. Unde prouer. v. Faunus distillans labia metrericis et nitidius oleo guttur ei. Signat ergo oleum luxurie seditatem. Item per oleum significantur blandicie falsitates. Et sic signat peccatum adulatiois vel false et deceptio. Nicloquutionis. Oleum enim quod lenit et vngit molle et leviter et suave est significans verba deceptio. adulatio. et fallacia que mulcedo et lenibedo hominem dissipat et defraudent sicut in ps. dicitur. Molliti sunt sermones eius super oleum et ipsi sunt facula. Et ideo de adulatore dicitur Osee. xij. Fedus cui assuris init. et oleum in egypcio cerebat. Vide eas ipsas de adulatio. Signat ergo oleum blandicie falsitates.

Ita oleum in malo potest significare opulentie facultates. Oleum enim quis sit de se bonum et adiunctum est efficit aliquem valde malum. Unde in cōpedio solini dicitur. Si caro leonis in oleo repicit. illud oleum ita efficit calidum quod si vole ma-

nus et venie palsatiles et eo inhangantur. febre inducere et noscantur. Sic vero oleum mundane prosperitatis et opulentie de se bonum est. veritatem propter carnem leonum. i. propter malum exemplum malorum hominum qui in isto oleo quotidie recognoscuntur ad tam calorem pertinet est. quod si quis isto oleo per malam complacentiam inungatur. necesse est quod febrem id est ardorem malorum tentationum et cogitationum patiat. Et sic potest figurari Leui. vij. vbi scilicet per in sarcagine cum farina oleum frigat. Ad denocandam et illi qui sunt oleo mundane prosperitatis in unius solent esse in sarcagine caloris vicior et temptationis fricti et multipliciter calcantur. Sic ergo per quod oleum bonum est in malo accipit. scilicet Sufficit.

Oliua. Nota breuiter quod per oliuam potest intelligi vir pfectus seu bona persona quamcumque. Oliua enim habet in radice amaritudinem. Et per dubium per istas se in ligno fortitudinem. per conditioem potest vir in foliis pulchritudinem. Et per oliuam comparari. Nam in ramis latitudinem. non quidem propter amaritudine penitentie. Quia vero in erectioe celitudinem. re radix cordis sui semper debet esse in amaritudine penitentie et dolore. Unde dicit Hieronymus. Quod surgit oleum oliuam et amaritudine radicis in pavulum lumen in reflectione elutricis et in medicina vulneris. Et ideo de David dicitur. Reg. xv. Quod dauid ascendebat diuinum oliuarum scandes et flens operato capite et nudis pedibus. Secundum do comparat oliuam propter fortitudinem permanet. Oliua enim lignum habet valde solidum et quasi impetrabile. Et ideo de lignis oliuarum fuerunt facta duo cherubini in templo salem monis. sicut dicitur 2. iij. Reg. vi. Sic de lignis olearum debet esse solidissimum et fortissimum secundum ad mala sustinenda et ad bona facienda ut de quolibet possit dicit illud Zacharias. xij. Stabunt pedes eius super montes oliuarum. Sed de hoc vide supra de Cherubin. Tercio comparat oliuam propter pulchritudinem apparitionis. Sicut enim oliua habet pulchritudinem magnam per eo quod folia sua nunquam deponit. immo semper et quotidie seruat virorem. Sic vir pfectus debet esse per se certum in sua exteriori conuersatione quia secundum virorem honeste conuersationis debet in se perpetuo conseruare. Et sic figurabit in columba que venit ad Noe in arcam portans ramum oliuam virensem foliis. per quod cessasse diluvium nunciantur. sicut dicitur Genes. viii. Quia vere illi qui sunt sicut columba per simplicitatem et qui habent ramum oliuam virensem id est viritem honestatem tales dico ad arcam padisi ad noe id est ad regnum venient et inferni diluvium non incurru. Isti sunt sicut oliua speciosa in campis. ita per quod de illis propter potest dicit illud Bierius. xij. Oliuam viderem pulchram fructiferam. speciosam. vox canit domini nomine tuum. Unde eam supra de Noe. Iusti ei vocant vobes ratione devotionis. Pulchra ratione conuersationis. Fructiferis ratione operationis. Speciosi ratione castitatis et mundi conditionis. Habent nomine ratione sue famose divagationis. Sunt ergo oliuam propter pulchritudinem apparentem.

Quarto dico quod iusti dicunt oliuam propter latitudinem amicitie. Oliua enim solet multum in latum extendere ramos suos et ipsos circa se multi dilatare. significans virum iustum quod ramos affectionem suam debet ad alios per charitatem extendere. et se de vera amicitia oibus alijs approximare. Osee. xij. dicitur. Ero quasi ros. et israel germinabit quasi lumen et erumperat radix eius ut libani. ibunt rami eius. et erit quasi oliuam gloria eius. Ubi aduerte quod vir iustus describitur in gratia plenitudine. Ero dicitur quasi ros. et scientie plenitudine. Israhel germinabit. et misericordie sanctitudine. Quasi lumen. et constatam fortitudinem. Quia erumperat radix eius ut libani. et charitatis amplitudinem. Quia ibunt rami eius. et pietatis gratitudinem. Quia debet esse quasi oliuam. Iusti ergo sunt oliuam ut dictum est propter latitudinem amicitie. Quia sunt oliuam propter celitudinem eminentie. Sicut enim oliua sursum versus celum erigitur. ita per tota figura sursum quasi modum piramis elevat. Sic vir iustus debet sursum per contemplationem et affectionem ad deum erigere per eternorum residuum eleuari. Unde Eccl. xxiij. et Eccl. i. Iusti dicitur quasi oliuam nullulans et quasi cypressus in altitudinem se tollens. Sexto dico quod iusti oliuam propter plenitudinem insuetudinem seu demutatio. Sicut enim oliuam est arbor

valde fructuosa. fructus enim multiplices producunt oleum per nutrimento et per luminem hinc effundit. Sic vir iustus et beatus fructus operum p. auere. p. s. Ego autem sicut olla sacrificium. Debet insuper oleo pietatis elucide resurrexit Leui. xxiiij. Precepit filius israel ut offerant mihi olem de olio purissimis. Debet insuper oleum luminis id est illuminatio eruditio et doctrina alijs distillare. Ut sit ipse de illis de quibus dicit Apoc. xij. Hi sunt due oliue et duo candelabria lucentia et. Vide ea supra de duobus. Si vero de oliueto vis aliquid dicere. Nota quod oliuetum est locum ubi oliue plurimi sunt implantatae in speciali vero modo erat per biem a latere et pro tempore ubi tunc abundabat oliueto virentes et unde etiam oleum plurimum distillabat. Abi tunc in templi videbant et ubi ipsi sedet et docuit; ibi quoque orauit et genuit et ibi captionem et latronum turbam sustinuit. et exinde finaliter celos ascendit sic ut omnia patent ut euangelio in diversis locis. Dicigitur quod oliuetum signat locum fidei ecclesie vel religionis qui scilicet potest dici locus Secure habitationis.

Honestae coversationis. hoc propter multitudinem olivarum id est sanctorum qui ibi plantati sunt. Item est ibi honesta pueratio. Et hoc est quia oliueto id est sancti qui ibi sunt semper virientes.

Discrete eruditio.

Deuote predicationis.

Beate retributio.

Amare tribulationis.

Benigne colationis.

Quieta contemplationis.

Discreti tribulatio.

Agilem compassionis.

Quiescentem consolacionis.

Amare mortis.

Quietae mortis.

Discreti mortis.

Agilem mortis.

Quietae mortis.

sat supbia. Caligo enim et obscuritas illa causat a fumo. Sic vere in peccatore caligo in honeste conuersationis causa fumus a fumo superbie. Unde Iau. iii. 19. Facies omnis sicut nigra do olle. Ut de subgo dicat Job. xli. De naribus eius p. e. ditum est sicut olle succens. Pruriginem causat luxuria. Et ista certe est olla p. carnibz decoquenda. figurata in illis ollis egypciis de quibus amissis et dimissis in egypto dolebant filii israel in deserto diebus suis Exo. xvij. Recordamus inquit p. carnibz qd come debam in egypto tunc quod sedebam super ollas carnibus tunc. Et M. b. vii. Quasi carnem in medio ollis. Sic ergo pater quod olla signat capacitate insatiabilis. Scio dico quod signat talem aduersitatem seu iniquitatem intolerabilem. Et sic dico quod p. ollaz intelligunt crudelites et tyrannorum ignis furiosus succensis et ad cruciandum simplices in hominibus p. dyabolum ordinati. Similes esse vulcani que est patens in sicilia qui semper spirat ignem et fumum in quo etiam se audirent voces et planctus lamentantes. Unde ibidem creditur esse respiraculum infernale. Quia tenerales esse ollas videlicet afflantes ac torquentes ad hoc vident esse creati ut alios torquent. et ut ollae et instrumenta dyaboli ad grauamina pauperum semper viuant. Figurati Hier. i. 19. O rex iussit sarcinas et ollas succendit. Et nota quod infernum dicit olla p. eo quod sicut in olla strepitur ignis et aque bullientis ardor sentiatur et ibi carnes mortue decoquuntur. Sic in inferno est vox et strepitus lamentantium Eccl. vii. Sicut sonus spinarum ardentiis sub olla. Et ignis et ardor sustinentur. Amos. iiiij. Leu. abutitur vos in cotis et reliquias vestras in ollis feruentibus. Est mors et rabies desperantum. Reg. vii. Mors in olla vir dei. Et sic patet quod in malo p. ollam in scriptura potest accipi scilicet crudelitas infernalis. Adversitas tamen capitale p. ollis.

Olim. facta se in tempore retroacto siue bona fuerit siue mala. possumus dicere quod in scriptura repetit multiplex olim usque ollam. Olim videndum signat bona honor et eternitatem. Olim timendum signat dei iudicia olim inficta. quid? scilicet mali olim fuerunt puniti que a nobis sunt considerata et metuenda. Isa. xxvij. Non audistis que olim fecerunt. Un. q. Per. q. Quibus in dicti iani olim non cessat. Et dicit de malis iudicibus. Ollam scripta sunt in hoc iudicio. Olim lugendum signat ante qua sceleram q. scilicet ollam commisimus que nos modo fugere et de buiis modi penitentia. Olim legendum signat anti scriptura documenta et scripta que sunt scilicet memoranda et legenda quia sicut ad Hebreos. i. dicitur. Olim de loquens patribus in prophetis tunc sicut ipse dicit Hier. xx. Nam ollam loquor vociferans iniquitate tunc. Unde de Duduz et Ante quibus.

Olofernes. Nota quod olofernes qui fuit rex et princeps Nabuchodonosor regis babylonis et qui interpretatur infirmitas vel infirmans vitium saginatum. potest significare tyrannos et potentates buiis seculi qui scilicet violentes regis inferni et exercitum iniquorum esse principes atque duces et qui ejus in se infirmi sunt inquit faciliter in peccatum cadunt. et vitulos enim saginatos. hoc est dicitur divites agricolae infirmos reddunt. in quantum

ipso spoliavit et depauperavit et comprimunt. Iggitur cuius tales sunt pre ceteris inequiores. Nota q̄ ipsi indignant iustorum verbulis. Esterant̄ irarum stimulis. Exagant̄ incautis oculis. Inflamant̄ carnis facialis. Alligatur accidie vinculis. Ebriatur obis et pociis. Hydrant̄ ineptis loculis. Senatur subgis titulis. Jugulant̄ inferni iaculis. Q̄volvit inuenient̄ qui dicat cora eis veritatem. Unū Judith. vi. dicit. q̄ indignat̄ est olofernes vobemēter. Item isti irarū stimulis agitantur. Unū Judith. v. dicit. q̄ irati sunt oes magnates olofernis. Et Judith. vi. dicit. q̄ olofernes p̄cepit ut coprebederent̄ adiutor. Ite isti incautis oculis euagant̄. Unū Judith. v. dicit. q̄ duxerūt Judith ad tabernaculum olofernis et statim cap̄t̄ et in suis oculis olofernes. Itē isti carnis facialis inflamant̄ sc̄ p̄ luxuriam appetitum. Sicut de ipso dicit. Tu dicit. q̄ cor olofernis cocussum est et dixit Judith. bise tunc et accide in iocunditate. Ite isti accidie vinculis alligant̄ sc̄ per p̄griacā. Unde de isto legitur Judith. v. q̄ Tu dicit videt oloferne sedente in canopeo. Itē isti obis et pociis ebriant̄. Unū de isto dicit Judith. viii. q̄ olofernes iacebat in lecto numia ebriate sotipos. Itē isti ineptis ioculis hybrant̄. quia sc̄ isti in leticis plurimis delectat̄. Unū de Judith que ut honestū negociaq; qd̄ factura erat diffimularet gesticulationē ita p̄tendit ut dicerent ei serui olofernis. Scias qm̄ cū steteris in cōspectu olofernis. bene tibi faciet. et eris gratissimus in corde eius. Item isti superbis titulis elevant̄. Unū Judith. viii. dicit. q̄ caput bolesoris nisi suspēsum est sup muros. Caput enim id est inēctio talium semper in altū p̄ superbiam est suspēsum. Itē isti inferni iaculis trucidant̄. Unū Judith. viii. Ecce olofernes facit in terra et cadunt eius nō est in eo. Et Judith. xv. Cōq; audis et exercit̄ decollatū oloferne fugit. Sic ergo patet quod ppter multas malas cōditiones olofernes signat impios principes et malignos. Epone ergo et dilata tc.

Onus. **O**mnis. Nota q̄ istud non denotat universitatē cōitatez et generalitatē. Hinc ē q̄ cū multe inueniat universitates. s. bone et male. necesse est dicere q̄ de sui nā iuenerit in bono. vnu oē miserabile. Primum pertinet ad naturā. Secundū p̄cōmēdabile. tinet ad gratiam. Terciū pertinet ad culpē. Dētestabile. p̄am. Quartū pertinet ad gloriam. Quinque. Dēlectabile. tum pertinet ad penā. Primo īgē dicitur. Contristabile. co q̄ omne in bono signat universitates omnium viatorū. Itē est em̄ quedā universitas valde misera bilis atq; vilis. Sicut em̄ universitas creaturarū et elemētō motu et corruptioni est subiecta et inde est q̄ oia que sunt bicūseri nūnc in eodē subsistunt. q̄ nimmo de forma ad formā. de miseria ad miseriā cōtinuo se mutare. Quia sicut dicitur in ps. Veruntaniē universitas om̄. bo. vi. Et nota h̄ q̄ ista universitas ḡnaliē ib̄natur Carnis fragilitati. Dico ergo q̄ omnis h̄o subiectur. Mūdi aduersitati. carnis fragilitib;. Quia sicut dicit̄ Is. p. 1. Dis caro fenu: et omnis gloria eius sicut flos agri tc. Itē Mortis necessitatī. subiectū mundi aduersitati. q̄ si cōt̄ dicit̄ Eccl. j. Omnia flumina intrāt mare. Quia vere quotq; in hoc seculo sum⁹. necesse q̄ mare id est tribulatio amaritudinē subiungit⁹. Unū Isido. dicit. q̄ impossibili est q̄ h̄o sit et tribulatio nō patiatur. Itē subiectū hostis malitiatibus seu tentationib;. Impossibile est em̄ q̄ homo hic vivat. et q̄ hostis temptationes nō subeat. Quia sicut dicit̄ Gen. xvij. Manus eius cōtra omnes et manus om̄ cōtra eum. Item subiectū vite labilitati. Quia sicut dicit̄ Eccl. j. Vanitas vanitatis et ola vanitas. Item sub-

iectū mortis necessitatib;. Quia sicut dicit̄ q̄ Reg. iiiij. Oes morimur et quasi aque dilabimur super terram. Itaz sicut stelle que ab oriente surgunt necessario ad occidentē vadūte et currunt. Sic nullo excepto oes hoīes quoque super ḡue ad vitā nescere est q̄ occidat̄ ad mortē. Quia sicut dicit̄ j. Cor. xv. In adā omnes moriunt̄. Ita est ergo universitas miserabilis. Itē dico. q̄ est quedā universitas cōmēdabilis. Et ista est universitas bonorum que sunt in hoc mundo. Et sic istud nomen om̄e nō solum signat universitatē. immo signat etiā aggregatiō et societatē. affectio nem et unitatē et charitatem. Sicut enim oia membra in uno corpore oia voluntaria permaneant in uno aere. omnes pisces cōter viuant in uno equore. Sic om̄s bona debent uniti et aggregari per charitatem in uno pectori. Quia proculdubio oes debem⁹ p̄ charitatis vinculum vnu esse et oītem in unitate et unitate in omnipotē p̄petuo p̄seruare. ut sic oībus vnu introit̄ ad vita et similiis ext̄. Et etiā de nobis oīb; possit dici illud. Is. iij. qd̄ de aplis dicit̄ q̄ repletis sunt om̄s sp̄s sancto. et q̄ multitudo credentia erat cor vnu et anima vna. et erat̄ eis omnia cōia. Et possim⁹ h̄ notare q̄ nos debem⁹ oes. Dico q̄ offis debem⁹ iniuriam nos cōformare. cōm̄ nos p̄formare. ut sic q̄ liber possit dicere illud. j. Co. In unum cobabitare. rintb. iij. Oībus om̄ia factū sum ut om̄es luciferae. Itē platis subiugari. j. Macha. viij. Om̄s obediunt vni. et zelus et inuidia nō est inter eos. Item in vnu associari. Act. ii. Erant om̄s discipuli piter in eodē loco. Itē usq; bono affirmari v̄l̄ p̄seuerare. Unū Act. i. Erat oes discipuli p̄seuerantes in oratione cō maria mre iehu et mulierib;. Itē est universitas cōmēdabilis. Deinde dico q̄ est quedā universitas detestabilis. Et ista est universitas peccatorum et malignor. qui sc̄ faciunt vnu corpus dyaboli. vnam universitatē et cōtēatem peccati. Sed de ista vide plene. J.e. titulō. Deniq; dico q̄ ē universitas delectabilis. Et est universitas beatorum quā. s. sicut om̄s stelle universitatis sunt in firmamento. sic om̄s beati huius in padiō. Ibi em̄ est universitas om̄i bonorū et universitas om̄i beatorum. sicut bene dicit̄ j. Cor. xv. Et sit deus om̄ia in oīb;. Beati n̄ omnes dicunt. quia oīb; frūntur. ab om̄ni malo et pericolo absoluunt̄ et liberāt̄. et ab illo qui oia potest gubernat̄ et p̄mitat̄. Et nota q̄ isti dicunt̄ oes p̄ eo q̄ sī oes in una societate. Itē em̄ om̄s sine discordia viuant cōl. Magis societate. ter. Unū vero potest dici illud. Esai. iij. Summa felicitate. Om̄s isti cōgregati sunt venerū tibū. Eōi sublimitate. Et illud. j. Mach. viij. Om̄s obediunt vni et zelus et inuidia nō ē inter eos. Et Act. iij. Om̄s qui credebant babebant oia cōmūna. Itē isti oes magna leticia viuant hybranter. Iurta illud p̄. Letramini in dō et exultate iusti. et gloriātū om̄s recti corde. Itē isti om̄es in summa gloria viuant feliciter. P̄. Gloria hec est oīb; sanctis ei. Item oes eterna p̄mia bñē equaliter q̄ sc̄ oes p̄cipiū eundem denariū diurnū et visionē beatā. sicut em̄ dicit̄ Sap. vij. Equaliter ē deo cura de omnib;. i. de b̄is. Unū illō. j. Cor. i. Oes eandē esē spiritale māducauerūt. Itē isti oes etia gaudia gustant̄ suauiter. et ideo isti dicunt̄ dormire. i. p̄petuo quiescere et gaudere. Esai. xiij. Oes reges gentū universi dormierunt in gloria. Itē est īgē universitas delectabilis. Insup dico q̄ inuenient̄ universitas p̄testabilis. Et ista ē universitas damnatorū qui sc̄ simul et om̄es universitatis in inferno tristant̄. ps. Urbati sunt oes insipientes corde. Sicut oīes in inferno polisi sunt. mors depascat eos. Et nota q̄ isti oes qui sc̄ omnib; tormentis subditi sunt videlicet dominat̄ conscientie verme rodunt̄. De verme rodente dic q̄ violētē enī sc̄dunt̄. vermes et rosiōes conscientie cōparant̄ bestiis deuōtib;. De quib; dicit̄ Is. re. xij. Om̄es bestiē p̄petrāt ad deuorandū. De enī sc̄dente dicit̄ Isiere. xij. Oes q̄ vni moriētū gladio. De me tu sternēt̄ dicit̄ Zech. xvij. Om̄s tēp̄estate p̄cūli muta vultus. s. p̄ timore. De luctu vero terrete sei etiā de solāte dicit̄ Isiere. xlviij. Alulabūt oīes habitatores terre a strepitu tc. Et sic patet de quintuplicia universitate que de

Omne

notatur per omnes sc̄z Misericordia. Contendibili. Deterabilis. Delectabilis. Contristabili. Secundo dico q̄ omne potest significare in malo. Et sic signat Universitatē malorum temporalium. De malis temporalibus pōt dici illud. Job. q̄. Omnia que Universitatē viorum criminalium. Job. q̄. Omnia que Universitatē doloris infernalium. In mundo sunt aut sunt cōcupiscentia oculorum aut cōcupiscentia carnis aut superbia vite. De universitate viorum cordialium potest dici illud Hier. vij. Si p̄petra v̄sc̄ ad sacerdote omnes student auarice. Si in uiole v̄sc̄ ad minorē oēs faciunt dolū. De universitate hominum criminalium dicit in ps. Omnes declinaverūt si mal inuisiles facti sunt. non est q̄ facit bonū. non est v̄sc̄ ad vnu. De universitate vero tormentorum seu etiam dolorum infernalium dicit Math. vij. Dis arbor que nō facit fructum bonū excidet et in ignem mittetur rc̄. Itēz cū illud nōmē oīs sit adiectiuū generalissimum impossibile ē q̄ de ipso possit fieri aliquis cōpetens tractatus in generali p̄ eo q̄ semper de ipso sit tractandū sīm naturā suū substantiū. Nota q̄ materie morales distinguuntur et exercēt circa tria genitū v̄sc̄ loca.

Exterior.
Personas. Circa loca dico que sc̄licet sunt.
Superior.
Inferior.
Exteri⁹ est mūndus ecclesia vel religio. Supius est paradi⁹sus et celestis habitatio. Inferius est infernus et damnationis adiutorio. Circa personas etiam que sc̄licet sunt
Personae iustorum.
Personae malorum.
Personae beatorum.
Personae damnatorum.
Circa res quoq; que sc̄licet sunt qdā
Spiritualis. s. virtutes.
Criminales. s. vicia.
Temporalis. s. terrena.
Supernales. s. p̄mia.
Infernales. s. tormenta.
vel male dicantur. sit vt cū de p̄sonis agā principaliter. etiam actū sit aliqd de rebus incidentaliter. Et sic dices de personis q̄ oīs potest accipi in bono et in malo. Primo q̄. dem in bono significato dico q̄ quilibet hō iustus pōt dici oīs eo q̄ sīm Greg. sup illud euāgeliū. Itē p̄dicatē euāgeliū omni creatura. p̄cipiat oībus creaturis. Habet enim esse cum lapidib⁹. Cluēre cū arborib⁹. Sentire cum animalib⁹. Intelligere cū beatis spiritib⁹. Gaudere cū sanctis. Et timere et tristari cū demonib⁹ et diaboli. Et sic me, ratio iust⁹ oīs dicitur quia oīb⁹ rebus existentib⁹ in natura aliquiliter cōformatur. Et breueriter de isto oī. i. de viro iusto et virtuoso pōt dici illud Joban. vi. Omnis qui videt filium et credit in eum habet vitā eternam. Et Roma. x. Omnis qui cū q̄ nōmē domini invocauerit saluus erit Et illud. Tunc deum hoc est omnis homo. Nota igitur q̄ iustus dicitur omnis. Quia

Supponit omni superiori.
Opponitur oī detrahenti.
Opponitur oī denialiori.
Opponitur oī utiliori.
illud Roma. xiiij. Dia alia potestabitibus sublimiorib⁹ subdatis sit. Et. i. Dec. ii. Subjecti effete oī humani creature p̄pter dei. Et merito. Quia certe sicut dicit Luce. xiiij. r. xvij. Omnis q̄ se exaltat humiliabitur. et oīs q̄ se humiliat exaltabitur. Itē q̄ omni detrahenti opponit. hoc est dictu. Omnis vicio et peccato. An Ep̄b. iiij. Dis sermo mal⁹ de ore v̄ro nō pcedat. Et ibidem. Omnis amaritudo et ira tollatur a vobis. Et itēz. Dis immūdicia. nō noietur i vobis. Ut sic dicat mūndo de peccato et impio illud Mat̄. vii. Omnis q̄ viderit te resiliet a te. Item q̄ omni penitentia id est omni penitentie et labori exponitur. i. Corintheo. ix. Omnis qui in agone contendit ab omnibus sc̄z agonen impedierib⁹ se abstinet. Exponit enim se Omnis doloris contritiois. De oī dolore contritiois dicitur. i. Clamoris orionis. Mat̄. i. Fact⁹ est plancus in Labori boni opatiōis. oiloco. Et ibidem. Dis maritus fluorū pie solatiois. fumpſiclamentū. Et Roma. viij

Omnis creatura ingemiscit et pturū. Et Tren. i. Dia pō pul⁹ ei⁹ gemēs. De oī dāmore oratiōis dicit Ep̄b. vi. Quantes omni tpe in oī instantia. Et merito. Quia oīs qui iniquo cauerit nōmē saluus erit. Rom. i. Et oīs qui petit accipit et pulsanti speriet. Mat̄. vii. De omni labore bona. operationis dicit Col. i. In omni oīe bono fructificantes. Sequit. In oī virtue cōfirmaci. Et Eccl. vi. Omnis labor boīs in ore eius. Et Job. xiiij. dicitur. De fructu bone operationis q̄ pater omniē palmitē nō ferentē fructus tollet. Et omniē qui fert fructū purgabit enī fructum p̄l⁹ afficerat. De omni vero fluore devotionis miserationis copassio, nis et solatiois dicit Luce. vij. Omni potenti te tribue. Et Lu. xi. Omnis em̄ qui petit accipit. s. a pio et misericordie q̄ sc̄z libet subuenit fratri suo. sc̄ies q̄ sicut visitat. i. Job. xiiij. Dis qui odit fratre suū homicida est. Et eiusdem iij. Dis qui diligat fratre suū ex deo natus est. Paret ergo q̄ iust⁹ omnis dicit. q̄ omni penitentiā exponit. Itēz quia oī utiliori et nobiliōri cōponit. Iust⁹ em̄ cōponitur et formatur ex oī gratia et virtute. Conueratio em̄ variis oīb⁹ virtutib⁹ debet esse compōsita et ornata. Iusta illud Ezech. xxvij. Omnis lapis preciosus operimentum tuum. vide eam alibi expositiū. Quia reuera ibi debet fulgere sc̄licet Omnis vigor patiēt. De oī vigore patiētē dicit. iij. Omnis rigor abstinentia. lud. ii. Eoz. vi. In oīb⁹ eīc bībeam⁹ nosmetipos sc̄ue Omnis splendor sapientie. dei ministros. Sequit. In Omnis ardor amicicie. multa patiētā: in ieiunis multis rc̄. Itēz em̄ est illa oīs armatura fortis. de qua sit met̄o Lān. iiiij. De oī rigore abstinentie dicit Eeci. xxvij. Noli audi⁹ esse in oī epulatōde. et nō te efundas sup omnem eleā. De omni virore cōsciētē dicit illud Act. xxij. In oī cōsciētā bona cōversatōe ante dñm. De oī splendore sapientie dicit illud Sapient. xvij. Q̄ oīs orbis terrarū lūmpido illuminabat lūmie. Et Eccl. xvij. Omnis astut⁹ cognoscit sapientiā. Ut sic de talibus exponit illud Ezech. x. Omne corpus rotarū plenū oculis ante et retro. De omni ardore amicicie dicit illud. Propter. xvij. Omni tpe dilit q̄ amicus est. De omni vero dolore pudicitie dicit illud Eccl. ix. Omni tempore sint vestimenta tua candida: et oleum de capite tuo. non deficit. Sic igitur patet quomodo iustus potest dici omnis id est omni virtute perfectus et plenus. et hoc pro certo omni Tempore. Omni dico tpe dices illud ps. Benedic Loco. dñm in oī tempore semp laus eius in ore meo. Et illud Lōo. iiiij. Omni tpe benedic deū et pere ab eo. vt vias tuas dirigat. Et Oper. Eccl. x. Omni tpe sine vestimenta tua cōdida. Itēz omni loco. ps. In oī loco dñi. Cūta. tiois eius benedic aīa mēa dñ. Itēz omni corde. Eeci. xlvij. De oī corde suo laudavit dñm. Item omni ope. Ibidem. In omni ope dedit confessionē teo. Item omni verbo attēdes sc̄z illud Mat̄. vii. Q̄ dī oī verbo occiso oportebit in iudicio reddere rationē. Itēz omni desiderio. Iusta illud ps. Apud te omne desideriū inēt. Item omni vita. Eeci. xiiij. In omni vita tua diligē deūrōt vīcas illud Eeci. xxiij. In me gratia oīs vie et veritatis: in me oīs spes vite et virtutis. Justus ergo dicit. omnis multiplici ratione et b̄ singulariter. Sc̄do in malo fecato et in singulari oīs et de omni dic q̄ p̄tō p̄tō vici oīs et b̄ certe. q̄ omni vicio subiicitur. Et breueriter i peccatore oē caputā. Virtuti opponit. guidū et oē cor merens nō est in eo Supplicio deputat. sanitas. Esa. i. Itēz em̄ dicit omnis arbor que non facit fructum que sc̄z exciderit et in ignem mittet. Mat̄. vij. Et ideo nota q̄ iste subiicitur. Omnis pigritia et tepiditatis. Dicā ergo q̄ peccator viciatur oīs. q̄ habet et possidet omniē pigritiā et tepiditatē. Et sic iste est oīs piger. de quo dicit prouer. xci. Dis piger semper in. ege state est. Itēz omniē inuidiam et malignitatem. Et sic iste est oīs inuid⁹ de quo dicitur Eeci. vij. Omnis peccator inuid⁹ et bilingualis. Item omniē spuriū

Pestilence et penitentia. et carnalitate. Et sic iste est ois somnarius de quo Eccl. xxiiij. Hoc somnario ois pa-
nis dulcis non fatigabit transgredies vscq; ad finem. ut et de
mala muliere dicat Eccl. xxvij. Quod omnem masculum excipi-
et iniurier. et super omni concupiscitatem hois supducit deside-
riam. Et Iudicij. viij. Fornicatio est ois israel. Et Ezechiel.
xviij. Eprouvisti fornicationem tuam omni transuersa via. Itez
supbia et pompositate. Et de elatiote supbi exponat illud
Esa. xxiiij. Ascendisti et tu omnis intecta. Sequitur. Suspen-
dam sup ea omni gloria eius. Suspendi em elatione su-
pbia signat. Unde de supbo Amari dicit Heseker. xvij. Quod
omnis cognitio eius peder in patibus. Itē habet stulti-
dam et fatigantem Eccl. xxiij. Et faciu quasi vas contractus
omni sapientia non tenebit. Itē habet omni metitiam et ob-
sturitatem. Peccator enim nūc est vere letus immo certe so-
est in metitia et obscuritate cordis. Esa. xvj. In plateis cuius
omnis vilutaria. quia sicut dicit Hiere. xviii. Super omne
caput petoris calviciu. et ois barba rasa erit. et in plateis
eius ois placus. Ratio em barbe et calviciu defectu pri-
udentie significat. placitis vero metitia et desperatione de-
signat. Itē habet omni blandiciu et verbositates. Et sicut
dicit Eccl. xxvij. Qui sophistice loquitur odiblis est. omni
re defraudabilis. Item habet omni leuiacu et crudelitatem
scipu paupes grauando et denorando. Unū ei potest dici quod
de volatili dicit Ezechiel. xxixij. Feris autem ois volatili et
bestiis terre dedi te ad devorandum. Hiere. vij. Omnes ca-
liginis in medio eius. Item habet omni fallaciā et dolosita-
tem. Non em tenet fides alium. etiam primo seu fratri. Unū
ipse est ille ois frater de quo dicit Hiere. viij. Uniusquisque
a primo suo se custodiat. et in omni fratre suo non habeat
fiduciam. quia ois frater supplatas supplantabit. et omnis
amicus fraudulenter incedet. et veritatē non loquens. et inimi-
cibus domitici eius. Itē habet in constātiam et fragilita-
tem quia reuera tales sunt fragiles et incōstātes. et faciles
ut corrūat in peccatu. et ut etiam deficit quod ad fortunam
glorie ipsalis. Sicut em dicit Esa. xl. Omnis caro feni. et
omnis gloria ei. qsi flos agri it. Finaliter vero dico qd ta-
lis ois sc̄ deccatoz habebit in inferno omnē tristitia et pe-
nalitate. Tunc em sicut dicit Esa. xij. Omne cor hois ta-
bescit et queret. Sequitur. Et omnis qui inuenit fuerit occi-
det. Quia etiam sicut dicit Hiere. xij. Ois herba regios sicca-
bit. et desolatiōe defolabit ois terra. Et sic igit pater quo-
modo peccator dicit ois. Unde i. Job. iiij. Omnis qd facie
peccatum. et iniuriam facit. Ois qui peccat non videt deum.
Ois qui non est iustus. non est ex deo. Ois qui odiū fratrem suū
homicida est. Ois homicida non habet vita eterna. Hec igi-
tur de omni sufficiāt in singulari tam in bono qd in malo si-
gnificato. In plurali vero dicā qd omnes et oia applicari
possunt ad multa rā in bono qd in malo. Primo dicā
de ois in bono qd sc̄ ista vniuersali et pluralem dictio ois
pot significare in bono omnē bonōs societate. et om-
nem laudabile vniuersitate. unitate et cōitatem. sicut supra
in principio vīsum est. Iuxta illud Iosue. xvij. Cōgrega-
ti sunt om̄is filii israel in sylo. et Iudicij. xij. Ois filii isrl̄ pa-
riter aggregati sunt. In speciali vero dicā qd iusti dicun-
tur ois p eo qd ex oib⁹ virtutib⁹ coponit oib⁹ vicijs
opponunt oib⁹ hominib⁹ amicant oib⁹ sanctis seruunt
et famulantur. ut sic de ipsis prie posse dici illud Hala. iiiij.
Omnes em vos vñū estis in ipso. In quibus verbis ostē-
ditur qd iusti dicuntur ois Propter summa pfectiōne. Om-
nes. Propter verā assertionē. Em. Propter iunctaz cōio-
nen. Ois. Propter simplicē affectionē. Unū. Propter sta-
bles durationē. Estis. Propter secretā itētionē. In Pro-
pter servidā denotionē. Xpo. Et em in ipsiſ. Perfectio
que non minuitur. Omnes inquit quod sc̄ est nomē qd in
tegritatē et perfectionem designat. Assertionē que non deci-
pitur. Enim inquit. quod est aduerbiū affirmandi
Comunio qd pace fruct. Ois inqt.

Ista sunt ei septē
Affectionē qd no disiungit. Unū. Solēnia argumen-
Duratio qd nūc solvit. Estis inqt. ta quib⁹ sc̄ proba-
Antēto qd bonū cōditur. In. ri pōt qd iusti pos-
Denotio qua fides alitur. Xpo. sunt dici ois. Se-
cūdū veritate em isti magis sunt omnes qd soli magis pu-
blici qd prauati. et magis vñū qd singuli in cōfuzib⁹ bonis eib⁹.

sunt repleti et a malis oib⁹ lente segregati. et rā omniā
est utilitati publice assueti. Dicā igit qd illi habet summa p-
fectionē. Omnes inquit. Justi em vident. Figurati i pan-
deo vniuersali qui omniū rep̄ representabat figuram. Et
ideo dicebat a pan quod est totū. Unū et illud rōme tēplū
quod pantēu dictu sicut sibi sine dedicatū: in quo loco ec-
clesia sanctor̄ oim postmodū est fundata. Iusti ei vniuer-
sales et ois dicunt in agitu bonus oib⁹ coparant et virtus
tū oim ymaginē representare noscāt. Ois inqt. Deut. xxiij.
Ois sc̄ in manu dei sunt. Et reuera in ipis replengat vē
Ecceplatiū summor̄ syder. Dico ergo qd iustis vi
Propagatia bonorū operū. get virt⁹ premplatiua.
Consolatiua dolorū pauperē. Ita em est qd ois iu-
Stupfactiua cordis et vis cep. si deū et celestia consi-
Liberatiua pacis et fedis. derat et cognoscāt. Unū
dñs dicit Hiere. xxij. Omnes em cognoscāt me. Et qd Lo-
rinth. in. Omnes inquit reuelata face gloria dñi speculan-
tes in eandē ymaginē transformamur. Itē viget in iustis vir-
tus paganiū id est bonorū operū generatiua. Lahti. viij.
Omnes gemellis fetib⁹. et sterilis no est in eis. Itez viget
in eis virtus solitaria seu etiā compassiua. Unū ipis dicit
Zren. i. Ois ois qui transitis qd viā atēdite et videte si
est dolor sicut dolor me. Itē viget in eis virt⁹ stupfacti-
ua sc̄ timor dei. ii. Paral. xxvij. Omnes paucet et tremet
a vultu virtutis me. Item viget in eis virt⁹ charitatiua. qd
qua sc̄ puer. xxij. Omnes domestici eius vestiti sunt du-
plicib⁹. Duplicita an duplice charitate designat. Pat̄ ergo
go qd isti habet summa pfectiōne. Quia omnes. Item
iusti habent verā assertiōne. Et hoc ostendit cū dicit. Em
qd idem est qd certe seu vere. et est aduerbiū affirmandi. si
grificas qd ois illi qui ois virtute volūt pollere. omnē veri-
tatem debet habere et verbi certitudinē cōtinere. Exēplo
corpori celestiū que oia sunt quia atq; clara et omniq; in-
se sunt veraciter ostensiua luna dūtarat excepta. sic isti rc.
Em inquit. Luce. x. Omnes em viuunt. Et merito. qd sicut
dicit. ii. Eldre. viij. Omnes populi clamabāt magna est ve-
ritas. Ut et sibi dicit illud Judith. viij. Omnia que locu-
ta es verā sunt. Quia super omnia vincit veritas sicut di-
citur. ii. Eldre. viij. Nam tales omnes id est perfecti et veri
Sunt in bono pfeuerantes. Sunt dico stabiles et q.
Sunt in oib⁹ se referantes. Seuerates dicētes sc̄ illa
Nobiles et se federantes. Gall. iiij. Omnes em filij
Sunt bimiles et obsequetes. dñi effis. et Roma. viij.
Sunt viles et puidetes. Omnes em stabim⁹ an.
Sunt babilis et se agnoscentes. te tribunal rpi. Stare ei
et esse pericuerantia signat. Sunt etiā scibiles et se referā-
tes. ii. Cor. v. Omnes em nos manifestari oportet. Sunt
ultra bec nobilites et se federantes. Judi. xij. Omnes ei
in cōmune iurauim⁹. Itē sunt bimiles et obsequetes. Esa.
lx. Omnes de saba verātē qd et thūs deferentes. Venire
em et offerte munera signū ē humilitatis et obsequiū. Sunt
venienti viles et puidetes. Pbilip. ii. Ois que sua sunt qd
runt. Sunt etiā abiles et sliderates. Unde dñs dicit Hie-
te. xxij. Omnes em cognoscāt me. Et Marc. vij. Omnes
ei em viderūt. Vide supra de Em. Habet ergo verā asserti-
one. Item iusti habent firmā punctionē. hoc ē dictu fir-
mam societate et cōmunionē. Et hoc ostendit cum dicit.
Ois qd est pnomē significātē boim aggrega-
tam. Esa. xxij. Omnes qui inueni sunt vinci sunt panter.
Unde illud pōdictum Zren. i. Ois om̄is qui transitis qd
viam attendite rc. Ut etiā talibus sunul federatis et iun-
ctis dicat illud Esa. i. Accēdentes ignē omnes vos acci-
ci flamis. Ut de tali cōmuni societate dicat illud. i. Cor.
i. Omnes eandē sc̄ spiritualē māducatetur. et omnes
eundē potū spiritualē biberūt. Habet igit isti firmam con-
unctionē seu cōmunionē. Ois inquit. Vide infra dñs
Item iusti viri et pfecti dicunt omnes. quia habent fir-
mam affectionē. Quia sc̄ ipso in mente et affectionē sunt sim-
plices et no multi. Unū inquit. et no ad multi inādi bona
et negocia diuisi. Porro vñū est necessariū. Luce. r. Busti
em vñū p̄p̄ sunt. Quia vita sc̄ deo cū Maria seruunt
et obedunt in vna et singulari voluntate. ii. Mach. viij. Om-
nes obediūt vñi. Et occupari circa multa cū martha fugi-
unt et cōtēnūt. dicētes sc̄ illud. i. Cor. r. Omnes de vno
Dq 3

pane et de uno calice participam? Et ibide. xij. Deus uno spiritu potui sum? Habet igitur isti stricta seu simpliciter affectionem. Item iusti dicunt oes quia habet fortitudinem duracionem. quod ostendit cum dicit. Estis. Esse enim stabilitatem et perseverantiam signat. Vide supra de Iste. Et infra de San. Unde illud Salu. qm. Omnes ei filii dei estis. et Rom. xiiij. Omnes enim stabimur ante tribunal Christi. Cuius. Testa. v. Omnes ei vos filii iusti estis. Et Iudicij. xx. Omnes robustissimi pugnatores. z. q. Eccl. ix. Deus recti steret. z. q. Paral. xiiij. Omnes isti viri fortissimi. Itē iusti dicuntur omnes qui habent clausam intentionem. quod ostendit cum dicit. Illi. In ei signat at interiorē intimitate secrete conscientie: sicut supra in suo titulo beate visione ē quam scilicet iusti habent in spiritu bona opera sua non publice sed in secreto facere student. et in quietum intentio nem suā sanctam secretam tenet. Unde illud. Job. xvij. Congregati sunt omnes filii israel in sylo. Et Mich. viij. Omnes populi ambulabunt in noite dei sui. Quia sicut dicit Harub. iiij. Justus est dominus in oibus opibus suis. Habet igitur clausam intentionem. In. inquit. Itē iusti dicuntur oes quia habent pię devotionem seu religionem. Christo. inquit. quia secundum oes sancti in Christo credunt et ei confitentur et obediunt. et ipsum laudant glorificant et benedicunt. iiij. Mach. xij. Omnes itaque benedixerunt iusti iudicium dei. Et ibidem xiiij. Deus igitur deum celi benedixerunt. Christus inquit. Roma. xiiij. Omnes stabimur ante tribunal Christi secundum ipsum adorando et ei deute et būlititer seruendo. Iuxta illud predictum. Esa. lx. Omnes de saba venerantur et ebus defterentes et landez vno annunciantes. Et sic igitur patet quod perfecti et iusti dicuntur possunt omnes septempli ratione. Ut sic Christus dicit illud Esa. lx. Populus autem tuus omnes iusti. Secundo vero si in malo si gnisificato vis oes accipere notabis quod mali et impiorum omnes dicuntur per eo quod ab unitate fidei et charitatis recedunt. et eisibus vicis se comittunt. In omnem ventum se ventilant. et oibus mundi negotiorum se exponunt. Sicut enim dicitur psalmus. Deus tecum regit simul iniuti. scilicet non est dei tamen occidit eo. Esa. lvj. Deus in viam suam declinaverunt. Nota ergo quod mali in generali et universaliter dicuntur omnes multiplici ratione. ut quod sunt Amatores fallacissimi. Bellatores debilissimi. Predatores iniquissimi. Peccatores inuidissimi. Derisores nucagissimi. Servitores ignauissimi. Possessores despectissimi. Speculatores ignorassimi. Gladiatores crudelissimi. Gloriantes inanissimi. Epulatores voracissimi. Acquisitores avarissimi. Imperatores iniustissimi. Et illud Hier. xxx. Omnes amatores tui obliiti sunt tuis temperant te. Sunt igitur isti amatores fallacissimi. Item quia sunt bellatores debellissimi. scilicet in bello tentationum et tribulationum. Unde Hier. liij. Omnes viri bellatores fugerunt. Item quia sunt predatores iniquissimi. ps. Dixi quoniam sunt omnes transiuntes viam. Et Baba bat. i. Omnes ad fidem venient. Et tamen isti deberent timere illud quod dicit Hier. xxx. Omnes predatores tuos dabo in predictum. Item quod sunt peccatores inuidissimi seu carnalissimi. Hier. xxiij. Facti sunt mibi oes sodoma et gomorrah. et Ezech. xxij. Deus hic incircumcis: quibus secundum caro proprie non auferet. Item quia sunt derisores nucagissimi. ps. Omnes videbant me deriserunt me: locuti sunt labes et moverunt caput. Item quia sunt servitores ignauissimi. Eze. viij. Omnes manus dissoluerunt. et osa genua fluerunt aquis. Item quia sunt possessores despectissimi. Deus enim despicit et contemnit oes mundi possessores. licet in mundo appareant ceteris potiorum. Esa. xl. Omnes getes quasi non sint sic sunt coram eo. et Dan. iiiij. Deus habitatores coram eo in nihil reputantur. Item quia sunt speculatores ignorassimi seu obscurissimi. Esa. liij. Omnes nos quasi ouces errauimus. Item quod sunt gladiatores crudelissimi. Mich. viij. Deus in sanguine inficiant. Et tamen ipsi deberent timere illud. Math. xvij. Omnes enim qui acceperint gladium gladio percibunt. Item quod sunt glori

atores in anissimi in vanis ei adulatio*n*. *V*ictoris gloria
tur. *H*iere. *xxij*. *D*es pastores tuos pascet vetus. Et illud
*J*ob. *xl*. *D*es bestie agri ludut ibi. *I*ste quod sunt epulatores
voracissimi. *Ela. xxvij*. *O*mnes mele replete sunt vomiti.
*I*tem quod sunt acquisitores auarissimi. *Un. H*iere. *vi*. *S*ma-
iore vero ad minorē omnis auaricie studet a pibeta vero ad
sacerdotem omnis faciat dolū. *I*tem quod sunt impatores una
stissimi. *A*nde *Ela. i*. *P*rincipes cui infideles socij furum-
omnis obligi munera. sequitur retribuēdo; pupillo non in-
dicat. *t*ea vidue non ideredit ad eos. *E*t breuit*is* appare omnis
dicit quod ide peccato dno strafat. *E*t sic talibus domins conq-
rendo dicat illud *H*iere. *ij*. *O*mnes dereliquisti me domine
dominus. *D*e omnia vero in neutro genere notabis quod
omnia neutraliter potest referri ad multa vero ad quedam
*I*ntuenda scilicet dei iudicia.
*M*eruenda scilicet bona opera.
*C*onstruenda scilicet bona opera.
*D*estruēda sed mala opa seu scelerata.
*I*nduēda sed virtutes et bona exēpla.
*L*upiēda sed bona eterna et celestia.
*R*espuēda sed bona tristitia et celestia.
*S*ustinēda sed modi tribulatia et fia.
*F*ugiēda sed cornēta infernalia. *G*ella trascit opera bonorum
artificium libenter considerantur. *I*deo cuiuslibet dicitur illis
Ecc. xlii. *R*espice in omnia opera alefissimi. *O*mnia dupli-
cias ynum cōtra viuum re. *E*t merito considerāda lutea quia
Facta sunt sapienter.
Bona sunt eminēter.
Durabūt permanēter.
Dia sunt excellenter.
Suz sunt euidenter.
Recta sunt prudēter
Sapiēta. *I*tem quod bona sunt eminētissime. *Ecc. xxix*. *D*ia
opera dei vniuersa bona valde. *I*te quia durabit perma-
nētissime sc̄i meternū. *Eccs. iii*. *D*idicit quod oia opera que fe-
cit deus perseverat in eternū. *t* Ecc. *clii*. *D*ia opera domi-
ni vivunt et manent in seculū. *I*tem quia pia sunt excellēti-
sime. *I*n operibus ei domii apparuit pietas infinita. *I*deo be-
ne dicit illud *Sap. ii*. *M*iserens oim quoniam oia potes-
parcis oibus quoniam tua sunt. *I*tem quod sua sunt euidenti-
sime. *A*nde ipse dicit *Job. xl*. *O*mnia que sub celo sunt
mea sed. *E*t ipssed dicit. *N*ee sunt oes sere filigazzz mea sunt
oia volatilia celi re. *I*tem quod recta sunt prudētissime. *que*
ei bene considerat: manifeste videt quod prudētia et gubernat
oia. *Un. S*ap. *vi*. *d*icit. *Q* equaliter est ei cura de omni-
ibus. *E*t *Ecc. xxxi*. *D*ia videt oculus ei. *E*t *j. Cor. viii*.
*S*pūs ei oia scrutatur. *S*unt igit quedam omnia que sunt
intuēda. *S*ecundo dico quod sunt quedam omnia que sunt me-
tuēda. *E*t ista procerōt sunt iudicia diuinia et etiē tormenta
infernalia. *I*sta sunt enim iudicia certa: secreta: durabilita et
eterna. *p*. *I*n eternū oia iudicia inficiet uite. *E*t id sibi domii
cebat dauid in ps. *O*mnes vie tue inficiet ois vie mis
pectu tuo. oia quod tunc sunt noī sancto ei. *Un. in ps*
*O*mnia iudicia eius in conspectu meo: et iusticias ei non
repulit a me. *I*sta sunt igit oia metuēda. *T*ercio dico
quod sunt quedam oia quod sunt pretrueda. *E*t ista preludibrio sunt
bona opera et maladata diuina que sez sunt facienda et con-
struenda. *p*. *I*d oia maladata tunc dirigebar. *A*nde de bonis
operibus faciēdias dicit apostols. *j. Cor. x*. *D*ia autē faciūt
iusti euangelium. *E*t *P*bs. *ij*. *O*mnia facite sine murmuratiōnibus. *E*t oia boneſte et in ordinem fiat in vobis. *E*t *j.*
Cor. x. *D*ia in gloria dei facite. *E*t *j. Cor. viii*. *D*ia fin e-
dificatione fiat re. *I*sta sunt igit quedam oia que sunt con-
struēda seu facienda. *Q*uarto dico quod sunt quedam oia que
sunt deſtruēda. *E*t ista procerōt sunt oia vicia et peccata.
sicut de illis dicit *Judicū. x*. *q oia ydola: piecerunt. *E*t et
bodie dicat quislibet illi *p*. *T*u remissisti oia peccata mea
Quia sicut dicit *Zech. viii*. *D*ia bec sunt que ego odio
cit dominus. *S*unt igit quedam oia que sunt deſtruēda. *ij. Re-*
xxij. *O*mnia phana excelsoris abstulit *Josias*. *Q*uinto
dico quod sunt quedam omnia que sunt induēda. *E*t ista pro
cerōt sunt virates et bona exempla. *D*e quibus sez potest
exponi illud *ij. Paral. iiij*. *O*mnia de auro mundissimo fa-
cta sunt. *E*t ca. *ix*. *O*mnia vasa cōmūque salomonis erat au-*

rea id est virtutib⁹ adorata. Ita sunt igit⁹ oia induenda
seu recipienda. Seco dico q̄ sunt queda oia que sunt cu-
pienda. Et ista sunt pecto bona padiss. et etia ipse deus.
De quibus sc̄z dicit. J. Cor. xv. Erit deus oia in oib⁹. Et
ip̄e potest dicere illud. J. Cor. x. Quidam⁹ oia factus sum.
Et Apoc. xxi. Ecce noua facio oia. Ut de ipsis dicam⁹ teo
illuc Libo. x. Omnia simil in te vno habetis nō te debui
mus dimittere. Ita sunt igit⁹ queda oia que sunt cupien-
da. Sp̄imo dico q̄ sunt queda oia que sunt responda
Et itz pecto sunt oia tpalia et mundana. Exprop. l. apo-
stolor. qui dicebat Mat. xviii. Ecce nos dimisimus oia.
quid ergo erit nos. An̄e dico vobis. q̄ vos q̄ reliquistis
oia q̄ sed erit filius bois t̄c. Sequit. Centupla accipietis
et via eterna possidebitis. Bene ergo cōsulit ibidē. Quidam⁹
quecūq; babes vēde t̄dā paupidis. Ita sunt ergo q̄
dam oia que sunt responda. Octauo vero dico q̄ sunt q̄
dam oia que sunt sustinēda. Et ista pecto sunt tribulati-
na hui⁹ vite. que sc̄z nos debem⁹ in patientia sustinere. si-
cuit de charitate dicit. J. Cor. xiij. Qd ip̄a oia suffert oia cre-
dit oia sperat oia sustinet. Nono vero dico q̄ sunt que
dam oia que sunt fugida seu etiam abhorēda. Et ista p-
ecto sunt tornēta infernalia. Oia em̄t que ibi sunt mois ⁊
ignis dicuntur. At Erodij. x. dicit de egypto. Qd mortua
sunt oia animāta. Et Apoc. xxi. dicit. q̄ oib⁹ mendacib⁹
pars illorū erit in stagno ignis. Sic iigit pater q̄ oia sumit
multis modis. Vide supra de Qd in om̄ia distinctiō.

Omnino. Cum omnino id significet quod tota-
liter vel ex toto id quoque quod integre vel
perfecte. Notandum est quod sine accipiat affirmatio vel ne-
gatio seu omnia probabitur vel percepitur semper significat quod
certum probatum integrum et compleatum. Mora ergo quod oīo significat
fixa et completa probabilitas.
Item ergo quod quedam
sunt quod per oīo non nobis
totaliter probantur. Et
sic certe dico quod in scri-
ptura nobis precipit ne oīo malum consorium frequenteremus.
Et oīo carnis contagium evitemus. Et oīo oris pluriū de-
cinemus. Item omnia fugias mala consors. Et sic certe pro-
babitur cuiuslibet sacerdoti Levit. xxi. quod ad omnes mortuorum
ingredias oīo. Mortui enim viles infecti et infame personae signantur. Item oīo fugias carnis contagia. Et sic cui-
libet dicas. Ecce istud cum aliena muliere non sedes oīo. Ita
omnino fugias falsa giuria. Mat. v. Ego autem dico vobis
non iurare oīo. Dicam ergo quod quedam per oīo non nobis tota-
liter probantur. Item dico quod quedam per oīo nobis to-
taliter comitantur et sic deus cominat oīo mortali suā ma-
data non seruantib[us] Deu. viii. Predico tibi quod oīo dispere as. Item dico quod quedam per oīo mala totaliter ostenduntur
seu nobis totaliter condemnatur. Et sic dicit. I. Cor. v.
Oīo auditur inter vos fornicatio adulterius. Vide ibi.
Unde etiam de totali bonorum caretia dicit Exod. x. quod nihil
oīo virens relictus est in egypto. et Deu. viii. dicitur de te-
sero quod ibi non erant fucus nec malagranata et nulle omni-
no aqua. Et puer. ita dicas quod nihil oīo sciens sedet in for-
ibus tecum. Item dico quod quedam per oīo nobis totaliter pro-
mittunt. Et sic dicit Deu. iiiii. Deus inquit non dimittet te
nece oīo debilitate. et Deu. xv. Omnino indigēs et mendicēs
non erit inter vos tecum. Sufficit.

Omnipotēs. Cum nomine omnipotētis ad solus
dei oportetia apparet principaliter in trib⁹ v⁹ quia pot⁹
Presumptuosos humiliare. Potest dico humiliare pre-
dilecitosos amaricare. Sumptuosos sicut apparuit
Defectuosos fortificare. de Oloferne superbussum. q̄
tamen ad magiam humilitatem dei oportetia est deducere
¶ In Iudith. xij. dicit. Dns autem oportet necaui eum et
tradidit eum in manu feminine. Item potest amaricare de-
liciosos quia scz illi qui in delicis et mudi. prosperitatib⁹ nu-
trient per dei oportentia ad inferni amaritudinem se pessi-
me deducere. Ruth. i. Vocate me mara id est amaram
quia amaritudine replete me ope. Item potest fortifica-
re defectuosos. Ad deum oportentiam pertinet defectuo-
los et debiles in virtutib⁹ roborare. Unde Eccl. xlii. Con-
firmanit dñs omnipotens stabiles in gloria. Aduerte in q̄

quis dei oipotētia sit summa: instatū q̄ aīam et corpus
potest perdere in gehennā: ab im̄p̄s tamē nō formidatur
nec timet. nec timore ipsius a peccatis quiescit aut cessat.
Einde ip̄i vident dicere illud Job. xxi. Quis est oipotens
ut seruit? et. aut quid nobis p̄det ut adorauerim⁹ illū? et Job. xxi. Quasi nūl possit facere oipotēs estimabane
illū. Ita autē p̄tne possunt dici de superbris et p̄sum-
ptuosis quid? viderur q̄ nūl possit eis nocere. ita q̄ de q̄
libet tali dicat Job. xv. Ceterū aduersus deū manūm fū
am et cōtra oipotētēm roboratus est t̄. Et si p̄s ad,
huc dic q̄ deū est omnipotens scilicet
Bonos ampliando.
Malis obviando.
Iras leniendo.
Lūcta gubernando.
Penas mitigando.
Justos cōseruando.
Prc̄es audiēdo.
Malos affligendo.
Alta cognoscēdo.
Sanc̄is inspirando.
Lūctis imperando.
Juste iudicando.
Prestos liberando.
Beatos p̄miādo.

Dicam igitur q̄ omnipotētia
dei appetit in bonorum ampliati-
one Genes̄is. xxv. Ego d̄s om̄ni-
potētēs crescere et multiplicare
te faciam. Item in malorum re-
percussione ps. D̄ns quasi vir
pugnator oipotēs nomen eius.
Item in irarū mitigatione. Gen.
xliiij. D̄ns autem oipotēs fac-
iat vobis ēt placabilens sc̄z Jo-
seph frater. Item in cūctorū
gubernatiōe. H̄ester. viii. Ret in
quit oipotēs. in dīcōe tua cur-
cta sunt posita et nō eff qui pos-
sit resistere voluntati tue. Item in penarum consolatione.
H̄ester. xvij. Hanc autē diem meritorum et luctus omnipotētē
deus verit in gaudiū. Item in iustior cōseruatiōe seu p-
tectione Job. xxij. Erit oipotēs cōtra hostes tuos sc̄z te de-
fendēdo. et Job. viij. Nūquid omnipotēs subvertit quod
lustū est. quasi diceret nō. Item in votoru exauditiōe Job
viii. Si oipotētē sueris depcatus t̄. Item in malorum af-
flictione. An de impiō et peccatore potest dici illud Ruth
q̄ eum dīs humiliavit et affligit oipotētēs. Item in cūctorū
p̄cognitiōe. Job. xxiij. Ab oipotētē sunt abscon-
dita tpa. Itēz in sanctiorū inspiratiōe. Job. xxix. Inspira-
tio omnipotētēs dat intelligentiā. Et. xxix. Spiracula om̄ni-
potētēs vivificavit me. Item in om̄i iurisdictiōe. Ecc. i.
Unus est altissim⁹ creator om̄i. oipotēs rex. potēs et me-
tuendus nimis. Itēz in soleni indicatiōe q̄te sc̄z fieri in iu-
dicio generali. Job. xxvij. Nec omnipotēs subiicitur iu-
dicari. Et. xxv. Om̄nipotēs inquit fitigulū causas intue-
bit. Item im̄p̄sōm liberatiōe. h̄. Mact̄. ii. Om̄nipotēs
et eternus qui liberas israel. Item in beatorū p̄missione.
Ende culibet beato tūc poterit dici illud Job. xxiij. Sug-
om̄nidotentē deliciōs afflues t̄. Sufficiat.

Nager Cum onager sit animal asino si-
mile in figura. quod natura ita
creavit liberum q nullus artificio ad portanda one-
ra edomini potest: et ido ut coiter vivit et vaga-
tur solitarius in deserto. **Equis in domib⁹** quo iundam pla-
torum aliquos viderim domesticos. nulli tamē op̄i vel one-
ri assuetos. possunt dicere q in bono signat et in malo.
Palmo dico in bono. Et sic p̄ certō dico q per ostagrum
intelligitur vir perfectus qui asino p humilitate et patientia
comparatur libertate spirituali votatus. et nulli ser-
uituti alieni⁹ vicis subiugatus sed deferto penitentie as-
suetus. Sic igitur hora q̄ onager id est vir perfectus
Patientie firmat virib⁹. Igitur dico q vir perfect⁹
penitentie arte turb⁹. dicit onager ppter patientie
Innocetie fundat virib⁹. am illa qua confirmat. Et in-
Excellētie leuat turb⁹. de est q Onager dicitur si-
Violētie grauāt legib⁹. mulis asino qd ē animal pa-
cientissimum. Onager etiā tante patientie dicit q licet sitiat
supra modū dato q aqua turbidam intueriat nuncq bibit
immo exspectat quousq̄ sit clara. In quo lcz virtus patien-
tie et abstinentie designat qua lcz debitus tēpus et oportuni-
tas expectat. ps. Expectabut onagri in siti sua. Item dici-
tur onager ppter penitentia illa qua cōmōrā. Onager enim
habitat in desertis que sunt loca aspera sterilia atq̄ secca.
et asperitatis penitentie signativa. Job. xxiij. Alij q̄lī ona-
gri in deserto egredient̄. Et Hler. h. Onager assuetus in
solitudine. Item dicit onager ppter innocentia qua liber-
tas datur quia lcz sicut istud ei animal liberum. sic iustus li-

Operari

verbi dicit quia seruituti alicuius vici non grauatur. An Job p. xix. Quis dum sit onagrum liberum. Item dicit onager propter excellentiā qua sursum leuat. Quia sc̄ sicut onager uocet habitat in rupib⁹ desertoꝝ sic vere iusti sursum ad altituꝝ diuinę cōtemplatioꝝ ascēdit ubi m̄etaliter requiecat. Hiere. viii. Onagri steterūt in rupib⁹ attraxerūt venuꝝ q̄ si oracōnes. Item dicit onager propter violetas quā in iuncto grauatur. Quia sicut dracones sepe deuorant onagros in deserto. sic tyram grauatur et molestant iustos et bonos homines in hoc mundo. Eccl. vii. Genatio leonis onager in bere. sic et pascua diuina sunt pauperes. Breuerit ergo de talis onagro. i. de viro pfecto potest dici illud. Hiere. vii. Cursor leuis explicat vias suas onager assuet⁹ in solitudine. Quare in tabula vbi eam exposuit. Et bene dicit in solitudine. Quia sc̄ sancti viri loca publica et frequenta. sumū dum et mādāna fugiunt. et in solitudine religionis vel penitentie habitat acq̄ iustigant. See. viii. Onager solitarius est fraxim. Sic igit pater quomodo p̄ onagru intelligit vir pfectus. Secundo in malo significato dico q̄ per onagru potest intelligi vir pfectus sc̄ peccator. Et hoc certe q̄ est. Fortib⁹ per cupiditatem. De siti cupiditatis allega. Agabidus per fatuitatem. illud p̄dictū. Expectabūt fortib⁹ p̄ pompositatē. onagri in siti sua. De vaquerib⁹ p̄ ritoſitatē. gabilitate fatuitatis allega illud Job. x. Cir̄ van⁹ in superbia erigit et quasi pulchrum onagi se libēnū natū putat. De furiositate pompositatis seu violētiae austēritatis allega illud p̄dictū. Onagri steterūt in rupib⁹ attraxerūt vētūm quasi dracones. Dracones dicat lugubrie trabētes et ignē crudelitatis spirantes. De querulōtate impatiētē et nirostatis allega illud Job. vi. Nunquid rugiet onager cuꝝ nō habuerit herbaꝝ quasi diceret sic. Rugiet dico. s. ira et impatiētā ostendendo. Et hec de Onagro sufficiat in bono et in malo.

Onus. tam in bono q̄ in malo. Inuenitur enim onus sustinendū. onus sustinendū signat mūdi tribulationē. De quo dicit Erod. i. onus deponendū. Qz pbarao p̄posuit filiis israel magistros operūt affigeret eos oneribus. Istud em̄ on⁹ licet nō sit p̄ curandū. est tñ in patientia si supuenter sustinendū. Sicut em̄ thauri grāib⁹ oneribus solet subiungari. quousq; possit eoz ferocitas edomani. Symie etiā trāco onerofo alligant. ut a suis motib⁹ levib⁹ compescant. Sic deus on⁹ tribulationū q̄nq; nobis solet imponere ut nos possit a malis nostris desiderijs cōpescere. et disciplinis sp̄uilib⁹ edomare. Num. viii. Sc̄ ant singuli cui debet oneri mancipari. Tales em̄ sicut tribulati et onerati solet a dño cōsolari et refectione celestis glorie satiar. Babule⁹ em̄ quis boues et asinos de die fortiter oneret. eos q̄ compellat onera grauias portare. solet tñ in sero d̄ ipsi optime curare et eos cibis et straminiib⁹ satiare. Sic vere deus in sero mortis illos in padiso satiat. q̄s in die p̄sentis vite onerib⁹ tribulationū grauatur sicut ipse promittit dices Matth. xi. Venite ad me om̄s qui laborat et onerari estis et ego reficiam vos. Figura ad hec Hiere. xviii. Abi dñs p̄bvet ne in die sabbati on⁹ per portas hierusalem inferat. Sabbatū em̄ requies padiſi signat. vbi onera tribulationū nullū portat. Mō inferatis on⁹ per portas ciuitatis hui⁹ die sabbati. Hoc est igit on⁹ sustinendū q̄ designat mundi tribulationē. onus appetendū signat tpi subiugationē sc̄ onus legis diuine et mādatorū. seu ouus regularis disciplinē et regulārium statutorū. Sicut em̄ p̄scis qui dicit rex locustarū p̄t diuiniū re extra aquā dum tñ aliquā graue on⁹ seu aliquod graue sarcum supra dorsum ipius imponat. Et hoc p̄t dicit homines maritiꝝ aptere quia tñ se semp̄ esse credit in mari in rupe et in cauernā sua q̄n sup̄ se sentit lapidem. Et sic ex imaginatioꝝ decipit et vivere diuiti⁹ cū tali onere comprobat. Sic vere dico sp̄u aliter q̄ on⁹ sp̄uale p̄dictū. nobis solet cōicare vitā grē et mortē peccator. a nobis penitus elōgare. Iti figurant. iii. Reg. v. in illis septuaginta milib⁹ equorū q̄ onera portabāt p̄ tepli dñi edificatioꝝ. Quia vere ad edificationē cōbūlū ecclie militantis valde necessarij sunt illi q̄ tpi onerib⁹ statutis mādatis et iustitionib⁹ sc̄ip̄los dedicat et submittit. Istud ē illud on⁹ de q̄ p̄ps dicit

Matth. x. Iugū em̄ meū suave est et on⁹ mātē leue. et Gal. vi. v. Alter alteri⁹ onera portate. Quis p̄certo mātē bodie iudices et plati q̄ onera grauia et importabilitas ipo. nūt burberis subditoriꝝ. digitō aut̄ suo uolunt ea mouere. Et isti sunt stulti. quia sepe sit q̄ sine causa faciūt subditos desperare. Ex plo camei q̄ si p̄l⁹ dedito onerāt solet ond̄ in totū reūtere. Si vero iuxta vires suas on⁹ sibi impossūt fuit solet ipm̄ in patiētā sustinere. Ad quod facit figura Exo. i. in filiis israel. qui moderat afflictū oneribus et opib⁹ egyptiorū in patiētā operabantur. Tandē ultra debet tam grauati clamare et murmurare cōpellebant Luce. x. oneratis hoies onerib⁹ q̄ portari nō p̄nt. Mō sic chansoni sed imponat subditis iugū suave et on⁹ leue. vt in charitate viuēt possit alter alteri⁹ onera suppōzare. Exempl̄o sc̄ ap̄l̄ q̄ dicebat. ii. Cor. xii. Nulli onerolus sui sc̄ vlt̄ tra debet. An ibidē. Sine onere me vobis seruari. Quod ē cōtra importūtū et onerofos q̄ sc̄ sunt alijs oīb⁹ onerosi. Iusta illud. ii. Reg. xv. Si veneris meū eris mībi onerū. Est igit onus appetendū q̄d signat tpi subiugationē sc̄ etiā disciplinā et correctionē. onus deponendū signat peccati aggrauationē sive aggregationē. Sicut em̄ em̄ oī anno exiit cornua q̄d bene p̄uisum ē a natura p̄ eo q̄ cornua ipius nimis crescūt. et sic sibi nimis fierēt onerosa. Sic vere nos debem̄ peccata nostra efficeret et deponere. p̄ eo q̄ sunt quedā cornua lugubrie cōtra deū que in nobis faciliter crescat et ideo nisi deponerent. possent nos v̄lq; ad seros aggrauare. Quia sicut dicit in ps. Iniquitates mee suggressi sunt ca. me. et si. on⁹ gra. grauas. super me onus v̄o metuēdum signat inferni mortē et damnationē et onus pene eternae. q̄d ita est graue et nec eructi nec sufficiēt p̄t et tñ sustineri necesse est. Quia sicut dicit Gal. vii. Uniq̄s onus sūt portabit. Istud onus signat iuris onerib⁹ de quib⁹ fit mētio in scriptura vbi dicit. onus babylonis. Isa. xiii. on⁹ damasci. Isa. xxvii. on⁹ egypti. Isa. xix. on⁹ deserti maris. Isa. xxxi. onus tūri. Isa. xxviii. v̄t. Per ista em̄ onera p̄ que significare fuerūt pene temporales istari-regionū et ciuitatū. p̄nt intelligi onera penarū inferni p̄ quas affligitur et puniunt regiores. illegitores bovinū iniquoz. onus em̄ babylonis q̄ interpretat p̄fusio signat pena et damnationē sup̄borū q̄d p̄ ceteris cōfundit mercenāt. onus damasci qui interpretat sanguineos accusat signat pena et damnationē carnalium et luxuriosorum. on⁹ egypti qui interpretat obscuritas signat pena et damnationē bovinū inuidom. onus deserti q̄ ē terra arida et sicca signat pena et damnationē bovinū detractorū et exploratorū q̄ sc̄ oīa aliorū facta voluit videre. onus vero tūri q̄ interpretatur angustia signat pena et damnationē bovinū iracundiorū. onus em̄ isti on⁹ pene eternae sustinendū et patientē et p̄petuo cōpētent. Hiere. xviii. onus dñi on⁹ vñt est. Ideo de quolibet beato dicit in ps. q̄ dñs dixerit ab onerib⁹ dorsum eius v̄t. Vide supra de Grauitate. de Hugo. Et infra de Pondere.

Onyas. Mota q̄ Onyas fuit sūmū sacerdos p̄p̄l̄. indeq; q̄ in scriptura plurimū cōmēdat tñ fuit p̄ ambitionē a sacerdotio depositū et tñdē neq̄ter interpretat. sicut. ii. Matth. ii. t. iii. p̄ ordine rep̄t. Interpretat atē onyas merē dño. vel dolor dñi. seu iniquū dño. vel inutilis dñs. seu murmurās dño. v̄ illustratio dñi. Ista nō p̄se quoz. quia pauce sunt auctoritates. Et ideo non videatur utilitas magna in prosequitione.

Perart. Opus. Opera.

Lū op⁹ inq̄tū b̄z rōnē meriti vel demeriti vñbil. alio sit q̄ act⁹ rōnabilis creature a liberatō. lūtate p̄cedes possum⁹ dicere q̄ in scriptura p̄nt diversa genera op̄m̄ inueniri. s. q̄da Admirāda. Inuicāda. Frequentāda. Detestāda. Prima s̄t op̄a dñe p̄tatis. Secunda s̄t op̄a dñe bonitatis. Tercia s̄t op̄a bñane sc̄itatis. Quarto s̄t op̄a bñane prauitatis. Dico q̄ s̄t op̄a dñe p̄tatis q̄ dñe admirari. ps. Mirabilia ei s̄t o. t. do. et anni. m. p̄g. iii. Si em̄ mirabilia s̄t op̄a arenarū. apū. formicarū. et multorū aliorū. p̄ eo q̄ bñana sapia et potētia ad p̄ductionē taliorū attigit. multomaḡ op̄a dñe q̄ p̄tinue facit i rez p̄ductōe et gubernatioꝝ s̄t admirāda. ad q̄z nō solū p̄ductionēs nec etiā p̄fectionez cogitare v̄t aut nūc n̄t̄ creata potētia s̄t

nes. De operibus summi tuis patientie dicit Iacob. i. Tis
bulatio patetia operat. De operibus vero honestatis et ap-
parentie dicit Ro. xiiij. Abijamius ergo opera tenebrar. et id
amur arma lucis. Et bimenter quanto plura genera bonorum
oper producimus tanto opulentiores arbores dici pos-
sumus. Quidcumque inquit Matth. vij. Omnia quicunque vultis
ut faciant robis boies sic et vos faciet illis. Pater ergo qui
bonum operans debet ad omnia generaliter dilatari. Scilicet
dico quod ipse debet in persona corporaliter occupari. Nam in-
quit tua. quia si homo per manum suam non alienam debet fa-
cere bona opera. Quod est contra illos qui per vicarios faciunt
beneficia sua deferuntur. et qui per substitutos faciunt oportet
de generatione. et penitentias adiuniperi. quod si isti non per ma-
num suam sed per manum alienam faciunt facta sua. sunt alios istis
de lumbariorum qui ut facientes queritis summe delectatur.
Ipsas tamem manualiter non faciunt. sed per substitutos stendendo
rios ipsas agunt. Non sic. sed apparet ibi manum nostram.
Exemplo illius fortis mulieris de qua dicit proverbs. xxiij. Oper-
ata est consilio manu sua facta est quasi nauis insite-
torum. Debet igitur operans in persona corporaliter occupari.
Denique dico quod ipse operans debet adiungere ceteris
excitari seu agitari. Instanter inquit opare. Sicut enim res
quanto sunt nobilitiores. tanto solent acutus suos et operato-
res suas citius et velocius facere et in actus suos celerius
primumque et expedit. Sicut patet de sole quod subito solet operari
et acutum illuminationis diffundere. Et in oculo qui actuus
videndi solet celeriter exercere. Sic procul dubio inter homi-
nes ille praeceptor et nobilior apud deum dicit quod promptius
et celerius operatur et qui cum initio dilatione sed actu ob-
nox operatur applicatur. Instanter inquit opare. et cito veloci-
ter. seruenter et faciliter. quia sicut dicit puer. tu. Celeri-
tati boiem velocem in ope tuo cora regibus stabit. Instanter
ergo opare. Et ad hoc inducimur Eccl. xxiij. ubi dicit. In
omnibus operibus tuis esto velox et ois infirmitas non occur-
ret tibi tecum. et Eccl. xxvij. In oibus opibus tuis precelens
esto. Instanter non faciunt boies pigri imbecilles. quod si aliquis ali-
quid bonum operari faciuit ita tarditer et ita difficultate illud faciunt
quasi pantili illud vendunt. Patet de avaris cum difficultate
elemosina erogantibus. Patet de malis religiosis cum
difficultate prelatorum obedientibus. Patet de substitutis cum
difficultate et tarditate priuam facientibus. Instanter enim non
operantur instanter et negligenter. non ex voluntate sed ex necessi-
tate. De quibus dicit Lyc. i. Quod ipsi sunt abominatorum et in-
credibilium et ad omne opus bonus reprobi. Et adiuvante et
bonum opus est celeriter faciendum. propter tria. videlicet propter
temporis beatitudinem. Dico igitur tibi breuitatem.
Operis bonitatem. Illaten. quod huiusmodi operari facere
muneris qualitatem. et huiusmodi pariter et celeriter celeri-
tatem instanter laborare. sic quod valde breve tempus ad bona opera fa-
cienda habemus. si nunc necesse est quod circa hoc celeriter insista-
mus. Hala. vi. Unde nos habemus operemur bonum ad omnes
maxime autem ad domesticos fideli. Item dico propter operis
bonitatem. Quarto. iii. opus est emere et gratiosius. tanto dicit ipse
in instanti et libertatis. v. Tertio. iii. Perfectus deus et ad
operi et ad omne opus bonum instructus. Item dico propter mun-
neris largitatem. quod sicut propter bonum et magnum premium et
salarium solet homo libertus et promptius operari. sic quod sum
mum et eternum premium gloriae paradisi propter bona opera promittit
iustus est quod instanti diligentia compleat. Ideo dicit. Para-
lip. xv. Confortamini et non dissoluantur manus vestre est
enim merces operi vestro. Sic ergo propter bene operans dicit
in bono operando. Celeriter se preparare. Personaliter se occu-
pare. Generaliter se dilatare. Hoc ergo dictum fuit. Quod
enim potest facere manus tua instanter opare. Multa alia pos-
sent de opibus huius et multa exempla applicari. sed quod in diversis
locis huius opus de bonis vel de malis opibus satis rite
tractatur. Hinc est quod sub breuitate transcurro. Sed ad hunc ali-
quid dicendum est de opibus vicious. Nec enim ergo et sicut
inter infinitas creaturas alio sunt tenuiter ad faciendum alio
opera respectu alio. vilia turpia et non ciuia. sicut propter de leoni-
bus et lupis quod si pati sunt ad opera crudelitatis. et sic de aliis.
Ita procul dubio inter boies multisunt quod si pati sunt ad opera
toti iniuriantis et proustantis. Et id possum dicere et inter
cetera opera quod dicunt mala ista obrincent principatum. vices opus

Opera

Crudelitatis et ferocie.

Carnalitatis et luxurie.

Lepiditatis et accidie.

Pompotitatis et superbie.

Lupitatis et auaricie.

Fragilitatis et inconstanterie.

Obscuritatis et insipietie.

De operib⁹ crudelitatis

et intuiticie dicit i ps. In

corde iniqui opa iter iniu-

mis ve. conci. De operib⁹

carnalitatis et immundicie

et negligenterie dī puer. x.

Egestate ogata et man⁹ re-

missa. Contra illud Ecc. viii. Noli esse inutilis et remissus

in opibus tuis. De operib⁹ pompositatis et excellentie dī

Viere. y. Una sunt opa et rūs digna. De opibus cupidi-

tatis et auaricie dī Esa. xii.

Opera eorum inutilia et labores

eōp sine fructu. De operibus fragilitatis et inconstanterie dī

puer. xj. Impius facit op⁹ instabile. De operibus vō ob-

scuritatis et ignorantie dī Jo. ix.

Oblixerunt bonies magi-

tenedras q̄ lucem. erant enim eorū mala opa r̄c.

Si vō vi-

terias volueris de ope seu opibus dilatare. Notabis q̄ si

est in scriptura sacra rep̄f.

Trīa sunt genera oper. vīcī

Opera summa et gloriōsa. Opa bona et virtuosa. Opera

pura et viciosa. Prima sunt opa superne deitatis. Secū-

da sunt opa būane beatitatis. Tercia sunt opavelsee vo-

lūtatis. Primo ergo principaliter dīcā q̄ inueniūt ope-

ra deitatis sup̄ie. Res em̄ quanto sunt magis virtuose.

Tanq̄ sunt magi actiue et operose. Et inde ē q̄ celestia cor-

pora q̄ maxime sunt virtutis. cotinue agnt. operant et in-

fusūt et motu et opere nūq̄ sūstūt. Multo ergo fortis dīc-

ētūt virtutis infinite. magna et mirabilis operat. et a mo-

tu mirabilis oper⁹ nequaq̄ desunt aut tardat. Un ipemet

dicit in euāgē. Jo. v. Pater meus vīcī mō opatur et ego

operor. z. Corint. xij. dī. Q̄ id ē deus q̄ operat omnia in

omnibus. Circa qd̄ ē aduentūdū q̄ deus q̄d̄rūlū operat

vīcī opera Potentie q̄ debet meditari. Prudentie seu sa-

pientie q̄ debet admirari. Clementie q̄ debet imitari. Ju-

sticie q̄ debent formidari. Dicā ergo q̄ inueniūt ope-

ra diuine potentie q̄ sunt speculanda seu bonoanda. Et

ista sunt opa creationis. q. l. dependent a potentia infini-

ta. in quantū. s. res de nibilo. p̄ducuntur in esse. Et reuera q̄

bene atten-dit ad potentia diuine creationis. et quō opera

sua sunt maxima. pulcerimā. et durabilissima. sicut appa-

ret in celī magnitudine in stellarū pulcritudine in spiritu-

um scientifica līmpitudine. et in ornatiū sita et p̄manentī lon-

gitudine et durabili fortitudine satis inuenit materia me-

dicāti. Sicut em̄ in ps dī. Opera manū eius sunt ce-

li. Et ideo dāvid in ps. dicebat ip̄i teo. Meditabor in om-

nib⁹ operib⁹ tuis. et in adiunctionib⁹ tuis exercebor. et

alibi. Qm̄ video celos tuos opera digitoz tuoz. lunam

et stellas q̄ tu fundasti. Quinimum etiā ad ista potentissi-

ma opa videnda et meditāda dī in ps. Venite et vi. ope-

ra. r̄c. Superēda etiam et venerāda ss. Ut terribilia sunt

opera tua dī. nimis p̄fundē facte sunt cogitationes tue.

Dicenda insup et recitanda ps. Annūciant opa eius in ex-

ultatione. et alibi. Opa manū eius annūciat firmamentū

Bene ergo dicebat ip̄e dāvid in ps. Memo fui opex do-

mini. q̄ memor ero ab inicio mirabilis tuoz. q. d. Opa dei

sunt meditāda et tenaci memore commendāda. Marrat. ii.

q̄ in insula yndie q̄ dī Leyton. Rer habet q̄ndam precio-

sissimā et maximā carbūculū. quē rex insule p̄fate p̄ regni

bonoze et corone portat cōtinue loco ceptri. Et merito. q̄

in toto orbe nō est ei similis in quātitate splēdoze et valo-

re. Nam rōne dicti carbūculi totus ip̄e rex ut aīt rūtilat

sicut ignis. Marrat autē March⁹ palus in libo suo de mi-

rabilitatis orientis q̄ lapis iste taliter fuit inuenitus. Qui-

dam em̄ forecerat erga regem et tūmenis morte fugit ad

montes. dum igitur solus latēret inter horreos rupes.

vidit q̄ omni die fere que erant in illis rupibus seiu-

cem congregabāt. et quandam cauernam seu foueam sub-

intrabant. et tandem ad loca ipsa remeabant. Iste igitur

admirans cauernam ingressus vīcī ad p̄fundūm fouee

penetravit. et ibi charitatē maxima reperiens. lapidem il-

lum in quadam angulo vidit. et q̄ fere ad videndū lapidē

et se in aspectu ipsius delectādū omni die veniebant dilu-

cide recognoscere. Latidem sc̄itur ad regem detulit et pacē

cum eo impetravit. O charissimi quid dicam de isto exem-

plo. Si em̄ ista animalia bruta in cōsideratione vnius la-
pidis se taliter delectabant q̄ omni die ad speculationem
ipsius veniebāt. quid debent facere filii rōnis qui vident a
deo tot mirabilia opera per ipsius infinitam potentia esse
facta? In quibus certe tanta relucet caritas maiestatis
q̄ impossibile ē inueniri. Iuxta illud Eccl. viii. Intelligi
q̄ omnium operum dei nullam possit homo inuenire rōne.
Paculdubo possum dicere q̄ talia tei opera ipsi debent
cōsiderare et ip̄a investigatione subtili (non tam plus q̄
deceat) indagare. vnde in ps dicitur. Venite et videz ope-
ra dñi. dñe de⁹ magnificatus es vobemēter. Que tū sunt
bodie p̄tra multos q̄. oga dei noluit meditari vel atēde
re. s̄ solū circa opa boīm solet cōtinue se tenere. Sicut de-
ri scientiarū ciuilū. q̄ diuina opa nō attendunt. immo po-
tius illos q̄ circa diuina cogitante vilipendunt. et circa facta
seculi vacant totaliter et intēdunt. De istis de⁹ Sapiē. xij.
Neq̄ operibus attendētes cognoverūt q̄s effet artifex. et
līps. dī. Q̄ terribilia sunt opa tua dñi. numis p̄fundēfa-
cte sunt cogitationes tue. Vir insipies non cognoscer. et sti-
tus non intelliget hec. et alibi. Qm̄ non intellexerūt opera
domini. tū opa manū eius destrues illos. Et alibi. Ob-
litii sunt opex eius et mirabilii eius q̄ ostendit illis. Non
sic s̄ reminiscitur et nō obliuiscant opex dñi et manda-
ta eius exquirāt. quia sic ut dicitur. ista sunt opera diuine
potentie q̄ sunt speculāda seu bonoāda. Inveniūt etiā
opera diuine prudētie seu sapie que sunt admiranda. Et
ista p̄cēt̄ sunt opera diuine gubernatiōis. quibus. s. ip̄e
deus regit et dirigit vniuersa. que reuera valde sunt admī-
randā. Iuxta illud ps. Mirabilia opa tua et aia mea co-
gnoscet nimis. O deus qui bene consideraret in regimē
mūdi quālis et quanta est occulta tei prudētie. et qualis
ter concordat fatoy necessitas et casuum cōtingentia. Pa-
certo bene perpēderet diuina sapientia esse summa. Qui
etiā consideraret in celestib⁹ et ardūis q̄nta sit motū con-
cos diuinas. q̄nta sit orbū velor agilitas. q̄nta sit in
stellis virtus et claritas. q̄nta sit in cōctis manens eterni-
tas certe bene deberet mirari. Etia in istis minimis alibi
bus q̄ bū p̄sideraret q̄nta sit in formicis diligentia. quan-
ta sit in apibus opulentia. quāta in araneis vigilantia. q̄n-
ta etiā teste Plinio in aliquib⁹ aub⁹ secreta (si fas ē dīcē)
intelligētia. certe bū deberet admiratōe p̄fundī. et ad p̄me-
dationem diuinoz oper⁹ mentaliter elevari. dīcē. s. illud
Apocal. xv. Magna et mirabilia sunt opera tua domine.
In his em̄ omnibus reducet sapientia creatoris. qui certe
ad sui consideratiōem trahit mentē et animū visorū. dīcē
tis. s. illud p̄dictū. Q̄ magnificata sunt opera tua domine.
omia in sapia fecisti. Sap. ix. Tecū sapia tua q̄ nouit opa
tua. Ptz etiā q̄ inueniūt opa diuine prudētie q̄ sunt ad-
miranda r̄c. Etia inueniūt opa diuine clementie que sunt
imitāda. Et ista p̄culdubo sunt opera bonitatis diuine. De
q̄bus dī. illud p̄dictū. s. Q̄ opa dñi vniuersa bona valde.
Et aduerte q̄ opera bonitatis et clementie dei sunt Opus
Humane reparatiōis. Ode ergo q̄ ipse fecit opus
Fraterne cōsolatiōis. būane repatiōis seu etiā dī
Intēne reuelatiōis. vīte incarnatiōis. qd̄ reue-
ra fuit summi et ardūi et pi-
um. De isto dīcē Abacuc. i.
Opus factū est in dieb⁹ vīris qd̄ nemo credet q̄n narrabi-
bit ei. Istud tū Diuinit̄ fuit fabricatū. In scriptura val-
de cōmendatū. Et p̄petuis multū affatū. In publico cūc̄
demonstratū. Dico ergo q̄ istud op⁹ fuit diuinit̄ fabri-
catū. Sola n. diuina potentia tūbū būana tantū opus po-
tuit facere. enī sibi potest dici illud Esa. xlvi. O p̄tū absē-
manibus est. Manibus dico. Id est opatōibus humaniis.
Figura Dān. ii. De lapide quo quis absclusus fuit de morte
sine manibus r̄c. Enī etiā de deo dī. in ps. Q̄ istud ē op⁹
quod deus opatus est in diebus eoz et in tempib⁹ antīc⁹.
Hoc opus igit̄ fuit diuinit̄ fabricatū. Item fuit in scri-
pturis valde p̄meudatū. vī de isto opē dī. Ecc. xlii. q̄ glo-
ria domini plenū ē opus. Enī ipē etiā dei filius incarnat⁹
opus dei dicitur Ecc. cliv. Sol in aspectu amīcīas. in ex-
itu vas admirabile. opus excessī. Item fuit a prophetis
valde affatū. vnde in ipsi dīcebant Abacuc. iii. Domine op⁹
tū in medio anno. tū tuorum viuifica illud. Item fuit in

publico cunctis reuelatur quod si visibiliter apparuit homo factus?
Iuxta illud ps. Qui navingant mare in nauibus facientes
operationes in aquis multis ipsi viderunt opera domini et mirabi-
lia in profundo. Illud est igitur opus humanum reparatoris. Itē
dico quod ad dei clementiam pertinet opus fraternae consolato-
ris. Et ita pro certo sunt illa opera quibus deus
mutrit indigentes. sed etiam dilabentes. Est igitur
Regis ignorantes. illud opus diuinum quo dat nutri-
tione impotentes. mentis indigentibus quo semina-
Gaudi et grotantes. sponibat ipse dicens Job. viii.
Laeti delinqüentes. Mens eis est ut p̄ficiam opus ei⁹
et. Item quo dat regnum eum ignorantibus. Responce
mine laetitiae tuas opera tua et dñi si cor. Item quo dat in
uamē impotētibus. Job. viii. Opere manū tuar por-
tiges dexterā. Et in ps. Opera tua ne despici. Item quo dat
faulementū egrotantibus. quod sicut dicitur Galat. iij. Itē est qui
tribuit nobis sp̄num et operatus virtutes. Item quo dat leua-
mentū seu saluamentū penitentibus. ps. Operatus est salutē
in medio freati in corde terrei petoris sp̄num. ad priam re-
uocando. Sic igitur pater quod ad diuinā clementiam p̄nitet opus
superiorum ploratōrum. Item dico quod ad dei clementiam per-
tinet opus interne reuelationis. quo s. abscondita sapientia et
fides sunt bonis reuelata. et quo in ps. dicitur quod omnia opera
eius in fide. et Eccl. xvij. qd̄ deus ostendit illis magnalia
operis suorum. Item dico quod ad dei clementiam pertinet opus
externe tribulacionis. Quia revera deus misericorditer tri-
bulationes solet infondere. ut sic posset suos ad viam veritatis
reducere et a malis opib⁹ retroferre. ps. Terribilis sunt
opera tua domine. Miserationes tuas super omnia opera eius.
Et ideo quod per benignitatem non corrigit. p̄ tribulacionem sa-
nat et dirige. Qd̄ enī ipse vocet Eccl. xxx. vbi dicitur. Docet si-
lū tuā et operare in illo. Et illud est igitur opus externe tribu-
lationis. Itē dico quod ad dei clementiam p̄nitet opus eternae
retributōrum. sc̄cessus glorie padisi. quod certe est Opus
Secretum et inuisibile. Coptum et admirabile. Perfectus et
comendabile. Opus dico inuisibile et valde secretum. Eccl.
xj. Gloriosa et inuisiva opera eius. et Eccl. xvij. Et opera sunt
in absconditis. Opus etiam admirabile et plene completum.
Eccl. xj. Mirabilia opera altissimi solus. Opus insuper co-
mendabile et vere perfectum. Reg. trit. Opera eius bona
sunt valde. Sic igitur pater quod inueniuntur opera diuine clemē-
tie quod sunt imitanda. Preterea inueniuntur opera diuine
iusticie quod sunt formidanda. Et ista p̄cero sunt illa opera
quod deus exercet et impios et damnatos. ipsos. s. in mundo si-
ne correctione dimittendo. et in inferno iuxta demerita pu-
niendo. Sicut n. dicit in ps. Opera manū ei⁹ veritatis et u-
dicā. et Baruch. ii. Justus est dñs in omnibus opib⁹ suis.
Et p̄cero rōnabile est quod illi qui mō ostēnūt suā clemen-
tia. in fine sentiat suā iusticiā. Eccl. xvij. Opera iusticie ei⁹
quod enūcabit. Sic igitur pater quod inueniuntur opera deitatis
superne. Et hoc est primum principale. Secundo p̄nd.
paliter dico quod inueniuntur opera bonitatis interne. et ista
sunt bona opera meritoria. s. et perfecta. qd̄ s. sunt semina quod
bus paradisi fructus recolliguntur. Sicut n. boni rami a
bono stipite p̄cedentes faciunt ut cotere bonos fructus. s.
ramus ut cōmuniter naturā stipitis imitetur. Sicerere nos
qui sumus rami optimi stipitis. et filii optimi pris. s. tpi. de-
bem fructus bonorum operis producere. et exēplō ei⁹ bonis vir-
tuosis operib⁹ abūdare. Iuxta illud Jo. viij. Si filii Abrae-
chis. opera abrae facite. Exemplō s. illius pie mulier. La-
bore de qd̄ dicitur. Actu. ix. qd̄ ipsa erat plena opib⁹ bonis. Sivis
aliq̄ntū dilectare. Notabis quod bona opera debet fieri. Et
instante celeritate. Sic igitur in bonis operib⁹ no-
constant maturitate. stris instans celeritas et diligētia
Prestanti copiositate. Quanto em̄ causa est perfectio. et
distat diuturnitate. to ad introducendū operae dēm
et effectum est actuosior. Datē de sole qui in instanti diffun-
dit radios ab oriente in occidente virtutē claritatē et calo-
rem ipsius subito deferentes. Sic vere dico quod viri perfecti
operations virtuosas instanter et diligētē operantur et si-
negligentia statim ad emitendū ramos bonorum operum
animant. Audierunt em̄ illud Hieron. xvj. Qd̄ maledictus
qui facit opus domini fraudulenter. Alio līsa. negligenter. Jo-
bū dictū est Eccl. xj. Qd̄ carnes p̄t manū tua facere instane-

operare. et illud Eccl. xvj. In omnibus operibus tuis es-
t veloci et oīs infirmitas non occurret tibi. et illud puerib⁹. Et
vidisti virū velocem in opere suo. corā regibus stabit. qd̄
d. illi qui sunt in bonis operib⁹ veloces diligentēs. p̄cer-
to digni sunt qd̄ coram regib⁹. s. deo et angelis esse in celis
rebeant seruentes et p̄ benificie ministrantes. Et Eccl. xj.
Dircta sunt opera Ioseph in cōspectu domini. Ut et tales sic
diligenter operantes sunt de illis de quibus dicitur. Et Eccl. xj.
In dilectionib⁹ sacrosanctis diligētissime. Et merito
qd̄ sicut dicitur puer. xvij. Qui molles et dissolutus est in
opere suo. frater est sua opera dissipatis. Sit igitur in exercitō bono-
rum operis instans celeritas et diligētia. Sit etiam ibi con-
stans maturitas et sapientia. Quia enim in bono opere tibi esse
instans celeritas. non tibi impetuosa aut preceps satuitas
sunt agilitas. Naturalis enim non operat impetuose. sed potius ma-
ture. deliberate et serio. Sicut p̄ arborib⁹ qd̄ p̄ de-
bitas successiones flores et fructus emittunt. Sic vere ho-
debet mature et serio fructus bonorum operis producere. et ab
omni furioso et impetu abstinerere. Iuxta illud Eccl. xj. Fi-
lii in māscutudine opacitatis p̄fice. Et merito qd̄ p̄cero sicut
dicitur Sap. viij. Mībil est sapientia locupletius qd̄ oīa opera. Et ad-
verte qd̄ opus p̄dārē elicit plura p̄comitantur. videlicet
Satietas et abundantia. 3d̄ dico quod bona opera
quietas et tremulenta. et comitatem abundantia et sa-
tietas qd̄ sicut dicitur puer. xvij. Sobrietas et continentia.
Stabilitas et patientia. Nobilitas et excellētia. Nobilitas et excellētia.
Sobrietas atque iustitia. tremulenta et anrietas. s.
Auctoritas atque constantia. p̄tētōnis et diuinitatis.
Asperitas et peneititia. P̄b̄l. ii. Eū metu et tremo-
re salutē vestram operamini. Item p̄tinētia et sobrietas. puer. xij. Qui autē mūndus est
rectū est opus eius. et in ps. Qui ingreditur sine macula et
operat iustitiam. Item p̄tētia et stabilitas. Jaco. iij. Probato
fidei vestre patiam opatur. Item excellētia et nobilitas. qd̄
sicut dicitur Eccl. xvj. Omne opus electi iustificabit et qd̄ opa
illud honorabit. Item iustitia atque soberitas. qd̄ sicut dicitur
puer. x. Opus iusti ad vitā. ps. Operat iustitiam et lo-
quac̄ veritatem in ore suo. Item constantia seu auctoritas.
vii. Māca. ii. Similiter factū est leonī in operib⁹ suis. Itē
penitētia et asperitas. Eccl. xvij. Digna omne opera facētis.
Item amicitia et fidelitas. Apoca. ii. Non opera tua et
fidem. Et breuiter ista sunt opera. Quibus homo
Justificatur. Justificatur dico Iacob. ii. Videntis quod
glorificatur. et operibus institutis homo glorificatur
Beatis. etiam seni cōmendat et laudat puerib⁹.
Eccl. xij. Laudent eam in portis operā eius. Beatis institutis
super quā s. vñ operis et valorem operis. homo in fine re-
cipit premium et mercede. Appcal. xij. Opera enim illorum se-
quuntur illos. Et xij. cap. dicitur. qd̄ iudicatum est de singulis
vñ opera eoz. Igitur bene dico quod in executione bonorum
operis debet interesse constans maturitas et sapientia. Ibi
quod debet esse prestans fertilitas et opulentia. Arbor. ii.
fertilis et copiosa dicitur quando non solum in vñ fructū sed
plurimos p̄fert. Sic igitur homo debet fructus plurimos ho-
nor operis producere. et non in vno sed in pluribus abunda-
re. vnde p̄uere. xij. In operibus omnium bonorum erit abu-
dantia. et Eccl. i. Melior est qui operatur et abundat. et ii.
Corinth. ix. Abundat in omni opus bonum. Debet insuper
in executione bonorum operis interesse distans eternitas et
manetia. hoc est dictu longa et permanens perseverantia.
Non valet enim qd̄ arbor florat. nisi flōs vñq; ad fructus p-
fectam productionem maneat et perficiat. Sic vere non suffici-
t flōrem boni propositi p̄ducere. nisi etiam vñq; ad finē
et consummationem boni operis homo studeat laborare.
Sicut de illo dicitur in Psal. Exibit homo ad opus suum
et ad operationem suam vñq; ad vñperam. id est vñq; ad
mortem vel ad finē. et Eccl. xxvij. Vigilia sua perficit
opus suum. et P̄b̄l. i. Qui cepit in vobis opus bonum per-
ficiet. Exemplō sc̄licet illius. De quo dicitur Eccl. i. stic
xxvij. Eo. sū dabit in consummationē operum. Que
tamē sunt contra multos. qui s. optime incipiunt bona ope-
ra. s. nūq; perseverando finē. Iuxta illud Eccl. xvj. omne
opus corruptibile in fine deficiet. Quod potissimum perti-

Operire

net ad hypocritas q̄ non q̄nū nisi gloriā inane et munda, nam in suis opibus. Contra illud Eccl. x. Mōlē extolle re in faciendo opere tuo. sicut de seruo dī Eccl. xxiiij. Virga zōlius et ab⁹ aliso. panis et disciplina et op⁹ seruo. Sequit. In ope p̄stitue cu. Et ibidē. Seruū inclinat opatio, nes assidue. Sequit. Mitte illū in operacionem ne vacet. Qia em̄ mala vocuit ocoſitas. Patet iſi q̄ bonū op⁹ debet cōcomitare. Permanētia. Opulētia. Sapia. Diligētia. Patet ergo q̄ inueniuntur opa bonitatis interne. Tercio p̄incipaliter dico q̄ inueniuntur opa prauitatis externe. opera mala et querla. q̄ s̄ mali boies p̄fuerū incessanter. Sicut em̄ fons venenofus fundit et emitit riuiulos ve nenosos. et arbor mala sit fructus malos. Sic vere mali homines mala solēt opera facere et in iphis multiplicēt abū dare. Efa. lir. Opus iniquitatis in manibus eorum. Et nota q̄ mali faciunt opera sua mala nimis. Velociter. Dico q̄ mali operant̄ nimis velociter. s. sine Loq̄citer. prudētia et liberatōne. H̄iere. xvij. Et ecce Procas. sigilus faciebat opus sup̄ rotā. et H̄iere. xxiij. Atrociter. Qui dō oculi et cor ad auariciā et ad sanguinib⁹. Steriliter. nem̄ innocentē fundendum. seq̄t. Et ad cur. Nubiliter. sum opis mali. Itē opant̄ nimis loquacit̄. s. alijs tetrabēdo. ps. Hoc op⁹ illo. q̄ detrabēt̄ mibi apud dñm. Item operant̄ nimis p̄criter. s. ip̄a mala opera ia, ctando et publice faciendo. ut quib⁹ dī Mat. xxiij. Qia ope ra sua faciut̄ ut videant̄ ab hoib⁹. Item opant̄ nimis atrociter seu crudeliter. s. Jo. iii. Op̄a eius maligna erant Contra illud Eccl. x. Nubil agas opibus iniurie. Itē operant̄ nimis itaniter seu steriliter. Sap. iij. Inutilia opa eorum sine fructu. Contra illud Ephe. v. Mōlē cōicare operibus infructuosis. Item opant̄ nimis nubiliter. hoc ē dī. tri. nimis obscure et latenter. sicut p̄t̄ de luxuriosis et vſularijs quoq; sunt in teatrib⁹ opera. sicut dī Efa. xix. Contra illud p̄dictū Ro. viij. Abūciam⁹ opa tenebraz et indua mur arma lucis r̄. Et merito. qz. p̄ certo mala opa q̄ bic in tenebris et obscuritate celant̄ finaliter reuelabit̄. et potissimum in iudicio tūr more. Juxta illud Eccl. xj. In fine bois denudatio oper⁹ ei. Et merito. qz. s. ex talib⁹ opibus sequit̄ mors eterna. ps. In ope. ma. sua. comp. est pec. Et alibi. Da illis fīm opera eorū. et fīm neqt̄iam adiunctiōnū ip̄o tribue ip̄is. Et ppter hoc prudēter loq̄batur Job di cens dño. Job. ix. Verebar omnia opera mea. sc̄s. q̄ nō p̄ceres delinq̄nti. Et sic bñ pat̄ generaliter q̄ inueniuntur. s. Opera imp̄. Imp̄ dico que sunt fugienda. Opera iusti. Iusti citam que sunt facienda. Opera dei. Dei insuper que sunt intuenda. Sufficit. Vide vbi facere vbi fructus. et in diversis alijs partibus buius operis.

O PERIRE. Et operite idē sit qd̄ Ab sorbere. Abscondere. Legere. vel Lē. lare. Possum̄ notare q̄ opere multis mōis sumiū in scriptura. In bono. s. et in malo. et p̄mo dico q̄ in bono inueniuntur Operimentum. Primiū operimentū facit bona Decorū. operatio et honesta coniunctiō. Laboris. ista. n. operit̄ om̄es mētis et car. honoris. Et isto operimento potissimum debem⁹ esse operint̄ nos ecclesiastici. iuxta illud Erod. xxvij. Facies feminalia linea aaron et filii eius ut operant̄ carnē turpitūdinis sue r̄. Secundū opimentum facit p̄nia et cōfessio. Istā. n. feditatem et boīoz vīctoriorum nostrorū solet a tei vīsib⁹ abscondere. et ne amplius corā deo appareat operē. ps. Operū in ieiunio aīam meā. et oratio mea in sinu meo p̄ueret̄. Terciū operimentū facit virtutū aggregatio. Istud ē. n. operimentū quo nos debem⁹ preparare et ornare ut cuilibet nostrū possit dī illud Ezech. xxvij. Omnis lapis preciosus operimentum tuū. Tūbi aduerte q̄ istud operimentum debet esse. Virtutum multitudinis cōtentū. Omnis inquit lapis. Mirande sanctitudinis offensiu. Preciosus inquit. Horrende turpitūdinis p̄tectionū. Operimentum inquit. Et dico virtutū multitudinis cōtentū. Qis inquit lapis. Sicut. n. videm⁹ q̄ multa sunt genera operimentorū. qz. s. Quis operiūt̄ lana ad caloris conservationem. Celum operit̄ nūbibus aḡlbumoris expressionem.

Miles operit̄ armis ad corporis defensionem.

Terra operit̄ herbis ad decoris ostensionem.

Paupes operiūt̄ sacris ad carnis honoris cōtectionem.

Sic vere dico charissimi q̄ bō debet sp̄ualiter operiri oī bus istis operitorū sp̄ualiter intellectis. Operatur ergo bō operimento laneo p̄ charitatē. Ista. n. ē q̄ calorē ferendis et deuotōnis inducit. et q̄ frigus corporis et p̄co: uiz excludit. Quia sicut dī. i. Pe. iii. et puer. r. et baritas operit̄ multitudine peccatorū. Istud operitorū bñt̄ alij nimis simplex. qz. s. cu. deberen̄ diligere deū. p̄imū et seip̄os. ip̄i p̄ certo nō nisi se diligūt̄. de deo et primo non curātes. Et illi sunt illi de dībus dī Aggei. i. Operiūt̄ vos t̄ nō estis cales. cti. Figurati in dauid. de quo dī. iii. Reg. i. Lēq̄ operiēt̄ vestibus non calesiebat. Item operat̄ homo operimēto nubeo p̄ pietatem. Sicut. n. ex nūbibus venit pluia qua solet terre siccitas humectari. sic ex opimento. i. ex virtute pietatis solet pluia elemosinas defluere. q̄ solet andicāten terre. i. miseria pauperē reuelare. ps. Operit̄ cu. nu. et pa. ter. plu. Figurati in Ben. viij. vbi dī. q̄ aquis operi sunt om̄es mōdes excelsi. Item operat̄ homo operimento ferreō p̄ firmitatē. qz. s. sicut milites solent se ferro operire et tegere ut ab hostiū se possint iaculis defensare. Sic t̄ nos virtute ferree et solēt̄ de costantie debem⁹ esse operi. vt contra temptationū iacula simus muniti et expediti. Ezech. xxiij. Jaciūt̄ et purpura facta sunt operimentū tuum. Figurati in illo equo de quo dī. i. Machabaij. Apparuit illis qdām equus optimis operimentis ornatus. et qui se debat sūḡ en̄ videbat arma habere. Item operat̄ homo operimēto berbeo seu floreo per honestatē. Quia. s. sicut terra operiūt̄ herbis et floribus ut exterius possit pulchrit̄. dinē et decorē h̄fe. et tandem bonos fructus p̄ducere. Sic et nos debem⁹ herbis et florib⁹ honeste cōversationis esse operi. vt deo et hoib⁹ simus exercitus magis grati. En̄ Ego. xxvij. dī. q̄ moyses fecit operimentū tabernaceli de pellibus arietū. Item operat̄ hoī facceo operimento per p̄nia et asperitatez. sicut Judith. iii. dī. q̄ operiūt̄ altare cilicio. Et Bone. iiij. Operant̄ facis hoīs et iumenta. Patet ergo q̄ operimēto grē debet esse virtutū multitudinis cōtentū. Deinde dico q̄ istud operimentū debet esse moralis sanctitudinis expressiū. preciosus inquit. Sicut. n. nō solū decet reginā q̄ in lectio suo babear. et possit habere multa et varia operimenta. immo etiā q̄ illa operimenta esse debet p̄ciosa. Sic aīa non solū debet esse opera multis virtutib⁹. immo etiā nobilib⁹. p̄ciosis et excellētibus. sicut dī Apoca. xix. q̄ vīz agni. aīa parauit se et datum ē illi. ut se cooperat̄ bysso splēderi et cādido. Preciosus inquit. Lu. viij. Ecce q̄ in veste p̄ciosa sunt et de licj̄s in domib⁹ regū sunt. Deniq̄ dico q̄ opimentū grē dī esse turpitūdinis cōtentū seu celatiū. Opimentū in. q̄t. Sicut. n. opimentū celat et abscondit q̄cqd̄ ē subt̄ positiū. Sic dē q̄ quis bō beat multos nāles defect⁹ si tñ operimentū grē et sc̄titatis beat totū abscondit̄ et op̄. totū etiā apud deū et apud hoib⁹ excusat̄. Eze. xvij. Exp̄d̄ amictū mēt̄ sup̄ et operiūt̄ ignominia. tñā. Et nota q̄ principali tres turpitūdines sunt a nobis operiēde. Turpitudo Interne prauitatis. Operat̄ ḡ turpitudo prauitatis iter Fraterne nuditatis. ne. qz. s. vīcia nra secreta nulli sunt Paterne vīlitatis. vīcēda vel reuelanda nisi solū mō cofessori q̄ sc̄it remedium adhībē vel dī sc̄re s̄ magi op̄ieda et abscondida et ne sc̄dalu genez̄t̄ tēgēda. Ereplo cattī cī stercore statim op̄ p̄secessum. Figura Deus. xxiij. Filii israel p̄cipūt̄ palliū sc̄it deferre et egesta humo continuo op̄ire. Itē op̄ia turpitudo nuditatis fine. viij. Efa. lvij. ē. videris nudū op̄ en̄ et carnē tuā ne despereris. Item op̄ia turpitudo vīlitatis p̄ne. qz. s. q̄cqd̄ in nīs sp̄ualib⁹ p̄rib⁹. platis sup̄iorib⁹ et maioriib⁹ vīdem⁹ r̄p̄bēsibile et p̄p̄dēt̄. statim nos dēm⁹ op̄ire. excusat̄ et celare. et ne alij̄ appearat p̄ virib⁹ imp̄edire. Ereplo filioz bonoz noe. sem̄sc̄ et iap̄bet q̄ p̄e suo noe p̄ ebrietate nudato opererūt̄ vīreda ei. sic dī gen. ix. Pat̄ ḡ q̄liter dēm⁹ nos operiēs. Operimentū turpitūdinis p̄tectionū. Operimentū sc̄titūdū exp̄siū. Operimentū multitudinis p̄tectionū. Et h̄ de operiūt̄ bono sufficiunt̄. Sed adhuc dico q̄ experimentum solet significare in malo. Et sic in scriptura inueniūt̄ operimentū

Prospexitatis exterioris.

Iniquitatis interioris.

Fallaciatatis callidioris.

Penalitatis alperioris.

Adversitatis inferioris.

Inundatio camelorum opert te dromedarij madian et essa.

Itē aliqui operiūt iniquitate interiori vel deteriori. Et

uti sunt peccatores de quibus dicit in ps. Operiūt sunt ini-

quitate et impietate sua. t Apacut. q. Iniquitas lybani ope-

rit te. Item aliqui operiūt fallacitate callidiori. sicut

sunt hypocrite et pditores qui in quibusdam operiūt

palliationis celat et operiūt prauitatem sue interioris in-

tentioñis. de quo in ps. Labor et aboij ipoñis operiūt eos.

Contra illud Zach. viii. Non operiūt ultra ipbēta pallio

faccino ut metas. Item aliqui operiūt penitentia aspe-

riou et tribulatione et miseria buuis mudi. de qb' vñ mat-

yn. Motus magnus fact' ē in mari ita ut nauicula ope-

re flutib'. Itē aliqui operiūt aduersitate exteriori et interi-

ori. isti sunt dantati q. perculdubio bin in inferno optorūt

Confusionis. Confusionis dico. vñ in ps. Operiūt Remor-

tionis etiā. vñ El. viii. Operiūt tuū erūt vermes. Afflictionis insip. vñ in ps dicit. Inimi-

cos eoz operiūt mare. Et non mir si isti habeat talia ope-

rimenter. q. i. s. sunt in terra tenebrosa et opera mortis ca-

ligine. vbi umbra mortis et nullus ordo t. Sic igit' patet

quodmo in scriptura inueniunt varia operiūta tam in bo-

no q. in malo. Sed si adhuc vis aliqd tangere notabis

q. in scriptura repit quadruplex operiūta. Fm q. sunt

quatuor genera personarum. vices. Operiūt hominum

Perfectorum. Primo ergo dicamus q. in scriptura re-

fectorum. per operiūt hominum pfectorum

Imperiorum. Et istud perto est velamen et ornatum.

Habitorum. tu virtute quo s. iusti operiūt. et q. spāna

liter ornatur et regunt. Extra illud El. a. viii. Apprehendet

Septem mulieres virū vñ dicentes. Panem nostrū conie-

dem' et vestimentis nostris operiūt. munio inuidet no-

men tuū sup nos. Septem n. mulieres significant vñuer-

statem animar. sanctar. q. s. virum vñ. s. xpm p fidem et

charitatem solent apprehendere. et pane eucharistie deuote

sumere. et comedere. et vestimentis virtutū se operiūt mul-

tipliciter et ornare. et nomini et virtuti tpi se spālter comē-

dare. Sicut n. videmus q. terra operiūt herbis et floribus.

Arbores operiūt ramis et fructib'. Homines operiūt

tur honestis vestibus. Sicut reuera spālter. iusti operiūt

perfecti mōb'. et multis bonis operiūt et virtutib'. Figu-

rati in illo celesti vindice qui s. apparuit operiūtis opti-

mis adoratus. q. Macha. iiij. Et in illo ipbēta bely sy-

lonice q. obuiuit hierobōam operiūt pallio nouo. iii. Reg.

Et possumus notare q. in scriptura reperiūt diversa

operiūt corporalit q. que certe denotari pnt operiūtē

luster. spiritualia. vices operiūta virtutū et mor. Igitur

dicam q. in scripturis reperiūt. s. Operiūtum

Habendum. Nubes est misericordia et compassio.

Saccus est penitentia et afflictio.

Lana est amicitia et dilectio.

Pellis est honeste vite conuersatio.

Ambreum est timor domini et turbatio.

Aqua est lacrimarum inundatio.

Zerra est future mortis meditatio.

Gurū est splēdens et dara contemplatio.

Linum est concientie depuratio.

Lignum est diuine crucis cogitatio.

Purpurea est tpi sanguinis rubricatio.

Pulveres et cinis est humilitatis extanatio.

Lavidum est stabilitatis confirmatio.

Ista n. sunt. xiiij. nobilia ornamenta qbus. s. iusti in bac-

vita operiūt ut rigne omati finaliter dno psentet. Igi-

tur opiamur operiūtē nubee cōpassionis. similes. s. ipsi

celo q. antepluia terris fundat solet nubib' opiri. quia

revera tis pluia elyan paupib' fundim'. q. nube roxi

de cōpassionis nos dnis opim'. ps. Operiūt celo nu. et p.

ter plu. figura Ero. vi. et. ii. c. d. q. cu moyses legem as-

sumpturus ascēdisse in monte operiūt nubes motē. Ad

denotandū q. nullus terrenus vign' elegē diuinā recipie.

re. nisi is quē nubes cōpassionis et pietatis pñueuerit opire. Num. ic. Operiūt nubes tabernaculū sedetia. Operiūt, mūr ergo operiūtē nubee cōpassionis. Item operiūtē facie afflictionis. Saccus. n. et ciliū q. sunt pungentia et aspera vestimenta. pñctū pñne signant. qua. s. le in mūdo operiūt vni sancti. Zone. in. operiūt facis boies tñmena. et. i. Macha. iiij. operuerit se cilijs et planctū. et. iii. Reg. tñc. Rer. exedias operiūtē lacco. Item operiūtē lance dilectionis. Lana. n. et lance operiūtē calorem fuent. sic charitas feruore devotionis et dilectionis custodiit et accedit. Eze. xxvij. Lac comedebatis et laniis operiūtē. Item operiūtē pelle puerlationis. Pellis est carnis et sanguinis vilitate et horrore operiūt. sic couersatio bona. Figura Ero. xvij. vbi pñcipit q. tabernaculū fedēris iacinctinis pelliib' opiat. Num. etiā. in. pñcipit q. in arca testamenti operiūtē iacinctinaz pelli fusi et exterius apponat. Iacinctus autē clore celestes pñtendit. ad denotandū q. tabernaculū et arca fedēr. i. vni sancti debet pelliib' iacinctinis. i. celesti et honesta ouerlatione vestri. et exteriori honesta pulcritudine operiūt. Num. iiiij. d. Qd rursus operiūtē velamine iacinctinaz pelli. Itē operiūtē operiūtē vmbra turbationis. i. vmbra et caligine diuinū timorū et virtuose pñficationis. Caligo. n. vmbra et tenebre mētis timorē tristiciā et turbationem desigant. p. eo. s. q. tenebre timorē et tristiciā naturaliter generant. Ela. ix. Tenebre operiūtē terra et caligo populos. sup te autē oief dñs. et in ps. d. Operiūt montes vmbrae. et arbusta ei. cedros dei. Item operiūtē operiūtē aquae. et aquae cōjunctionis similes. s. piscibus q. operiūtē aq. et in ipis nutritur et vivunt. Sic zndos debent operiūtē lacrimis sieilibus et tenoris. Job. xxvij. Impetus aquarum opiret te. et Eze. xxiij. Operiūtē t. aque multe. Et Macha. iiij. Operiātē lacrimis altare. et Ero. xiiij. Reuerte aque operiūtē currus. Item operiūtē terree cōclusionis et finis. Deut. xxiij. Egesta humo operiūt. Et Josue. viij. Argentū quoq. humo operiūt. Item operiūtē operiūtē auree discretionis. q. sicut omnia q. erant in tabernaculo et in tēplo auro cooperito sunt. sicut d. Ero. xvij. et. xxvij. et. iii. Reg. vi. Sic vere oēa quotquot sum' in domo ecce debent et operti et tecti auro. et plēdore fidei et sapie. et caritate discretionis et pñtendit. vñ. iii. Reg. vi. d. Et cberubin q. interptatē pleni. tudo scie operti erat auro. Ideo ibidē d. Et salomō operiūt oia laminationis aureis. Itē opiamur opinēto linee purgationis. p. linū. vñ. Josue. iiij. d. q. raab operiūt exploratores israel sub lini. stipuli sunt ne occiderent. Itē opiamur opinēto lignee detoñis. hoc ē dictu. detoñis et memoria ligni crucis. sicut. iii. Reg. vi. d. Et salomon opuitē plē lignis cedrinis intrinsecus. Item opiamur opinēto purpuree affectionis. hoc ē dictu. memoria sanculnis. p. vñ. i. Macha. viii. Operiūt purpura et auro. Item opiamur opinēto pulvere seu cintere delectioñis. q. s. pulvis et cintis humilitatis debet nos principaliter opire. Job. xij. Operiūt cintre carnē meā. Item opiamur finalitē opimentū lapidee stabilitatis et durationis. Extra illud pñcipium Ero. xxvij. Qd lapis pñciosus odimentum tuū. Et pñpitis Topasius et Smaragdus. Et. i. Sic ergo op. q. in scriptura repit multiplex opimentū hominum pfectorum. Scdo dō dico q. repit opimentū hominum beatō. q. pro certo bti in pñia opiūt glia infinita. Ela. ix. Glia dñi sup te ore et. Seq. Inundatio camelorum opert te. et math. vi. d. Et salomō in glia sua coopt' et. et. Adacut. iiij. Opuit celos glia ei. et laudis ei. plena est tra. Tercio dico q. intenit opimentū hominum pñcō. q. s. in h mūdo multaplici operiūtē teguntur. sicut supius bñ dictū ē. Isti. n. n. n. opiūntur. s. Substatia tempali. Fallacia cordiali. Mechia crinali. Et tertia mūdali. Operiūtē dico diuinitus tñpalib'. Itē sicut em spine que lacerant cor humānū. vñ. puerbio. xxiij. dicitur. Per agru hominis pñgri transiui. et ecce operiūtē facie eius spine. Itē etiā comortant vmbra et iter. id est. da. ritatē. vnde in ps. Operiūtē mōtes vmbra eius. et de auro dicat illud Ezeb. xiiij. Facies eius opiertur et non vides. Et istud tamē est operiūtē valde frigidum. numq. em

Opes

generat charitatis calorem. vii. iij. Reg. j. Cumque operiret vestibus non calefiebat. Et Aggei. i. Operi vestis vos et non estis calefacti. Item opium fallacis pectoralibus. Constat enim quod mali mitis fallaciis operi straudes suas et alia mala sua. in. Reg. xij. Operi vultu suu pallio. Et puer. xxij. Qui operi odii fraudulenter et. Et en isti deberet attendere ad illud quod dicitur Lu. xij. q. s. n. ibi operi quod non reuelet. Corpus n. humana quodammodo est de natura cristalli. q. s. ita est peruvia quod illa que opta sunt cristallo exteriori apparent. sicut patet in reliquijs. Sic vere mala quod interius operiatur in corde. apparent ut communiter exterius in exemplo et in ope. Job. xxij. Nullum est operimenti perditioni. Item mali operiatur nequicijs criminalibus. Hier. iii. Operi nos ignoromia nostra. Itē operiunt leticij modaliib. vii. ciuietatis peccatrici. s. tyro. xij. Zacinge et purpura facta sunt opimenti tuu. Zacingus enim et purpura leto colore radiantes. leticia ei indicat qui bis opit. Istud est igit opimenti boim pectorum. Quarto vero dico quod inueniunt opimenti boim danator. Isti n. operiunt et inuoluunt oī miseria et dolore. vii. nota quod ipi Opus Timore. Timore dico Ezech. vii. Operi eos for. Pudore. Pudore etiam Abdias. Operi te dolore. confusio et peribis. Dolore insuper. Unde Meroe. de anima damnata dici potest illud Hier. ij. Multitudine fluctu operata est. Et meroe etiā. q. Re. px. de dauid. q. flens et plorans opero capite et nudis pe. dibus incedens et. Et hoc de ogimento sufficit.

Opes. Nota quod opes in plurali idem sunt quod diuinaria. In singulari vero idem sunt quod auxiliū. sic enim dicitur Operi vel opem. Dicitur autem ab obs quod finitas fuit uxor saturni. Sic dico quod opes sunt que opem ferunt mortalibus. igit breuiter dico quod nos inuenimus opes virtutales. Primo dico quod sunt opes virtuales ex excellentiis que sunt appetende. vii. de Booz dicit Ruth. q. ipse erat vir p̄dium et magnarum opa. Utrum enim dicit a virtute. et Judic. xvij. Uiderunt populus quiescentem magistrorum opum. Secundo sunt opes fratris sapientie quod sunt acquirende. Scientiae sunt opes animi quibus. s. mens dedita pollet et pueri universis. dices illud puer. viii. Mece sunt diuinitas et gloria. opes supere et substantia. Unde de sapientia dicit puer. iij. Quod p̄ciosor est cunctis opibus. et cuncta quod desiderant. huic non valet compari. Tercio dico quod sunt opes temporales opulentie quod sunt contumelie de quibus dicitur Ecclesiastes. ix. Non debet gloriam et opes peccatoris. nescis n. que ventura sit ipsius subuersio et puer. xxij. Ne erigas oculos tuos ad opes. Et merito quia p̄ certo iste sunt quae.

Justiciam subvertunt. Solent igit mudi opes inducere. plurimos in se vertutem. da iusta subverttere. vii. illi pueri ciuitati dicit Eze. xij. Dossifores evertunt. Opes et precium accepterunt in te. supple mali iudices p̄ iustitia subvertenda. Item solent viros malos in se convertere. Quia s. raptora et impie faciliter vertuntur contra illos quos vident opibus esse plenos. Ideo bene dicit Ecclesiastes. v. Quod ubi multe sunt opes mali sunt quod comedunt eas. Item solent possessores aito evertente. sicut Job de scipo dicebat Job. xij. Ego ille quondam opulentus. repente contritus sum. Item solent deum a se proxius diuertere. Unde dominus est qui dicit Amos. vj. De qui opulentis estis in syon et. Et Zacharias. Ira magna ego irascar super gentes opuletas. Iste sunt ergo opes tempatio opulentie quod sunt contumelie. Quarto vero dico quod sunt opes eternalis affluentie quod sunt eligende. De quibus dicitur Paralip. ix. Quod regina saba. in qua figurata era beatitudine intravit bierusalem cum apparatu magno et magnis opibus. Ut sic de beatis qui sunt in patria dicat dominus illud Esaias. xxxij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis. in tabernaculis fiducie. in requie opulenta. Et Iudicium. xvij. Tidimus terram valte opulenta. s. paradisum. Et hoc sufficit gratia breuitatis. Quia supra ad plenū ditti de diuinitate.

Opidum. Cum opidū sit locus ordinatus ad mandatum et habitandum. sicut est ciuitas seu castrum. et potissimum sicut est villa parva non mu-

rata vel clausa. notari potest quod nos invenimus Opidum Exeundum. Primū opidū est mūndus a quo debemus Subeundū. epire. Et merito quod pro certo hostes non affectandū. sibi posuerunt ignem auaricie. ire et seu Formicidā. die in isto opido. et ideo fugiendū est ne forte in eo comburamus. Numeri. xxi. Ignis egressus de opido secon. Et tñ proctodolor multi sunt quod hoc non obstante opidū mundi frequenter. et in hijs ignibus se habitare delectat. i. Reg. xij. Descenderunt de excelso in opidū. Secundū opidū est religio quā debemus subire. Gen. xij. Lotus do moratus est in opidis circa iordanē. Eduerte tñ quod ille levita de quo fit mentio. Iudic. xij. Moluit hospitari i opido gentis alienae. s. venit ad opidū ubi habitabat filii beniamini. et tñ viro eius ibi stupriando fuit extincta. Quia reuera sepe contingit quod in opido religiosis plura mala sunt. et in opido gentis alienae. i. in statu mundano. Tercium opidū est paradiseus quē debemus optare. Fuit illud quod scribitur Iosue. viij. Surge ascende in opidū hys.

Quartū vero opidū est inscrinus quē debemus vitare. quod si stud ē illud opidū. de quo dicitur Ier. iiij. Quod defecerunt parvulus et lactans in plateis opidi. Parvulus ē ille quod ex turbis dimittit. Lactans sibi ē ille quod delicijs ē delibit. q. s. in opido ieremali deficiunt. ubi i eterna miseria semper viunt et.

Oportet. celestis est sustinere. vel facere. vel habere. re. vii. nota quod multa sunt nobis necessaria. et quod nos oportet esse qui et pati ad salutē perpetuā obtinēda. Oportet ille interdū Operari.

Oportet dico exercere orationē. Et de hoc Tribulari. Lu. xij. d. Sex dies sunt in quibus operari oportet. Itē oportet sustinere tribulardem Consolari.

Speculari. Lu. xij. Oportuit pati et p̄m et sic intrare in Augmentari. gloria sua. Act. xij. Per multas tribulaciones Minorari.

nes oportet nos introire in regnum dei. Item oportet obtinere consolacionem. Lu. xv. Epulare et gaudere oportebat. quod frater tuus mortuus fuerat et revixit. Itē oportet frequentare speculacionem. Act. xij. Oportet me romanum videre. Item oportet vendicare augmentationem. Job. xij.

Oportet exaltari filiū bois. Itē oportet tolerare mortificationem. Unde Joban. iii. Illud oportet credere. me amminui.

Item dico adhuc quod oportet nos. s. Per sanctitatem pollere. Inferniā manere. Orationē scandere. Haec enim ergo sanctitatem et perfectionem. Zytus. s. Oportet episcopum esse sine crimen. Item firmitatem et duracionem. p. Corinth. xv. Oportet corruptibile hoc induere in corruptionem. Item charitatem et orationem. Luc. xvij.

Oportet semper orare et non deficere. Et nota adhuc si vis et boni habent suū oportet. Et ideo si ipi querunt dicentes illud Eccl. xij. Quid me oportet facere et saluus sum.

Certe dico potest ipsis illud Luce. xij. Spōnctus docet vos que oportet. igit dicitur ipsis quod Oportet

Credere fideliter. Ita cum sunt viginti genera operum bonorum que s. oportet et faciamus et in ipsis nos decenter et iugiter occupemus. igit

Surgere sublimiter. datur dicam quod oportet fideliter credere. Hebrei. h. Credere oportet ascendentem ad dominum.

Item oportet stabiliter sistere. id est perseveranter in bono manere et stare dicendo. s. xpo illud

Luce. xij. In tomo tua oportet me manere. Item oportet viriliter agere. Joban. xij. Oportet me operari opera eius qui misit me. Item oportet sublimiter surgere. scilicet terrena contumelio et celestis contemplando et affectando. Job. xij. Oportet filiū bois exaltari. Et Job. xij. Illud

oportet crescere. Et Joban. xij.

Oportet eniā mortuis resurget. Itē oī modaliter sapere. Ro. xij. Non p̄ sapere quod oī. Itē oportet moraliter vivere. Job. xij.

Oportet vos nasci denuo. t. l. Thes. iii. Oportet epim irreprobabiliter esse. oī illū testimoniū brevi bonus. Item oportet

Ver aciter dicere. seu vera et via p̄dicare et ostendere. Luce iū. **L**icitatibus oportet me euāgelizare. et Apo. x. Oportet te ite, p̄bare. Item oportet benigniter p̄cere. math. xvij. Nonne oportuit et te misereri cōserui tui. sicut et rego tu misertus sum. Actu. x. Oportet suscipere infirmos. Itē oportet coiter eligere. s. q̄n causa contingit. Actu. j. Oportet ex his vīis q̄ nobiscū sunt eligeremus. Item oportet seueriter arguere. s. malos. Lyc. j. Sunt n̄ multi quos oportet argui. Item oportet verbaliter instruere. Colob. viii. Oportet vos vincere m̄dere. et Actu. xxij. Ze oportet rōme testificari. Item oportet humiliter p̄cari. Job. viii. In spiritu et veritate oportet vos adorare. Item oportet vos mentaliter sedari. Actu. xii. Oportet vos sedatos esse tc. Item oportet flebiliter tristari. i. Pe. j. Modicum n̄ si contristari oportet in varijs tribulatiōibus tc. Itē oportet sinceriter conuersari. i. Lbmo. iii. Scias quomō oportet te conuersari. Item oportet simpliciter gloriani. ii. Lc. xij. Si gloriani oportet in hīs que infirmitatis mee sunt gloriaroz. Item oportet seruilem famulari. i. deo obediendo. Quia sic dicit Actu. r. Obbedire oportet teo magis q̄ hominibus. Item oportet penaliter fatigari. i. pati tribulari. s. p̄ter denm. Mar. viij. Oportet filii hominis pati. Et Math. xxij. Si oportuerit me mori tecū nō te ne gabo. Item oportet valuerit negocia. Math. xxv. Nonne oportuit pecunia meam committere tribulari tc. Itē oportet agiliter peregrinari. i. loca sancta amore domini uiuendo. Math. xvi. Oportet enī bierosolimā. et Actu. xij. Oportet me et romam videre. Item oportet sualiter diudicari. s. coram deo. vnde. ii. Lc. v. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal sp̄i. vt recipiat vniuersitatem p̄ ut in corpe cessit. Et sic patet quomō multa sunt q̄ oportet fieri ad hoc q̄ possumus eternam gloriā adipisci. Apoca. viii. Astantib⁹ tibi q̄ oportet fieri cito. Istud ē igit̄ oportet iustoz. Adhuc dico q̄ inueniēt vnu oportet qd ē impiōrū. Imp̄n. n. h̄c sūi oportet et sua iniqua regulā quā impossibile ē variari. cū ad hoc stringant p̄ obstinatōem mētis q̄si necio more sati. Usi nota q̄ mali h̄c vnu oportet luxurie.

Se incontinētia seu luxuria viderit dicere illud. q̄. Esdr. iiij. Scire inquit ō vi si vos oportet quoniam mulieres dominantur nostr. Se sculticia nō videbit di cere illud Apoca. xj. Oportet illum. s. saibā solui mōdico tempore tc. De ignorantia autē dici potest illud. Roma. viij. Nam quid oremus sicut oportet ne dicimus. De ydolatria etiā potest dici illud. i. Corin. xij. Nam doperet heres esse. De auaricia dō dicit Sap. xv. Oportet vnuq̄m ex malo acquirere. Suffici.

Oportunitas. est q̄ modus cōuenientia et cōgruitas. Et autē oportunitas illud qd summe necessarium est in omni re. Oportunitas igitur sumitur pro congruitate. Unde dico q̄ est Oportunitas.

Averbalis. **A**verbalis dico. quia sicut dicit puer. xv. **Z**ocalis. Serino oportunitas optimus est. Localis etiam. vnde. ij. Macha. viij. Diligent cō posuerūt omnia in locis oportunitis. Realias insip. quia sicut dicitur Eccles. viij. Omni negotio tempus est et oportunitas. Tempalis nibilominus. Quia sic dicitur in ps. Oculi oīm in te sperant domine et tu das escam illoīm in tempore oportuno.

Oppressio. sit quod extinguere. destruere. vel sub pedibus conculcare. Possimus notare q̄ in scriptura inueniēt multiplex oppressio.

Opprimitur enim homo. Sp̄naliter per temptationes. Tempaliter per vexationes. Eternaliter per damnationes. Prima oppressio sit interior. Secunda oppressio sit exterior. Tercia oppressio sit inferior.

Dico ergo dico q̄ opprimitur homo p̄ interiore tempationē. Proverbio. xj. Inuenit stigmar malorum op̄petit ab eis. Et ista oppressio figurata fuit in oppressione Job. De quo dicit q̄ venit ventus a regione deserti et cōcussit quatuor angulos domus et opprimit omnes filios eius. sicut q̄ Job. l. Qui enī super vnu cordis nostri fiat aliqui

fortis ventus temptationē. sepe fit q̄ quatuor anguli vnu. i. cordis desideria penitus oprimitur. Dicere emvidetur demones illud quod dicebant de filiis israel egredi. quando videbant eos multiplicari. Exo. j. Venite ergo et opprimamus eos sapienter. Et aduerte q̄ anima oprimit a tripliē temptatione. s. Carnali. Mūciali. et Hostili. Carnali dico. Et sic opprimitur sicut puer illi⁹ miseris meretricis que dormiendo oppresit filium sicut dicitur. iiij. Reg. viij. Quia s. quando meretrix caro nostra inde sciret dormire ut delicias. sepe fit q̄ incaute ad immundā desideria se convertit. et filium. i. spūm per peccatum luxuriā op̄primit et subvertit. Ideo bene vocet sapient puer. xx. Noli diligere somnū ne te egestas opprimat. Et inuidia etiā temptatione opprimitur. Unde etiam te Amā cridetissimo p̄ quem intelligit mōdus. dicit Hester. viij. Sed et reginam vule opprimere. Regina em est anima quā mōd⁹ temptationibus opprimit. qn temp̄lū affectionib⁹ ipsam premit vel pulsat. Gen. xlvij. Opprimit etiā famē terram et maxime egypti. Ab hostili etiam temptatione opprimitur. Unū sicut thamar filia regis dauid a fratre suo fuit opprimita sicut dicit. ii. Reg. viij. sic anima filia regis rpi a fratre suo lucifero seu diabolo p̄ temptationes sepissime fit corrupta. Treno. j. Virgines eius squalide et ipsa opprimita amaritudine. Pater ergo q̄ opprimit homo p̄ interiore temptationem. Secundo opprimit homo per exteriores vexationes vel tribulatiōes. Et sic opprimit homo dum vivit. Job. xvij. Hic autē opprimit me dolor. Et Iacob. ii. Nonne diuitiae p̄ potētiā opprimit vos. Isra. n. sunt qui opprimit mansuetos. p̄grinos. et se defendere nō valentes. Job. xij. Opprimitur pariter mansuetos terre. dicentes illud Sapient. ii. Venite opprimitus pauperem iustū tc. Contra illud Job. xij. Non superet te ira ut aliquē opprimitas. Et illis p̄culdib⁹ ex dei p̄cepto est subiectū. sicut dicitur Hiere. xxi. Eruite vi opprēsum de manu calūniantōrum. Et Esa. j. Subuenite opprēso. defendite videlicet. Lercio dico q̄ opprimitur homo per inferiores damnationē. Et ista est illa opprēsio quā damnati sustinent in inferno. De qua Iudicij. vi. dicitur. q̄ filii israel fecerunt malum coram domino. et tradidit eos dominus in manu madian et opprimiti sunt valde. Et sic ergo patet quomodo est opprēsio triplex. s. temptationis. Tribulatiōis et Damnationis.

Opprobrium. Nota q̄ obprobriū idem est q̄ vituperium. confusio. iniuria. vel preiudicium. Et ideo nota q̄ ē obprobriū. Extandum iniurias. Tolerandum aduersitatis. Formidandum infernalis penalitatis. Tolerandum est obprobriū iniurias. Iosue. v. Hodie abstuli obprobriū egypti. Quia egypti interpretat tenebre et p̄ctū dicunt opa fetib⁹. Psal. n. ē id qd facit boiem obprobriū sūt et cōfessibile et deo et boib⁹ abominabile. Psal. Ego autē sum vermis et non bo. obprobriū boniū et abiectione plebis. Tolerandum est obprobriū aduersitatis. Paupertates enim. miserie. p̄fusiones. contemptus et derisiones mudi sunt quedam obprobria que a viris perfectis debet in patientia sustineri. sicut te sc̄ipso dicebat David in Psal. Q̄ ip̄e erat obprobriū abundantib⁹ et respectio superbis. De p̄po etiam dicitur Treno. ii. Saturabitur obprobriū. Boni enim sustinent obprobria et derisiones malis. immo ip̄i sunt abominationes et obprobriū ip̄is malis. ps. Facti sumus obprobriū vicini nostris. subsannatio est illusio hīs qui in circuitu nostro sunt. Formidandum nō est obprobriū infernalis penalitatis. Et de hoc dicitur Dan. xiij. Q̄ p̄ resurrectionē euīglabunt alij in vita. alij in obprobriū ut videant semp. Et in ps. df. Percutie inimicos tuos in posteriora. obprobriū semper tenuit de cōsideratione. Vnde. s. de Contemptu. Et abominatione.

Oprare. Cōsiderare. **O**ptimates. Nota q̄ optimates in scriptura et potentia maiores et in dignitate et eminentia excelsiores. Tales enim optimates dicebantur eo q̄ optimi essent. cōsiderantur. et eo quod in optimis officijs ponebantur.

Optimus

Meritam et teste scriptura isti optimates in quatuor per ce-
teris hominibus deliti quebant. videlicet. In superbia et posse
tate. In proceritate et fatuitate. In accidia et tepiditate.
In castimonia et gulositate. Dico igitur quod tales sunt
ut comittere in superbia pomposiores. vñ Amos. vi. dicit.
Qui qui opulentur efficiuntur in Lyon. et confiduris in monte Samaria.
optimates. capita populorum ingredientes pompa tace do-
mum Israel. Item sunt in stultitia. piercatores. qz. s. nolunt ho-
die corrigit nec ab aliquo reprehendi. Hierie. v. Ibo igitur ad
optimates et abloquar eis tecum. Ecce hi magis cogitant ut
gum ruperi uincula. Item isti sunt in accidia. tepidiores
vñ Naum. iiij. Omnes optimates eius confituntur sunt cōpedi-
bus. Item isti sunt in gula seu castimonia. gloriatores. vñ
Dan. v. 3. qz. balthasar rex babylonis fecit couium optimi
mamb' suis. et qz ipse et optimates sui biberunt ius. vasis domini
domini. Sed istud pectore non debet esse. Quia illi qui sunt
optimates fin naturam sui uominis deberent esse optimi
magnates. Unde nota quod illi debent esse ceteris
Humiliores. Humiliores dico. Ideo dicitur Hierie. xvij.
Clementiores. Alpergit vos ciuitate optimates gregis.
Timidiores. Et marime correctiones predicatoribus
militare audiendo. sicut Neemie. xiiij. dicitur. Opti-
mates iuda. Clementiores etiam. vñ Hierem. xxix. dicitur quod
optimates regis babylonis tulerunt Hieremias de lacu. Et
Neemie. x. 3. qz optimates responderunt per fratrem suis.
Timidiores insuper. vñ Dan. v. 3. qz visa manu scribente
in pariete optimates regis cōturbabantur. Et sic patet quod
optimates inueniuntur aliqui boni et aliqui mali.

Optimus. Nota quod ille dicitur optimus quod est in suo
generi summe bonus. Et quod supra
satis est dictum de bono et meliori. hoc soluē est notandum quod
in scriptura inueniuntur aliqua quod sunt optima. scilicet
Temporaliter. Primum signat mundi prosperitatē. Secundū
Virtualiter. dū designat moris utilitatem. Terciu de
Eternaliter. signat celi felicitatē. Primum dico quod
est optimitas temporalis et exterior. Et sic binū mundi opinio-
nem illi dicuntur optimiores qui sunt in mundo feliores et
uis in mortibus sunt peiores. Sic loquitur scriptura Amos
vi. vbi dicitur quod bidentes vīnum in fūlīs. et vnguentis optimis de-
lubuti nūl patiēbātur sup contritionē ioseph. Ista nū. co-
parant vnguento optimo. qz. s. sicut vnguenta leniunt dolores.
Tū etiā vnguentū vīdū ē in squamā appositū. in plaga
nō sūnt sentire aliaz specierē corrosiones et vstitutionē. Sic
mundi prosperitas ita lenit et oblectat corda hominū mundano-
rum et corrosiones aduersitatis quod mundi prospera comitā-
tur. et marime miseras alienas nō vident sentire. nūl in-
patiuntur super stritionē ioseph. Ista optimitas binū vide
figurata. iiiij. Reg. qz. vbi de ciuitate Hiericho quod interptat
luna dicitur. Quod habitatio binū ciuitatis optimia erat. sed aque
erat pessime. et terra sterilis. Quia habitatio ciuitatis hieri-
cho. mundane prospexitatis que more lune fluit et refluit
optimia et fatus dicitur quod quis a spūalibus pessima et sterili vī-
goscatur. Ista ē ergo optimitas mundana quia etiā ipsi pessimi
peccatores optimi reputantur. Et certe binū dicuntur optimi
in genere suo. s. optimi usurarij. optimi nūlaldi. et sic de
aliquo. qz. sicut dicitur Michæel. vñ. Qui optimus ē quasi palu-
rus. Et bene tales compant palurom qui est asper et spinosus.
binū Isid. qz. pectore tales per rapinas et exactions iniurias
et detractiones sunt asperi et pugnentes. Aduertet tamē
quod sicut optimus redit melius parcit sic in tempore binū vite mun-
diorum ambius a diabolo indulget. Exemplo saul de-
quo dicitur. Reg. xv. Quod ipse pepercit optimis gregibus. Et
certe bene parcit tanq; suis. Unde ipse est sicut ille rex Sy-
rie qui dicebat regi achab pessimo. iiiij. Reg. xx. filii tuū op-
timi mei sunt. quia reuera quocuid temporaliter ē optimum
est bodie dyaboli et suorum. vñ. i. Reg. ix. Et cuius erant op-
timi queq; israel? Anū tamē restat. quia pectore sicut car-
nifex in optimis pascuis nutrit bouem. et cuī impinguatur
fuerit idem etiā ejicit et occidit. Sic diabolus qui nūc in
optimis prosperitatibus pascuis nutrit malos. idem inde fi-
naliter ejicit et in inferno occidet. Ista est igitur optimitas
temporalis tecum. Secundo dico quod est optimitas virtualis et
interior. Et sic viri sancti dicuntur optimi. et bona spūalia
dicuntur optimi. Illa ē dicitur optima quod in genere opti-

mo fabricantur per quod optimavilias generantur. et que adi-
nem optimū ordinatur. Et ideo quod bona spūalia ab op-
timo principio sumunt originē. s. ab ipso deo immediate. qz
sicut dicitur Jaco. i. Optime datum optimū et omne donū pescatus
desursum ē descendens a patre lumine. Utilitate etiam ha-
bit optimā. videlicet. qui preservant honorem a peccatis. et
per coseqns a tormentis. Et ideo dicitur Hebrei. xij. Optimū
est gratia stabilire cor. Ad finem etiam optimū placitū. ad
gloriā paradisi. vñ Deutero. xxvij. Promittit custode
tibus mandata dei quod deus aperiet ei thesaurū suū opa-
tū. Unde bene dico quod ista meliora et optimā possunt di-
ci. Et ideo virtutes et bona spūalia sunt illa munera opa-
tū quibus pot deus placari. de quibus dicitur Gen. xliij. Si-
gnate te optimis terre fructū. et pozeate viro misera. Op-
timi ēm fructus quos possit portare terra nostra sunt gra-
tie et virtutes. qz ista sola sunt quod homines faciunt optimos.
Et notem quod ille dicitur spūaliter optimus qui habet optimā
Intentionem. Et proculdubio tales sunt viri iusti.
Subiectiōne. Illi ēm habent optimā intentionem.
Compassiōne. Cantus. Caput eius autem opūlū.
Affectionē. Caput em intentionem signat. Ites
Conditionē. optimā subiectiōne. Sicut em pla-
Locutionē. to et superiori suo illud. Judicium. sij.
Conuersationē. Quicquid illi placet imbi optimū.
Item optimā compassionem. vnde Cantico. i. Meliora
sunt vbera tua vino fragrantia. vnguentis optimis. Item
optimā affectionem. Lu. x. Maria optimā partem elegit
scilicet affectionem ad dominicū verbi auditiōnē. Item opti-
mā conditionē sicut habebat ille de quo dicebat Job. iij.
Filius es viri optimi et iusti. Itē optimā locutōem. L. xij.
v. Sicutur tuū sicut vīnum optimū. Et Prover. xv. Sermo
oportunit̄ optimi. Item optimā conuersationē. Unde nū.
Macab. iiij. Apparuerunt duo iuuenies decorū stute optimi
gloria. Ibi aduerte quod illi dicunt spūaliter optimi. s. qui per
honestatē sunt picturati. Apparuerunt inquit. Clarissi-
tem sunt cōbivati. Duo. Casitatem sunt depurati. Juae-
nes decori. Firmitatem sunt robozati. Virtute. Sancita-
tem sunt nominati. Gloria optimi. De optimitate ergo
honestatis dicitur Ezecl. xxvij. qz in nudinis tunc erant la-
ne coloris optimi. Et i. Esdræ. viij. dicitur quod ad templum
bierusalem reedificandum missa sunt vasa eris fulgentia
optimi. Qz uis bodie plangat ecclēsia. Tren. iiij. Quomo-
obscuratū est aurū. mutatus est color optimi. Apparuerunt inquit. Duo.
Apparuit equus optimi. optime adornatus. Et qz Macab. iiij.
Apparuit equus optimi. optime adornatus. De optimi-
tate charitatis dicitur Job. xij. Habeete pacem et quod ho-
bebitis fructus optimos. Et hoc ostendit ibi duo. Vide
supra de Duo. De optimitate castitatis que nota est in ver-
bo. Junes decori. Vide supra de Junes et allega quod ca-
stitas est illa optimā pars quā post conversionem elegit si-
bi maria Magdalena. Luce. x. Optima partem elegit si-
bi Maria. De optimitate firmitatis que nota est in dicitur
Virtute. Vide supra de firmitate. Et infra de virtute. Et
allega illud. i. Paralip. xij. Configurunt ad dñm pugna-
tores optimi. De optimitate hoīe seu nomine fanchi-
tatis que ostenditur in dicitur. Gloria. Vide supra de glo-
ria. Et allega illud Judith. x. vbi dicitur. Et Judith vixit
se mirbo optimo. Miribū ēm est vnguentum lumine oco-
riferum significans odorem bone fame tamen. Ista est ergo
optimitas virtualis quod ē interior. Tercio dico quod est opti-
mitas eternalis quod est superior. Et ista nūl aliud ē quod glo-
ria paradisi quod optimā super omnia iudicat. Pbarao enim
vixit Ioseph Gene. xlviij. qz in optimo terre loco patrem
et fratres suos faceret habitare. In figura quod deus patet
misit ioseph id ē ipso quod in optimo terre loco iudicet in opti-
mitate glorie paradisi. fratres suos. id ē fideliē faceret ha-
bitare. Et illud considerabat moyses dicebat Deutero. iiiij.
Transibo igitur et videbo terram hanc optimā transorda-
nem. Ubi nota quod ista terra dicatur optimā. Quia lumina-
nosa. Transibo inquit. Spacio. Terram inquit. Optio-
sa. Optimā inquit transordane. Et si vis dilata sicut in ti-
telis suis tamen. Vide vbi Melius.

Oppugnare. Vide vbi Progre et expugnare.

Rora est limbus seu terminus vestimentum
suo si pannus: et dicitur gallice eur seu vile. Et
citur tam quandoque ora terminus seu ripa sua
minus seu maris: sicut enim i. Machab. 12. dicitur qd venit die
sabbati usq ad oram iordanis. Et Hebreo. 13. ca. dicitur.
Sicut arenam que est in ora maris. Transo quia paucæ
sunt auctoritates.

Oratio. Orare. Cum enim Augustinus lib. de spiri-
tu et anima. Oratio nibil ali-
ud sit qd quedam conuersio mentis in teum per pium et bumi-
lem affectionem. Possumus dicere q omnia que sunt solent li-
benter se vertere et conuertere ad illud a quo possunt perfe-
ctionem aliquam adipisci. Sicut patet de sollequo quod se
conuertit ad solem: et de ferro qd se conuertendo sequit ad
amantem. Sic per dubio cum a deo solo possimus perfe-
ctionem gratie et glorie obtinere et acquirere: hinc est qd ad
ipsum nos debemus conuertere per mentis affectionem: et
eius auxilium requirere per humilem et deuotam orationem.
Figura Eccl. xxviiij. vbi dicitur qd conuertit Ezechias facie-
tum ad panem et oravit ad communum. Sicut enim reditor:
qui multa debet nec habet unde satisfaciat et p debitis est
in carcere: nullum haberet remedium nisi q creditoris miseri-
cordiam humilibus precibus interpellet. Sic cum nos qd
in multis offendimus omnes: multa peccator debita con-
traputamus nosq carceri infernali obligauerim: nec habea-
mus aliqua merita et virtutes de quibus de predicatione suffi-
cere valentur nibil habemus remedium nisi qd ad deum et ad
sanctos p humilis orationis suffragium recurramus. Ita fecit
illa Anna de qua dicitur i. Reg. 1. Cuius esset anna amaro ani-
mo dixit ad dominum Ihesus largiter. In quibus verbis ostendit
quoniam multa que sunt ad orationem necessaria. videlicet
Subiectum. Debet enim ibi esse subiectus magni vigo-
ris: quia s. oratio debet esse anna. Iniectum
Subiectum. magni seruioris: qd debet esse amaro ani-
mo. Dictebus magni valoris. s. deus: ora-
vit inquit ad dominum. Dictebus magni doloris: quia debet
fere largiter. Si enim quereret de oratione. Quis. Quare.
Cui et Quomodo. Posset responderi per predictas auto-
ritatem. Si qd querit. Quis vel qualis debet esse q adorari?
Respondebat qd debet esse Anna. Si querit. Quare. Respo-
detur qd per amaritudinem animi. Si queritur. Cui et Re-
spoderet qd debet orare ad dominum. Si querit Quomodo?
Respondebat qd debet orare fiendo largiter. Dico ergo qd
in oratione requiruntur quatuor. videlicet In orante p otus
proficiens. Anna inquit. In orando causa sufficiens. In
amaro animo. In orato valo: perficiens. Ad dominum.
In orando modus conueniens. Ihesus largiter. Primo
ergo dico qd in orante requiri virtus et perfectio que pro-
ficiat: quia s. ille qui orat debet esse Anna. Anna enim fuit
sancta et deuota mulier: mater scilicet samuelis que a do-
mino filium suis deuotis precibus impetravit. Interpre-
tatur enim anna gratia vel donatio seu donans vel respon-
dens. Ad denotandum qd ille qui vult a deo aliquid orationi
bus impetrare: debet esse sanctus et deuotus: gratia et ele-
mosynarum tonante repletus: et samuelis mater. i. pau-
perum nutritius et alumnus. Cum esset in qd anna ut sic fi-
guret in illa anna filia pbanuelis que non discedebat de
templo ieiunis et obsecrationibus intendens Luce. ii. Si
cum enim videmus qd aduocatus debet esse persona sapientis
et discreta: quia alleli est persona vilis: fatura et infamis no-
bene sedetur in officio aduocati. Intercessor etiam debet
esse amicus principis. quia teste Grego. Cum is qui displi-
cat ad intercessionem mittit irati animus ad deterius p-
nunciat. Quia igitur ille qui orat: et abuocati allegatis su-
am necessitatem: et intercessoris implorantis dei benignita-
tem officium assumit: necesse est qd sit homo sanctus: ho-
nus et iustus: et per virtutes et gratias dei amicus. Quia si
scilicet illum audire dominus delignat: qui sibi per mala
opera in via salutis aduersat. In illud Eccl. i. Cui extende-
ritis manus vestras auerter oculos meos a vobis. Et cum mul-
tiplicaueritis orationes non eradicabia. manus enim viri sanguine ple-
ne sunt. Sicut n. vincimus non capit nec sopit a catu my-

lieris corrupte: sed a catu puelle incorrupte agimus: pisces
etiam non faciliter se capi et concludi permitunt in vase
immido sanguine aliorum mortuorum piscium humectato. Sic
de deo illoz catibus seu orationibus non capit, nec eo qd
desideris inclinat qui sanguine pauperum per rapina et se-
nacia imbunq. et qui pccato luxurie et immundicia inquant
Unde dicit Isid. Non potest habere certa fiducia qd adhuc
in pceptis dei pigrat. et quem peccati recordatio delectat qd
enim a pceptis dei auertit. in orone qd postular non meret.
nec impetrat ab illo qd poscit. cuius legi et iussionibus non
obedit. Sic ergo patet quod in orante requiri virtus et per-
fectio que proficiat. Scio dico qd in orone requiri causa
vel occasio que sufficiat. Amaro inquit animo. Tunc enim
est causa sufficiens. vel qd nos impellit amaritudo inten-
tis temptationis. vel amaritudo exterioris tribulationis. vel
amaritudo posterioris damnationis. Ita enim tria sunt
sufficiens causa facie de oratione. vel cu aliquis qd peccati tem-
tatione impelli. aut qd tribulatione vigetur aut timore da-
nationis turbat Eccl. xxviiij. Fili in infirmitate tua ne de
spicias te ipsum. sed ora dominum et ipse curabit te. Et Job. x. 22.
Loquaris in amaritudine anime mee dicam deo noli me co-
demnare. Apud enim timens facula venatorum solet tentes su-
os ad arborum fricere et acuere. solet latus suum in luto mer-
gere et inuoluere. solet tandem se ipsum ad solem siccare et ex-
ponere. et sic in latere quasi osseam duriam atrahit. ita qd
nunquam in illo loco venatorum faculum ipsum ledit. Ita etiam
qd illa pars corporis indurata vocatur a venatoribus scutum
apud. vbi vir pot gladius intrare. Sic vere charissimi s. spi-
cula temptationum tunemus. et molliciem nostrae fragilitatis
pauemus. non restat nisi qd dentes nostros verborum acua-
mus et fricemus ad arborum crucis ipsius Christi qd deuocamus
memoriam et inuoluamus nos luto mortalitatis nostrae
qd ipsius iugum recordationem. Exponamus nos soli iusticie
deo p devotionem et orationem et p nosri sue dispositionis co-
missionem et dimissionem. Sic enim si secerimus indurabi-
litas p constantiam ita qd a faculis temptationi nec penetra-
bimur nec ledemur. i. Macha. 13. Oravit et reveritus est in
domum. Quia sicut dicit Gregorius omelia. Toto magis ora-
tionis insisterem tenetur. quanto a carne grauita impugna-
mur. Amaro inquit animo. Quia secundum amaritudo timoris
propter causas virgentes debet nobis inesse. amaritudo con-
siderationis mortis debet nobis adesse. Iacob. v. Tributar
qd in vobis oret equo animo. Sic orauit Jonas. qui cum
in mari projectus et in ventre pisces esset absorptus. orauit
ad dominum et liberatus est. sicut dicitur Ione. ii. et iii. Quia ve-
re qd homo natus id est tribulationum amaritudinem sentit.
qd in ventrem pisces dyaboli per temptationem se transglutini-
plicat. tunc debet ad dominum recurrere et orare. ut ipsum digni-
etur misericorditer liberare. i. Macha. 13. Congregatus est
conuentus ut oraret et peteret misericordiam a deo. Requie-
ritur ergo in oratione causa vel occasio que sufficiat.

Tercio dico qd in oratione requiri valor et platio que
perficiat. Ad dominum inquit. Quia secundum frustrato: id est aliquid
ab aliquo orare et petere. nisi esset potentia id facere et conce-
dere. Et ideo a deo debemus per orationem solum aliquid
querere. cum ipse solus sit potens totum concedere et per-
suere Daniel. vi. Inuenientur Daniel orantem et obsec-
rantem deum suum. Quod est contra illos qui non curant
ad deum per orationem recurrere. sed vnde in creaturis
remedium querere. et in hominibus spem et fiduciam ponere.
Propter quod sepe contingit ipso fraudari a pposito et defi-
cere. Si iles illi regi obozoque qui mittebat ad bedzedub de-
uum acharon orandum et supplicandum. et dominum deum ista-
el continebat proper quod votum suum non merito ob-
tinere sicut dicitur. iii. Regum. i. Oravit in qua ad dominum.
p. Subditus est domino et ora eius. Ebi aduerte qd ad
dominum orandum necessaria est Humilitas et subiacen-
tia. Subditus. Stabilitas et permanentia. Est. Sedili-
tas et diligentia. Oratio inquit eum. De humilitate enim di-
citur Eccl. xxviiij. Oratio humilantis se rubes pe-
nitentibus. De stabilitate seu de perseverantia dicitur Eccl.
xxviiij. Non impediatis orare semper. De sedilitate dicitur. f. Thessa. v. Sine intermissione orate. Omnis pectus
charissimi deus est orandus. supplicatus et reqreditus se

Obis

Cum humilitate et subiectione.

Cum stabilitate et perseverantia duratio.

Cum sedulitate et diligentia executione.

Primitus, quod erat tertium requisitum.

Quarto dico quod in oratione requirit modus et conditione que convenienter. Flens inquit largiter. Et letus enim humiliatorum deus non despiciet. Sicut enim exhalationes vaporum solent sursum de terra ad nubes ascendere: ita quod pluvia solet vaporem bimoni concomitari.

Sic vere quotiens vapor orionis a nobis sursum mittitur necesse est quod lachrymarum pluvia subsequatur. Flens inquit largiter Jacobus. V. Quare et celum dedit pluvias. Et Iohannes. In. Et ouerum ad me in ieiunio et fletu et planctu tecum. Quod enim quod est lachrymosa. solet esse mirabiliter fructuosa.

Exemplum de Ezechiele rege: qui couerteis se ad parietes

fleuit et orauit dominum et licet vita. xv. annorum a domino impetravit: sicut dicitur. iiiij. Regum. xx. Et Ezechiele. xxvij. Et

igitur bene dico quod oratio debet babere modum deditum quem

comitem. finem in diutinum ad quem terminet. causam regentem per quam inchoetur virtutem eminentem in qua radetur.

Aduerte autem abducatur oratio est frequen-

tanda et sursum ad teum elevanda. Et hoc quia ista est

Dei et angelorum letificativa.

Dico ergo quod ora-

tionis et tormentorum lenificativa.

Hoc est et angelorum.

Si enim per ad sensum. fumus aromaticus summe est suavis et delectans.

An etiam dicit Plinius quod de arbores cyn-

momi rami fracti solent fumum aromaticum spirare. unde solet

vapor suavis et aromaticus exhalare. Sic per certius quod sancti per tribulationes fuerunt laniati et fracti: tunc sumum

sancte orationis emiserunt per quod deum et angelos suavit re-

crearunt. De incelsis enim legibus. fumus aromaticus de tubu-

ribulo aureo exiisse. resque ad altare dei superius adiunxit.

Mula vero fumus orionis qui de thuribulo feruatis cordis

emanat. resque ad prospectus dei per imprecatioem ascendit per-

petrat. Unde etiam angelus raphael dicebat. Hobie. vii.

Cum orabas cum lachrymis ego obtuli orionem tuam domino.

Deinde dico quod oratio est refrigerativa seu impe-

ditiva pene et tormentorum.

Sicut enim fumus et vapor quod exiit

a castanea est causa quod ipsa castanea non rumpit nec crepat.

quod patet quia si castanea non scindit: et si via vaporis exitu-

ro non aperit statim facto tonitruo toto castanee subla-

cerat. Sic vere vapor et fumus orionis impedit rupturam et

destructionem eternae damnationis. Illi vero qui fumum ozo-

nis non emitunt. rupturam eternae damnationis incurunt.

Hobie. viii. bona est oratio cum ieiunio et elemosyna ma-

gisque thesauris auro condere. An etiam elemosyna a mortali li-

berat: et ipsa est quod purgat peccata et facit innuenire vitam eter-

nam. Denique dico quod oratio est exterminativa culpe et vi-

ciorum. Dulcis enim melodia dicit demones fugare. sputum

etiam de ore dominis ieiuniis predictis solet serpentes occi-

der. fumus etiam ab olla bullienti exire solet muscas

longius fugare nec ipsas patet appropinquare. Sic vere

fumus et sputum orionis ab olla cordis feruentis: et ab ore

dominis deuotis predictis: et in auribus dei suauiter cibas,

rifas, muscas et serpentes temptationum effugat: et demo-

nites superat et conturbat. Enimque bene figurat Hobie. vi. in

sumo iecoris piscis quod potestatem habebat demonia effu-

gandi. Unde dicitur. Propterea iecore super carbones posito alii-

gatus est a raphaeli demon asmodius. Christus etiam de quo

dam demonis dicit. Mat. xvij. Hoc genus non exiit nisi

per orationem et ieiuniuim. Quia per certius quod secundum ieiuniu-

um. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

secundum ieiuniuim. Quia per certius secundum ieiuniuim. Quia per certius

sticia dicit in ps. *Judicabit orbem terrarum in iusticia.* Et alibi. *In equitate De sapientia tu dicat sapientie.* Iij. Preparor orbem in sapientia sua. Item a deo visitat valde clementer. s. p. beatam incarnationem. v. p. eucharistie pseccrationem. vii. *Heb.* .i. *Introducit primogenitum in orbem terre.* Prigigit q. e dare vnu orbis morale q. est intimus et virtuosus tc. Seco dico q. est dare vnu orbis morale q. est extimus seu pessimus et viciousus. Et iste est corruptus et insectus matus. Iste enim habet contrarias conditioes orbi primo. Unde nota q. iste Non est firma stabilitas. sed varia mobilitas singulorum. Non est plena fertilitas. sed famelces cupiditas animorum. Non est de regens auctoritas. immo crudelitas tyranorum. Non est tuta securitas. sed trepidans debilitas infirmorum. Non est sinceraveritas. sed defraudans fallacitas deceptorum. Dic ergo q. orbis iste est varius et mobilis et caret stabilitate. Nihil est enim ibi dorabile seu firmum. sed totus varius et ineptum. *Ela.* .xvij. *Defluit orbis.* Et in ps. dicitur. *Comouerant omnes inhabitantes orbem.* Item orbis iste est avarus et steriles et plenus cupiditate. vel caris fertilitate. *Eze.* .xii. In viuero orbe fames prevalevit. Unde de nabucodonosoro. *di.* *Elae.* .xiii. q. ipse posuit orbem desertum. Quia sicut dicit *Sene.* .xvij. In toto orbe patitur erat. Item orbis iste a deo non fit regibilis sed tyrranorum crudelitate. Unde ille rex assyriorum dicit *Haester.* .x. q. amicis que in toto orbe erant pacie subdite sibi erant. Et ibidem. *ps.* .xij. dicit. q. viuerosum orbem sue subiugauerat dictio. Et etiam ipse dyabolus dicit domino Luce. .iii. ostendens. s. sibi omnia regna orbis terre. Hec inquit omnia tibi dabo si cadens ad me. quia mihi tradita sunt et cui volo lo ea. Item orbis iste non est tutus sed debilis et carens securitate. quia scilicet omnia sunt ibi dubia et trepidata. vnde Luce. .xiij. Pre timore inquit et expectatione que superaret viueroso orbi. Item orbis iste non est clarus sed nubilis et plenus obscuritate seu etiis fallacitate. quia s. ibi abducit copia moralium et immortalium deceptorum. vñ. *Epol.* .xij. m. dicitur. q. recessit ad nos satanas qui seducit viuerosum orbem. Inuidia enim dyaboli mors intravit in orbem terrarum. *Sapien.* .q. Et sic igitur patet q. est dare orbem letalem qui est pessimus et viciousus. Tertio vero dico q. est dare orbem realem. qui est optimus et gloriiosus. Et iste certe est orbis iste naturalis in quo s. est viuerosum creaturarum ordinatissima aggregatio. qui vere gloriiosus merito potest dici. Et hoc certe Quia bunc fecerunt manus dominice que non fatigant. Quia bunc fixerunt ovores angelice que non tediunt. Quia bunc rexerunt leges thebarum que non perturbant. Quia bunc vicerunt artes artentice que non dissipolunt. Iste enim orbis habet auctoritatem insuperabilem. s. ipsum deum. Quia sicut dicit i. Regi. .ii. Domini sunt cardines terre: et posuit super eos orbem. Quia sicut dicitur in ps. Ipse fundauit orbem terre qui non conoueratur. Item orbis iste habet certum ministerium inseparabilem. s. ordines angelorum. qui deo seruunt in gubernacione orbis. sicut dicit *Job.* .ix. Sub quo curvantur et portant orbem. Item orbis iste habet ordinem inviolabilem. Quidam enim et cursus et dispositio creaturarum nunquam turbantur violat *Sapien.* .ir. Disponat orbem terrarum in equitate. Iustum autem ordinem appetebat scire qui dicebat *Sapien.* .vij. Ut sciatur inquit dispositionem orbis terrarum. Iste orbis iste habet naturam incorruptibilem. semper enim permanet et durat. Unde illud. i. *Paral.* .xvi. Deus fundauit orbem immobilem. Et sic igitur p. q. est dare triplicem orbem. scilicet Realem. Localem atque Moralem. Unde supra de mundo tc.

Ordeum. Nota q. ordeum quod est granum in terius medullosum. exterius vero palea seu stipula cooptum. signat tripliciter in scriptura. Sicut enim Scripturarum sensum byzanticum. Primo ergo dico. Simplicium modum canonicum. q. p. ordeum intellectum fructum grossum et rusticum. ligatur scriptura. rum sensus byzanticus. Iste enim est exterius rufus et grossus. interius tamen quando frangitur. innuenit alba et suavis medulla. hoc est dictu. intellectu et sensu spirituali plenus. Ad nutrientum spumaem boiem aptus et sanus. Unus de scripturis. .i. *Paral.* .xj. Erat ager regonis illius plenus ordeo.

Ager dies sacre scripture habere. q. habemus thesaurus in agro frumenti et ordei. Adiuerte tamen q. istud ordeum quando leditur et corruptus per falsas et hereticas oppositiones. ita q. sensum nutrimenti exinde minime reportat Ep. ix. ubi dicit. Quod linum et ordeum lesum sunt. i. per locutas. Ita q. tunc potest dic illud Job. .xxxi. Pro frumento orat mibi tribulus: et p. ordeo spina. Frumentum enim subtile doctrinam signat: et ordeum grossum byzanticum. Nam ergo q. per ordeum designat scripturarum sensus byzanticus.

Secundo dico q. per ordeum intelligitur simplicium modum canonicus. Iuri enim humiles et simplices p. ordeum intelliguntur: quia s. isti exterius rufi grossi et humili conuersatione reguntur. intus tamen in conscientia munda et pura medulla intentionis et reuersionis ditantur. Unde talis figura in illo pane sub cinericio qui fuit ex ordeo. sicut dicit *judic.* .vij. Unde dominus promulgit se daturum filiis israel terram frumenti ordei et vinearum. Quia s. simplices et humiles sunt terra per subiectam humilitatem: et frumentum p. suam benignitatem. Ordeum p. exteriorum ruditate et vice per spiritalem iocunditatem. Sume ergo frumentum et ordeum tc. *Ezech.* .iii. Tertio dico q. per ordeum intelliguntur modi fructus grossus et rusticus. s. substantia temporalis que s. ad modum ordei rusticis et equis et arius. s. seculanis hominibus est apta. iii. Regum. iii. Ordeum quoq. et paleas equorum deferent. Et q. *Paral.* .q. Dabo in cibaria ordei chorda tc. Sufficit.

Ordo. Ordinare. Quis ordo nihil aliud sit q. teatis rerum dispositio. Et ordinare nihil aliud sit q. aliquid debite statuere. et sponvere et locare. breueriter notare possum q. moraliter loquendo i secura inuenient generaliter triplex ordo. vices personalis. Temporalis. Secundus est ordo rerum et statuum. Superalis. Tercius est ordo celorum spirituum.

Dico ergo primo q. est quidam ordo personalis et interior. Et iste est ille ordo quo scilicet homo debet esse in servitualiter ordinatus. Etiam ad seipsum se debite regendo et gubernando. ut sic de nobis verificabis illud *Roma.* .xij. Que autem sunt a deo ordinata sunt. Dominus enim dicit bene ordinata ubi quelibet persona prompte et bene servit in officio suo: et ibi dominus debite dominatur: et servi debite simulantur. Sic vere domus dei que domus sumus nos bene dicuntur ordinata. quando unumquodque membrum ad dei laudem suo officio vtitur: et quando caro anime subiicitur et corpus spiritui subiungatur. De tali ergo ordine gaudere se dicit apostolus dices *Eol.* .q. Gaudeo inquit videlicet ordinem vestrum et fundamentum fidei vestre. De isto ordine quo s. debet hoc esse spiritualiter ordinatus dicit *Job.* .xxvij. Numquid nosti ordinem celi et ponens rationes eius in terra? Et si diceret. Sicut in celo omnia sunt ordinata: quia videlicet ibi sunt planete ordinati unus super alterum: qui quidem ordo numerus deficit neque cessat. Quia scilicet.

Primus est saturnus. Sic spiritualiter in terra id est Secundus iupiter. In nobis mores et virtutes nostrae. Tertius mars. debent esse ordinatae. Ut primo Quartus sol. sit saturnus qui est planeta gravis. Quintus mercurius. tardi terrae et videretur. Sextus venus. s. id est venus humilitatis. De Septimus luna. inde iupiter planeta benignus. qui suos et non suos iuvat. i. virtus amoris et charitatis. Deinde mars planeta seruens ignem et deus bellum. i. virtus audacie contra vicia tentationis et operationes iniquitatis. Deinde sol planeta clarissimus. i. virtus sapientie et subtilitatis. Deinde mercurius deus eloquentie. i. virtus orationis et debite gravitatis. Deinde venus solem sequens aut precedens. i. virtus obedientie et prompte sedulitatis. Deinde luna plena humoribus que est mater rosis. i. virtus benignitatis et pietatis. Ecce ergo quomodo ordo celorum in terra ponitur: quando naturales virtutes corporum celestium. hominum moribus applicantur. Et sic de nobis poterit dic illud *Judic.* .v. Stelle manentes in ordine in cursu suo aduerius zodiacam pugnauerunt. Iste enim virtutes sunt quedam stelle spirituales que anima faciunt reducere: et contra zodiacam. i. contra dyabolum faciunt prevalere. Iste

Organum

Est igitur ordo personalis et interior. Secundum dico quod inuenitur ordo virtualis et exterior. Et iste est ordo ecclesiastice discipline. De quo dicit Hieron. xxix. Tempus iuxta ordinem suum fundatur. Iste autem ordo consistit in debita personalium proportione. Sicut enim ordo naturalius sic stat quod nobilitiora et pulchriora locum obtinent superiorum. grossiora vero et viliora locum teneant inferiorem. Sic et in ecclesia personae ordinatae esse debent. scilicet Paralip. vi. Stabant iuxta ordinem suum in ministerio. ita et perfecti meliorem habeant gradum. imperfectiones vero inferioriter teneant statum. Et alie. v. Descendent agri iuxta ordinem suum. Sicut enim apes in suis cellulis ordinatissime locantur. sicut in telis aranearum ordinatissime situantur. grana leguminum in suis thecis ordinatissime coniunguntur. teste in pineis ordinatissime disponuntur. Sic proculdubio boni in suis cellis et thecis id est in suis officiis et beneficiis ecclesiasticis et collegiis. regionibus et conventibus ordinatae et debite puerantur. scilicet. xiiij. Omnia honester et in ordine fiant in vobis. Et ut breviter trasferam possum. notare quod multa sunt qui debent in personis ecclesiasticis fieri ordinatae. Ipsorum enim ordinatus servos ascenderent. Dico ergo quod ordinata est sursum ascensio. Vicia vincere. Bras agere. Stare et manere. Lucere et docere. Ministrare. Militare. Manducare. Rutilare. Currere. Iste enim ordinatus est gratias agendus. Unde etiam Paralip. xxxv. dicitur. Lanatores steterint in ordine suo. Item ordinatae standum et mandatum iudicent. v. Stelle manentes et cetera. sicut supra. Item ordinatae est alijs lucendam. s. per bona exempla Erod. xl. Locatis per ordinem lucernis et concordia vis. Item dicuntur quod iusti ordinatae parent et serviantur. scilicet Paralip. vi. Stabant autem iuxta ordinem suum in ministerio. Item ordinatae bellant et servantur. s. contra vicia. Unde Hee. iiiij. Statuit populum in ordinem cum gladiis. Item ordinatae edunt et bauriunt. Unde illud Etiae. v. Descendent agri iuxta ordinem suum. Item ordinatae splendorem faciunt Hieremie. xxxi. Procedunt ordinem lune et stellarum. Item ordinatae currunt et redunt. Unde de filiis Israel dicit Mame. x. Proscripti sunt per turritas et ordinis suos. Quod est ordo comedatur in rebus. et defectus ordinis vituperatur. Unde per certum Job. x. dicitur de illa parva. s. Terra miseria et tenebrarum. ubi umbra mortis et nullus ordo: sed semper tenuis horror et habens inuenient. Constat enim potissimum in actibus prediorum et rebiliores fortiores vicerunt quam ipsi debiti ordinem tenerunt. Ita vero ordine debito caruerunt. Constat etiam quod inter impios et tyrannos est ordo: quia scilicet impossibile est communitate stare que ordinem non didicit obtinere. Unde etiam Dan. viij. dicitur. quod illa crudelis bestia tres ordines dentibus habebat in ore cum quibus cuncta poterat devorare. Patet ergo et oido virtualis qui est exterior. sed de isto vide supra. ubi de promotione agitur. Quia in pluribus locis agit quomodo ordinatae homines debent promoueri. tertio dico quod est eternalis ordo et superior. Et iste est ordo celestialium spirituum. De quo dicitur. iiiij. Regum. x. Quod regina Saba id est anima venies ad salomonem. s. christum veiens mirabatur ordinis ministrorum et. Omitto gratia breuitatis: quia in multis locis de ordine superiorius est tractatum.

Organum. Cum organum sit musicum instrumentum. Possimus dicere quod per organa potest intelligi triplex leticia. videlicet spiritualis et virtuosa. Per organum enim intelligitur supernalis et gloria. leticia spiritualis illa. s. qua mens mundialis et vicia. in deum spiritualiter erigitur. et quod laus divina soleniter tecantur. Unde illud. In tympano et choro in cordis et organo laudate deum. Unde etiam Paralip. xxxix. dicitur. quod steterunt leuite tenentes organa dauid. Ita per organum intelligit leticia supernalis. vices sanctorum et angelorum et cetera. De qua dicitur. scilicet Paralip. xxxij. Electi sunt psal-

tes canentes domino in organis. Item per organum intellegitur leticia temporalis. De qua secundum dicitur Job. xxi. et filii mundanorum gaudent ad sonitum organi. Et eundem xxix. Cetera est in lucum cythara mea et organum in vocem silentium et cetera.

Oriens. Orientalis. Hora et circa oras pars mundi magis clara et a parte illa lux orientis: et celum et stelle ascendere super nostrum emisperium comprobent. Possimus notare quod oris in bono sumit et in malo. In bono enim oras signat. Gratia claritatem. Sophie veritatem. Glorie voluntatem. Signat dico oris claritatem diuinam gratiam. Et sic enim istum modum significandi quilibet vir iustus et gratia plena potest dicere orientalis. sic de Job dicitur. Et ipse erat magnus inter omnes orientales. Item signat dei scientie veritatem: et sic de magis qui summi astrologi et sapientes erant dicitur. Math. ii. Ecce magi venerantur ab oriente. Item signat celestis glorie voluptatem. Et de Henrico. v. Hierusalem sua in excelso et circispice ad orientem: et vide locum ditatum a deo tibi venientem. Sicut enim videmus et plane habent suum proprium motu versus orientem quibus omnide per violentiam firmamenti versus occidentem curvare comprobantur. Sic viri iusti motus desideriorum et affectum suorum ad orientem gratia. fidei et glorie debent dirigere. et ad illam partem cotinue se mouere possunt. Qui ascendiit super celum celi ad orientem: quis versus occidentem id est versus bona mundi vel versus delectationes carnis multorum affectus curvare comprobantur. Sed adhuc dico quod oris potest sumi in malo. Et sic dico quod signat voluptatem deliciarum. Dico volutatem deliciarum. Facultatem diuinitarum. Dantes enim orientales solent vanitatem eminentiarum esse pinguiores et seniores et partes occidentales. significantes statum deliciarum qui solet habere ampliorem pinguedinem voluptatis. Unde Henne. iiiij. dicitur. Quod cayni postquam occidit abel fratrem suum habitauit ad orientalem plagam eden. Eden autem interpretatur delicia: quia per certum illi qui fratrem suum habent per peccatum occidunt. nibil aliud est plagam orientalem mundi deliciarum querit. Item oris signat facultatem diuinitatibus. Pars enim orientalis maiore et citiore recipit claritatem: et tam in sero citius incurrit noctem et obscuritatem. significans quod status diuinitarum quibus claritatem prosperitatis amplius in manu huius vite habere videatur. in sero enim mortis obscuritate aduersitas ampliore gravat. Et de isto oriente loquitur Ezech. viij. ubi ipse videt viros habentes dorso contra templum et facies ad orientem. Quia vere hodie sicut et malo dorsum tempus et obliuionis sue ad templum paradisi et ecclesiam vertuntur. faciem vero affectionis sue ad orientem diuinitarum et mundane prosperitatis conuentum. Ita et oris signat vanitatem eminentiarum. et appetitum et ambitionem dominandi. Quia sicut signa que sunt in oriente semper solent sursum ascendere et supra mundi emisperium se levare. Sic illi qui sunt in isto statu semper solent sursum ascendere per ambitionem et super emisperium platonis se levare per sublimem et presumptiorem. Et tales figurantur in lucifero Etiae. viij. ubi dicitur. Quomodo ecclissi lucifer qui mane obeyeret et. Patet ergo quomodo oris in bono signat et in malo. Si autem per orientem velis intelligere virum iustum: qui scilicet quotidie de vita in virtutem ortur. s. Iohannes xpi presentia decoratur: et lumine gratiae scientie et glorie delectatur. dic quod sibi potest dici illud Job. xj. Dixit et lucifer: et habebitis fiduciam proposita tibi spe. Unde nota quod iustus hic a quatuor committatur. videlicet ab ingressu satis ameroso. Quartum probat nomitas vires. Queritur inquit. Sed ab ingressu satis luminoso. secundum datus gradus. Unde ab egressu satis fructuoso. tertium ubertas. Unde ab congressu satis virtuoso. Unde ab egressu satis glorioso. quartus veniens. Habetis.

Quartu vero iuuamen patiens. Fiduciari inquit. Quintum autem solamen subiens. Proposita inquit tibi spe. Agitur dico quod oris noster. s. Homo iustus habet seruos et amicos ingressum. Et hoc ostendit cum dicitur. Queris. s. te non esse in esse. et nihil ad aliquid de peccato ad gratiam de antiquitate ad nouitatem. Dicit enim de sua natura signat

nouitatem hester. viij. Nova lux orti visa est. Sicut enim ab oriente sol ingreditur in hunc mundum. sic vere homo per virtutem diuine gracie ingreditur in virtutis et pfectio[n]is statu[m]. Ezech. xlii. Introitus ab oriente. Et nota q[uod] ortus istius orti ventis. videlicet viri iusti. portat secundum triplicem lucem. vix Lucem gratie. lucem fidei et facie. et lucem eti[us] finalis glorie. Istas enim luce[s] hic ovens secum trahit. et sic clarum et rutilum ad domum dñi ipsius finaliter secum ducit. An ipse dicit Eze. xiiij. Introduxit me ad portam domus domini orientalem. Ad istum iungitur oriente. s. ad claritate g[ra]te et glorie debet homo in easter aspicere et ibi cordis amboflare. Ezech. xliiij. Aperiet porta que respicit ad orientem. Pater igit[ur] quod vir iustus habet serium ingressum. Orientis inquit. Nume. xxiiij. Orientis stellae et iacob. Secundo dico q[uod] ipse habet luminosum progressum. q[uod] ostendit cu[m] dicit Lucifer. q[uod] s. est stella yalte dara: q[uod] s. solem iugiter cocomitare: et cum sole atque gradus et mouetur. Sic vere iustus solem iusticie spiritu per gram solet concomitare: et cum ipso de virtute in virtute progressu et moueri. Lucifer inquit. q[uod] Perti. Quia Lucifer in cordibus vestris Lucifer inquit. Hoc est dictu[m] bonus et luminosus progressus. Adverte cu[m] q[uod] multi sunt qui q[uod] deficit in progressu. figurati in primo angelo lucifero: q[uod] superbiens cecidit de celo empyreio. Esa. xliiij. Quia cecidisti lucifer q[uod] mane oiebaris tecum. vide ibi. Justus igit[ur] h[ab]et luminosum progressum. Tercio dico. q[uod] debet h[ab]ere copiosus progressum seu fructuosus. Habebat inquit. Habere. n. possessione divitiarum signat: q[uod] s. si cum orientales p[ro]tes plus abundant in auro et sp[iritu]s q[uod] ceteri. re mundi p[ro]tes. Sic vere illi q[uod] dicunt p[ro] grami orientes sunt ceteris in auro. i. in virtutib[us] magis abundantes Gen. xviiiij. Dilataberis ad orientem. en. Nume. xxiiij. Habet posse[n]em nostram in orientali plaga. Habet igit[ur] homo iustus copiosum seu fructuosum progressum. Habet inquit.

Quarto po dico. q[uod] iustus dicit ovens q[uod] habet virtutem sum cogenesis. s. contra via et terram q[uod] ostendit cu[m] dicitur. Fiduciam. Et em audiatur et fides fortior est ceteri patribus q[uod] insidies. Hic igit[ur] orientalis dicit. quia s. sicut signa orientalia sunt ceteris signa s[ecundu]m Christo. et hoc quia sunt signa atque prima. Sic vere illi q[uod] oriente gratie et fidei statuuntur. fortes et audaces protra hostes et via esse noscentur. Zech. vi. Ecce vir ovens nomen eius. Vir enim dicit a virtute fiducia inquit. Vide supra de fiducia. et de consideratione q[uod] beati omnes q[uod] confidunt in domino tecum. Habet igit[ur] h[ab]et iustus vir tuolum cogenesis. Quinto vero dico. q[uod] ipse h[ab]et gloriosum progressum. quia s. ipse habet in fine certas spem de vita futura. Proposita inquit tibi spe. Celum enim a pte orientali venit verius nos: et nobis eti[us] secundum desertum solarem et lunam et stellas. Ad denotandum q[uod] illos q[uod] sunt in oriente gratie: et q[uod] etiam quotidie p[ro] grami oriam. celum. i. celestis patria finaliter devoluisti. et sol et luna et stelle. i. ipsi. beata virgo et angelii et sancti ad ipsum accedunt et applicantur. ut sic cūsideret in talis spe p[ro]posito dicas illud. Esa. ix. Ecce inquit tenet et operient terram. et caligo populos super te autem oieris et gloria eius in te videbitur. Proposita inquit tibi spe po. Lato mea requiecerit in spe. Et sic de futura vita sic primis et sp[iritu]ata dicas omni bus iustis illud. Mal. iiij. Orientis yobis timet? nomen meum sol iustice. Quia deus pater sicut dicit Matth. v. sol suum facit ovi[us] sup bonos. Datur igit[ur] generaliter q[uod] iustus dicit ovens: vel eti[us] dicit esse in oriente: vel eti[us] esse in oriente: q[uod] sequitur gloriosum progressum: q[uod] exequit vires suum cogenesis: q[uod] assequit fructuosum successum: q[uod] p[ro]sequit vires suum progressum: q[uod] subsequit seriosum ingressum. Sufficit. Vide de mari et de luna tecum.

Orii, Ortus. Cu[m] in scriptura inueniatur nullus triplex orrus seu processus. h[ab]emus possimus notare q[uod] in scriptura inueniuntur Ortus. Invisibilis. Primus est ortus humane nativitatis. Vanabilis. Iste enim est valde ignobilis atque vilis. Et Irasibilis. hoc ratione visus materie de qua copioniter. Mutabilis. R[ati]o vilis modi per quem recipiuntur. R[ati]o Mirabilis. Ne vilis loca in quo coquuntur. R[ati]o velis status in quo p[ro]cedimur. Et r[ati]o velis cibi ex quo reficiuntur. Et de tali oriente ortu dicit Ezech. xl. et loquitur. auime peccatri vel eti[us] carni humane. In die ortus tuon est precius umbilicus tuus: et aqua non es lota in sa-

lute: nec sale salita: nec involuta pannis. q[uod] dicitur. Ortus iste est naturaliter vilis et immundus: inder etiam et calamitosus. Unde Job. xxiij. Quid tertia orientis calamitatis mea. Secundus est ortus humane iniquitatis. Sicut enim in terra inculta naturaliter oriunt spine: sic in nostra natura corrupta naturaliter oriunt culpe. Job. xxiij. Pro frumento orat mibi tribulus. figura Gen. xli. vbi dicitur. Quid ipsi tenues peccus vredine orebat ex stipula. Tertius est ortus mundane adversitatis. Quid enim sumus invita ita pene et miseria non cessant nobis ovi. Nume. xij. Quirum est murmur populi quasi dolentium pre labore. Unde de spinis miseriarum et tribulationum que oriuntur in nobis dicit Esaie. xxvij. Orientur in domibus eius spine. xxiij. et palmarus. Quartus est ortus terrene prosperitatis. Mundus enim prosperitas ovens dicit: eo q[uod] clarae mundane et ianis glorie ibide repertur. Et nota q[uod] in ista oriente id est in statu prosperitatis magnane sit. Ut etiam Asperitas et amaritudo.

Sterilitas atque solitudo. stelle que in mane veniunt et obscuritas et incertitudo. progrediunt ab oriente in se. Cruelitas et ebetudo. ro terminant et veniunt ad Calamitas et ineptitudo. occidentem. Sic vere illi qui in mane presentis vite orientem prosperitatis habent: in se et mortis ad occidentem tribulationis sperant. Quia revera iste ovens sollicit mundi prosperitas ut dictu[m] est multas asperitates habet. Unde Iosue. xv. Ab oriente inquit erit initium ad mare sal fassili[m]. Item habet multis sterilitates scilicet bonorum spiritualium et virtutum. Iosue. xij. Ab oriente solitudo que ascedit bierico. Item habet multas obscuritates. Quia sibi non plene cognoscit deus. Unde Job. xxiij. Si ad orientem iero non appetat. Item ille habet multas aduersitates seu calamitates: s. in fine quando claritas istius orientis ad occidentem declinat. Tunc enim vermes corpus: et demones anima depredantur. Esaie. xij. Predabunt filios orientis. Tunc diuites in valle inferi p[ro]sternunt. vñ Iudicij. viij. Quenacis populi sibi iacebant in valle. Tunc potentes vagi et profugi dissipantur. similes scilicet ipsi Cain de quo Gen. iiiij. Habiuit praelatus in terra ad orientale plagam. H[ab]et igit[ur] ortus terrene prosperitatis. Quinto vero dico q[uod] est ortus eternae divinitatis. Et iste est ille ortus quo dei filius per carnis nativitatem de matre virgine nescit processisse. Et de hoc dicit in ps. Exortus est in tenetibus lumen tecum. Et circa tecum possimus aduerterra. Quid sicut sol in mane oritur: et tandem in die super emissemus n[ost]rum discerit et vertit. Finaliter tunc occidit et a nobis abscondit. Sic procerro dei filius sicut a nobis ortus et natus te poraliter: et in nostro emissemus conversatus corporaliter. Fuit insuper in occasu mortis a nostris visibus absconditus visibiliter. Et de hoc Eccc. i. Orientur sol et occidit et ad locum suum reuertit. Et ideo de ipso potest dici illud. Zadoc. vi. Ecce vir ovens nomen eius: et subter eum datur lux. Abi adverte q[uod] sicut in ortu solis. scilicet

Cuncta notificantur. Ecce: Sic dico sp[iritu]aler loquendo: q[uod] ipse ortus sive. Vires fortificantur. Ut. Alies letificantur. Ovens: s. s. Celestius notifica. Fere tristificantur. Momen. tuius. Ecce inquit. Fuit in tebili[m] fortificatus. Oritur tecum in tebili[m] fortificatus. Ovens. Fuit hostium seu hostilium effugiantibus seu eliminatiuibus. Non inquit. Fuit mentium illuminatiuibus sub ipso inquit orientur. Dicamus ergo primo q[uod] iste ortus fuit celestium notificatiuibus. Ecce inquit. Ecce est aduertitur demstrand: quia s. in isto ortu multa secreta celestia. multa et mirabilia fuerunt demonstrata. ex quibus bene poterat dicere. Ecce. Ortus enim solis est declaratiuus omnium bonorum. Ortus vero ipsius est demonstratiuus omnium bonorum. Unde Esaie. ix. Quia ecce tenebre operient terram et caligo populos super te autem orietur dominus et gloria eius in te videbitur. Secundo dico q[uod] iste ortus sui tebili[m] fortificatus. Ut inquit. Sicut enim vires naturales solent in ortu solis robore: infirmi etiam solent alleuari. herbe eti[us] et flores solent aperi et virtute et efficacia plus repleri. homines insuper solent in suis operibus occupari. Sic vere ortus datur vel beate virginis fuit omnia virtutum in bene

Ornatius

operantibus augmentatius: et omnia colorum in male
sufficiuntibus mitigatius: quod notat cum dicitur vir: q
dicitur a virtute: quia iste est vir qui dedit nobis virtutem
benefaciendi et malo resistendi Job. i. Etat vir ille magnus
inter omnes orientales. Ut et ipse sit ille angelus qui ascen
debat ab ortu solis et habebat lignum dei viui Apoc. vii.

Tercio dico. q iste ortus fuit habens letificium: quod
ostendit cu[m] dicit Orients. Quia sicut in ortu solis aues
modulans: berbe ridens: et omnia iocundans. Sic in ortu xp[i]
pastores angelorum gaudium audierunt: et angelii mundo gau
dium nunciaverunt: et fideles qui redimiri meruerunt eternum
gaudium finaliter receperunt ps. Lux orta est iusto et rectis
corde leticia. Quarto dico. q iste ortus fuit demonum seu
hostium eliminatius et effugiatius. Sunt enim in ortu so
lis animalia silvestria et aves immunde que de nocte gaude
bant fugient et absconduntur. Iuxta illud Ps. Orus est sol
et congregati sunt: et in cubilibus suis collocabuntur. Et lo
quitur ibi de bestiis silue et leonibus. Sic in ortu christi te
monea et heretici qui prius nocebant deficiunt et superantur.
Et hoc ostendit cum dicit Nomen eius. Quia scilicet no
men christi est illud in quo omne genu flectitur celestium
terrestrium et inferiorum. Ideo de nomine istius ortus et ori
entis dicit Esiae. xl. Ab ortu solis vocavi nomen meum.
et adducet magistratus. i. demones quasi lutti. Et Nume
ri xxiij. dicitur. Orientur stellae ex Jacob et confringantur
moab id est demones. Quinto dico. q iste ortus fuit me
tum vel cordium illustratius. Quod ostendit cum dicit
Subter eum orietur lux. Quia scilicet sicut in ortu solis lux
oritur et diffundit: per quam homines illuminantur ut in su
is actibus debite dirigantur. Sic in ortu christi lux vere fidei
et vere scientie fuit orta. Quia tunc noua lux o[ri]vi visa est:
gaudium et tripudium. sicut habet Heseker. viij. Ita q tunc
scierunt homines in via salutis se regere: et peccatorum la
tebras et tentationum pericula piecavere Esiae. lx. Surge il
luminare bierusalem quia venit lumen tuum: et gloria do
minii sup te orta est. Et Ecclesiastes. Ego feci in celis ut orie
tur lumen indeficens. Et nota si vis q in ortu christi orta
sunt nobis omnia bona. Fuit enim tunc orta

Iusticie rectitudo.

Fiducie fortitudo.

Scientie limpitudo.

Decentie pulchritudo.

Potentie magnitudo.

Elementie plenitudo.

Leticie gratitudo.

Eminentie celsitudo.

Item orta est fortitudo spei seu fiducie. Et de hoc dicitur
Job. xij. Cum te contemptum putaueris oteris ut lucifer:
et habebis fiduciam aperte tibi spe. Item orta est limpitudo
fidei seu scientie. ii. Pet. i. Donec illecescat dies et luci
fer orat in cordibus vestris. Et in ps. Cleritas de terra or
ta est et iusticia de celo prospexit. Item orta est pulchritudo
couerlationis et decentie Esiae. xxv. In cubilibus ut qui
bus habitabant prius dracones orietur viror[um] iuncti et cala
mi. Et in Ps. A solis ortu v[er]o ad occasum ex syon speci
es decors ei. Item orta est magnitudo virtutis et poten
tie. Quia sicut dicit Nasen. xxiij. Orient[us] stellae ex Iacob. Et
sequitur. Percutit duces moab id est demones: et vasta
bit omnes filios seth. Item orta est denitudo pietatis et
dementie. Quia sicut dicit Luce. ii. Per viscera misericordie
dei vestri in quibus visitauit nos oteris ex alto. Item
orta est gratitudo iocunditatis et leticie Ps. Lux orta est iu
sto et rectis corde leticia. Item orta est celsitudo dignitatis
et eminentie: quia sicut dicit Heseker. xi. Orus est sol et bu
smiles exaltati sunt. Patet ergo charissimi quomodo in or
tu christi orta sunt pariter cuncta bona: et quomodo ortus iste
sunt scilicet

Mentium illuminatio.

Habitione eliminatio.

Fidelium letificatio.

Obedientia fortificatio.

Celestium notificatio.

Cetera notabiles q talis spiritualis ortus est Similis

Zuminii clarificanti.

Si autem adhuc de ortu christi
virginis vel baptis etiam de
ortu iusti qui sit per gratiam
sua etiam de promotione cuiusli
bet boni predati vis aliquid di
cerem notabis q talis spiritualis ortus est Similis
Et breviter dico q in tali ortu in

Humani iustificanti.
Semini fructificanti.
Carmeni letificanti.
Elegimi pacificanti.

uenit lumen clarificante. Lut. in
fidei sapientie et doctrina orta sunt
in mundo quando facit est ortus iste
Unde ortus istius comparat or
tu solis propter lumen scientie et glorie nunc nascentis et cum
eo orientis Ps. A solis ortu v[er]o ad occasum ex syon sp[iritu]s
decoris ei. Unde Esiae. lx. Ambulabunt gentes in lumine
tuo: et reges in splendorib[us] ortu tui. Ut sic omni populo dicatur il
lud ibide. Surge illuminare bierum: quod venit lumen tuum: et glo
ria domini super te orta est. Item dico q in isto ortu inueni
numen iustificantis. Unde etiam iste est ille angelus de quo
dicit Apoc. vii. Quid alterius angelus ab ortu solis re. Nunc
enim sicut in ps. dicit. Cleritas de terra orta est et iustitia de
celo prosperit. Item in ortu isto inueni semen fructificantis
q[ue] scilicet iste est semen illud qd ortu fecit crucis centuplo
Luce. viij. Item in isto ortu inueni carmen letificantis: q[ue]
scilicet talis ortus est omni homini gaudiosus. vnd in ps.
A solis ortu v[er]o ad occasum laudabile nomen domini. Quia
h[ic] orta est iusto et rectis corde leticia. Item in tali ortu in
ueni agnus pacificantis: q[ue] scilicet in tali ortu conuenient fieri co
cordia et pax Ps. Orus est sol et congregati sunt re. Et ali
bi. Orient in diebus eius iusticia et abundantia pax. Sed
beni pro certo multorum ortus: promotiones et aduentus sunt
contrarie conditionis. ut recte dicam illud Sapient. v. Am
bulamus vias difficiles: et sol intelligentie non est ortus no
bis. Et Esiae. xij. Obtemperatus est sol in ortu suo. Non
sic re. Sufficit.

Ornatius. Cum in scriptura fiat mentio te ora
memorare possumus q inueniunt in scriptura tria gene
ra ornamenti. scilicet **Ornamentum**

Necessitatis. Primum est ornamentum virtutis et perse
Domesticatis.

et tristis. Et de hoc. j. Mach. iiiij. Omnes

Longuitatis. r[er]um facie templi coronis aureis. Secundum

est ornamentum super compositionis ps. Filie eorum composite

circumstante ut similitudo templi. Tertium est ornamentum

boneste conuersationis. De quo. i. Zbi. ii. Mulieres in ba
bitu ornato cu[m] verecundia et sobrietate ornantes se. Dicamus

igit[ur] de ornamenti anie q sunt ornamenta valde stufo. Si
cuit enim videtur q regine et noue sponsae diversa deferuntur in
suis membris exteriorib[us] ornamenta: ut canticis intuentibus

apparent magis grata. Sic anie q regis paradisi sunt sp[iritu]s

ornamenti virtutis debent ornari: ut a deo et boib[us] pos
sent magis grata videri et maiorem complacentia ptueri

Esiae. liij. Indumento iusticie circumducit me tanq[ue] sp[iritu]s

decoratum coronauit: et tanq[ue] sponsam ornata monilib[us] su
is. Sicut enim corpus humani tot habet turpitudines na
turales q per se non est pulchri videri nisi eti[am] habeat aliqui
exteriorib[us] ornamenti. Sic etiam homo interior in aliis et in p[ro]pria tote
vicis naturaliter subiacet: q nisi habeat ornamenta reverunt
nec deo nec hoib[us] placet. Et sic videmus q tria genera
sponarum solent ornari. i. Sacerdotes. Milites. Sp[iritu]s seu
p[ro]digies. Sic vere tria genera spiritualium sponarum spiritualibus
indigent ornamenti. vix Sacerdotes. i. Illi q deo spiritualiter
volunt ministrare. Milites. i. Illi q volunt p[ro]tra tyabolis sp[iritu]s
liter triumphare. Virgines seu coniuges. i. Illi q se volunt deo q
charitatis oiu[m] spiritualiter copulare. Omnes enim isti oma
mentis virtutem debent pollere: et ut canticis appareant grati
si gratias et virtutib[us] resurgere. Ut sic claret sit tanq[ue] vas au
tri solidum ornatum omni lapide preciosum Ecclesiastes. i. Matura enim ita
bene curavit de rerum ornamenti sicut de rerum naturis. Null
am enim creaturam dimisit sine ornamento. Celum enim oma
nit stellis. Terram ornauit plantis. Mare ornauit piscibus. Arerem
ornauit capillis. Sic p[re]culdubio charissimi natura natu
ras. i. deus vult nihil carere virtualib[us] ornamenti. Vnde
enim q in ornatu spirituali nos habeamus stellas. i. Splendore
discretionis. Plantas seu herbas. i. virorem conuersationis.
Piscis aqueos. i. humorem reuotionis. Alue aereas id est
volatum stemulationis. Folia arborum. i. decorum bone lo
cationis. Capillos animalium qui s. causant interiori in cor
poore calorem. i. seruorem dilectionis et affectionis. Et sic de
nobis dicit illud Job. xvij. Spiritus domini ornauit ce
los. Et secundum Grego. Ornamenta celorum sunt virtutes. Et

breviter de huiusmodi ornamentis videſ loqui domin⁹ ani
me optime; vel cuiuslibet persone ecclesiastice vel perfecte il-
lud Ezech. xvij. vbi sic dicit. **O**rnat⁹ es euro ⁊ argento ⁊ te ve-
nit⁹ es byſſo ⁊ plumbico ⁊ multis colorib⁹. In quib⁹ ver-
bis ostendunt⁹ quatuor genera ornamentorum quibus debemus
spinalia adozari. **O**rnamētū **P**rimū est ora-
mentum valde vir-
tuosum. Secundū est
ora-
mentum valde pre-
ciosum. Tertiū est
ora-
mentum valde gratiosum.
Dūmū est ornamētū predicatorum. Secundū est ornamētū
predicatorum. Tertiū est ornamētū religioꝝ. Quārū est
ornamētū clericorum. **P**rimū igitur dico. q̄ ornat⁹ debe-
mus ornat⁹ sapientie luminose que s. denotat in euro qd
summe fulget ⁊ quod omnib⁹ alijs metallis p̄nale. **Q**uia
sic dicit Proverbi⁹. **H**eatus bō qui inuenit sapientiā:
melior⁹ est acquisitione eius negociaſione argenti ⁊ aurū: pa-
ni ⁊ purissimi fructus eius. **S**ed de Euro vide supra in ti-
tulo suo. Et iſto potissimum debent esse ornat⁹ predicatorum ⁊ ſu-
periores: quia iſti debent esse ceteris sapientiores. Qd de-
ne figurat in ornamētū capitis pontificalis. s. in mera q̄
est bicoloria: ⁊ auro ⁊ lapidibus circinata. Ad denota-
dum q̄ predicatorum debet habere duo cornua. sc̄ sc̄tia dabo
rum testamentorum: ⁊ aurū sapientie ad regimētū ſui ⁊ aliorū.
Qd etiā antiquus in lege figurabat Ero. xxiij. vbi ill̄ thya-
ta ſacerdotis lamina aurea cum nomine dei tetragram-
ton ponebat. **Q**uia vñ caput ecclie. platus tebet babe-
re thyrā bonoꝝ ⁊ excellētē: vbi lamina aurea ſplēdoris
⁊ sapientie: ⁊ vbi insertum ſit nomen bēi p̄ inciſionē timo-
ris ⁊ reverentie. **O**rnat⁹ es inquit auro. Et ſic de qualibet
anima vel p̄fona ſic ornat⁹ dicit illud Ps. Elefant regina
a dectris tuis inuenit deuato: circundata varietate. Et
i. Matth. viij. **O**ra uerū faciem templi coroniſ ſit ecclie.
Predicatorum ſit facies templi vel ecclie poſſunt dīc. **O**ra-
men ergo ornat⁹ sapientie luminose. **S**ecundo dico. q̄ or-
nat⁹ debemus ornat⁹ eloquētū ſerioſe que notaſ in argē-
to ſicut ſupra te Argento appetat. **E**tud autem ornamētū
cum debent habere illi qui ſunt lingua ecclie. sc̄ predicatorum
⁊ ſit laudatoꝝ: qui ſit ornat⁹ ⁊ ordinatoꝝ debent pſet.
re verba ſua Lxx. **D**octrinam ſaluatoris noſtri oī or-
nent in oībus. **T**ercio dico. q̄ nos debemus ornat⁹ orna-
tu contumie p̄cione: qd ostendit cūz dicit. **E**lefant est byſſo.
Per byſſuz. **C**asitas denotat ſicut ſupra in titulo ſuo
dictum eſt. **A**nde Ezech. xvij. **C**inpi te byſſo. calciaui te fa-
cinto ⁊ omapi te ornamētū. **E**t illud debet habere virgi-
nes ⁊ pſone regulares. **Q**uia ſicut dicit Hiero. vi. **M**uniaq̄
obliviuſtir virgo ornamētū ſui aut ſpōſa fascie pecto-
rallis ſue. q. **N**ulla virgo. i. nullus homo virginitatē vo-
gens vel tacite vel expreſſe debet obliuſci ornamētū ca-
ſitatis aut pecto ſali fascia charitatis. **S**ed quarto dico
q̄ nos debemus ornat⁹ ornat⁹ apparetie gratiore. i. ora-
nu boneſte couerſationis ⁊ bone. **Q**ue notaſ cuius dicitur
Multis colorib⁹. **C**oloꝝ enī qui immediate obſcūrū viſū
exteriorē puerationem designat que pūmo ⁊ p̄incipali-
ter obſcūrū viſū ſuſpectui alioꝝ. Multis ergo colorib⁹
debemus ornat⁹. i. multis pfectiōnib⁹ ⁊ virtutib⁹ in con-
uerſatione ext̄ coloꝝ Ezech. xvij. **S**uthpſiſt vestimenta
tuſ multicoloria ⁊ veffita eſt cīs. **L**ide ſupra de Coloꝝ
Ande etiam ibidem. **E**lefant te diſcolorib⁹ indui te ſub-
tilib⁹: ⁊ ornat⁹ te ornamētū. **E**t iſto ornat⁹ debet poſſi-
me ornat⁹ derid̄ ⁊ ſacerdotes. **A**diſſos enī ſumme p̄tineſ
habere ornamētū bone ⁊ boneſte couerſationis vi ſunt
alijs in exemplum. **F**igurati in viſū ſimiliter ſponſum ⁊ nu-
ptias expectantibus: que lampades ſuas ornat⁹ ſunt: ⁊ ole-
um in vasis babuerunt. **S**icut dicit Matth. xxv. **E**t de-
notandum q̄ ecclesiastici qui ad nuptias agnū ſunt ſpecia-
liter invitati debent lampadibus. i. claritate bone couerſa-
tionis: ⁊ oleo. **V**nūtura pie compaſſioꝝ eſſe p̄cipue ador-
nati. **I**ta enim ſunt duo ſpinalia ornamētū viroꝝ cc-
lesiasticoꝝ. ſalicet honeſta couerſatio ⁊ misericordia ſu-
compaſſio. **E**t cuiuslibet dicitur illud Ezech. xpij. **S**ed iſſi
in lecho pulceriſimo: ⁊ mensa ornat⁹ eſt ante te. **L**ectus. n.
pulceriſimus eſt virtus boneſtatis. **M**enſa autem ornat⁹

pro nutriendis pauperibus eſt elemosyna pietatis. **S**ic eſ-
t̄ go patet quomodo ſunt quatuor genera donorū ornamē-
torū. **E**t quomodo ornamētū p̄tēt accipit in bono. **S**ed
ad hoc dico. q̄ ornamētū ſuprluitate p̄tēt in malo. **E**t ſic per or-
namētū intelligunt ſuprluitates pamerorū: uti quas tā
viri ⁊ mulieres ſolent bō dle deportare. **E**t iſe ornat⁹ p̄
certo deteſtabilis eſt tripli ratione. videlicet **Q**uia eſt
Superbiſ designatiuſ. **E**t dico designatiuſ ſuper
Luxurie excitatiuſ. **B**ie. **Q**uia ſc̄licet ſupbi ⁊ va-
naliſie occultatiuſ. **N**igroſi ſemper volit. Et eſe
ſuprluite ornat⁹ ⁊ parati. ſimiles pauori qui ſumme tele-
crat in pulchritudine plumarium: ita q̄ caudati in rotanti
erigunt ſe ſuprluitate circumduciſ. **C**amelion etiā
coloris circuſa centum parietum in pelle ſua recipit: ⁊ ad
formam colori omnī ſe covertit. **S**ic vere ſuperbi in pul-
chritudine plume id eſt exterioris apparenſie gloriant ⁊ eſ-
boc ad faciēndū ſaſtum. rotant ⁊ magnificentiā excitan-
tur. **P**re curioſitate em̄ ornat⁹ colorē ſuū ſolent muta-
re: ⁊ quicquid curioſitas ⁊ munitas in alijs vident in ſe
volunt recipere ſe habere. **E**t breuitate de iſto ornat⁹ ſuper-
bie dicit Eſai. viij. **O**mnia te rēgio vnguento: ⁊ multipli-
caſi pigmenta tua. **E**t in p̄. dicitur. **F**ilie eoꝝ composite
circumdate et ſimilitudo templi. **I**lla aut ſunt cotra muſ-
tos modernos ecclesiasticos: qui te bonis ecedere ornat⁹
ſuprluite equos domos ⁊ lectos ſuos. Figurati in arbalia
impiaſtia. q. **P**aralip. xxiij. que de illis q̄ ſanctificata ſu-
erant in domo domini ornat⁹ p̄banum baſal. **E**t quid per
eſe ſe ſit q̄ de bonis ecedere ornat⁹ ſuas concubinas. **C**ui
de Baruch. vi. dicit. **O**r vestimenta deoꝝ ſuō ſuſerunt fa-
cerdotes ⁊ vefiunt ſe ſuſerunt ſe vrores ⁊ filios ſuos. **I**ſte
ergo ornat⁹ eſt designatiuſ ſuperbie. **D**einde dico. q̄
iſte ornat⁹ eſt excitatiuſ luxurie. **E**nde Judith. x. dicit.
q̄ quādo Judith voluit boſofemē decipere. ipſum ſc̄licet
ad luxuriam excitando: ipſa ornat⁹ ſe omnib⁹ ornamētū ſuis:
⁊ ſic decepit ⁊ occidit eum. **C**attus enim quādoq̄ ſilueſtris
id eſt meretricies efficiunt. **N**atim autem in iuba id eſt
in crinib⁹ ⁊ capillis gloriatiſ ſp̄ter quid ſe ſit q̄ ad luxu-
riam excitant. **E**t iſto ornat⁹ dicit Proverbi⁹. viij. vbi
te mala muliere loquens dicit ſic. **E**cce mulier occurrit et
ornat⁹ meretricio garrula ⁊ vagā ſe. **E**t calibus aīt mu-
licrib⁹ ſic impudicē ornat⁹ dicit Hieronym⁹. **S**i vñ in-
quis vel mulier ſe ornat⁹ ſe: ⁊ vultus boſiniū ad ſe p̄curia-
uerit. etiam ſi nullum inde ſequat ſuſum: iudicat tamē
meret eternū. **E**lenēnū enim obtulit datō q̄ qui bibet
no adiſſet. **E**t adiſſe q̄ talis impudicē ornat⁹ ſignū eſt
luxurie maniſtu. **C**inum enim vendendū ſe equus ven-
dendus ſolet eten⁹ aliquo ſiglio ſignificari ut vendēdus
eſſe noſcat. Illi etiam q̄ merces ſuas volunt vendere ſolet
eas parare eten⁹ ⁊ ornat⁹. **O**rnamētū ergo talis ſignū
ſit q̄ ei q̄ emere eas voluerit vendende ſunt. **T**ales au-
tem qui ſic ſe ornat⁹ ſe ſunt: quia ſe ſit q̄ vnde cre-
dunt ſe eſſe formoſioꝝ ſunt apud deum ⁊ homines vilo-
res. **A**nde dicit Innocentius lib. de vilitate conditionis
humanae. **E**blit vt alter⁹ coloꝝ mirabilis ſit nature. **Q**uid
enī van⁹ q̄ critē pectere: cesariem tingere ſacramen-
tū genas pducere. **C**lara enim grātia eſt pulchritudo: et
omis caro ſenu. **P**atet ergo q̄ iſte ornat⁹ eſt excitatiuſ lu-
xurie. **N**on dico q̄ iſte ornat⁹ eſt occulatiuſ malicie.
Sepe enī ſit q̄ ſub ornat⁹ boneſte couerſationis occulati-
e p̄oculatio malicie ſue falſe intentionis. **I**lli enī ſunt ſic ſeretū
q̄ pānis auricis ext̄ ſolet ornat⁹. mortuo in cadavere
int̄ ſolet ſeplēt. **Q**uia q̄ uis iſti ſunt errant⁹ ornat⁹ dan-
nis ſuē pāmentis bone couerſationis: int̄ ſuē ſeplēt ſunt
cadavere peccati ⁊ p̄auē intentionis Matth. xxiij. **T**e vob
yoſte: q̄ edificatis ſeplēt ſuſtis monumenta. **I**lli
aut ouis ſic ſtudent in ornat⁹ ſuſtis etiā ſuſtis couerſationis
ſuſtis ſunt: o. ſculptorio apud recte iudicantes indigentes
no reputant: ſed ſalliorib⁹ ſep̄lēt ext̄imant. **E**n dicit Aug.
de virg. lib. i. Neglect⁹ decor plus placet: ⁊ hoc ipm quoq;
p. 4

Osculum

nos non ornamus ornatua ē. Et certe talis ypocriticus ornatus parū durat: quia dyabolus totū imp̄orat. Figuratus in Antiochē de quo dicit. i. Macha. i. Qz abstatuit ornamenti aureum quod erat in facie templi. Sic ergo pat̄ quomodo triplex inuenit malus ornatua. Et breuerer omnis ornatua est malus: qui non sit vel rōne necessitat̄: vel ratione honestatis. Lictum em̄ est honeste: t̄ nō superflue se ornare: sicut de sara exemplificat. i. P̄c. iiij. vbi dicitur. Qz sancte mulieres sperantes in deo ornabant se subditē p̄p̄is viris. Ad quod facit qd̄ dicit Ambrosius. i. te offi cip̄. Non sit iniquit̄ dec̄ corporis affectus nec vestibus intentibus adornatus: nisi deit̄ necessitat̄ vel honestati: nil accedat pulchritudini vel nitore. Nec igitur de ornatu anime virtuoso: et de ornatu corporis superfluo et viciose: nec nō te ornatu honestat̄ necessario et gratiose dicta sufficiat.

O R U S . I I . Cum ortus sit locus in quo berber ar bōḡ orantes et domestice plantant̄ notare possum⁹ q̄ in scriptura inuenit̄ multiplex ortus. l. Ortus interior. Panis est ortus conscientie interius. Ortus exterior. latitantis. Secundus est ortus religio. Ortus superior. nis et ecclēsie exterius militantis. Tercius est ortus celestis patrie superius triumphantis. Primo ergo dicamus aliquid de orto interiori: et dicamus q̄ sicut ortus debet Aquis rigari. Herbis plantari. Mūris vallari. Heri bono exponi. vel vento cogruo persiliari. Sic sp̄nialiter dico. q̄ ortus conscientie debet esse rigatus q̄ gratiam et devotionem: et per lacrymarū irrigationem et huncitationē Esaie. lviiij. Erit anima eorum quasi ortus irriguus cuius nō deficit aqua. Item debet herbis id est doctrinis et documentis inseri et plantari per scientie studium et lectionem Ecclē. iiij. Feci ortos et posteria: et coseui ea cuncti generis arboribus. Item debet claudi et mūris vallari per prudentiam et discretionem Lan. iiiij. Ortus conclusus: fons signatus. Item vento sp̄ssanci persiliari per interiorei inspirationem Lan. iiiij. Tēni austere: persila ortu meū: et fluant aromata ipsius. Secundo dicamus aliquid de orto exteriori. sc̄ de ecclēsie vel religionis etiā de sacra scriptura. Et dicamus q̄ sicut ortus corporis soler et causa spaciandi a bonis personis visitari. Solet insuper ortus audiūs modulantibus iocundari. Ortus soler etiam fontib⁹ et fluminibus bimectari. Ortus nibilominus soler fructibus atq̄ floribus secundari. Ortus etiam soler mundo et caute seruari ut a porci et animalib⁹ valeat preseruari. Sic vere dico q̄ ortus religionis ecclēsie et scripture a deo et ab angelis sp̄nialiter visitat Lan. v. Veniat dilect. me. in ortu suū. Item in isto orto aues. i. viri contemplati et sp̄iales deum laudando modulant Lan. viij. Que habitas in ortis: amici osculat te. Item iste ortus lachrymā fontibus et scientiarū fluminib⁹ irrigat Lan. iiiij. Fons ortorū purissimum. Item iste ortus fructib⁹ bonorum operū et floribus bone puerationis decorat Lan. v. Veni in ortum meum soror mea sponsa. messui mirrham mesum cum aromatibus meis. Itz iste ortus per diligentiam datur: per correctionē purgat. p̄ priam colitur et per castitatem mundū seruat: vt sic a bestijs. i. a demonib⁹ et a vicis defendat: et se soli deo seruet et custodiat Lan. iiiij. Ortus conclusus soror mea sponsa. i. religio vel ecclēsia. Ortus conclusus fons signatus. Tertio de orto superiori possum⁹ dicere q̄ iste ortus Continet aromata omnis suavitatis. Continet flumina omnis prosperitatis. Continet delicias omnis felicitatis. De aromatib⁹ suavitatis dicit de quolibet beato. Dilectus meus descendit in ortum suum ad areolam aromatū. vt paschalē in ortis et lilia colligat Lan. vi. De fluminib⁹ p̄spēratitatis dicit Numeri. xxvij. Ospulca tabernacula iacob: taliq̄ valles nemorose: et orti iuxta flumina irrigui. De deliciis vero felicitatis dicit Esaie. ls. Ponit de seruum eius quasi delicias: et solitudinem quasi ortum domini. Si vero per ortū vis intelligere virginem gloriosam potes dicere q̄ ista fuit Orus clavis per castitatem. Mūdus per puritatem. Fecundus per gratiarū omnium virtutem. Speciosus per bonorum exemplorum gratiositatem. De ista em̄ dicit Ezech. xxxvi. Illa terra inculta facta est quasi ortus voluntatis. Concordia sicut supra. Sed adhuc si per ortum vis intelligere statum p̄spēratitatis inū-

dane potes dicere q̄ iste est ortus In quo dyabolos colligit olera peccator. In quo chalchus relinquit a cetero discipulorum. In quo ip̄s afficit multitudine tormentorum. In quo adorat et colit multitudine sp̄nialium ydolorum. De orto olerum babes. iiij. Regum. xxj. vbi achab rex pessimus nam both occidit et vineam suam in ortum olerum consumauit. Quia pro certo dyabolos qui est rex super omnes filios superbie vineam domini sabaot p̄ posse suo destruit: ipsam q̄ in ortum olerum peccator puerit. De orto vero vbi dominus a discipulis derelinquit babes Job. xvij. vbi dicitur. Qz in orto ip̄s captus est et in orto a discipulis derelictus. Ad denotandum q̄ illi faciliter xp̄um derunt: qui in orto mundi deliciarū vivunt. De orto vero vbi ip̄s crucifixus dicitur Job. xxix. Erat autem in loco vbi crucifixus est ortus et. Quia pro certo illi qui in ortu deliciarū vivunt dominus per peccatum iterum crucifigunt. De orto vero vbi ydola adorabantur babes Esaie. i. vbi ydolatria dicitur. Erubescit super ortis quos elegant. Ad denotandum q̄ illi qui in orto deliciarum volunt vivere. solent ydola id est vicia adorare. Sufficiat.

Osculari. Osculum. Quis osculari. id est sit qd̄ os or cumulari: possumus dicere q̄ cū osculat sit in uero ad denotandum amore cordis et feruore. Amor vero q̄ est verus et virtuosus. qnq; falsus et pditiosus. qnq; carnalis et voluptuosus. Et p̄ triplex osculat inueniri. vici osculum charitatis. Primo dico q̄ in scriptura in osculum charitatis. vici osculum charitatis. Et osculum voluntatis. hoc est illud osculat. i. ille annos et illud vinculum quo deus osculatus fuit humanū genitū carnem assumento: et se ei intime approximando et vicē quando scilicet misericordia et veritas obutauerunt subiectiustitia et pac osculare sunt. Quod quidem osculat summe desiderabat humana natura Lan. viij. vbi ante ch:isti aduentum dicebat. Quis mihi dē te fratrem meum. sūge tem vbera matris mee: vt inteniam te solum foris: et de osculat te: et iam nemo me despiciat. Fons em̄. Lettra paradiū. i. inferius in mundo cupiebat dei filium inuenire: et eum osculari et sibi se vnire: vt sic sine respectu possee secum perpetuo conuenire. Ita q̄ etiam ipse dei filius figurari potuit in narcissō qui imaginem suam tantum dicit. q̄ eam in fonte respiciendo et osculando submersus fuit. Quia reuera dei filius imaginem suam id est hominem ad imaginem eius factum. in fonte vteri virginis osculat est carnem. scilicet sumendo ita q̄ pre nimia charitate mortem incurrit se ppter hominem crucifixi permittendo. Unus de Gen. xij. vij. Accedit et osculatus est cum. Istud etiam osculum charitatis potest significare illud amoris vinculum quod nobis deus facit. quando per charitatem et gratiam se nobis intimeat coniungit. Imago em̄ in speculo vel in aqua talis est nature. q̄ si te elongaueris elongabit. si autē te sibi appropinquauerit appropinquabit se tibi etiam usq; ad osculum. Sic vere deus elongabit ab illis qui per peccatum ab eo se elongant. Quia longe est dominus ab impiis Proverbi. xv. Illis autē qui per penitentiam sibi appropinquant soler appropinquare: et usq; ad osculum. i. usq; ad perfecte charitatis vinculum cū per gratias copulari. La le osculum petit deus a nobis dicens Gen. xxiij. Accede ad me et da mihi osculum fili mi. Ipse etiam nos osculat nos ad indulgentiam recipiendo. nobis gratiam cōcedet. do et coferendo: et nos in glorias introducendo. Dico nos recipiendo ad indulgentiam: quia sicut dicit Lu. xv. Pater misericors cecidit super collum filii prodigi reuertens et osculatus est eū. Dico etiam vobis gratia cōcidet: et sic osculat et regi dauid seni bersellai. ii. Reg. xij. Osculat est rex bersellai et benedicit ei. Dico insuper q̄ deus osculatur nos in celestem gloriam introducendo. sicut de labante dicit Gen. xxiij. q̄ audiens iacob sororis sue filium aduenisse. ruens in oscula duxit eum in domum suam. Item adhuc dico q̄ istud osculum charitatis potest significare illud p̄cordie vel amicitiæ vinculum qd̄ est etiā in bonos: qz. s. viri iusti solēt se sp̄nali osculari: et p̄ charitatem amore alter alteri colligari. Sicut de dauid zion atba dī. j. Reg. rr. q̄ osculantes alterū fleuerū p̄cer. dauid autē ampli. De tho-

vis etiam dicitur Tho. vii. q̄ raguel cum lacrymis osculatus est eum. Sic ergo patet q̄ in scriptura iuuenit osculum caritatis. Scđo dico q̄ in scriptura iuuenit osculum falsitatis. et istud certe est osculum demonis deceptoris mundi defraudatoris. dominis pditoris. Dyabolus enim osculatur homines ipsos decipiendo. Figuratus in iō ab qui tenens meū amasse quasi osculans eum. et sic quā si osculando occidit eum. sicut dicitur iō. Reguz. ii. Quia nō dyabolus primo fuit osculari hominem eidem inundi p̄sp̄ra conferendo. ip̄m tamen tandem pditiose occidit vitam et p̄sp̄ritum subtrahendo. et ip̄m mortis eternae facilius feriendo. Et talis osculum dicit Proverbi. xxvii. Meliora sunt vulnera et diligenter q̄ fraudulenta oscula odiuntur. Mundus etiam osculatur adulando et alliendo. sicut de mundanis amicis dicit Eccl. xxi. Postq̄ accipiunt osculanter manus dantis et in p̄missionibus humiliant vocem suam. quia sc̄ tales non osculanter nec applaudunt ppter veram amicos charitatem. sed solum ppter p̄p̄ luci utilitatem. Sicut de absalon dicit. iō. Reguz. xv. q̄ ip̄se omnes illos qui veniebant ad curiam patris sui dauid osculabatur ut ab eis in regem p̄moueret. Proditore vero osculat amorem fingendo et simulando. sicut de iuda dicit q̄ ip̄se dixit iudeis Matth. xxvi. Quaecumq; osculatius fuero ip̄se est tenete eum. Quia p̄certo pditores sub specie amicis non cessant osculari et applaudere. ut hominem possint decipere. et secrēta sua iuvestigare et ipsa alijs reuendare. Sicut dixit p̄s iuda osculo filium dominis tradidit. Istud est osculum falsitatis. Tercio dico q̄ iuuenit osculum voluptatis. et istud est osculum luxuriorum qui more canū non cessant osculari. et exinde ad carnis voluptatem et inimicidiam inclinari et excitari. Unde te mala muliere et de falso iuuenie dicit Prover. vii. Ap̄p̄hensem desculabat iuuenem. et proaci vultu blanditur dicens. Et sequitur. q̄ iuuenis statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam. et nefat q̄ ad vincula stulit trahat. Sic ergo p̄s quod triplex est osculum. sc̄ charitas et amicis. falsitas et fraudulētē. voluptas et iniudicētē.

O S. OSORIS. Mota q̄ os sc̄dū diuersa officia habet plures virtutes in aia designare. Q̄is enim officia sunt quattuor sc̄ Libos recipere et masticare ad corporis nutritionē. Herem seu sp̄m attrahere ad cordialis caloris refrigerationem. Herba formare ad animi manifestationem. Sup̄fluitates corporis vomēdo encre ad corporis liberationem. Scđom ergo istas p̄rietates possim⁹ notare q̄ os s̄m bonum significatum signat multipliciter in scriptura. Signat enim virtutem discretionis. Signat dico virtutem discretionis. qz affectionis. sc̄ sicut os omnes cibos recipit. p̄s q̄ locutionis. masticat atq; terit et inter ciborum sa- porem discernit. quod bonum est ad ventrem transmittit. quod malum est rejicit et expellit. Sic ne virtus discretionis et cogitationis cibos exteriorum rerum debet masticare. discutere. et discernere. et anteq; ad ventrem affectiois trāscant. utrum bona vel mala sint debet caute discernere et videre. Hona autem debet in eis in corde et affectione recipere. et pro nutrimento sp̄uali anime retinere. mala vero debet rejicare. et ne aie nocumentum inferat refutare. Quia sicut dicit Prover. xxi. Qui custodit os suum custodit ab angustiis aiam suam. Item os signat vtutem affectio- nis. Sicut enim os attrahit sp̄m et aerem ex quo cordis calor temp̄. et cum ore etiam vermes se solent trahere et in anterius se mouere. Sic cor et affectio sp̄m sc̄m per de- uotionem attrahit qui calores tentationum refrigerat atq; tollit. Cum ore etiam affectiois bono per bona desideria trahatur. et ad partem anterioriem bonorum eternorum co- tinue cōmouet. p̄s. Os meū aperui et attraxi sp̄m. q̄ mā- data tu et desiderabā. Scđo dico q̄ os signat vtutem locu- tionis. Et sic dico q̄ istud os os esse aperatum. et debet esse clausum. Aperatum dico. videlicet Ad. Dñm collaudandum. Dñpulo fidicandum. Decata confitendum. Discolos arguendum. Dñm exorandum. Dñm collaudandum. Dico q̄ istud os debet esse aper- tum ad collaudandā dei maiestate. p̄s. Ex ore infantū et laetitiae p̄ficiſti laudē. Et alibi. Immisit in os meū canticum

nouum carmen deo h̄ro. Itē ad pdicandū oēm veritateō. Dicere. Ecce tē d̄ba m̄ca in ore tuo. Et in ps. Os meū loquet sapiam. et meditatio cordis mei prudentia. Itē ad p̄fitendum culpe grauitate. Job. vii. Nō parca inq̄t or meo loquar in tribulatione sp̄is mei. cofabulabor in amaritudine aie m̄rie ad Rōma. Et d̄c aut̄ confessio s̄c ad salutē. Item ad arguendū mox prauitatem Job. xxiv. Ponam cō- ram eo iudicium et os meū replēbo increpanōib;. Figu- ra in asina balaam Num. xxii. Cuius dñs os aperuit. et balaam in ḡm suū rep̄bendit. vt sic dicat q̄libet n̄m illud Eccl. xlii. Posuit os meū dñs q̄si gladiū acutū. Et z̄ sic si- guret in illo filio bois q̄ in ore suo babebat gladiū bis acutū Apoc. xix. Adverte t̄ et multi sunt similes lampēde q̄ solo ore est os ea et dura. toto autē corp̄e mollis et arnea. Ps̄itacū etiā in solo ore b̄z potentia et vtutē. Quia reu- ra. si solū potētes sunt in oībis et n̄ibil in ope Apo. x. Po- tefas equoz in ore ip̄sorū. Itē ad p̄fēcāndū dei pietatem. Enī in ps. Ad ip̄m ore meo clamavi. et exultauī sub lingua mea. Et p̄cdoloz multi sunt bodie qui tali ore videntur carerē. qz sc̄ nesciūt loqui. nec pdicāndō nec p̄fitendo. nec deū laudando. nec p̄mū arguedo. Similes quibusdam monstros ethiopic. que ore dicunt carere. et solo odore vi- uere. et q̄uis alias forma bunianā habeat. vocē t̄ dicunt penitus nō habere. Sic isti q̄tū ad v̄sum recte locutionis et discretionis ore carent. et a pronunciatione humane vocis si- lent p̄p̄to atq; tacet. ps. Os habet t̄ nō loquent̄ et. Nō sic ergo sed bameamus mō p̄dicto os aperiū. De ore au- tenti inquit p̄ ip̄m sup̄fluitates viciōz euomunt dic sicut prime. s. dñi ibi. Item ad p̄fitendum culpe grauitate et. Sic ergo pat̄z quo os q̄drupliciter sumis in bono. Itē illud os debet esse clausum. qz sc̄ vir iustus debet loco et t̄p̄ claudere os suum sc̄ per silentū taciturnitatem. et per prudentis consilii maturitatem. Ita claudebat illud ille q̄ dicebat in psal. Posui ori meo custodiam cū cōsisteret pec- cator aduersum me. Homo em̄ inter omnia aialia respectus corporis sui valde b̄z os modicū. Ad denotandū q̄ illi q̄ sūt boies. i. p̄sonē rōiales. bñt habere os strictū et clausū q̄tū ad ratū et inodestū v̄sum verbōz. Buxta illud Eccl. xxviii. Verbis tuis facio statuē et oū tuo facito ostia. Nō appa- ret in ore qd̄ duos b̄z circuitus seu mūros. labia sc̄at de- test. Ad denotandū q̄ ci difficultate et delibera maturi- tate loqui debemus. qn̄ verba nostra p̄ tot portas transitu- ra esse videmus. Et ideo d̄ Eccl. xxi. In ore fatuoz cor il- lorū et in corde sapientium os illorū. Sic ergo pat̄z quo os claudit in bono. Sed adhuc dico q̄ os signat q̄nq; in malo. et sic p̄p̄t̄ os intelligi omne genus male locutionis. Aialia em̄ mordacia et rapacia solēt brevē mīto maiora. ora- tiationia et aialia mitiora sicut pat̄z de leonib;. v̄s. cani- bus. atq; cattis. respectu boim oūt atq; boum. Quia pro- certo illi qui sunt in mīdo isto bestie rapaces et mordaces id ē p̄tōres nocētes et siluestres. solēt p̄culdubio habere p̄e ceteris ora maiora. et ad inaniter loquendū p̄mptiora et ampliora. ps. Dilatauerunt super me os suum sicut leo rapiens et rugiens. Quia sicut dicit Prover. xv. Os impi- oum redundat malis. Et nota q̄ mali habet os magnūm p̄ncipalē ad multa v̄c̄z Ad. Primo ē dico q̄ male fallendum p̄ deceptionem. bñt os ad fallendum p̄ de- Mordendū p̄ detractionē. ceptōz et isti se pditores Lambendū p̄ adulacionem. et hypocrite. q̄vnū habet Jurandū p̄ blasphemationē. in ore. et aliud i corde. et clamandū per iniuriationē. q̄b; d̄ in ps. Qz ore suo factandū p̄ inanē gloriationē. bñdicebat. et corde suo Mentiendū p̄ falsaz locutionē. maledicebat. Isti poti- simē s̄ mīti in curia p̄ncipū et magnatū q̄ sp̄e boni sp̄ so- let falsa p̄silia machinari. Siles cani rabido q̄ sp̄ gestat os aptū. et sp̄ saluā effūdityenosa. Quia. s. mali p̄siliari et boies falsi sp̄ bñt os aptū et p̄mptū ad d̄ba venenosa. i. p̄ iudicium libitorū emitenda. Et ad p̄p̄ua et venenosa p̄silia suggesta. de q̄bus d̄ in ps. Os tuū abūdavit malicia. et ligua tua p̄cīnabat tolos. Et Proverb. xij. Simulatoř ore decipit amicū suū. et ducit eū p̄ viā nō bonam. Scđo dico q̄ mali habet os ad mordendū per detractionē siles to- tute marine. q̄ s̄m Pli. plus b̄z os magnū et durū q̄ quod cūq; aliud aial. Duros em̄ lapides solet frangere et ons

OS OSSIS

sortierunt sacerare. Similes etiam manticoe cuius os horibile tres ordines dentium dicitur. in ore gestare. quibus dicunt homines devorare. Similes insup serpenti qui dicitur pster qui est Iis. et lucanum patulo ore semper intercedit. venenorum continue diffundens membrum quod mordet inficit et corrumpt. Quia proculdubio os detractorum valde est horibile atque durum. et ad inuenientandum et diffamandum semper est patulum et apertum. ps. Os peccatoris et doloris super me apertum est. et sermonibus oculi circumdecederat me et erga haereticos me gratia. Illi enim os habent ita durum quod nullus est ita virtuosus et fortis quam ad dentes sue detractionis veniens confringatur. et quin per mortis sue tractionis per infectionem famam corrumpat. Id est enim os teste p. Maledictione et amaritudine plenum est. sub lingua eorum labor et dolor. Tres enim ordines dentium in ore eorum homines isti discuntur habere in genito scilicet suis verbis detractorum solent. Via genera personarum scilicet Superiorum. Pares. et Inferiorum. detractorum. devorare. Figurati in illa bestia Dan. vii. Que habebat tres ordines dentium in ore que dicebant ei. Surge comedere carnes plures. Illud est os gladii quo sit totiens menio in scriptura Ioseph. vi. Interfecerunt in ore gladii omnia. Lingua enim detractorum gladius est acutus. Quia ictus sicut gladius scindit et lacerat quicquid tangit. Sic os detractorum bonos mordet. et devorat et corrodit. Unde de docebat ydu meo. dicitur. Reg. xxii. Et nobis ciuitatem sacerdotum percussit in ore gladii. Tercio dico quod mali habent os ad lambendum per adulacionem. Os enim de sua natura suave est. leue et labiis molibus et teneris circuiseptum. Sic isti habent os leue et suave per adulacionem et molliciem verborum. et circuiseptum per fraudem et deceptionem. Similes fanguis que in ore portat fistulam qua sanguines attrahit in sugendo. Quia scilicet tales cum fistula verborum dulcior. attrahunt et acquirunt sibi sanguinem id est tripalem substantiam aliorum. De quibus possent dicere ipsorum auditores illud Esai. xxix. Populus iste in ore suo appropinquauit. Et in p. dicit. Postea in ore suo complacendum est. Tale os etiam habet male mulieres. que scilicet sunt similes illi serpentum qui dicit seps qui solet hominis et carnem et ossa licet facere et in nubilum redigere et consumere. Similes etiam sunt pisces qui dicitur fasten. In cuius ore aqua maris dulcescit. ita quod alios pisces ad sui oris dulcedinem attrahit et occidit. sicut dicit Iorat. Sic vere mala mulier vobis oris sui solet homines liquefacere. effusare et enervare. et sua atractante dulcedinem per mala desideria occidere et per luxurie opera devorare Proverbiorum. xxx. Falsa psestia os alienae. Unde Job. xl. dicitur. In medium omnis ipsius quis intrabit. Sequitur. De ore ipsius lampades procedunt. Illi ergo habent os ad lambendum per adulacionem. Quarto dico quod mali habent os ad iurandum per blasphemationem. contra illud Eccl. xxii. Jurationi non assuerat os tuum. Et isti sunt illi qui non cessant anathematizare. blasphemare et iurare. et contra deum verba ne pharia. palpare. De quibus dicit in psal. Posuerunt in celum os suum et lingua eorum transiit in terra. Et isti figurantur in illa terribili bestia Apocal. xiii. De qua dicit. quod datum est ei os loquens magna. et aperuit os suum in blasphemias contra deum. Quinto dico quod mali habent os ad clamandum et iniuriandum. et isti sunt potissimum iracundi. qui ex ore suo non cessant verba iniuriosa. emittere et totam circucentem patriam conturbare. Figurati Epol. calip. xiiij. in bestia illa que ascendit de abysso que habebat os sicut os leonis tc. quia ictus tales iniuriosi et iracundi solent ore suo alios conturbare. sicut leo solet ore suo bestias devorare Job. xl. Flama de ore eius egreditur. Unde Prover. xvii. Os eius iuratio provocat os stulti contraria. tio eius. Serto dico quod mali habent os apertum ad iactandum per innam glorificationem. p. Os eorum locutus est superbiam. Figurati scilicet Dan. vii. in quodam cornu modo dico de quo dicitur. quod habebat os loquens grandia. Quia procerum illi qui sunt inter ceteros magis modici per virutum tenuitatem. consueverunt magis loqui grandia per facitatem et superbie vanitatem Proverb. xvij. Qui exaltat os suum querit ruinam. Et Matt. xij. Ex abundatia

cordis os loquitur. Septimo hoc dico quod quidam habent os ad mentiendum per vanam locutionem. De quibus dicitur Sap. j. Os quod mentitur occidit animam. Tales autem sunt illi qui multis verbis solent uti. difficile est enim quin cadant in stultiloquio vel mendacio. Unde de talibus dicitur Eccl. ix. Ex ore satui reprobatur parabola. eo quod non dicit eam in tempore suo. Et Eccl. xxiij. In ore satui verba in enarrabilia. Ideo bene docet Eccl. xxiiij. Indisciplinata loquela non assuerat os tuum. multi enim casus in ea sunt. Quod tamen est contra multos qui ita assueti sunt ad iurandum et mentiendum quod vie possunt aliquiliter abstinerre. Et sic ergo patet quomodo peccator os septempliciter variatur in malo. Hec igitur de ore sufficiat. Vide. S. de loqui de labiis. de lingua tc.

OS. OSSIS. Cum ossa sint in corpore partes solidi. osses et ad sustentationem fluxibilium carnium aptiores. inde est quod per ossa possunt intelligi illi qui ratione status et gradus in corpore ecclesie habent subditos et fragiles sustinere. sicut sunt iudices. principes. magnates. pietati religiosi. clerici. et alii qui inter alios debent esse virtuosi et perfecti sine boni suerint sine malo. Dicamus ergo quod ossa possunt significare in bono et in malo. In bono significant viros virtuosos et perfectos. In malo vero significant viros viciousos et infectos. Dico ergo quod per ossa significantur homines perfecti et virtuosi. et maxime ecclesiasticci et prelati. quia scilicet isti in corpore ecclesie gerunt officium ossium. alios scilicet souendo et sustinendo et in bono non deficit adiuvando Roma. xv. Debemus autem nos firmiores imbecillitatem infirmorum sustinere. Et sic possimus christi dicere illud. Paral. xj. Os tuum sunus et caro tua. Ubi adverte quod vires perfecti possunt dici ossa. Sic enim ossa.

Sic proceri vires perfecti debent firmissime fundari per carne exterius vestiuntur. stantie fortitudinem. Medulla interius imbuuntur. Os. Fortissime ligari per concordie firmitudinem. Sumus. Exterius velari per modestie mititudinem. Caro. Interius rigari per densitatem plenitudinem. Uta. Quia proceri charissimi ad viros ecclasiasticos pertinet quod habeant principaliter ista quatuor. videlicet

Dico ictus constantie stabilitatem. Os tuum inquit. tur primo. Concordie charitatem. Sumus inquit. quod in ossibus eccl. Modestie carnitatem. Caro inquit. Elementie medullitatem. Uta inquit. sic debet esse constantie fortitudine. Et hoc etiam datur intelligi cum dicit. Os. Quia scilicet ossa de sua natura sunt alba. arida. tristis. sibilia. dura. et inde est quod faciliter non corrumperunt. nec aqua mollirent. nec igne essent flectentes aut dissolventur. immo quis in medio carnium sanguinum et humorum habeat locum suum. nunquam tamen propter hoc destruuntur. Sic vires sunt in corpore ecclesie. et maxime religiosi. ecclasiastici et plati debet esse albi per ptenitiam. aridi per abstinentiam. insensibiles per patientiam. fortes per fortitatem. Infirmos enim debet sustinere. bona debet fortiter facere. et mala fortiter tolerare. et nunquam corrumperi vel deficere. nec igne aduersitatis. nec aqua per se peritatis a bono inimicari. vel deficere. sed in bono perseveranter et iugiter permanere. Os inquit. Et si sic fecerimus. Christus de libet nomen dicere poterit illud Gen. ii. Hoc nunc os de ossibus meis et caro de carne mea. Unde etiam de ista durabili ossia spuma ossitatis potest dici illud Eccl. xij. Os ille. lius non prangeris. Quod tamen est pro multis qui per avariciam comburunt. per inuidiam corrumperunt. per tristiciam stercent. Comburunt dico per avariciam. iij. Reg. xiiij. Tantum ossa de sepulcris et comburunt ea sup altare. Quia hodie ossa sepulcroz. i. religiosi. et ossa altarium. i. secerdotes et clerici. et dyabolo comburunt per avariciam Job. xx. Ossa mea aruerunt per cauitem. Item corrumperunt per inuidiam. quod sicut de Prover. xiiij. Nutredo ossium inuidiam. Item coeterunt per tristiciam et iracundiam. p. Quasi leo sic traxit ostium ossa mea. Non sic charissimi. sed sit us nobis ossitatis fortitudo. Os inquietum. Seco dico quod in nobis dicitur concordie fortitudo. Quod ostendit cum dicit. Sumus. Sumus enim denotat multitudinem aggregata. Quia sicut multa ossa in corpore ag-

Gregant̄ ita etiam q̄ ossa quasi in omni membro plura si-
mul & duplicata innenunt̄. ista insup ossa nervis et tena-
culis inuicem coniunguntur. Sic viri pfecti in ecclesia de-
bent simili esse per cordia & unitatem. et debent inuicem
coniungi & ligari per veram amiciam et charitatem. Et
sic dicat ecclesia illud Job. x. Pelle & carnis vesti me
omnibus & nervis cōpedit̄ me. Ut sic de charitate & concor-
dia talium ossium dicit illud Ezech. xxvii. Accesserūt os-
sa & ossa vñitq̄ ad iuncturā suā. Entra in. Reg. xiiii. vñ
Domine ossa mea iuxta ossa viri dei. Quod est p̄ multos q̄
p̄culdubio nō sunt ossa plauta per concordia & charitatem.
sed magis ossa disiuncta per odium. divisionem & p̄trarie-
tatem. De quid dicit Ezech. vi. Dispergam ossa vñtra circa
aras vestras. Non sic sed sic in nobis p̄cordie vñciuitudo.
Sumus inquit. Ut sic nobis dicat dñs illud. ii. Reg. xiiii.
Os meū & caro mea vos. Et nos dicamus illud. ii. Reg. v.
Ecce os tuū & caro tua sum⁹ nos. Tercio dico q̄ in nobis
vñ esse modestie mititudo. qđ notaç̄ cū dī. Caro. q̄ sicut vi-
demus q̄ ossum duriciā in omni parte corporis semp̄ est car-
nis mollicie copta. Sic vir pfectus q̄ uis in se sit q̄nq̄ du-
rus. solidus. rigidus. & seuerus exterius. m̄ in cooptura id
est in apparentia sc̄z in verbis & in modis semp̄ vñ habere
carnē q̄ naturaliter est mollius. & modicē & benignitas te-
neritudinē & dulcorē. Ut sic possit dicere ecclesia. Adhuc
os meū carnū mee. Q̄ uis hodie p̄culdubio de multis pos-
sit dici illud Job. xix. Dali mee consumptis carnis ad-
huc os meū. Quia vere hodie ossa eccl̄esi sc̄z eccl̄esiastici
mali nō adberent carnis exterioris benignitatis. Et utra-
q̄ pellibus foderaturū. vel subducturaz & carnalis vo-
luptatis. Et pellibus q̄ inflata facit sonū. & turgedini su-
perbie arrogantię & vanitatis. Nō sic ergo. sed sit in nobis
modestie mititudo tē. Quarto p̄ dico q̄ in nobis debet
esse denuo plenitudo. & hoc ostendit cū dicit. Tuua. Os-
sa em̄ non seruant sibi solum sed etiam alijs membris. quia
sc̄z oia alia membra babēt sustinere. ita q̄ ossa magis pro-
prie possunt dici esse aliorum q̄s sua. In quo notaç̄ virtus
dementie. que alios souet. sustinet. & supporat. Vir enim
pius non qđ suum est querit sed qđ alterius. Unde apie
vir p̄ius non est sūns immo tuus. q̄ sc̄z in bonis tuis vel
aliorū soleret gaudere. & in malis aliorū dolere. Entra. lxvij.
dicit. Ossia vñtra q̄si herba germinabūt. Ossia em̄ interi⁹
sunt naturaliter plena medulla. que sc̄z ipsoz siccitatē tem-
perat. & eorū subam nutrit pariter & būnecat. Sic vere in
ossibus spiritualibus. i. in personis eccl̄esiasticis & perfectis
debet semp̄ esse & abūdere medulla pietatis interioris. que
ipsoz vñrū irrigatur. Quod est cōtra multos qui p̄ecto non sunt medullis ple-
na per pietatem. sed p̄otius sunt ossa dura. siccā & arida p̄ in-
copassionis duriciā & siccitatē. De quo in ps. Ossia mea
sicut cremū aruerūt. Nō sic ergo charissimi sed sum⁹ Ossia
Medulloſa per pietatē. stantie firmitatē. Et sic patet
Carnosa per benignitatē. quō ossa signant viros p̄fē-
Meruosa p̄ charitatem. ccios & virtuosos. Sed ad-
huc sicut ossa q̄ con-
ducit p̄cto ossa possunt signi-
ficare viros infectos & viciſos. I. p̄ctores & maxime illos
q̄ in corpe dyaboli locū obtinēt p̄ncipale. maiores. s. & po-
tētes sive dotētores. Nota q̄ p̄ctores dicunt̄ Ossia p̄p̄
Duram soliditatem. Quia p̄culdubio p̄ctores ba-
bēt soliditatē obſtinatioñis. Et a-
cuitatē impfectionis. Ariditatem
Inccitatem. indeuotionis. Carnitatem de-
lectationis. Insensibilitatem in-
discretioñis. Clamorositas in-
famie & murmuratioñis. Dico ergo q̄ peccatores sunt os-
sa solida p̄ obſtinatioñem. Quia sc̄z sicut ossa p̄ter
sui soliditatem et duriciā non facile penetrantur. sic nec
peccatores propter duriciā sue obſtinante voluntatis nō
facile ad venientiam convertuntur. Eccl̄odi. xiiii. nec os ipſi
us confringetis. Et sicut videntur q̄ ossa nec aqua molli-
tantur. nec igne dissoluuntur. sicut faciunt cornu & vngues
sic peccatores obſtinati aque dulcis monitionis non pos-
sunt molliri. nec igne asperre correctionis dissoluti. Et ideo
proprie peccatores dicuntur ossa sepnita. quia sc̄z sicut in se

pulcro male consuetudinis sunt inhumata. Josue. xxiij.
Ossia iosephi que rulerant de egypto sepelierunt in sychem.
Item isti sunt ossa vacua per imperfectionem. Ossia enim
interius concava sunt communiter et vacua pro maiori pā-
te. medulla enim que ibi est non solet concavatatem reple-
re. ad tenacandum q̄ ossi peccatores vacui sunt omni bo-
no Job. xxviii. Ossia que tecra fuerant nudabuntur. Item
isti sunt ossa arida per indeuotionem. Quia sicut ossa na-
turaliter arida sunt & partim habent de humore. Sic pec-
catores sicuti sunt & aridi & humore deuotionis privati. p̄
Ossia mea sicut cremū aruerunt Ezech. xxvij. Ossia arida
audite verbum domini. Et sic videmus q̄ res arida cō-
tō coburitur. Sic isti sicuti aridi. & indeuoti. igne concipi-
scentiarū inflammatur faciliter. Similes ossibus leonis
que ita sunt arida & solidi q̄ ex sui collisione ignem dicun-
tur emittere. Ut sic de istis dicitur illud. iiiij. Regum. xxij.
Occidit sacerdos excelsorum & ambus ossa humana. Item
dico q̄ peccatores sunt ossa carni vicina per carna-
lem dilectionem. Sicut enim ossa ex omni parte carne in-
uoluntur. sic peccatores ex omni parte carne id est car-
nis voluptate teguntur Job. xix. Adhuc os meum carnī
me. Item isti sunt ossa insensibilita per indiscretionem et
per incompassionem. Ossia enim nullam habent virtutem
sensitivam. Corum enim dura substantia non est abilis ad
hoc q̄ delectationem sentiat vel dolorē. Sic vere isti nō
habent sensum discretionis. nec etiam sensum pietatis vel
compassionis. Nihil enim sentiunt de his que pertinet ad
salutem. nec de miserijs aliorum Proverb. xxij. Cetera
uerunt me & non dolui. vulnerauerunt me & nō sensi. Isti
sunt ossa mortua de quib⁹ dicitur Matthē. xxij. q̄ le-
pulcri dealba plena sunt ossibus mortuorum. Item isti
sunt ossa clamora per discordiam & murmuratioñem. Quia
sc̄z sicut ossa inuicem collisa faciunt strēpitum. sic mali in-
uicem coniuncti faciunt et generant dissensionis & detrac-
tionis sonum. De bebenoth enim id est de dyabolo di-
citur Job. xl. q̄ ossa illius velut fistule eris sonantia. Et sic
ergo benē pater q̄ istis sex rationibus mali possunt dici os-
sa. Et sicut videmus q̄ ossa q̄uis in se non habeat nec sen-
sum. nec motum. in corpe tamen solent locum maximū occu-
pare. Sic mali q̄uis nec motum bone operationis. nec
sensum discretionis. nec compassionis habeant. in corpo-
re tamē eccl̄esi magnū locū tenent & occupant. Quod be-
ne figurati est Ezech. xxvij. vbi dicit. Dimisit me sp̄us
in medio campi qui erat plenus ossibus aridis. Et dicitur
ibidem q̄ extensa sunt super ea nervi. & carnes. & cutis. et
sp̄us non habebant. Quia vere charissimi totus caput ec-
cl̄esi plenus est ossibus. i. p̄sonis duris & aridis. indeuo-
tis & insensibilis. qui p̄culdubio nervis dūcūtū. carni-
bus deliciarū et cōtē exteriorum opulentiarum bodie p̄
ceteris in eccl̄esi sunt operti. spiritu tamen sancto et cele-
stibus grātis sunt p̄iuati. Unde ibidem dicitur. Filij bo-
minis. ossa hec vñiuerſa domus israel est. Sic ergo pater
& ossa signant homines malos et defectuosos. Si vis
per ossa intelligantur interiores virtutes carnem id est fra-
gilitatem ne defluat sustinentes. et maxime virtus
fortitudinis et cōstantie. De quibus Proverbiorum. xvij.
Dulcedo anime sanitas ossium. Uel si vis per ossa in-
telligantur peccata. et maxime peccata dure obſtinatioñis
et incompassionis Luce. xxij. Palpate et videte quoni-
am spiritus id est homo spiritualis. carnem et ossa nō ba-
het.

Ostendere Nota q̄ ostendere nihil aliud est
et aliquid alicui revelare monstrare
vel declarare. Unde breuiter possumus dicere q̄ ostendere
p̄t sumi in bollo & in nialo. Et quidem in bono pos-
sumus dicere q̄ est qđa ostēlo diuina q̄ delis hoib⁹ oñdē
Uiam bonam quā tenemus. Sicut enim videm⁹ q̄
Eulpe p̄iculū qđ caueamus. sapiēs medicus on-
tram suam quam tueam⁹. dit infirmo quid de-
Inferni tormenta qđ fugiam⁹. beat facere. et a qui.
Et ram suam quam diligamus. bus debeat abstine-
Locum tutum quē cupiam⁹. re. et breuiter quic-
quic̄ viderit sibi necessarium ad sanitatem recuperādam
ostendere sibi solet. Sic deus in infirmis. i. peccatorib⁹ huic

Ostendere

mundi unam solemne receptam dictauit sc̄z sacram scri-
 puturam in qua proculdubio dominibus dilucide ostendi-
 tur quicquid est necessarium ad salutem. Ostendit enim no-
 bis ibidē Quid. Primo ergo dico q̄ iste nobis osten-
 dit quid debemus tenere. Quia sc̄l-
 cat iste est sicut elephas qui hominem
 in nemore errante itinens solet eū
 precedere et ei viam ostendere. et eum
 si necesse sit a diacone defendere. Sic
 vere dicitur in filia būius mundi nos-
 errantes a dyabolo defendit. et viam mandatorum suorum
 nobis emudeat et ostendit. Illud autem non solum ostendit in libro artificiali. sed etiam in libro naturali. hoc est di-
 citu in sinderesi rationis. in qua deus descripsit nobis et on-
 dit de omnibus rebus mundi quid agendum. et quid fugi-
 endum. et circa quod in necessitate salutis insistendū Eccl.
 descripti. xvij. Creauit illis scientiam spiritus. leisu imple-
 uit cor illo summa bona et mala ostendit illis. Et Eccl. xvij.
 dicitur. Ostendit illis viam equitatis. Ostendit ergo quid
 debemus tenere. Secundo dico q̄ iste ostendit quid te-
 bemus canere. Sicut enim medicus ostendit infirmo ci-
 bos grossos et contrarios a quibus abstineat. Sic deo on-
 dit que sunt mala et peccata ut ipsa homo fugiat et caue-
 at. Et istam ostensionem petebat Job. xij. dices domino.
 Responde mihi. quatas habeo iniquitates et peccata. sce-
 lera mea et delicta ostende mihi. Tercio ostendit nobis
 quid debemus timere. Quia sc̄z nos debemus timere
 Dei potentiam et auctoritatem. Nobis igitur timenda
 Dei iusticiam et severitatem. ostenditur dei poten-
 Dei scientiam et subtilitatem. tia que est insuperabi-
 lis Luce. xij. Ostendam autem vobis quem timetis. Ti-
 mete eum qui postquam occiderit. habet potestatem mittere
 in gehennam. Et Job. xij. Contra solium quod a vero ra-
 pierit ostendit potentiam tuam. et stipulam siccām perse-
 queris. Item dei iusticiam que est irrefragabilis. et mati-
 me ille rigor et illa iustitia quam cōtūdī nobis ostendit
 in penarum et tribulationum immissione est timendus. q̄z
 sc̄z signum est q̄ deus propter peccata nostra nobis irascit.
 vel quia ne peccatum ad nos terredum nobis talibus tri-
 bulationibus cominatur. Quod bene figuratur Ero. xij.
 ubi deus ad terrorē incutendum et ad timorem suū bo-
 minibus imprimendū dando legem suā ostendit populo suo
 multa terribilia sc̄z. De quo dicitur Deuter. xij.
 Ignem ardenter. De celo audire te fecit vocem
 Domine fumigantem. suam. vt doceret te de terra on-
 tubam clamantem. dit tibi ignem suum maximum
 et in psal. Ostendisti mihi tribulationes multas et malas. et
 conuersus viuiscasti in eis. Item timenda est dei scientia
 infallibilis seu indeceptibilis Job. xij. Utinam deus loque-
 retur tibi. et ostenderet tibi secreta sapientie sue. et q̄ multi-
 pleret sic lex eius. Ostendit ergo deus quid debemus time-
 re. Ipse enim est sicut auriga qui ostendit virginem equo pi-
 gro. vt timore ipsius celerius vadat. Sic deus virginem tri-
 bulationem et correctionem suarum nobis ostendit ut eū
 timemus. et vt timore eius a malo abstineamus et in via
 morum celerius procedamus. ps. Ostendisti populo tuo du-
 ra. potasti nos vino copunctionis. Quarto dico q̄ de-
 us nobis ostendit quid debemus horere. Et hoc est quan-
 do ostendit nobis periculum eternae damnationis et penas et mi-
 serias damnatorum. Est enim Pl. Spalii est gen' aranee. cu-
 ius ictus acerbius est q̄ vippere. Est tñ remedium a mortuis
 ipi'. q̄ una alia aranea mortui ostendat. Sic pessimo.
 Et io tales aranee mortue et industria seruant et pessimis
 ab alijs pro remedio ostendant. Sic deo quod diligendo spūali. Cum
 araneas. i. mali boies nos ledat. infestet et perturbat multiplo
 in hoc mundo. summum nobis est remedium. q̄ una alia aranea
 am mortuā videam'. i. q̄ morte aliorū malorū et eorū dāna-
 tionē et penā sagacis attēdam'. Et id in scriptura deo nobis
 mortuas araneas. i. mores malorū ostendit et insinuat. vt colo-
 re quē ab eis vel eorū sociis sustinetur in nobis tper et leniat
 Et ipse dicit Apoc. xvij. Deni ostendit tibi damnationē mere-
 tricis magne. Ostendit q̄ deo quid debemus horere. Et quanto
 dico. q̄ ipse ostendit nobis quid debemus gaudere. Et illud est q̄
 nobis ostendit beneficia sua. et maxime quā miam suā nobis di-

gnatur ostendere. s. nos diligendo. nos corrīendo. et de salute
 nra curā gerēdo. Et istud petebat David in ps. dices. Qn.
 de nobis dñe misericordia tua. et salutis tua da nobis. Ipse est ei sicut ca-
 ladron aures albissima. q̄ ostendes facie infirmo signū et q̄
 sanabis. si dō dorsum ei ostendit morietur. Quia de illi solu-
 q̄bus deus ostendit facie fure grē et mie sanant et salvant. ps.
 Ostendit facie tuā et salutē erimus. Illi dō q̄bus dorsum sue
 indignationē ostendit. illis. s. de quorū salute nō curat. sed di-
 mittit eos īrē sim desideria cordis eorū. tales dico dānamē
 et moriuntur Hier. xvij. Dorsum et nō facie ostendit eis in
 die perditionis eorū. Et iō facie diuine mie et grē petebat.
 Moyses Ero. xxij. Si ḡ inueni grām in sp̄ctu tuo. on-
 de mībi facie tuā ut sc̄ia te. et inueniā grām an̄ cōflosu-
 os. Et illud Can. q̄. Ostendit mībi facie tuā tē. Vide supra
 de facie. Ostendit igit̄ deus quid debemus gaudere. Se-
 pto dico q̄ ipse nobis ostendit quid debemus ardere. Et istud
 est q̄n ostendit nobis gaudiā beatorū. Ita enim nobis in scriptu
 ra ostendunt. vt ad ea accipiscēda ardor nři amī acceditat.
 Ideo ipse dicit Apoc. xij. Deni ostendit tibi nouā nūpeam
 sp̄dom agni. vñ Gap. r. Justū deduxit dñs p̄ vias rectas
 et ostendit illi regnum dei. Vide. s. de Nūcere Apoca. xij. etia
 dñ. Ostendit mībi angelus stūdū aq̄ viue splendidū tāḡ cri-
 stallū. Vide eā supra de Ag. Et sic bēniter dico q̄ te on-
 dit nobis oia necessaria ad salutē. Et ideo. vt ex offēsione
 talū bō deb̄ ad bonū puerū. t̄ a malo se diuertere et auer-
 ti Hier. xxij. Postq̄ ostendisti mībi p̄cussi fēmīrū mēum tē.
 Sic ergo p̄z q̄ est quedam ostensione diuina. Sed adhuc
 possumus notare q̄ sc̄ut et scriptura habem⁹ res possunt
 et solent boībus multis rōnibus ostendit videlicet Ad
 Timorem in cutiendum. Dico ergo q̄ res ostendit vē
 Amorem alliciendum. timos inuitat̄. Et sic ostendit
 Stuporem efficiendum. nobis deus securitatē iusti-
 Pietatem eliciendum. cie sue p̄ mīdi tribulatiōes.
 Remedium adiiciendum. et p̄ peccatorū dānationes.
 Exemplū p̄ficiendum. ps. Ostendit pplo tuo dura.
 Omne dabitur enīciendum. Itē vē amor alliciat̄. sicut
 de dyabolo legim⁹. q̄ ipse ostendit xpo oia regna mīci dīces.
 Hec oia tibi dabo si cadēs adorauerit me. sicut vñ 2d. at. lxxij
 et Lu. lxxij. Sic etia deo ostendit nobis bona sua sp̄tūalia et eter-
 na. vt ad ipsa amada et affectāda corda nřa alliciat et induc-
 et Ero. xxij. Ego ostendit omne bonū tibi. Deni etia Deuter.
 xxij. dñ. q̄ te ostendit mōysi oēm terrā galad. vñ etia Hē-
 ster. j. dñ. q̄ assuerus fecit grāde p̄iuū tē. vt ostendit ob-
 diuicias regni sui. Itē vt stupor efficiat̄. sicut dñ Hēster. j.
 q̄ assuerus voluit oībus ostendere pp̄fis pulchritudinē regi-
 ne vestīvit. s. et tāta pulchritudine mirarent̄ boies et fluge-
 ret. Sic etia facit nob̄ deo. q̄ s. q̄dile ostendit nobis v̄tūte mi-
 rabiliū suop̄. vt ex eorū p̄sideratione in stupore et admirati-
 onē veniamus Michæl. vñ. Sim diem egressionis eius de
 terra egypti ostendit eis mirabilia. Itē ostendit res vt pie-
 tas eliciat̄. Et sic ostendunt mīseri vincula et vīcerā. vt ad
 pietatem et copiacionē possint corda intuentū comouere.
 Sic et nos debemus ostendere et allegare deo miseras fra-
 gilitatis nostrae. vt ipm ad misericordiam inclinem⁹. vt sic nos
 ostendamus ei nostrā miseriā ad finem. vt ipse nobis on-
 dat suam misericordiam. sicut petebat ille qui dicebat deo
 Hēster. xij. Ostendit te nobis in tge tribulationis. Itē on-
 ditur res vt remedium exhibeat̄. Sic ostendit nos debemus
 sacerdotibus p̄ confessionē. Exemplū infirmoz̄. q̄ liben-
 ter ostendunt medicis verecūdas infirmitates vt ab ipsis
 percipient curationē. vñ dñs p̄cepit Luce. xvij. Itē ostendit
 vos sacerdotibus. Item ostendit res vt exemplari-
 ter perficiat̄. Et sic nobis ostenduntur facta antiquorum
 bonorum vt ad ipsorum imitationem moueamur. vñ Job.
 r. Multa bona opa ostendit vobis. Exemplū elephantus
 quibus sanguis ostenditur vt ad p̄fūmū animēt. s. Ma-
 cha. vj. Ostenderunt elephantibus sanguinem vñ et mori-
 tū. Item ostendit res vt veraciter esse sc̄iat̄. Et sic dominus
 apparetis. I. boīne ostendit ei manus et latitū sicut dñ Job.
 rr. Et sic p̄z quomodo ostendere diversimode in bono su-
 mitur in scriptura. Sed adhuc dico. q̄ ostendere potest
 sumi in malo. Et sic ostendere signat sc̄ilicet
 Hypocrisim et deceptiōē. Dico ergo q̄ est rūmū on-
 dē hypocrisis et deceptiōē.

Maliciam & defractionem. omnes. quia sc̄z hypocrite semper volunt exterius bonam cōversationem ostendere: ut cordis sui nequiciae valeant occultare. Similes ceraste qui ostendit caput arietinū & occultat corpus serpentinū. vide supra de hypocrita. **J**ob calibus dicit. Dicere n̄. Quid nitetis bonam ostendere viam ut queras dilectionem. Item est ostendere iactantie & elationis. Et isto modo sunt inutili qui omnia bona sua: & virtutes. & diuitias. & alia quecumque alii per iactantia manifestant. sicut de Ezechia legim⁹. **E**zec. xxviii. De nūc regis ostendit oēs thebaeos suos & quicquid secretū erat in domo sua. Itē est vñ ostendere malicie & deractionem. Et isto mō detractores ostendunt oības & declarat quicquid scient in alijs esse mali. **M**ai. iii. Ostendam cūcūs gentibus nuditatē tuam sufficit. Aude sapere de Apparere.

Ostium. Nota q̄ ostium idem est qd̄ porta vel ianua claudit. & ianua hoc est dicu. illud cū quo ostium vel ianua claudit. veruntamē sepe sumit p̄ vitro. sc̄z p̄ clausura & p̄ apertura. Et ergo p̄t̄ illa pars domus p̄ quam domum ingredimur. vel illud a q̄ ingressū vel egredi impedimur. Notemus ḡ q̄ in scriptura inueniunt generaliter locū dō ostia. Ostia anteriora sunt sagaciter custodiēda. Et ista sunt ostia sensuum que sunt q̄tuor. sc̄z oculi. os. aures & nares. **D**aniel. xiiij. Ostia pomery claudit. Ostia exteriora sunt aperiēda. Et ista sunt ostia cordium que sc̄z debet esse aperta deo per p̄fessionem oīionem: laudem & gratiarum actionē. Quia si sc̄z aperiunt: dōs faciliter subintrat p̄ sue gracie in fusionem. vnde Apocal. iiij. Ecce sto ad ostium et pulsō: si quis aperuerit ianuam intrabo ad illū: & cœnabo cū illo & ille mecum. Ostia posteriora sunt introēda. Et ista sunt ostia mortis que necesse habemus finaliter in gredi. Ista em in p̄t̄i per p̄fiderationē debemus v̄dere: ut ipsa finaliter possimus securius introire. Et de isto dicit **H**en. xvij. Apparuit dōs abraam sedenti in ostio tabernaculi. Ostia inferiora sunt expaescenda. Et ista sunt ostia inferni tū stricta sunt q̄ nulli posse intrauerint p̄t̄ amplius aperiri. Vñ de awaris damnatis dī Job. xxxvij. Circū dedi mare terminis & posui vectem & ostia. Ostia superiora sunt concupisceda. Et ista sunt ostia q̄ p̄culdubio summe debemus p̄cupiscere introire. de quo Ezech. xl. Duo ostia erant in templo. Tempū em ecclēsie duo habebat ostia vñ sc̄z in ecclēsie militante: & istud est ostium fidei. De q̄ Act. xij. dicit. Q̄ deus aperuit gētib⁹ ostium fidei. Ut etiam istud ostium p̄t̄ dici p̄ps vel p̄latus: per qd̄ oēs debet ecclām ingredi & iustum & debitam p̄motionē & rationē. Quia sicut dicit Job. x. Qui non intrat p̄ ostium in ouile ille fur est & latro. Quod est p̄tra illos qui p̄ce vel p̄cio intrauerūt. Xps em est ostium ecclēsie. vnde Job. x. Ego sum ostium: per me si quis introierit saluabit. Aliud ostium est in ecclēsia triumphante. De quo **C**ān. v. Pefsum ostū mei aperui dilecto meo. Dicamus ergo breuiter ceteris generibus ostiū dimissis q̄ duo sunt genera sp̄ritualium ostiōrum vīc̄z cor qd̄ est interius: & sensus q̄ sit exterior. Istis ergo portis debemus ostia facere. ne aliquod peccatum vel aliqua mala cōplacentia possit vsq; ad animam transire. Istud aut̄ ostium debet esse virtus discretionis: q̄ sc̄z sensus & corda debet taliter claudere: q̄ ibi nō possunt aliqua nocia subintrare. Apes em ostia aluearis sui strictificantes linunt ea succis amaris quando vident ea nimis larga: & hoc ne subintrent animalia venenosa. Tatus etiam ostium cauerne sue per quod videt ventum flare cū cauda villosa solet obstruere ne ventus possit ingredi vel nocere. Divites etiam cum vasa argentea possident. currunt per domum & solent ostia sua optime claudere: nefozefores possint subspere vel auferre. Sic proculdubio cū ad intrandum animam nostram plures sint ianue seu portae scilicet cor & sensus corporis: ostium prudenter debem⁹ ibi ponere: & clausuras cōspectionibus apponere. que nul-

lum nocium dimittat intrare: & nullum bonum dimittat perdere vel exire. Unde bene consūtur **E**laie. xxiij. **G**arde populus meus: intra in cubicula tua: clande ostia tua super te. **U**bi aduerte q̄ ista ostia Debent Quandoq̄. Aperiās aperiri: quia dicit. **G**ade intra. Primo ḡ Aptius p̄parari: quia dicit. **L**ubicula. **D**ico q̄ ista Attentius custodiri. q̄ dicit. **C**laude zc. sunt ostia q̄ debemus interdum referare. quod ostenditur ibi. **G**ade & intra. Aude supra de intrare & ingredi. Ostium enim quod semper est clausum nūl valer. necesse est enim q̄ aliquotē aperiri. Sicut de ostrea marina que q̄uis in marī recte stēs clausissimā se teneat ne aq̄ amara ipani subiungat. interdū tū ad rozem celestē se aperit: & ipm in se recipit arboris baurit. Sic & nos l̄z pro maiori parte ostia cordis & sensuum debemus clausa tenere p̄ discretā custodiā: n̄ forte aq̄ amara bonorū sp̄alū p̄ aliquaz malam p̄cupientiā usq; ad voluntatē subintrare p̄t̄ q̄nq̄ debemus aperire & acte bona opera dilatare. Aude inq̄ & intra. Aperiās ḡ cor p̄ dilectionē vt intret dōs grām infundēdo Sp̄oza. iiij. Ecce sto zc. vi. s. Aperiās oculus p̄ cōpassiōnē vt intret misericordia pauperū aīm afficiendo Apoca. iii. Ecce dec̄tib⁹ ostia aperiti: sciens qm̄ modicā babes virtutē. Ita debent diverses dicere pauperib⁹: qui ostium oculorū debet aperire ac miserias pauperū incūendas: vt duo oculi talium sint ista duo ostia de q̄bus dicit. iii. Reg. vij. q̄ salomon fecit in tēplo duo ostia de lignis olivarum. Istos tñ q̄nq̄ claudit auraria q̄ nūl possunt vider: exemplō illius q̄ dicebat amico suo volenti accommodare tres panes Luce. rj. Mole mūbi molestus esse: ostia mea clausa sum et pueri mei mecum sunt in cubili. Itē aperiās os p̄ bona locutionē. orationē p̄fessionē & gratiāctionē. ad Col. iiiij. Aperiāt mūbi sermonis ostium. Item aperiāt aures per oīm bonomē auditionē & p̄ obedientiē executionē. Act. viij. Signit gēnib⁹ ostium fidei. Istud aut̄ ostium est audit⁹. Quia sicut dī Ror. x. Ergo fides p̄ audītū. Istud tñ ostū multū claudit obſeruationē. Illiis q̄ aures cordis nolit ad audiēdū vītia apire Mar. xv. Adiuoluit lapidē ad ostū monumēti. Lapis em̄ duricū obſeruationis designat. Itē aperiāmus nares & de uotionē Mathei. vi. Intra in cubiculū tuū: & clauso ostio ora p̄iem tuum. Et sic poterit nobis dīcī illud. Actū. vij. Potes sunt oīa ostia. Aude igit & intra. Patet ḡ q̄ ista sunt ostia q̄ debemus interdū referare. Scđo dico q̄ ista sunt ostia q̄ debemus interdū p̄parare. Et hoc ostendit cū dī. In cubicula. **L**ubicula em̄ diuitiū honeste parant. mūde seruant. secrete tenent. Sic cor & sensus nostri q̄ sunt ostia sp̄ūlia debet & vītibus p̄parari. mūdiſſime seruari. & secrete & bunūlīter teneri **J**udith. xij. Clauſit vagao ostia cubiculi. **T**ercio dico. q̄ ista sunt ostia q̄ debem⁹ interdū obſerare. Sicut em̄ oīa camere regis & pape diligēter clauduntur seris & vestibus obſeruant. Sic q̄ rex nōſter rōpus in camera p̄cītē dormit. necesse est et oīa sensuū claudamus: & q̄ ipa p̄ discretā custodiā obſeruemus. **C**laude inq̄ q̄ ostia sup te. Aude. s. de Claudere. iiiij. Reg. iiiij. **C**laude ostū sup se & sup puerū. Qd̄ bñ figura in arca noe **G**. vi. vbi dī. Hic aq̄ diluū subintrarent: clausit a foris ostū dōs. Et nota q̄ per clausurā istorum ostiorū. lēnsium extēriorū & affectū interiorū. secretū dñm exoramus. secrētū demonem p̄ternām. virilius vīcia fugiamus. De orando em̄ dñm dicit Mat. b. vj. Tu aut̄ cum oraueris intra cubiculū tuū: & clauso ostio zc. De p̄tērmando dyabolū dicit **J**udicii. iiij. q̄ baot clausis diligētissime ostijs occidit eglon regem moab. De excludendo vo peccatum dicit. ii. Regum. viij. Ecce eam et claudē ostium post eam. **I**sta tamen sunt contra multos eorum ostia sensuū omnibus vīcijs sunt aperta: ita q̄ nullum malum desiderium repellit: sed sicut dominus sine oīo omnibus malis cōplacentijs aperit. Et ideo sicut castram carens ostijs statim ab hostiis potest capi: et destrui et occupari. Sic cor & sensus nostri: ostijs et valuis discretionis carentes a demonibus capituntur: et per diversa vita dissipantur. **E**remie. dī. Non ostia: nōt̄ vectes sunt eis: soli habitant: & erunt camelī eorum in direptionem: & multitudo iumentorum in predam. Et Actū. xvj. dīcī. Aperta sunt om̄ia ostia. **J**ob sic ergo: sed habeamus ostia prudentie que

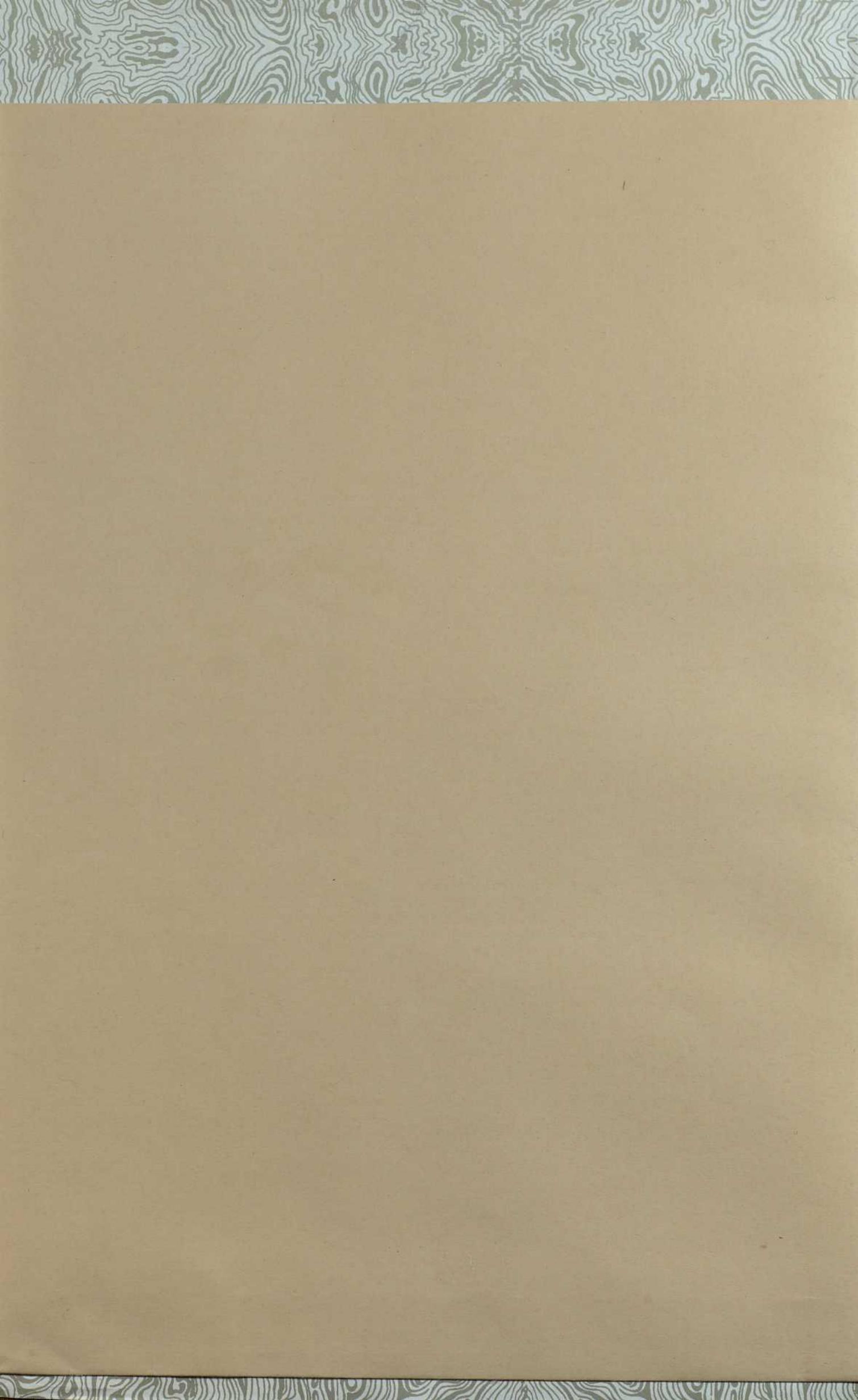
custodiant bona interiora. et claudat vicia exteriora. Et in quolibet ostio sit tumor dei ostiarius: qui aliquid peccatum non dimittat intrare. Quia sicut dicit Ecclesiastes. Tumor domini expellit peccatum. Et si. Et ostiari erant per singulas ianuas. Pater ergo quod ostia cordis et sensuum sunt interclusi obseruanda. Et hec de ostio sufficiunt. Vide supra de Janua. Intrare. Ingreedi. Eire. Claudiere. Aperiere. Et infra de Porta.

Dis. Nota quod oves cum sint animalia debilitatis: et omni astutia naturali caretia: ut breuiter me expediam. per oves possum significare bonos et malos. Bonae enim oves sunt dominici gregis: mali vero sunt oves dyabolice societas. Breuiter ergo dicamus quod per oves intelliguntur boni subditi et perfecti. Quis enim est animal valde subditum et viris bonis applicatum. Nunquam enim inueniuntur oves sine bestiis. sicut inueniuntur de alijs generibus animalium aliqua silvestria. Semper enim sunt oves hominibus subiungate. Sic vere boni subditi alijs in gregibus adunantur. subiungantur per obedientiam domesticorum generate. Job. x. Quae mea vocem audiant. In gregibus adunantur per concordiam. Esaias. xl. Leo et ovis simul morabuntur. Domesticorum conuersant per patientiam. Esaias. liii. Sicut ovis coram tondente se obmutescer. Et possumus notare breuiter quod oves dominici gregis id est boni simplices et subditi sunt animalia timorosa: et animalia fructuosa. Sunt dico timorosa. Quis enim ultra modum timet lupum. timet etiam suorum pedum strepitum. quia enim aliquos multum currebat: nisi audiens strepitum pedum suorum timeret. Sic vere boni subditi debent esse timorosi. Quia periculum lupi infernalem valde debet timere exterius: et strepitum pedum suorum id est inordinatum appetitus affectionum suarum debent timeremus interiorius. Non minus enim timent viri iusti strepitum cogitationum et temptationis insultuum exteriorum. Bellum enim domesticum et ciuilis: cito desfruit ratione quam extrinsecum vel hostile. Et ideo utrumque timendum: et ab utroque quantum poterimus est percaendum. Quod bene figurat Esaias. xxxviii. ubi dicit. Quod ad aspectum virginum oves tales fetus principiebat quales pastor earum volebat. Quia vere dum virga furoris dei scilicet dyabolus per timorem respicit: fructus bonorum operum concipit. Et etiam ovis ut dictum est animal fructuosa quia secundum in omnibus est quoniam sit fructuosa et utilitas. Ita enim ut coiter omni anno fetum et quandoque duplum solet portare. Et breuiter fetus eius est utilis ad comedendum: lana est utilis ad vestiendum. Pelles est utilis ad scribendum. Fimis est utilis ad terram impinguandum. Sic vere fetus et fructus operum ipsorum simpliciter subditorum sunt utiles ut ab alijs comedantur per imitationem: lana sue conuersationis est utilis ut ab alijs induatur per exemplarem conformatioinem. Pellius vero sue conscientie utilis est ut a platis scribat per informationem. Stercus vero bonorum suorum temporalium utile est ad terrarum i. ad pastorum impinguationem et nutritionem. Et ideo breuiter de talibus oviis dico in psalmis. Quae eorum fetos abundantes in gressibus suis: boues et caprae crasse. Et sic dominus poterit de nobis dicere illud quod dicit Jacob esau fratri suo Esaias. xxviii. Hosti. et parvulos. teneras. oves. et boues fetas habeam mecum. Abi ostendit quod sicut oves sunt naturaliter ceteris animalibus corpora minores. Sic dico quod sparsim debemus esse scilicet per humilitatem modicos. Mente mitiores. Parvulos. Per pietatem humiliores. Fructus pleniores. Teneros. Per patientiam benigniores. Gregis amantiores. Boues. Per redundatiam fertiliores. Fetas. Per amicitiam solidiores. Meatus. Dico ergo primo quod nos debemus esse per humilitatem modicissimi: quod ostendit cum dicit. Parvulos. Sicut enim oves respectu aliorum animalium que in adiutorium humano generi data sunt animalia corpe valde modica sunt: et ceteris magis utilia sunt. Sic vere humiles in sui estimatio ne sunt valde modici: sunt tamen in utilitate virtutum per ceteris valde magni. Parvulos inquit. Tanta illud. Nolite pueri effici sensib;: sed malitia parvuli estote. i. Cor. viiiij. Nam sicut oves per ceteris animalibus boni sunt subiecte: ita quod ad

voluntatem pastoris ducent et vobis voluntate redibunt. Sic et nos ita debemus esse humiles et subiecti. quod ad voluntatem pastoris vel plati nostri debemus duciri: et sine rebellione sibi obedire et subiecti. psalmus. Qui deducis velut oum ioseph. videlicet Job. x. vobis de pastore. Quod cum aprias oves emiserit ante eas vadit: et oves illi sequuntur: quod sancte vocem eius. Quia per dubio quod pastor vel platus gregem subditum per bona opera procedit: grecus ipsum per bona opera sequitur et succedit. Lestes enim Gregorius. Cum pastor per abrupta viae gradit. necesse est ut in precipiti grecus labefactetur. Simus igit per humilitatem modicissimi. Parvulos inquit. Scio dico. quod nos debemus esse per pietatem humidiissimi et copassimiles. Oves inquit. Nullus est enim alia ita tenera et passibile sicut ovis significans quod si oves gregis domini esse voluntate humidi et teneres per pietatem et compassionem esse debent. Faciliter enim debemus pati miseras aliorum eis copatiendo. Unus de ita teneritudine pietatis videtur Regulus. Obtulerunt ei boues. oves. et pinguis virulos. Quia breuiter tales oves debet habere pinguedinem pietatis per pauperibus nutriti: vix in psalmis. Cedisti nos tanquam oves escaru: et in gemitibus dispersisti nos. quod nos ad dispersendum alios bona nostra et talia dispersimur. Quae enim quoniam super se cadente excutuntur: bytemus trahere possunt. ille vero quoniam desuper se nolit excutere: solerit bytemus frigora non trahere: sed ibi mortis piculo subiacere. Sic vere illi quoniam bonorum talium a se restringunt pauperibus erogando: bytemus mortis eternae non timebunt. Illi autem quoniam nunc non excutuntur: sed per auariciam ipsam referuntur et custodiuntur: bytemus mortis eternae sine periculo non transibunt. Quae enim iste debent pauperibus ministrare carnes ad comedendum: lanam ad vestiendum: lac passionis et dulcedinem ad ipsos benigniter solandum. Et sic eis dices illud Esaias. xxxviii. Quod pauperes sicut mel de petra. oleumque de sarko durissimo: butirrum de armario: et laet de ovisbus. Simus igit per pietatem humidiissimi. Lector dico. quod si volumus esse oves Christi nos debemus esse per patientiam solidissimi seu benigntissimi. Boues inquit. Bos enim est animal patientissimum: quoniam enim sibi iniuriae: nunquam tamen persequuntur ledere vel mordere. Sic et nos debemus esse patientes: nec nostra mudi iniurias reclamantes. Exemplo Christi de quo dicit Esaias. liii. Sicut ovis ad occisionem: ducuntur est: et quasi agnus coram tondente se obmutescer. Ut sic nos computemur inter illos: de quibus dicit in psalmis. Properate mortificamur tota die: estimati sumus sicut ovis occisionis. Et hoc notatur cum dicitur boues. Quia bos est animal patientis oneris et laboris. psalmus. Omnia subiecta super dibus eius: oves et boues vniuersitas. et Job. i. Boues arabantur: et asine pascebantur. Vide supra de Boue. Quarto dico. quod nos debemus esse per abundantiam secundissimi. Quia secundum in fetibus et fructibus bonorum operum debemus esse abundantes: quod notatur cum dicitur fetas. Quia oves fere dicuntur ille que sunt preuantes et ad fructificandum parate. psalmus. Quae eorum fetos. Quinto vero dico. quod nos debemus esse per amicitiam concordissimam: quia scilicet sicut oves gregatim incedunt: et societatem diligunt. Sic nos debemus gregatim per charitatem vivere: et societatem cordia et amicitiam diligere. psalmus. Nos autem populus eius est oves pascae eius. Et hoc ostendit cum dicit. Necum: quod est vocabulum signans societatem. psalmus. Omnes inter multos eras mecum. Et sic patet quoniam rationibus quoniam boni possunt dici oves. Sed adhuc dico. quod oves significare possunt in malo. Et sic dico quoniam inueniuntur in scriptura scilicet Quae segregate. Quae separant discordia. Esaias. xliii. Per dissipate. cutiam pastorem et dispergent oves gregis. Quae dissipat auaritiam. Esaias. xxviii. Ingulate. Facte sunt oves mee in deuorationem. Quae deuici ignorantia. Esaias. liii. Omnes nos quoniam oves errauimus: unusquisque in viam suam deditur. Quae vero ingulat inuidia. psalmus. Facti sumus sicut ovis occisionis. Et multa inuenies exempla de ovisbus supra in titulis diversis. Vide infra de Pastore.

Explicit littera Q.

OLIVER & CO.

HERMANN'S

DICTIO NAR IUM

1877

U.S. GOVERNMENT

